

Prezes Rady Ministrów

Donald Tusk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-80-26
UD181

Pan Włodzimierz CZARZASTY
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi
projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz
niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem
Donald Tusk
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej, a także sprawowana przez nianię.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku gdy dziecko, które ukończyło 3 rok życia, jest umieszczone w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej, rodzic tego dziecka jest obowiązany do złożenia podmiotowi prowadzącemu opiekę oświadczenia o przeszkodach w objęciu dziecka wychowaniem przedszkolnym.”;

2) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a. Prowadzenie żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, ustawę z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, ustawę z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej, ustawę z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, ustawę z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej, ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, ustawę z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, ustawę z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” oraz ustawę z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, 1795 i 1826 oraz z 2026 r. poz. 507) i wymaga wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, w części dotyczącej danych o żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej.”;

3) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) podmiocie prowadzącym punkt opieki dziennej – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 8 ust. 1, oraz osobę prowadzącą działalność na własny rachunek, którzy tworzą i prowadzą punkt opieki dziennej;
- 2) rodzicach – rozumie się przez to także opiekunów prawnych oraz inne osoby, którym sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem.”;

4) w art. 3a:

a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Rodzic ubiegający się o objęcie dziecka opieką w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej przedstawia, w formie oświadczenia lub zaświadczenia, następujące dane:”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej przetwarza dane, o których mowa w ust. 1, wyłącznie w związku z rekrutacją oraz w zakresie i w celu zapewnienia dziecku prawidłowej opieki oraz w celu realizacji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych świadczenia „aktywnie w żłobku”, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2026 r. poz. 532).”;

c) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej nie może, nawet w przypadku wyrażenia zgody przez rodzica, udostępniać publicznie wizerunku dziecka objętego opieką w prowadzonym przez ten podmiot żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej.

4. Udostępnienia publicznego wizerunku dziecka nie stanowi udostępnienie wizerunku dziecka:

- 1) stanowiącego jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza;

- 2) objętego opieką w prowadzonym przez dany podmiot żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej wyłącznie rodzicom dzieci objętych opieką w tym żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej.”;
- 5) w art. 5 pkt 2a otrzymuje brzmienie:
- „2a) podejmuje działania zmierzające do zapewnienia właściwych warunków i jakości opieki świadczonej nad dziećmi w wieku do lat 3, w szczególności mające na celu wsparcie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta w sprawowaniu w tym zakresie nadzoru nad żłobkiem, klubem dziecięcym oraz punktem opieki dziennej;”;
- 6) art. 6c i art. 6d otrzymują brzmienie:
- „Art. 6c. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym niezbędne standardy i fakultatywne standardy, uwzględniając działania, jakie mają być podejmowane wobec dziecka przy realizacji standardów, oraz biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia dzieciom w wieku do lat 3 wysokiej jakości opieki dostosowanej do ich potrzeb rozwojowych.
- Art. 6d. 1. Organizując opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 w formie żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej:
- 1) uwzględnia się niezbędne standardy opieki,
 - 2) można uwzględniać fakultatywne standardy opieki
- kierując się potrzebami wszystkich dzieci objętych opieką w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej.
2. Niezbędne standardy opieki obejmują standardy, które podmiot:
- 1) ubiegający się o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, jest obowiązany spełnić przed uzyskaniem wpisu, a następnie spełniać je, prowadząc odpowiednio żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej;
 - 2) prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej jest obowiązany spełniać, prowadząc instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
3. Niezbędne standardy opieki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, obejmują obszary:
- 1) pracy z dziećmi;
 - 2) organizacji pracy personelu;
 - 3) współpracy personelu z rodzicami.
4. Niezbędne standardy opieki, o których mowa w ust. 2 pkt 2, oraz fakultatywne standardy opieki obejmują obszary:

- 1) pracy z dziećmi;
 - 2) organizacji pracy personelu;
 - 3) współpracy personelu z rodzicami;
 - 4) monitorowania wdrażania standardów w zakresach, o których mowa w pkt 1–3.”;
- 7) po art. 6d dodaje się art. 6e w brzmieniu:

„Art. 6e. 1. Żłobek, klub dziecięcy i punkt opieki dziennej zapewniają przebywającym w nim dzieciom nieograniczony dostęp do wody do picia.

2. Żłobek i klub dziecięcy zapewniają przebywającym w nim dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami żywieniowymi dla danej grupy wiekowej wynikającymi z norm żywienia dla populacji polskiej opracowywanymi przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy.

3. W żłobkach i klubach dziecięcych w ramach wyżywienia, o którym mowa w ust. 2, stosuje się wyłącznie:

- 1) środki spożywcze, które spełniają wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 7;
- 2) środki spożywcze, które spełniają wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 8 – jeżeli zostały wydane.

4. Żłobek i klub dziecięcy, zapewniając wyżywienie, o którym mowa w ust. 2, w przypadku niewydania przepisów wydawanych na podstawie ust. 8, uwzględnia, w miarę swoich możliwości, potrzeby dzieci ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi powodującymi konieczność wyeliminowania z posiłków niektórych składników lub środków spożywczych.

5. Rodzic po uzgodnieniu odpowiednio z dyrektorem żłobka lub osobą kierującą pracą klubu dziecięcego może dostarczać odpowiednio do żłobka lub klubu dziecięcego gotowe posiłki dla dziecka wymagającego stosowania diety wynikającej ze szczególnych wymagań zdrowotnych, o których mowa w ust. 4.

6. W przypadku dzieci karmionych mlekiem kobiecym dyrektor żłobka lub osoba kierująca pracą klubu dziecięcego zapewnia możliwość przechowywania i podania odciągniętego mleka kobiecego w sposób uzgodniony z rodzicem dziecka, a w razie potrzeby zapewnia miejsce, w którym matka może nakarmić dziecko piersią.

7. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, wymagania żywieniowe i grupy środków spożywczych stosowane przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach

dziecięcych, biorąc pod uwagę normy żywienia dzieci, o których mowa w ust. 2, wartości odżywcze środków spożywczych, potrzebę właściwego dostosowania posiłków do potrzeb dziecka oraz konieczność zagwarantowania przygotowania posiłków w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne dziecka.

8. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny może określić, w drodze rozporządzenia, wymagania żywieniowe i grupy środków spożywczych stosowane przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych dla dzieci ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi, o których mowa w ust. 4, biorąc pod uwagę częstotliwość występowania tych wymagań w populacji dzieci do lat 3 oraz możliwość substytucji składników lub środków spożywczych podlegających eliminacji, przy uwzględnieniu wartości odżywczych środków spożywczych.”;

- 8) w art. 7 w ust. 3 liczbę „30” zastępuje się liczbą „32”;
- 9) w art. 9 w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Połączenie nie narusza odrębności żłobków lub klubów dziecięcych w zakresie wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, w części dotyczącej danych o żłobkach i klubach dziecięcych.”;
- 10) w art. 11 w ust. 2 po pkt 3a dodaje się pkt 3b w brzmieniu:
„3b) warunki i zasady zapewniania pielęgnacji i opieki pielęgniarki lub położnej – w przypadku żłobków, do których uczęszcza więcej niż trzydzieścioro dwoje dzieci, w których nie zatrudnia się pielęgniarki lub położnej;”;
- 11) w art. 12a w ust. 4 w pkt 3 wyrazy „spełniania norm żywienia, o których mowa w art. 22” zastępuje się wyrazami „spełniania wymagań, o których mowa w art. 6e ust. 1–6, wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 6e ust. 7, oraz wymagań, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 6e ust. 8 – jeżeli zostały wydane”;
- 12) w art. 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Dyrektorem żłobka może być osoba posiadająca:
 - 1) kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 lit. a, z wyłączeniem osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe, oraz co najmniej dwuletnie doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 lub
 - 2) kwalifikacje oraz doświadczenie, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 2 lit. b.”;
- 13) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. Osobą kierującą pracą klubu dziecięcego może być osoba posiadająca:

- 1) kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 lit. a, oraz co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 lub
- 2) kwalifikacje oraz doświadczenie, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 2 lit. b.”;

14) w art. 15:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W żłobku, do którego uczęszcza więcej niż trzydzieścioro dwoje dzieci:

- 1) zatrudnia się co najmniej jedną pielęgniarkę lub położną lub
- 2) zapewnia się dzieciom, zgodnie ze statutem żłobka, pielęgnację i opiekę pielęgniarki lub położnej.”,

b) uchyla się ust. 4 i 5;

15) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba, która odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy, oraz:

1) ukończyła:

- a) studia na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo lub pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, studia w zakresie pedagogiki przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas I–III szkoły podstawowej lub studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas I–III szkoły podstawowej lub
- b) studia na dowolnym kierunku, których program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem, lub
- c) szkołę policealną na kierunku opiekunka dziecięca

– oraz przed podjęciem zatrudnienia w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 80-godzinne szkolenie w formie praktyk zawodowych pod kierunkiem opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennego opiekuna oraz 30-godzinne szkolenie z zakresu standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c lub

2) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe lub zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe oraz:

- a) przed zatrudnieniem jako opiekun w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 310-godzinne szkolenie wstępne lub

- b) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 w żłobku, klubie dziecięcym lub jako dzienny opiekun oraz odbyła 30-godzinne szkolenie z zakresu standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c.

2. Zakres 80-godzinnego szkolenia w formie praktyk zawodowych, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, obejmuje obszary:

- 1) pracy z dziećmi;
- 2) współpracy personelu z rodzicami.

3. Zakres 30-godzinnego szkolenia z zakresu standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. b, obejmuje obszary:

- 1) pracy z dziećmi;
- 2) organizacji pracy personelu;
- 3) współpracy personelu z rodzicami;
- 4) monitorowania wdrażania standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c w zakresach, o których mowa w pkt 1–3.

4. Szkolenie wstępne w wymiarze 310 godzin, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, dzieli się na etapy:

- 1) teoretyczny, którego zakres programowy obejmuje obszary:
 - a) pracy z dziećmi,
 - b) współpracy personelu z rodzicami;
- 2) szkoleniowy, którego zakres programowy obejmuje obszary:
 - a) pracy z dziećmi,
 - b) pracy personelu,
 - c) współpracy personelu z rodzicami;
- 3) praktyk zawodowych, którego zakres programowy obejmuje obszary:
 - a) pracy z dziećmi,
 - b) współpracy personelu z rodzicami.

5. Praktyki zawodowe, o których mowa w ust. 1, mogą być realizowane:

- 1) w żłobkach i klubach dziecięcych działających nieprzerwanie przez okres co najmniej 1 roku, pod kierunkiem odpowiednio opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, dyrektora żłobka lub osoby kierującej pracą klubu dziecięcego,

posiadających co najmniej 3 lata doświadczenia w pracy z dziećmi w wieku do lat 3;

- 2) w punktach opieki dziennej pod kierunkiem dziennego opiekuna posiadającego co najmniej 3 lata doświadczenia w pracy z dziećmi w wieku do lat 3.

6. Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym jest obowiązany do systematycznej aktualizacji wiedzy i umiejętności w zakresie usług opieki i wczesnej edukacji dzieci w wieku do lat 3, pracy z dziećmi, organizacji pracy personelu oraz współpracy z rodzicami, w szczególności przez samokształcenie, udział w szkoleniach lub wsparcie ze strony podmiotu prowadzącego odpowiednio żłobek lub klub dziecięcy.

7. Szkolenia, o których mowa w ust. 6, nieodpłatnie zapewnia podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy.”;

- 16) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. 1. Dyrektorem żłobka, osobą kierującą pracą klubu dziecięcego oraz osobą, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2, opiekunem, pielęgniarką, położną, wolontariuszem w żłobku lub klubie dziecięcym lub inną osobą zatrudnioną do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba, która:

- 1) daje rękojmię należytego sprawowania opieki nad dziećmi;
- 2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona;
- 3) wypełnia obowiązek alimentacyjny, w przypadku gdy taki obowiązek został nałożony na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd;
- 4) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne;
- 5) nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub w bazie danych Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, przed podjęciem zatrudnienia przedstawiają informację z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzającą spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, wydaną niewcześnie niż 3 miesiące przed rozpoczęciem pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym.”;

- 17) w art. 18a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opiekun, dyrektor żłobka, dyrektor zespołu żłobków, osoba kierująca pracą klubu dziecięcego oraz wolontariusz są obowiązani do odbycia co 2 lata szkolenia z udzielania dziecku pierwszej pomocy.”;

18) po art. 18a dodaje się art. 18aa–18ac w brzmieniu:

„Art. 18aa. 1. Weryfikacji spełniania warunków, o których mowa w art. 16 ust. 1 i art. 18 ust. 1, przez dyrektora żłobka, osobę kierującą pracą klubu dziecięcego, opiekuna, pielęgniarkę, położną, wolontariusza w żłobku lub klubie dziecięcym lub inną osobę zatrudnioną do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym dokonuje podmiot prowadzący odpowiednio żłobek lub klub dziecięcy.

2. W przypadku gdy podmiotem prowadzącym żłobek lub klub dziecięcy jest osoba fizyczna, która jednocześnie w prowadzonym żłobku lub klubie dziecięcym jest odpowiednio dyrektorem albo osobą kierującą pracą klubu dziecięcego lub opiekunem, pielęgniarką, położną, wolontariuszem lub inną osobą zatrudnioną do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym, weryfikacji spełniania warunków, o których mowa w art. 16 ust. 1 i art. 18 ust. 1, dokonuje wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Art. 18ab. 1. Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, 1818 i 1872).

2. Podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, dyrektor żłobka oraz osoba kierująca pracą klubu dziecięcego są obowiązani z urzędu występować w obronie odpowiednio opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, gdy ustalone dla nich uprawnienia zostaną naruszone.

Art. 18ac. 1. Opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym przysługuje prawo do płatnego czasu wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem przez opiekuna kwalifikacji zawodowych w wymiarze 16 godzin rocznie lub dwóch dni rocznie.

2. Dyrektor żłobka lub osoba kierująca pracą klubu dziecięcego może zdecydować o zamknięciu odpowiednio żłobka lub klubu dziecięcego w dniu, w którym opiekunom udziela się czasu wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych w wymiarze co najmniej jednego dnia.

3. Dyrektor żłobka informuje rodziców dzieci, nad którymi jest sprawowana opieka w żłobku, o terminie zamknięcia żłobka w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych przez opiekuna, nie później niż w terminie 14 dni przed planowanym zamknięciem żłobka.

4. Osoba kierująca pracą klubu dziecięcego informuje rodziców dzieci, nad którymi jest sprawowana opieka w klubie dziecięcym, o terminie zamknięcia klubu dziecięcego w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych przez opiekuna, nie później niż w terminie 14 dni przed planowanym zamknięciem klubu dziecięcego.”;

19) w art. 19 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym informuje rodziców o zasadach udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz o standardach opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c dotyczących odpowiednio żłobka lub klubu dziecięcego.”;

20) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. Rodzice dzieci uczęszczających do żłobka lub klubu dziecięcego mogą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych odpowiednio w żłobku lub klubie dziecięcym, jeżeli zostali poinformowani o zasadach udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz o standardach opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c dotyczących odpowiednio żłobka lub klubu dziecięcego.”;

21) uchyla się art. 22;

22) w art. 23 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Wysokość opłaty za wyżywienie w żłobku lub klubie dziecięcym ustalają odpowiednio dyrektor żłobka lub osoba kierująca pracą klubu dziecięcego w porozumieniu z podmiotem prowadzącym odpowiednio żłobek lub klub dziecięcy.”;

23) w art. 25:

a) ust. 2a–2c otrzymują brzmienie:

„2a. Spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych potwierdza się decyzją właściwego państwowego inspektora sanitarnego określającą w szczególności maksymalną liczbę miejsc w żłobku lub klubie dziecięcym.

2b. Wydanie decyzji, o której mowa w ust. 2 i 2a, następuje po zakończeniu robót budowlanych i uzyskaniu decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego lub dokonaniu zawiadomienia o zakończeniu budowy, wobec którego organ nadzoru budowlanego w terminie nie wniósł sprzeciwu.

2c. Państwowy inspektor sanitarny i komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej są obowiązani do udzielania wyjaśnień oraz przekazywania wytycznych w sprawie warunków lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy.”,

b) dodaje się ust. 4–7 w brzmieniu:

„4. Podmiot prowadzący żłobek jest obowiązany zapewnić na terenie, na którym jest prowadzony żłobek, plac zabaw dla dzieci w wieku do lat 3.

5. Podmiot prowadzący żłobek jest obowiązany zapewnić, aby plac zabaw, o którym mowa w ust. 1, spełniał wymagania dotyczące funkcjonalności określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 6 – jeżeli zostały wydane.

6. Podmiot prowadzący klub dziecięcy jest obowiązany zapewnić dzieciom objętym opieką w tym klubie dziecięcym dostęp do placu zabaw dla dzieci w wieku do lat 3.

7. Minister właściwy do spraw rodziny może określić, w drodze rozporządzenia, funkcjonalności placów zabaw dla dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach gwarantujące dzieciom bezpieczne i dostosowane do ich potrzeb warunki rozwoju, mając na uwadze potrzebę zapewnienia dzieciom odbywania zajęć na powietrzu w miejscu zorganizowanym w sposób ergonomiczny i niestwarzający zagrożeń.”;

24) uchyla się rozdział 3;

25) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„Punkt opieki dziennej”;

26) uchyla się art. 36;

27) po art. 36 dodaje się art. 36a i art. 36b w brzmieniu:

„Art. 36a. 1. Punkt opieki dziennej jest miejscem, w którym opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 jest sprawowana przez dziennych opiekunów.

2. Dzienny opiekun w punkcie opieki dziennej może:

- 1) być zatrudniany przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, na podstawie umowy o pracę albo umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071, 1172 i 1508 oraz z 2026 r. poz. 184 i 507) stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo

- 2) prowadzić działalność na własny rachunek jako podmiot prowadzący punkt opieki dziennej.

3. Osoba fizyczna oraz osoba prowadząca działalność na własny rachunek mogą być podmiotem prowadzącym punkt opieki dziennej, jeżeli:

- 1) daje rękojmię należytego sprawowania opieki nad dziećmi;
- 2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona;
- 3) wypełnia obowiązek alimentacyjny, w przypadku gdy taki obowiązek został nałożony na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd;
- 4) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne;
- 5) nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub w bazie danych Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

4. Umowa o świadczenie usług, o której mowa w ust. 2 pkt 1, określa w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) cel i przedmiot umowy;
- 3) czas i miejsce sprawowania opieki;
- 4) liczbę dzieci powierzonych opiece;
- 5) obowiązki dziennego opiekuna;
- 6) warunki czasowego niesprawowania opieki, w szczególności związanego z wypoczynkiem dziennego opiekuna;
- 7) wysokość wynagrodzenia oraz sposób i termin jego wypłaty;
- 8) czas, na jaki umowa została zawarta;
- 9) warunki i sposób zmiany, a także rozwiązania umowy.

Art. 36b. 1. Prowadzenie punktu opieki dziennej wymaga wpisu do prowadzonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, w części dotyczącej danych o punktach opieki dziennej.

2. Dzienny opiekun zatrudniony w punkcie opieki dziennej albo prowadzący działalność na własny rachunek jako podmiot prowadzący punkt opieki dziennej podlegają wpisowi do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, w części dotyczącej

danych o osobach zatrudnionych w punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek.

3. Dzienny opiekun może objąć dziecko opieką najwcześniej w dniu wpisu tego dziennego opiekuna do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, w części dotyczącej danych o osobach zatrudnionych w punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek.”;

28) w art. 37 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Do zadań punktu opieki dziennej należy w szczególności:”;

29) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. 1. Opieka w punkcie opieki dziennej jest sprawowana nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia.

2. Dzienny opiekun może sprawować opiekę nad niewielej niż pięciorgiem dzieci, a w przypadku gdy sprawuje opiekę wspólnie z osobą wspomagającą dziennego opiekuna – nad niewielej niż ośmiorgiem dzieci.

3. W przypadku gdy w grupie dzieci, nad którymi dzienny opiekun sprawuje opiekę, znajduje się dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki, dzienny opiekun może sprawować opiekę nad niewielej niż trojgiem dzieci, a w przypadku gdy sprawuje opiekę wspólnie z osobą wspomagającą dziennego opiekuna – nad niewielej niż pięciorgiem dzieci.

4. W przypadku nieobecności dziecka w punkcie opieki dziennej dzienny opiekun może przyjąć na miejsce tego dziecka na czas jego nieobecności inne dziecko, na podstawie umowy z jego rodzicami.

5. Osobą wspomagającą dziennego opiekuna może być:

1) rodzic lub

2) inna osoba spełniająca wymagania, o których mowa w art. 16 ust. 1

– o ile odbyli niewielej niż 2 lata przed rozpoczęciem wykonywania zadań osoby wspomagającej dziennego opiekuna szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy. Przepisy art. 39 ust. 1 pkt 4 i 4a oraz ust. 2a–2c stosuje się odpowiednio.

6. Osoba wspomagająca dziennego opiekuna może:

1) wykonywać swoje zadania nieodpłatnie albo

2) być zatrudniona przez podmiot prowadzący punkt opieki dziennej na podstawie umowy o pracę albo umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami

ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

7. Dzienny opiekun przy sprawowaniu opieki nad dziećmi może korzystać z pomocy wolontariuszy.

8. Wolontariuszem w punkcie opieki dziennej może być osoba, która odbyła niewcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia jako wolontariusz szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz spełnia wymagania, o których mowa w art. 18 ust. 1. Przepisy art. 39 ust. 2a–2c stosuje się odpowiednio.”;

30) w art. 39:

a) w ust. 1:

– pkt 4 i 4a otrzymują brzmienie:

„4) nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub w bazie danych Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze;

4a) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne;”;

– uchyla się pkt 5,

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) posiada kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1.”;

– uchyla się pkt 7,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Dzienny opiekun przed rozpoczęciem pełnienia funkcji dziennego opiekuna przedstawia informację z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzającą spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4a, wydaną niewcześniej niż 3 miesiące przed rozpoczęciem pełnienia funkcji dziennego opiekuna.”;

d) ust. 2d otrzymuje brzmienie:

„2d. Dzienny opiekun jest obowiązany do systematycznej aktualizacji wiedzy i umiejętności w zakresie usług opieki i wczesnej edukacji dzieci w wieku do lat 3, pracy z dziećmi, organizacji pracy personelu, w szczególności przez samokształcenie, udział w szkoleniach lub wsparcie ze strony podmiotu zatrudniającego dziennego opiekuna.”;

e) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Weryfikacji spełniania warunków, o których mowa w ust. 1, przez kandydata na dziennego opiekuna zatrudnianego przez podmioty prowadzące punkt opieki dziennej, o których mowa w art. 8 ust. 1, dokonują te podmioty.”,

f) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Weryfikacji spełniania warunków, o których mowa w ust. 1, przez kandydata na osobę wspomagającą dziennego opiekuna i wolontariusza dokonuje podmiot prowadzący punkt opieki dziennej.

4b. W przypadku gdy podmiotem prowadzącym punkt opieki dziennej jest osoba fizyczna lub osoba prowadząca działalność na własny rachunek, która jednocześnie w prowadzonym punkcie opieki dziennej ma być kandydatem na dziennego opiekuna, kandydatem na osobę wspomagającą dziennego opiekuna lub wolontariuszem, weryfikacji spełniania warunków, o których mowa w ust. 1, dokonuje wójt, burmistrz lub prezydent miasta.”,

g) uchyla się ust. 5–7;

31) art. 40 otrzymuje brzmienie:

„Art. 40. 1. Dzienny opiekun prowadzący zajęcia z dziećmi, nad którymi sprawuje opiekę, współpracuje z rodzicami tych dzieci, w szczególności przez prowadzenie konsultacji i udzielanie porad rodzicom w zakresie pracy z dziećmi.

2. Dzienny opiekun informuje rodziców o zasadach udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz o standardach opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c dotyczących punktu opieki dziennej.

3. Rodzice dzieci objętych opieką w punkcie opieki dziennej mogą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w punkcie opieki dziennej, jeżeli zostali poinformowani o zasadach udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz o standardach opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c dotyczących punktu opieki dziennej.”;

32) po art. 40 dodaje się art. 40a–40c w brzmieniu:

„Art. 40a. 1. Dzienny opiekun podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

2. Podmiot, który zatrudnia dziennego opiekuna, jest obowiązany z urzędu występować w obronie tego dziennego opiekuna, gdy ustalone dla niego uprawnienia zostaną naruszone.

Art. 40b. 1. W przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dziećmi przez dziennego opiekuna, w szczególności związanego z wypoczynkiem dziennego opiekuna, opieka nad dziećmi może być sprawowana w tym samym lokalu przez innego dziennego opiekuna.

2. Zapewnienie dzieciom opieki w przypadku, o którym mowa w ust. 1, odbywa się na podstawie umowy zwartej przez podmiot prowadzący punkt opieki dziennej z dziennym opiekunem zastępującym dziennego opiekuna czasowo niesprawującego opieki nad dziećmi. Do umowy przepisy art. 36a ust. 4 stosuje się odpowiednio.

3. O zawartej umowie, o której mowa w ust. 2, oraz o warunkach z niej wynikających podmiot prowadzący punkt opieki dziennej zawiadamia rodziców dzieci, nad którymi dzienny opiekun sprawuje opiekę.

4. Podmiot prowadzący punkt opieki dziennej informuje rodziców dzieci, nad którymi dany dzienny opiekun sprawuje opiekę, o terminie czasowego niesprawowania opieki przez tego dziennego opiekuna w związku z jego wypoczynkiem, nie później niż w terminie 14 dni przed planowanym rozpoczęciem wypoczynku.

Art. 40c. 1. Dziennemu opiekunowi przysługuje prawo do płatnego czasu wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem przez dziennego opiekuna kwalifikacji zawodowych w wymiarze 16 godzin rocznie lub dwóch dni rocznie.

2. Podmiot prowadzący punkt opieki dziennej może zdecydować o zamknięciu tego punktu w dniu, w którym dziennemu opiekunowi udziela się czasu wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych w wymiarze co najmniej jednego dnia.

3. Podmiot prowadzący punkt opieki dziennej informuje rodziców dzieci, nad którymi sprawowana jest opieka w tym punkcie, o terminie zamknięcia punktu opieki dziennej w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych przez dziennego opiekuna, nie później niż w terminie 14 dni przed planowanym zamknięciem punktu opieki dziennej.”;

33) w art. 41 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podmiot prowadzący punkt opieki dziennej jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia dziennego opiekuna od odpowiedzialności cywilnej oraz opłacania i finansowania składki na to ubezpieczenie.”;

34) art. 42 otrzymuje brzmienie:

„Art. 42. 1. Punkt opieki dziennej może być prowadzony w lokalu:

- 1) który spełnia wymagania lokalowe zawarte w przepisach wydanych na podstawie ust. 6;
- 2) do którego podmiot prowadzący punkt opieki dziennej posiada tytuł prawny.

2. Spełnienie wymagań przeciwpożarowych potwierdza się opinią rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

3. Do lokalu, w którym ma być prowadzony albo jest prowadzony punkt opieki dziennej, nie stosuje się przepisów art. 71 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524, 605 i 646).

4. W jednym lokalu może być prowadzony jeden punkt opieki dziennej.

5. Z zachowaniem zasad określonych w art. 38, w jednym lokalu może być sprawowana opieka nad niewielej niż 16 dzieci.

6. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, wymagania lokalowe, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony punkt opieki dziennej, uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości opieki sprawowanej nad dziećmi i warunków ochrony przeciwpożarowej.”;

- 35) po art. 42 dodaje się art. 42a i art. 42b w brzmieniu:

„Art. 42a. Podmiot prowadzący punkt opieki dziennej jest obowiązany zapewnić dzieciom objętym opieką w tym punkcie dostęp do miejsca odbywania zajęć na zewnątrz.

Art. 42b. 1. Przed dokonaniem wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, w części dotyczącej danych o punktach opieki dziennej, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może przeprowadzić wizytację lokalu, w którym będzie prowadzony punkt opieki dziennej.

2. W przypadku gdy lokal, w którym będzie prowadzony punkt opieki dziennej, nie spełnia warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta wzywa podmiot występujący o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, w części dotyczącej danych o punktach opieki dziennej, do usunięcia nieprawidłowości w wyznaczonym terminie.

3. Jeżeli nieprawidłowości, o których mowa w ust. 2, nie zostaną w terminie wyznaczonym przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta usunięte przez podmiot występujący o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, w części dotyczącej danych o punktach opieki dziennej, wójt, burmistrz lub prezydent miasta odmawia wpisu

do rejestru. Odmowa wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, następuje w drodze decyzji.”;

36) uchyla się art. 43;

37) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Art. 44. 1. Rodzice są obowiązani do ponoszenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dzieci w punkcie opieki dziennej.

2. Wysokość opłaty za wyżywienie w punkcie opieki dziennej ustala podmiot prowadzący punkt opieki dziennej.”;

38) uchyla się art. 46–47a;

39) art. 47b otrzymuje brzmienie:

„Art. 47b. 1. Podmiot prowadzący punkt opieki dziennej jest obowiązany do obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w punkcie opieki dziennej o kwotę otrzymanego świadczenia „aktywnie w żłobku”, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”.

2. Podmiot prowadzący punkt opieki dziennej, który otrzymał świadczenie „aktywnie w żłobku”, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”, i nie obniżył opłaty rodzica za pobyt dziecka w punkcie opieki dziennej o kwotę otrzymanego świadczenia „aktywnie w żłobku”, jest obowiązany do zwrotu tego świadczenia. Przepisy art. 52 ust. 3–6 i 8–10 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” stosuje się odpowiednio.”;

40) po rozdziale 4 dodaje się rozdziały 4a i 4b w brzmieniu:

„Rozdział 4a

Legitymacja służbowa opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennego opiekuna

Art. 47c. 1. Opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym, dziennemu opiekunowi zatrudnionemu w punkcie opieki dziennej oraz dziennemu opiekunowi prowadzącemu działalność na własny rachunek wydaje się legitymację służbową, zwaną dalej „legitymacją opiekuna małego dziecka”, potwierdzającą zatrudnienie jako opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym albo jako dzienny opiekun w punkcie opieki dziennej lub prowadzenie jako dzienny opiekun działalności na własny rachunek oraz poświadczającą

prawo do uprawnień, o których mowa w art. 4 ust. 7 pkt 4 lub 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 380 oraz z 2026 r. poz. ...).

2. Legitymacja opiekuna małego dziecka jest udostępniana w postaci dokumentu mobilnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. z 2024 r. poz. 1275 i 1717 oraz z 2025 r. poz. 1019), po uwierzytelnieniu osoby zainteresowanej przy użyciu certyfikatu podstawowego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 tej ustawy, a w przypadku osób, które nie są uprawnione do dostępu do aplikacji mObywatel – legitymacja jest wydawana w postaci dokumentu z tworzywa sztucznego.

3. Legitymację opiekuna małego dziecka mającą postać dokumentu z tworzywa sztucznego wydaje minister właściwy do spraw rodziny.

4. Minister właściwy do spraw rodziny zapewnia produkcję i personalizację blankietów legitymacji opiekuna małego dziecka mających postać dokumentów z tworzywa sztucznego oraz dystrybucję tych legitymacji.

5. Minister właściwy do spraw rodziny może dokonać wyboru podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie zadania, o którym mowa w ust. 4.

Art. 47d. 1. Legitymacja opiekuna małego dziecka zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna;
- 2) wizerunek twarzy opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna;
- 3) numer legitymacji;
- 4) datę wydania legitymacji – w przypadku legitymacji mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego;
- 5) dane organu wydającego legitymację – w przypadku legitymacji mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego.

2. Legitymację opiekuna małego dziecka wydaje się na czas zatrudnienia jako opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym albo jako dzienny opiekun w punkcie opieki dziennej lub na czas prowadzenia jako dzienny opiekun działalności na własny rachunek, z tym że w przypadku legitymacji mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego – nie dłużej niż na rok.

Art. 47e. 1. Legitymację opiekuna małego dziecka mającą postać dokumentu z tworzywa sztucznego wydaje się na wniosek opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna składany do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna;
- 2) numer PESEL opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) nazwę i adres żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej, w którym jest zatrudniony opiekun albo dzienny opiekun, albo nazwę i adres punktu opieki dziennej, w którym dzienny opiekun prowadzi działalność na własny rachunek;
- 4) adres do doręczeń;
- 5) adres poczty elektronicznej opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna – o ile posiada.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym albo dzienny opiekun dołącza fotografię zgodną z wymogami dla fotografii załączanej do wniosku o wydanie dowodu osobistego na podstawie ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1753).

4. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta weryfikuje zgodność danych zawartych we wniosku, o którym mowa w ust. 1, z danymi, o których mowa w art. 47j pkt 1, 2, pkt 3 lit. a, pkt 4 lit. a i pkt 8, zawartymi w rejestrze, o którym mowa w art. 47h ust. 1.

5. W przypadku stwierdzenia przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta niezgodności treści wniosku, o którym mowa w ust. 1, z danymi, o których mowa w art. 47j pkt 1, 2, pkt 3 lit. a, pkt 4 lit. a i pkt 8, zawartymi w rejestrze, o którym mowa w art. 47h ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta wzywa wnioskodawcę do sprostowania, w terminie 14 dni, danych zawartych we wniosku.

6. Jeżeli wnioskodawca nie sprostuje w terminie, o którym mowa w ust. 5, danych zawartych we wniosku, o którym mowa w ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta pozostawia wniosek bez rozpoznania.

7. Jeżeli wójt, burmistrz lub prezydent miasta potwierdzi zgodność danych zawartych we wniosku, o którym mowa w ust. 1, z danymi, o których mowa w art. 47j pkt 1, 2, pkt 3 lit. a, pkt 4 lit. a i pkt 8, zawartymi w rejestrze, o którym mowa w art. 47h

ust. 1, przekazuje ten wniosek, wraz z dołączoną do niego fotografią, o której mowa w ust. 3, ministrowi właściwemu do spraw rodziny w celu wydania legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego.

Art. 47f. 1. Legitymację opiekuna małego dziecka mającą postać dokumentu z tworzywa sztucznego unieważnia się niezwłocznie w przypadku:

- 1) utraty zatrudnienia przez opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna;
- 2) wykreślenia z rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1, żłobka, klubu dziecięcego albo punktu opieki dziennej, w których opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym albo dzienny opiekun sprawują opiekę nad dzieckiem;
- 3) błędu w numerze legitymacji;
- 4) zmiany imienia lub nazwiska opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna.

2. W przypadku gdy legitymacja opiekuna małego dziecka mająca postać dokumentu z tworzywa sztucznego zostanie zgubiona, skradziona lub w inny sposób utracona, minister właściwy do spraw rodziny wydaje duplikat legitymacji, za zwrotem kosztów jej wytworzenia wnoszonych na rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rodziny. Przepisy art. 47e stosuje się.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 lub 2, dotychczas posiadana legitymacja opiekuna małego dziecka mająca postać dokumentu z tworzywa sztucznego podlega zwrotowi do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, który weryfikował wniosek o jej wydanie, a następnie podlega unieważnieniu przez tego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

4. W przypadku unieważnienia legitymacji opiekuna małego dziecka z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 3 lub 4 opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennemu opiekunowi wydaje się nową legitymację.

Art. 47g. Minister właściwy do spraw rodziny w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji opiekuna małego dziecka oraz sposób unieważnienia legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego, uwzględniając konieczność zapewnienia identyfikacji opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna, a także konieczność właściwego zabezpieczenia legitymacji opiekuna małego dziecka przed jej przerobieniem lub podrobieniem.

Rozdział 4b

Rejestr

Art. 47h. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej prowadzi, przy użyciu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, rejestr instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, zwany dalej „rejestrem”, obejmujący:

- 1) dane o żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej;
- 2) dane o osobach zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek;
- 3) informacje dotyczące finansowania zadań wynikających z ustawy.

2. Rejestr prowadzi się w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu opieki nad dziećmi do lat 3, weryfikacji podmiotów prowadzących instytucje opieki, prowadzenia nadzoru nad warunkami sprawowania opieki oraz zapewnienia dostępu do informacji o podmiotach świadczących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3.

3. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta publikuje rejestr za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1.

4. Dane zawarte w rejestrze są publikowane przy użyciu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, na stronach podmiotowych właściwej gminy oraz ministra właściwego do spraw rodziny.

Art. 47i. Rejestr, w części dotyczącej danych o żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej, zawiera:

- 1) nazwę lub imię i nazwisko, formę organizacyjną, siedzibę lub adres, adres poczty elektronicznej i numer telefonu podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej oraz adres strony internetowej tego podmiotu – o ile stronę taką posiada;
- 2) numer NIP, REGON lub KRS;
- 3) informacje o decyzji potwierdzającej spełnienie wymagań przeciwpożarowych, o której mowa w art. 25 ust. 2, decyzji potwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych, o której mowa w art. 25 ust. 2a, opinii wójta, burmistrza lub prezydenta miasta potwierdzającej spełnianie wymagań sanitarno-lokalowych – w przypadku lokali, w których są prowadzone kluby dziecięce, w stosunku

do których taka opinia została wydana, opinii rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, o której mowa w art. 42 ust. 2, oraz o oświadczeniu o spełnieniu przez lokal wymagań określonych w art. 42 ust. 1;

- 4) miejsce prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;
- 5) nazwę żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;
- 6) informację o czasowym zamknięciu żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;
- 7) informację o godzinach pracy żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;
- 8) adres poczty elektronicznej i numer telefonu żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej oraz adres strony internetowej żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej – o ile stronę taką posiadają;
- 9) informację o liczbie miejsc w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej;
- 10) informację o liczbie dzieci zapisanych do żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej, z podziałem na płeć;
- 11) informację o dostosowaniu żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej do potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki;
- 12) informację o uwzględnieniu przez żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej poszczególnych standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c, z podziałem na poszczególne standardy niezbędne i fakultatywne;
- 13) dane dotyczące dziecka uczęszczającego do żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) datę urodzenia – w przypadku dziecka, któremu nie nadano numeru PESEL,
 - c) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - d) datę rozpoczęcia i zakończenia uczęszczania przez dziecko do danego żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej,
 - e) wysokość opłaty za pobyt danego dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej w poszczególnych miesiącach, z uwzględnieniem:

- środków finansowych pozyskanych z programów, w tym rządowych lub resortowych, służących rozwojowi instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3,
 - ulg przyznanych:
 - – przez podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej – w przypadku odpowiednio żłobków, klubów dziecięcych lub punktów opieki dziennej prowadzonych przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 lub 3,
 - – w związku z uzyskaniem przez podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
 - f) informację, czy dziecko jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki;
- 14) dane dotyczące rodziców dziecka uczęszczającego do żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej:
- a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) datę urodzenia – w przypadku rodziców, którym nie nadano numeru PESEL,
 - c) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - d) adres poczty elektronicznej i numer telefonu;
- 15) numer rachunku płatniczego w kraju lub numer wydanego w kraju instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2026 r. poz. 623) podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej;
- 16) informacje o dofinansowaniu miejsc opieki ze środków publicznych obejmujące:
- a) informację o otrzymywanych przez żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej środkach finansowych pozyskanych z programów, w tym rządowych lub resortowych, służących rozwojowi instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, ze wskazaniem źródła pochodzenia poszczególnych środków finansowych, ich wysokości i kwoty przypadającej na jedno miejsce odpowiednio w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej,
 - b) informację o otrzymywanych przez żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej środkach finansowych pozyskanych z dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, ze wskazaniem źródła pochodzenia poszczególnych

środków finansowych, ich wysokości i kwoty przypadającej na jedno miejsce odpowiednio w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej;

- 17) informację o wysokości opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub w punkcie opieki dziennej;
- 18) informację o wysokości opłaty za wyżywienie w żłobku, klubie dziecięcym lub w punkcie opieki dziennej;
- 19) informację, czy żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej mieści się w jednym budynku z przedszkolem;
- 20) informację o zorganizowaniu wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów, w tym informację o wykonywaniu tej obsługi przez jednostki, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.²⁾);
- 21) informację, czy żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej funkcjonuje jako przyzakładowa instytucja opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 22) informację o połączeniu żłobków lub klubów dziecięcych w zespoły oraz nazwy zespołu.

Art. 47j. Rejestr, w części dotyczącej danych o osobach zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek, zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna;
- 2) numer PESEL opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) dane dotyczące zatrudnienia opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna obejmujące:
 - a) nazwę i adres żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej, w którym jest zatrudniony opiekun albo dzienny opiekun,
 - b) datę nawiązania zatrudnienia, datę rozwiązania zatrudnienia oraz staż pracy;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 1160 i 1837 oraz z 2026 r. poz. 187, 203, 451 i 504.

- 4) dane dotyczące prowadzenia przez dziennego opiekuna działalności na własny rachunek obejmujące:
 - a) nazwę i adres punktu opieki dziennej, w którym dzienny opiekun prowadzi działalność na własny rachunek,
 - b) datę rozpoczęcia prowadzenia tej działalności oraz datę zawieszenia lub zakończenia jej wykonywania;
- 5) wykształcenie i kursy ukończone przez opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz przez dziennego opiekuna;
- 6) numer legitymacji opiekuna małego dziecka posiadanej przez opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna;
- 7) datę wydania legitymacji opiekuna małego dziecka posiadanej przez opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna;
- 8) adres poczty elektronicznej opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna – o ile posiada;
- 9) informacje o osobach zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych lub punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek obejmujące:
 - a) stanowisko pracy,
 - b) płeć,
 - c) informacje, czy jest to główne miejsce pracy – w przypadku pielęgniarek i położnych,
 - d) wysokości wynagrodzeń osób zatrudnionych w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej oraz dziennych opiekunów prowadzących działalność na własny rachunek;
- 10) oświadczenie podmiotu prowadzącego:
 - a) żłobek lub klub dziecięcy o weryfikacji spełniania przez dyrektora żłobka, osobę kierującą pracą klubu dziecięcego, opiekuna, pielęgniarkę, położną, wolontariusza w żłobku lub klubie dziecięcym lub inną osobę zatrudnioną do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym warunków, o których mowa w art. 18 ust. 1 – w przypadku, o którym mowa w art. 18aa ust. 1,
 - b) punkt opieki dziennej o weryfikacji spełniania przez dziennego opiekuna zatrudnianego przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, osobę

wspomagającą dziennego opiekuna i wolontariusza warunków, o których mowa w art. 39 ust. 1.

Art. 47k. Rejestr, w części dotyczącej informacji w zakresie finansowania zadań wynikających z ustawy, zawiera informacje o wysokości:

- 1) wydatków ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego na zapewnienie funkcjonowania miejsc opieki, bez wydatków inwestycyjnych i wydatków na remonty, w prowadzonych przez nie instytucjach opieki oraz liczbę miejsc opieki w roku, na którą są ponoszone te wydatki;
- 2) dotacji otrzymanych ze środków publicznych.

Art. 47l. Adres będącego osobą fizyczną podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej, jeżeli jest inny niż adres prowadzenia przez tę osobę żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej, informacja o spełnianiu poszczególnych fakultatywnych standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c oraz dane i informacje, o których mowa w art. 47i pkt 13–15 oraz art. 47j, nie podlegają ujawnieniu na stronach podmiotowych gminy prowadzącej rejestr i ministra właściwego do spraw rodziny.

Art. 47m. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta dokonuje wpisu do rejestru, w zakresie danych o żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej, na podstawie wniosku o wpis złożonego przez podmiot zamierzający prowadzić żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej, którego dotyczy wniosek. Wniosek zawiera:

- 1) nazwę lub imię i nazwisko, formę organizacyjną oraz siedzibę lub adres podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej;
- 2) numer NIP, REGON i KRS – o ile wnioskodawcy takie numery nadano;
- 3) miejsce prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;
- 4) adres poczty elektronicznej i numer telefonu podmiotu składającego wniosek oraz adres strony internetowej podmiotu składającego wniosek – o ile stronę taką posiada;
- 5) nazwę, jaką ma nosić żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej;
- 6) adres poczty elektronicznej i numer telefonu żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej oraz adres strony internetowej żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej – o ile je posiadają;
- 7) oświadczenie o spełnieniu przez lokal, w którym ma być prowadzony punkt opieki dziennej, wymagań lokalowych zawartych w przepisach wydanych na podstawie art. 42 ust. 6;

- 8) oświadczenie o posiadaniu przez podmiot składający wniosek tytułu prawnego do lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej;
- 9) oświadczenie o spełnianiu niezbędnych standardów opieki, o których mowa w art. 6d ust. 2 pkt 1;
- 10) informację o liczbie miejsc w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej;
- 11) informację o godzinach pracy żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;
- 12) informację o dostosowaniu żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej do potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki;
- 13) numer rachunku płatniczego w kraju lub numer wydanego w kraju instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej;
- 14) oświadczenie o spełnianiu warunków, o których mowa odpowiednio w art. 25 ust. 4 lub 5 lub art. 42a;
- 15) informację, czy żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej mieści się w jednym budynku z przedszkolem;
- 16) informację o zorganizowaniu wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów, w tym informację o wykonywaniu tej obsługi przez jednostki, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 17) informację, czy żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej funkcjonuje jako przyzakładowa instytucja opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 18) informację o połączeniu żłobków lub klubów dziecięcych w zespoły oraz nazwy zespołów;
- 19) oświadczenie o dokonaniu opłaty, o której mowa w art. 47w.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, podmiot zamierzający prowadzić żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej, którego dotyczy wniosek, dołącza:

- 1) decyzję potwierdzającą spełnienie wymagań przeciwpożarowych, o której mowa w art. 25 ust. 2 – w przypadku żłobków i klubów dziecięcych;
- 2) decyzję potwierdzającą spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych, o której mowa w art. 25 ust. 2a – w przypadku żłobków i klubów dziecięcych;

3) opinię rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, o której mowa w art. 42 ust. 2 – w przypadku punktów opieki dziennej.

3. W przypadku gdy podmiotem zamierzającym prowadzić żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej jest gmina właściwa do dokonania wpisu w rejestrze w zakresie danych o żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej, gmina ta dokonuje wpisu do tego rejestru z urzędu.

Art. 47n. Wpisu do rejestru, w zakresie danych o osobach zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek, dokonuje odpowiednio podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej w terminie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 47p.

Art. 47o. 1. Wnioski, o których mowa w art. 47m ust. 1, art. 47u ust. 1 pkt 1 i art. 47v ust. 1 pkt 1, i załączniki do tych wniosków są składane wyłącznie drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, po zalogowaniu się do tego systemu teleinformatycznego, w sposób określony w art. 62c.

2. Wnioski, o których mowa w art. 47m ust. 1, art. 47u ust. 1 pkt 1 i art. 47v ust. 1 pkt 1, są składane w sposób określony w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 62a ust. 1.

3. Wnioski, o których mowa w art. 47m ust. 1, art. 47u ust. 1 pkt 1 i art. 47v ust. 1 pkt 1, są składane za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, po zastosowaniu zapewnionych w tym systemie sposobów potwierdzenia pochodzenia oraz integralności przesłanych danych w postaci elektronicznej. Uwierzytelnianie użytkowników w tym systemie wymaga użycia profilu zaufanego, profilu osobistego, środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1725 oraz z 2026 r. poz. 252), adekwatnie do poziomu bezpieczeństwa środka identyfikacji elektronicznej wymaganego dla usług świadczonych w tym systemie, danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego, jeżeli te dane pozwalają na identyfikację i uwierzytelnienie wymagane w celu realizacji usługi online, albo innych technologii, jeżeli zostaną udostępnione w tym systemie.

4. Załączniki, o których mowa w art. 47m ust. 2, dołącza się jako:

- 1) oryginały dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 2 i 2a albo art. 42 ust. 2, w postaci elektronicznej albo
- 2) elektroniczne kopie dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 2 i 2a albo art. 42 ust. 2, po uwierzytelnieniu ich w sposób określony w ust. 3.

5. W sprawach z wniosków, o których mowa w art. 47m ust. 1, art. 47u ust. 1 pkt 1 i art. 47v ust. 1 pkt 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta doręcza pisma wyłącznie za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1.

6. W celu sprawdzenia zgodności danych, o których mowa w art. 47m ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może żądać odpisu z odpowiedniego rejestru lub dokumentu potwierdzającego tożsamość. Przedstawienie tych dokumentów nie jest wymagane w przypadku, gdy wójt, burmistrz lub prezydent miasta może bezpłatnie uzyskać dostęp do danych wynikających z tych dokumentów, dane te są mu znane z urzędu lub możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza.

7. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany do weryfikacji, na podstawie danych dostępnych w Krajowym Rejestrze Karnym, za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, informacji w zakresie prawomocnych skazań za przestępstwo umyślne:

- 1) osób fizycznych zamierzających prowadzić żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej, które złożyły wniosek o wpis do rejestru odpowiednio żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej – przed dokonaniem wpisu do rejestru;
- 2) osób fizycznych prowadzących żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej – wpisanych do rejestru;
- 3) osób, o których mowa w art. 18 ust. 1, niebędących osobami prowadzącymi żłobki lub kluby dziecięce, oraz dziennych opiekunów.

Art. 47p. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) terminy:
 - a) wprowadzania w rejestrze danych lub informacji przez podmiot wpisany do rejestru oraz przez organ prowadzący rejestr,
 - b) wystąpienia przez podmiot wpisany do rejestru do organu prowadzącego rejestr z wnioskiem o zmianę danych lub informacji, o których mowa w art. 47i pkt 1, 3–5 i 9,
 - c) dokonania przez podmiot wpisany do rejestru zmian danych lub informacji, o których mowa w art. 47i pkt 2, 6–8 i 10–22, art. 47j oraz art. 47k,

- 2) okresy, za które są wprowadzane dane lub informacje zawarte w rejestrze,
- 3) sposób wprowadzania danych lub informacji zawartych w rejestrze,
- 4) postępowanie w przypadku, gdy wprowadzone do rejestru dane lub informacje są niekompletne lub nieprawidłowe

– mając na uwadze potrzebę zapewnienia kompletności i prawidłowości danych i informacji zawartych w rejestrze wprowadzanych przez podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce i punkty opieki dziennej oraz przez jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 47q. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta wydaje z urzędu zaświadczenie o dokonaniu wpisu podmiotu do rejestru.

2. Zaświadczenie zawiera następujące dane:

- 1) nazwę organu, który dokonał wpisu do rejestru;
- 2) datę i numer wpisu do rejestru;
- 3) formę organizacyjną opieki oraz jej nazwę;
- 4) nazwę lub imię i nazwisko podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej;
- 5) miejsce prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;
- 6) liczbę miejsc w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej.

Art. 47r. 1. Organ prowadzący rejestr jest obowiązany dokonać wpisu podmiotu do rejestru w terminie 7 dni od dnia wpływu do tego organu wniosku o wpis wraz z dołączonymi do niego dokumentami, o których mowa w art. 47m ust. 2.

2. Jeżeli organ prowadzący rejestr nie dokona wpisu w terminie, o którym mowa w ust. 1, a od dnia wpływu wniosku do tego organu upłynęło 14 dni, podmiot może rozpocząć działalność. Nie dotyczy to przypadku, gdy organ wezwał podmiot do uzupełnienia wniosku o wpis niepóźniej niż przed upływem 7 dni od dnia jego otrzymania. W takiej sytuacji termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, biegnie odpowiednio od dnia wpływu uzupełnienia wniosku o wpis.

3. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta odmawia wpisu do rejestru, w przypadku gdy:

- 1) podmiot nie spełnia warunków wymaganych do utworzenia i prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;
- 2) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem;

- 3) w stosunku do przedsiębiorcy wydano decyzję o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku.

Art. 47s. Dostęp do rejestru, po zalogowaniu się do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, w sposób określony w art. 62c, nadaje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 47t. 1. W przypadku gdy znajdujące się w rejestrze dane lub informacje, o których mowa odpowiednio w art. 47i pkt 2, 6–8 i 10–22 oraz art. 47j, zawierają błędy, niezgodności z treścią wniosku lub niezgodności ze stanem faktycznym, organ prowadzący rejestr wzywa podmiot wpisany do rejestru do sprostowania tych danych lub informacji w terminie 5 dni roboczych.

2. Jeżeli podmiot wpisany do rejestru nie sprostuje w terminie, o którym mowa w ust. 1, danych lub informacji, odpowiednio dane lub informacje niezwłocznie prostuje organ prowadzący rejestr z urzędu – o ile są one znane organowi prowadzącemu rejestr z urzędu.

3. W przypadku gdy znajdujące się w rejestrze dane lub informacje, o których mowa odpowiednio w art. 47i pkt 1, 3–5 i 9, zawierają błędy, niezgodności z treścią wniosku przedsiębiorcy lub niezgodności ze stanem faktycznym, organ prowadzący rejestr prostuje niezwłocznie odpowiednio dane lub informacje.

4. Organ prowadzący rejestr informuje z urzędu podmiot, którego sprostowanie dotyczy, o dokonaniu sprostowania oraz wydaje z urzędu zaświadczenie uwzględniające dane, które sprostowano.

5. W przypadku gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z prowadzonym na podstawie odrębnych przepisów postępowaniem poweźmie informację o błędach w danych lub informacjach zawartych w rejestrze lub o ich niezgodności ze stanem faktycznym, wzywa podmiot, który wprowadził te dane lub informacje do rejestru, do ich sprostowania w terminie 5 dni roboczych.

6. Jeżeli podmiot, który wprowadził do rejestru dane lub informacje zawierające błędy lub niezgodności ze stanem faktycznym, nie sprostuje danych lub informacji w terminie, o którym mowa w ust. 5, odpowiednio dane lub informacje niezwłocznie prostuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

7. Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje z urzędu podmiot, który wprowadził do rejestru dane lub informacje, oraz wójta, burmistrza lub prezydenta miasta

prowadzącego rejestr o dokonaniu sprostowania, z jednoczesnym wskazaniem, które dane lub informacje sprostowano.

Art. 47u. 1. W przypadku zmiany danych lub informacji zawartych w rejestrze podmiot wpisany do rejestru jest obowiązany do:

- 1) wystąpienia, w terminie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 47p, do organu prowadzącego rejestr z wnioskiem o zmianę danych lub informacji – w przypadku danych lub informacji, o których mowa w art. 47i pkt 1, 3–5 i 9;
- 2) dokonania zmian za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, w terminie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 47p – w przypadku danych lub informacji, o których mowa w art. 47i pkt 2, 6–8 i 10–22, art. 47j oraz art. 47k.

2. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, organ prowadzący rejestr dokonuje zmian w rejestrze oraz z urzędu wydaje podmiotowi wpisanemu do rejestru zaświadczenie, o którym mowa w art. 47q, uwzględniające te zmiany.

Art. 47v. 1. Wykreślenie z rejestru następuje w przypadku:

- 1) złożenia przez podmiot wpisany do rejestru wniosku o wykreślenie;
- 2) nieusunięcia przez podmiot, w wyznaczonym terminie, nieprawidłowości w zakresie prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;
- 3) przekazania we wniosku oraz dołączonych do niego dokumentach informacji niezgodnych ze stanem faktycznym;
- 4) wydania prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem;
- 5) uzyskania przez organ prowadzący rejestr informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o wykreśleniu przedsiębiorcy;
- 6) niezapewniania w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej opieki nad co najmniej jednym dzieckiem przez nieprzerwany okres co najmniej 3 miesięcy, a w przypadku czasowego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej – przez nieprzerwany okres co najmniej 5 lat.

2. Wraz z wykreśleniem z rejestru z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może wydać decyzję o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem, mając na uwadze skalę, zakres oraz powtarzalność naruszeń.

3. Przedsiębiorca, w stosunku do którego wydano decyzję, o której mowa w ust. 2, może uzyskać ponowny wpis do rejestru w tym samym zakresie działalności niewcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do podmiotu, który wykonywał działalność bez wpisu do rejestru. Nie dotyczy to sytuacji określonej w art. 47r ust. 2.

Art. 47w. 1. Wpis do rejestru podlega opłacie, która stanowi dochód własny gminy.

2. Wysokość opłaty ustala rada gminy w drodze uchwały.

3. Wysokość opłaty nie może być wyższa niż 1000 zł.

4. Zmiany w rejestrze oraz wykreślenie z rejestru są zwolnione z opłaty.

5. Gmina jest zwolniona z opłaty za wpis do rejestru.

Art. 47x. Odmowa wpisu do rejestru oraz wykreślenie z rejestru następują w drodze decyzji.

Art. 47y. 1. Domniemywa się, że dane zgromadzone w rejestrze są prawdziwe.

2. Jeżeli dane wpisano do rejestru niezgodnie z wnioskiem podmiotu lub bez tego wniosku, podmiot ten nie może zasłaniać się wobec osoby trzeciej działającej w dobrej wierze zarzutem, że dane te nie są prawdziwe, jeżeli zaniedbał wystąpić niezwłocznie z wnioskiem o sprostowanie, uzupełnienie lub wykreślenie wpisu.

Art. 47z. 1. Administratorami danych osobowych przetwarzanych w rejestrze są:

- 1) wójt, burmistrz lub prezydent miasta – w zakresie danych, o których mowa w:
 - a) art. 47i pkt 13 i 14 i art. 47j – w związku z prowadzeniem rejestru,
 - b) art. 47j pkt 1, 2, pkt 3 lit. a, pkt 4 lit. a i pkt 8 – w związku z weryfikacją zgodności tych danych z danymi zawartymi we wniosku, o którym mowa w art. 47e ust. 1,
 - c) art. 47j pkt 1 i 2 – w związku z weryfikacją, na podstawie danych dostępnych w Krajowym Rejestrze Karnym, informacji w zakresie prawomocnych skazań za przestępstwo umyślne osób fizycznych prowadzących żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej, osób, o których mowa w art. 18 ust. 1, niebędących osobami prowadzącymi żłobki lub kluby dziecięce, oraz dziennych opiekunów;
- 2) podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej – w zakresie danych, o których mowa w art. 47i pkt 13 i 14 oraz art. 47j – w związku z prowadzeniem odpowiednio żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;

- 3) minister właściwy do spraw rodziny – w zakresie danych podmiotów, które realizują zadania na podstawie art. 62 i art. 63–63c;
- 4) wojewoda – w zakresie danych podmiotów, które realizują zadania na podstawie art. 62 i art. 63–63c – o ile wojewoda współpracuje w zakresie tych zadań z ministrem właściwym do spraw rodziny.

2. Administratorzy danych osobowych zawartych w rejestrze, w przypisanych im zakresach, o których mowa w ust. 1, wdrażają środki techniczne i organizacyjne służące przetwarzaniu danych osobowych, w tym ich udostępnianiu, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych oraz realizują inne obowiązki i powinności wynikające z przypisanej im roli administratora w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35).

3. Dane zawarte w rejestrze udostępniane do celów statystycznych są przekazywane w sposób uniemożliwiający identyfikację tożsamości osób, których dane te dotyczą.

4. Dane, o których mowa w rejestrze w części dotyczącej danych o żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej oraz w części dotyczącej danych o osobach zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek, są przetwarzane przez podmioty wymienione w ust. 6 w celu, w jakim dane te zostały im udostępnione.

5. Informacje, o których mowa w rejestrze w części dotyczącej informacji w zakresie finansowania zadań wynikających z ustawy, udostępnia się za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw rodziny oraz – w zakresie informacji należących do właściwości miejscowej – wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta i do wglądu wojewodzie.

6. Dane i informacje zawarte w rejestrze Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnia za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1:

- 1) wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta – dane i informacje należące do ich właściwości miejscowej, o których mowa w:
 - a) art. 47i–47k, w celu prowadzenia rejestru, zapewnienia, na zasadach określonych w art. 47t ust. 1–4, prawidłowości danych zawartych w tym

- rejestrze, sprawowania nadzoru nad żłobkiem, klubem dziecięcym i punktem opieki dziennej, zaciągania lub realizacji zobowiązań na podstawie art. 62 i art. 63–63c,
- b) art. 47j pkt 1–5 i 8 oraz pkt 9 lit. a, w celu przyznania nagrody, o której mowa w art. 53c ust. 1,
 - c) art. 47i pkt 1 i 8 oraz pkt 14 lit. d, w celu przekazywania informacji związanych z opieką nad dziećmi w wieku do lat 3,
 - d) art. 47i pkt 1–12 i 16–18, w celu przekazywania ministrowi właściwemu do spraw rodziny do publikacji podlegających ujawnieniu danych zawartych w rejestrze,
 - e) art. 47j pkt 1, 2, pkt 3 lit. a, pkt 4 lit. a i pkt 8, w celu weryfikacji zgodności tych danych z danymi zawartymi we wniosku, o którym mowa w art. 47e ust. 1,
 - f) art. 47j pkt 1 i 2 – w celu weryfikacji, na podstawie danych dostępnych w Krajowym Rejestrze Karnym, informacji w zakresie prawomocnych skazań za przestępstwo umyślne osób fizycznych prowadzących żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej, osób, o których mowa w art. 18 ust. 1, niebędących osobami prowadzącymi żłobki lub kluby dziecięce, oraz dziennych opiekunów;
- 2) wojewodzie – dane i informacje należące do jego właściwości miejscowej, o których mowa w:
- a) art. 47j pkt 1–5 i 8 oraz pkt 9 lit. a, w celu przyznania nagrody, o której mowa w art. 53c ust. 1,
 - b) art. 47i pkt 1–12 i 16–22 oraz art. 47j pkt 9, w celu realizacji programów, o których mowa w art. 62, oraz współpracy z ministrem właściwym do spraw rodziny przy realizacji zadań, o których mowa w art. 63–63c,
 - c) art. 47k – do celów statystycznych;
- 3) ministrowi właściwemu do spraw rodziny – dane i informacje, o których mowa w:
- a) art. 47i oraz art. 47j, w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 5, art. 62 i art. 63–63c, realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 6, a także do celów statystycznych,
 - b) art. 47i, w celu monitorowania realizacji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawa do świadczenia „aktywni rodzice w pracy” lub świadczenia „aktywnie w żłobku”, o których mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o

wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”,

- c) art. 47j pkt 1–5 i 8 oraz pkt 9 lit. a, w celu przyznania nagrody, o której mowa w art. 53c ust. 1,
 - d) art. 47i pkt 1 i 8 oraz pkt 14 lit. d, w celu przekazywania informacji związanych z opieką nad dziećmi w wieku do lat 3,
 - e) art. 47i pkt 1–12 i 16–18, w celu publikacji na stronach internetowych urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rodziny przekazanych przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta podlegających ujawnieniu danych zawartych w rejestrze,
 - f) art. 47k – do celów statystycznych;
- 4) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych – dane i informacje, o których mowa w:
- a) art. 47i–47k, w celu zapewnienia, utrzymania i rozwoju systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, zapewnienia ochrony danych w nim zawartych, umożliwienia prowadzenia rejestru przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz zapewnienia, na zasadach określonych w art. 47t ust. 5–7, prawidłowości danych zawartych w tym rejestrze,
 - b) art. 47i pkt 1–6, 8, 10 i 13–16, w celu umożliwienia uzyskania przez rodziców świadczenia „aktywni rodzice w pracy” lub świadczenia „aktywnie w żłobku”, o których mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”, udzielenia tych świadczeń, realizacji prawa do tych świadczeń, a także monitorowania realizacji tych praw,
 - c) art. 47i pkt 1 i 8 oraz pkt 14 lit. d, w celu przekazywania informacji związanych z opieką nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 5) podmiotowi prowadzącemu żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej – dane i informacje, o których mowa w art. 47i pkt 2, 6–8 i 10–22, art. 47j i art. 47k, w celu dokonywania przez ten podmiot samodzielnych zmian tych danych lub informacji w rejestrze oraz w celu sprostowania tych danych lub informacji, jeżeli zawierają one błędy, niezgodności z treścią wniosku lub niezgodności ze stanem faktycznym.
7. Minister właściwy do spraw rodziny, w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 62, art. 63b i art. 63c, może przekazywać informacje, o których mowa w art. 47i pkt

12 lit. a, w zakresie fakultatywnych standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c, podmiotom, które realizują zadania wynikające z programów, o których mowa w art. 62, art. 63b i art. 63c, podmiotom, którym zlecił realizację zadań w drodze konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub podmiotom, którym zlecił realizację zadań na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych.

8. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przechowuje w rejestrze informacje, o których mowa w art. 47i pkt 13 i 14, dotyczące dzieci uczęszczających odpowiednio do żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej oraz rodziców tych dzieci, przez okres 10 lat od dnia, w którym dziecko przestało uczęszczać odpowiednio do żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej.

9. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przechowuje w rejestrze informacje, o których mowa w art. 47j, dotyczące osób zatrudnionych w żłobkach lub klubach dziecięcych, dziennych opiekunów zatrudnionych w punktach opieki dziennej oraz dziennych opiekunów prowadzących działalność na własny rachunek, przez okres 10 lat od dnia odpowiednio ustania zatrudnienia albo prowadzenia działalności na własny rachunek.

10. Informacje, o których mowa w art. 47i pkt 13 i 14 oraz art. 47j, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania, o których mowa w ust. 8 i 9.”;

41) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. 1. Programy szkoleń, o których mowa w art. 16 ust. 1, zatwierdza na wniosek podmiotu prowadzącego szkolenie, na okres 5 lat, minister właściwy do spraw rodziny.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

1) dane dotyczące podmiotu prowadzącego szkolenie:

- a) nazwę lub imię i nazwisko osoby występującej z wnioskiem,
- b) numer NIP, REGON lub KRS – o ile posiada,
- c) odpowiednio:

- adres siedziby,
- adres stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej zgodny z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej, a w przypadku jego braku – adres do doręczeń zgodny z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej,

- adres do doręczeń – w przypadku osób fizycznych wykonujących działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
- d) adres do korespondencji, jeżeli nie podano adresu do doręczeń;
- 2) żądanie podmiotu prowadzącego szkolenie wraz z uzasadnieniem.
- 3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, podmiot prowadzący szkolenie dołącza program szkolenia.
- 4. Zatwierdzenie lub odmowa zatwierdzenia programów szkoleń następuje w drodze decyzji.
- 5. Minister właściwy do spraw rodziny określi na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej materiały dydaktyczne rekomendowane do wykorzystania podczas prowadzenia szkoleń, o których mowa w art. 16 ust. 1.”;
- 42) po art. 48 dodaje się art. 48a–48d w brzmieniu:
 - „Art. 48a. 1. Minister właściwy do spraw rodziny prowadzi, przy użyciu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 4, wykaz decyzji, o których mowa w art. 48 ust. 4, zwany dalej „wykazem decyzji”, obejmujący:
 - 1) datę wydania decyzji;
 - 2) numer decyzji;
 - 3) dane dotyczące podmiotu prowadzącego szkolenie:
 - a) nazwę lub imię i nazwisko osoby występującej o wydanie decyzji,
 - b) numer NIP, REGON lub KRS – o ile posiada,
 - c) odpowiednio:
 - adres siedziby,
 - adres stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej zgodny z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej, a w przypadku jego braku – adres do doręczeń zgodny z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej,
 - adres do doręczeń – w przypadku osób fizycznych wykonujących działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,
 - d) adres do korespondencji, jeżeli nie podano adresu do doręczeń;
 - 4) sposób rozstrzygnięcia wynikający z decyzji;
 - 5) nazwę lub tytuł programu szkolenia będącego przedmiotem decyzji;

6) informacje o programie szkolenia będącym przedmiotem decyzji.

2. Minister właściwy do spraw rodziny publikuje wykaz decyzji w zakresie decyzji zatwierdzających programy szkoleń, o których mowa w art. 48 ust. 1, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 4, na swoich stronach podmiotowych.

3. Administratorem danych osobowych przetwarzanych w wykazie decyzji jest minister właściwy do spraw rodziny.

4. Minister właściwy do spraw rodziny wdraża środki techniczne i organizacyjne służące przetwarzaniu danych osobowych, w tym ich udostępnianiu, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych oraz realizuje inne obowiązki i powinności wynikające z przypisanej mu roli administratora w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35).

Art. 48b. Podmiot prowadzący szkolenia, o których mowa w art. 16 ust. 1, jest obowiązany do wydania osobie, która ukończyła szkolenie, certyfikatu potwierdzającego ukończenie szkolenia zawierającego:

- 1) numer certyfikatu składający się z rozdzielonych ukośnikiem prawym:
 - a) numeru decyzji ministra właściwego do spraw rodziny zatwierdzającej program szkolenia,
 - b) numeru porządkowego certyfikatu,
 - c) roku, w którym było przeprowadzone szkolenie;
- 2) datę certyfikatu;
- 3) dane podmiotu prowadzącego szkolenie (nazwa, adres, NIP);
- 4) imię i nazwisko osoby, której wydano certyfikat;
- 5) nazwę szkolenia;
- 6) termin realizacji szkolenia;
- 7) wymiar godzinowy szkolenia;
- 8) informacje o zakresie szkolenia, ze wskazaniem odpowiedniej podstawy prawnej wynikającej z art. 16;
- 9) uwierzytelnienie certyfikatu zawierające oznaczenie osoby wystawiającej certyfikat;

- a) pieczętkę podmiotu – w przypadku wydania certyfikatu w postaci papierowej,
- b) podpis kwalifikowany – w przypadku wydania certyfikatu w postaci elektronicznej.

Art. 48c. Podmiot prowadzący szkolenia, o których mowa w art. 16 ust. 1, prowadzi ewidencję osób, które ukończyły te szkolenia, obejmującą:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer certyfikatu potwierdzającego ukończenie szkolenia;
- 3) informacje o zakresie szkolenia, ze wskazaniem odpowiedniej podstawy prawnej wynikającej z art. 16;
- 4) liczbę godzin odbytego szkolenia.

Art. 48d. Podmiot prowadzący szkolenia, o których mowa w art. 16 ust. 1, potwierdza na podstawie danych dostępnych z ewidencji, o której mowa w art. 48c, na żądanie podmiotu, który chce zatrudnić opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna, informacje, o których mowa w art. 48c pkt 3 i 4, dotyczące odpowiednio opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennego opiekuna, jeżeli w żądaniu tym zostały podane dane, o których mowa w art. 48c pkt 1 i 2.”;

- 43) art. 49 otrzymuje brzmienie:

„Art. 49. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe bloki tematyczne obszarów określonych w art. 16 ust. 2–4, objętych zakresem szkoleń, o których mowa w art. 16 ust. 1, sposób i formę realizacji tych szkoleń oraz ich przebieg, biorąc pod uwagę wymiar godzin szkoleniowych, o którym mowa w art. 16 ust. 1, potrzebę organizacji szkoleń w sposób dostosowany do tego wymiaru, a także specyfikę zadań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych żłobka, klubu dziecięcego oraz dziennego opiekuna, oraz mając na względzie konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu realizacji tych zadań.”;

- 44) w art. 50 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Nianią nie może być osoba, która:

- 1) została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne;
- 2) figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub w bazie danych Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.”;

- 45) w art. 51:

- a) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) rodzice albo rodzic samotnie wychowujący dziecko są zatrudnieni, świadczą usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej stanowiącej tytuł do ubezpieczeń społecznych, prowadzą pozarolniczą działalność lub działalność rolniczą;”,
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Przez rodzica samotnie wychowującego dziecko, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, rozumie się rodzica będącego panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwiedzioną, rozwiedzionym albo rodzica, w stosunku do którego orzeczono separację w rozumieniu odrębnych przepisów, a także rodzica pozostającego w związku małżeńskim, jeżeli jego małżonek został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności.”,
- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. W przypadku utraty przez rodziców albo rodzica samotnie wychowującego dziecko zatrudnienia, zaprzestania świadczenia usług lub działalności, o których mowa w ust. 3 pkt 2, składki opłaca się przez okres 3 miesięcy od dnia zaistnienia tych przyczyn.”;
- 46) po rozdziale 6 dodaje się rozdział 6a w brzmieniu:
„Rozdział 6a

Dzień Opiekuna Małego Dziecka

Art. 53a. Przez opiekuna małego dziecka, o którym mowa w niniejszym rozdziale, rozumie się osobę zatrudnioną do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej.

Art. 53b. Dzień 4 kwietnia ustanawia się Dniem Opiekuna Małego Dziecka.

Art. 53c. 1. Opiekunowi małego dziecka, a w uzasadnionych przypadkach – także innym osobom, za szczególne zasługi oraz wybitne, nowatorskie rozwiązania i zaangażowanie w obszarze sprawowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub wybitne osiągnięcia w pracy edukacyjno-wychowawczo-opiekuńczej w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 może zostać przyznana nagroda pieniężna, zwana dalej „nagrodą”.

2. Nagroda może zostać przyznana w szczególności:

- 1) autorom wybitnych prac pedagogicznych lub popularnonaukowych w dziedzinie rozwoju małego dziecka;

- 2) autorom programu wspierania rodzin dzieci w wieku do lat 3 w podnoszeniu kompetencji rodzicielskich;
- 3) opiekunom małego dziecka inicjującym i podejmującym nowatorskie formy i metody pracy edukacyjnej z dziećmi w wieku do lat 3;
- 4) opiekunom małego dziecka, których działalność w sposób wyróżniający się przyczynia się do podnoszenia jakości opieki wczesnodziecięcej;
- 5) opiekunom małego dziecka, których działalność przyczynia się do zwiększenia świadomości lokalnej w zakresie znaczenia i metod rozwoju poznawczego, emocjonalnego i fizycznego dziecka;
- 6) osobom współpracującym z administracją rządową i samorządową oraz z innymi podmiotami w zakresie zapewnienia dostępu do wysokiej jakości usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

3. Nagroda nie może zostać przyznana osobie, która:

- 1) została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności, aresztu wojskowego lub dożywotniego pozbawienia wolności lub
- 2) figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub bazie danych Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

Art. 53d. Nagrodę może przyznać minister właściwy do spraw rodziny, wojewoda, wójt, burmistrz lub prezydent miasta – z własnej inicjatywy albo na wniosek osób lub podmiotów określonych w art. 53f.

Art. 53e. 1. Nagroda jest przyznawana w wysokości niewyższej niż:

- 1) dwukrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773) – w przypadku nagrody przyznawanej przez ministra właściwego do spraw rodziny;
- 2) półtorakrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę – w przypadku nagrody przyznawanej przez wojewodę;
- 3) określona w uchwale rady gminy – w przypadku nagrody przyznawanej przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

2. Rada gminy określa w drodze uchwały maksymalną wysokość nagrody.

Art. 53f. 1. Wniosek o przyznanie nagrody przez ministra właściwego do spraw rodziny mogą złożyć:

- 1) wojewoda;
- 2) marszałek województwa;
- 3) starosta;
- 4) wójt, burmistrz lub prezydent miasta;
- 5) organy organizacji pozarządowych, działających od co najmniej 5 lat w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

2. Wniosek o przyznanie nagrody przez wojewodę mogą złożyć:

- 1) marszałek województwa;
- 2) starosta;
- 3) wójt, burmistrz lub prezydent miasta;
- 4) organy organizacji pozarządowych, działających od co najmniej 5 lat w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

3. Wniosek o przyznanie nagrody przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta mogą złożyć:

- 1) organy organizacji pozarządowych, działających od co najmniej 5 lat w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 2) dyrektor żłobka prowadzonego na terenie gminy, której organem wykonawczym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatrujący wniosek – w przypadku gdy wniosek dotyczy opiekuna zatrudnionego w żłobku, którym kieruje ten dyrektor;
- 3) osoba kierująca pracą klubu dziecięcego prowadzonego na terenie gminy, której organem wykonawczym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatrujący wniosek – w przypadku gdy wniosek dotyczy opiekuna zatrudnionego w klubie dziecięcym, którym kieruje ta osoba;
- 4) podmiot, który zatrudnia dziennego opiekuna na terenie gminy, której organem wykonawczym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta rozpatrujący wniosek – w przypadku gdy wniosek dotyczy dziennego opiekuna zatrudnionego przez ten podmiot.

4. Wniosek podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 4, wymaga pozytywnej opinii:

- 1) wojewody – w przypadku nagrody przyznawanej przez ministra właściwego do spraw rodziny;
- 2) odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta – w przypadku nagrody przyznawanej przez wojewodę.

Art. 53g. 1. Wniosek o przyznanie nagrody zawiera:

- 1) dane osoby, której dotyczy wniosek:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) miejsce pracy lub miejsce prowadzonej działalności wraz z adresem,
 - c) stanowisko,
 - d) staż pracy;
- 2) dane wnioskodawcy:
 - a) imię i nazwisko albo nazwa organu lub organizacji pozarządowej,
 - b) adres,
 - c) numer telefonu;
- 3) uzasadnienie wniosku zawierające opis działalności i osiągnięć kandydata zgłoszonego do przyznania nagrody.

Art. 53h. Nagrodę przyznaje się wraz z pisemną informacją o powodach przyznania tej nagrody oraz o jej wysokości.

Art. 53i. Nagrodę mogą przyznać wojewoda, wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwi ze względu na miejsce zamieszkania osoby lub zatrudnienia osoby, której jest przyznawana nagroda.

Art. 53j. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i tryb składania wniosku o przyznanie nagrody,
- 2) sposób postępowania w sprawach o przyznanie nagrody,
- 3) sposób wręczania pisemnej informacji o przyznaniu nagrody,
- 4) sposób przekazania nagrody

– mając na uwadze potrzebę uhonorowania pracy oraz zaangażowania opiekunów małego dziecka lub innych osób, którzy swoją działalnością szczególnie zasłużyli się w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, potrzebę sprawnego i rzetelnego prowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie nagrody, jak również uwzględniając uroczysty charakter aktu wręczenia pisemnej informacji o przyznaniu nagrody oraz potrzebę jej sprawnego przekazania.

Art. 53k. W sprawach o przyznanie nagrody nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691).”;

47) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie:

„Nadzór nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz punktami opieki dziennej”;

48) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej sprawuje nadzór nad żłobkiem, klubem dziecięcym oraz punktem opieki dziennej w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki.

2. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej sprawuje nadzór nad żłobkiem, klubem dziecięcym oraz punktem dziennej opieki w zakresie:

- 1) prawidłowej organizacji i funkcjonowania żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej;
- 2) zgodności danych zawartych w rejestrze ze stanem faktycznym;
- 3) wywiązywania się z obowiązku przekazywania informacji dotyczących finansowania zadań wynikających z ustawy, o których mowa w art. 47k;
- 4) wywiązywania się z obowiązku obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej w związku z otrzymaniem świadczenia „aktywnie w żłobku”, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”;
- 5) spełniania przez żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej niezbędnych standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c.”;

49) w art. 55 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku powzięcia informacji o:

- 1) nieprawidłowościach w organizacji i funkcjonowaniu żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej,
- 2) nieprawidłowościach w zakresie zgodności danych zawartych w rejestrze ze stanem faktycznym,

- 3) niewywiązywaniu się z obowiązku obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej w związku z otrzymaniem świadczenia „aktywnie w żłobku”, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”,
 - 4) niespełnianiu przez żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej niezbędnych standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c,
 - 5) udostępnianiu publicznym przez podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej wizerunku dziecka objętego opieką w prowadzonym przez ten podmiot żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej
- wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi czynności nadzorcze także poza planem nadzoru, o którym mowa w ust. 1.”;
- 50) w art. 56 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) dostępu do związanej z wykonywanymi obowiązkami służbowymi dokumentacji pracowniczej osób zatrudnionych w nadzorowanych żłobkach, klubach dziecięcych lub punktach opieki dziennej.”;
- 51) art. 57 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 57. 1. W przypadku stwierdzenia:
- 1) nieprawidłowości w organizacji i funkcjonowaniu żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej,
 - 2) niespełniania przez podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej standardów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c,
 - 3) nieprawidłowości w zakresie zgodności danych zawartych w rejestrze ze stanem faktycznym,
 - 4) niewywiązywania się przez podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej z obowiązku przekazywania informacji dotyczących finansowania zadań wynikających z ustawy, o których mowa w art. 47k,
 - 5) niewywiązywania się przez podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej z obowiązku obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej w związku z otrzymaniem świadczenia „aktywnie w żłobku”, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”,

6) udostępnienia publicznego przez podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej wizerunku dziecka objętego opieką w prowadzonym przez ten podmiot żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej

– organ sprawujący nadzór zobowiązuje podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w wyznaczonym terminie.

2. Podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej ma prawo zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń organu sprawującego nadzór, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach.

3. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, w całości lub w części, organ sprawujący nadzór sporządza stanowisko i przekazuje je odpowiednio podmiotowi prowadzącemu żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej.

4. W celu zbadania, czy i w jakim zakresie są realizowane zalecenia pokontrolne, organ sprawujący nadzór może prowadzić czynności sprawdzające.

5. W przypadku nieusunięcia w wyznaczonym terminie nieprawidłowości wójt, burmistrz lub prezydent miasta wykreśla z rejestru żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej.”;

52) art. 58 otrzymuje brzmienie:

„Art. 58. 1. Wysokość opłaty oraz opłaty, o której mowa w art. 12 ust. 3, za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej utworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego ustalają, w drodze uchwały, odpowiednio rada gminy, rada powiatu lub sejmik województwa.

2. W przypadku utworzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej przez instytucje publiczne oraz podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 i 3, wysokość opłat określa podmiot, który utworzył żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej.”;

53) w art. 59 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłaty, o których mowa w art. 58 ust. 1, za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej utworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego są wnoszone przez rodziców na rzecz odpowiednio gminy, powiatu lub województwa.”;

54) w art. 60 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, prowadzące żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dzienniej mogą otrzymać na dziecko objęte opieką w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dzienniej dotację celową z budżetu gminy.”;

55) art. 60a otrzymuje brzmienie:

„Art. 60a. Gminy, powiaty i województwa mogą zawierać porozumienia w sprawie zasad finansowania opieki zapewnianej w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dzienniej dzieciom z terenu danej gminy, powiatu lub województwa.”;

56) w art. 61:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może zlecić podmiotom, o których mowa w art. 8 ust. 1, organizację opieki sprawowanej w formie żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dzienniej.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku zlecenia na podstawie ust. 1 organizacji opieki sprawowanej w formie żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dzienniej podmiotem prowadzącym odpowiednio żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dzienniej jest gmina zlecająca organizację tej opieki.”;

57) w art. 62:

a) w ust. 2 w pkt 5 wyrazy „o których mowa odpowiednio w art. 35 ust. 1 lub art. 47a” zastępuje się wyrazami „o których mowa w art. 47u ust. 1”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, korzystające z programów, o których mowa w ust. 1, mogą otrzymywać środki finansowe, o których mowa w ust. 1a, na dofinansowanie utworzenia lub funkcjonowania żłobków, klubów dziecięcych lub punktów opieki dzienniej, przy czym wysokość dotacji oraz środków Funduszu Pracy nie może łącznie przekroczyć 80 % kosztów realizacji zadania.”,

c) w ust. 10 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– podlegają zwrotowi, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 12, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.”,

d) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 10, wojewoda wzywa do zwrotu środków wraz z odsetkami w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.”,

e) w ust. 12 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 11, wojewoda wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz zawierającą pouczenie o sankcji wynikającej z ust. 13.”;

58) art. 62a otrzymuje brzmienie:

„Art. 62a. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zapewnia system teleinformatyczny służący do realizacji ustawy przez gminę, wojewodę, ministra właściwego do spraw rodziny, podmioty zamierzające prowadzić żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej oraz podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej.

2. System teleinformatyczny, o którym mowa w ust. 1, służy w szczególności do:

- 1) prowadzenia rejestru;
- 2) składania wniosków, o których mowa w art. 47m ust. 1, art. 47u ust. 1 pkt 1 i art. 47v ust. 1 pkt 1, i załączników do tych wniosków;
- 3) dokonywania przez gminę wpisu, zmiany oraz wykreślenia z rejestru;
- 4) uzyskania przez organ prowadzący rejestr informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o wykreśleniu przedsiębiorcy;
- 5) weryfikacji, na podstawie danych dostępnych w Krajowym Rejestrze Karnym, przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta informacji w zakresie prawomocnych skazań za przestępstwo umyślne osób fizycznych prowadzących żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej, osób, o których mowa w art. 18 ust. 1, niebędących osobami prowadzącymi żłobki lub kluby dziecięce, oraz dziennych opiekunów;
- 6) dokonywania przez podmiot wpisany do rejestru samodzielnych zmian danych lub informacji, o których mowa odpowiednio w art. 47i pkt 2, 6–8 i 10–22 oraz art. 47j;
- 7) przekazywania danych i informacji umożliwiających udostępnianie legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu mobilnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel;
- 8) wydawania legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego;

- 9) przekazywania przez podmiot wpisany do rejestru informacji dotyczących finansowania zadań wynikających z ustawy, o których mowa w art. 47k;
- 10) weryfikacji przekazanych informacji dotyczących finansowania zadań wynikających z ustawy, o których mowa w art. 47k;
- 11) realizacji zadań, o których mowa w art. 62 i art. 63–63c – o ile w zasadach dotyczących realizacji tych zadań przewidziano wykorzystywanie tego systemu teleinformatycznego;
- 12) dostępu do bieżących lub za dany okres danych i informacji, o których mowa w art. 47i oraz art. 47j, również w ujęciu predefiniowanych raportów i analiz;
- 13) publikacji rejestru przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz przez ministra właściwego do spraw rodziny.

3. Koszt utrzymania systemu informatycznego, o którym mowa w ust. 1, przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest finansowany z budżetu państwa lub Funduszu Pracy.

4. Minister właściwy do spraw rodziny zapewnia system teleinformatyczny służący do publikacji wykazu decyzji.”;

- 59) po art. 62a dodaje się art. 62b i art. 62c w brzmieniu:

„Art. 62b. 1. Administratorem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest odpowiedzialny za wdrożenie środków administracyjnych i technicznych służących zapewnieniu ochrony danych osobowych przetwarzanych za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1.

3. Administratorem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 4, jest minister właściwy do spraw rodziny.

4. Minister właściwy do spraw rodziny jest odpowiedzialny za wdrożenie środków administracyjnych i technicznych służących zapewnieniu ochrony danych osobowych przetwarzanych za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 4.

Art. 62c. Logowanie do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, odbywa się po zastosowaniu zapewnionych w tym systemie sposobów potwierdzenia pochodzenia oraz integralności przesłanych danych w postaci elektronicznej. Uwierzytelnianie użytkowników w tym systemie wymaga użycia profilu

zaufanego, profilu osobistego, środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie identyfikacji elektronicznej przyłączonym do węzła krajowego identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 21a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej, adekwatnie do poziomu bezpieczeństwa środka identyfikacji elektronicznej wymaganego dla usług świadczonych w tym systemie, danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego, jeżeli te dane pozwalają na identyfikację i uwierzytelnienie wymagane w celu realizacji usługi online, albo innych technologii, jeżeli zostaną udostępnione w tym systemie.”;

60) w art. 63a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada Ministrów może przyjąć rządowy program dofinansowania wynagrodzeń oraz kosztów składek od tych wynagrodzeń pracowników określonych w tym programie, zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych lub punktach opieki dziennej prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Środki z programu, o którym mowa w ust. 1, przeznacza się w całości na zwiększenie wynagrodzeń oraz pokrycie kosztów składek od tych wynagrodzeń odpowiednio pracowników zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych lub punktach opieki dziennej.”;

61) w art. 63b dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Do środków z Funduszu Pracy stosuje się odpowiednio art. 57, art. 168 i art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z tym że organem właściwym do umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności Funduszu Pracy, a także wydania decyzji o zwrocie w związku z niewykorzystaniem środków, wykorzystaniem środków niezgodnie z przeznaczeniem albo pobraniem ich nienależnie lub w nadmiernej wysokości jest wojewoda.

6. Organem odwoławczym od decyzji wydanej przez wojewodę jest minister właściwy do spraw rodziny.”;

62) w art. 63c:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wydatki na realizację zadań, o których mowa w ust. 1, w tym koszty obsługi tych zadań, są finansowane z budżetu państwa, ze środków Funduszu Pracy oraz ze

środków europejskich, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wraz ze współfinansowaniem krajowym z budżetu państwa, o którym mowa w art. 2 pkt 37 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027.”,

b) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

„7. Do środków z Funduszu Pracy stosuje się odpowiednio art. 57, art. 168 i art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z tym że organem właściwym do umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności Funduszu Pracy, a także wydania decyzji o zwrocie w związku z niewykorzystaniem środków, wykorzystaniem środków niezgodnie z przeznaczeniem albo pobraniem ich nienależnie lub w nadmiernej wysokości jest wojewoda.

8. Organem odwoławczym od decyzji wydanej przez wojewodę jest minister właściwy do spraw rodziny.”;

63) uchyla się art. 64;

64) art. 64a otrzymuje brzmienie:

„Art. 64a. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta oraz minister właściwy do spraw rodziny publikują na stronach internetowych odpowiednio gminy oraz urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rodziny podlegające ujawnieniu dane zawarte w rejestrze.”;

65) uchyla się art. 64aa;

66) po art. 64b dodaje się art. 64ba w brzmieniu:

„Art. 64ba. Zadania ministra właściwego do spraw rodziny związane z przyznawaniem nagrody są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw rodziny.”;

67) po art. 74b dodaje się art. 74c–74e w brzmieniu:

„Art. 74c. W okresie od dnia 1 stycznia 2027 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. praktyki zawodowe, o których mowa w art. 16 ust. 1, mogą być realizowane u dziennego opiekuna posiadającego co najmniej 3 lata doświadczenia w pracy z dziećmi w wieku do lat 3.

Art. 74d. Przepisów art. 27 ust. 4 pkt 10 i art. 46 ust. 2 pkt 8 nie stosuje się do dnia 31 grudnia 2027 r.

Art. 74e. 1. W okresie od dnia 1 września 2027 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, podmiot zatrudniający dziennego opiekuna oraz dzienny opiekun prowadzący działalność na własny rachunek nie mogą, nawet w przypadku wyrażenia zgody przez rodzica, udostępniać publicznie wizerunku dziecka objętego opieką w prowadzonym przez ten podmiot żłobku lub klubie dziecięcym albo objętego opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna.

2. Udostępnienia publicznego wizerunku dziecka nie stanowi udostępnienie wizerunku dziecka:

- 1) stanowiącego jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza;
- 2) objętego opieką w prowadzonym przez dany podmiot żłobku lub klubie dziecięcym albo sprawowaną przez dziennego opiekuna wyłącznie rodzicom dzieci objętych opieką w tym żłobku, klubie dziecięcym lub sprawowaną przez dziennego opiekuna.

3. W przypadku powzięcia informacji o udostępnianiu publicznym, w okresie od dnia 1 września 2027 r. do dnia 31 grudnia 2027 r., wizerunku dziecka przez podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, podmiot zatrudniający dziennego opiekuna albo dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek, wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi czynności nadzorcze także poza planem nadzoru, o którym mowa w art. 55 ust. 1.

4. W przypadku stwierdzenia, w okresie od dnia 1 września 2027 r. do dnia 31 grudnia 2027 r., udostępnienia publicznego wizerunku dziecka przez podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, podmiot zatrudniający dziennego opiekuna albo dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek, organ sprawujący nadzór zobowiązuje podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, podmiot zatrudniający dziennego opiekuna albo dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w wyznaczonym terminie.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, 718 i 1366 oraz z 2026 r. poz. 187, 421 i 646) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 121b w ust. 2 w pkt 5 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w

przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”;

- 2) w art. 121e ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kontrola oświadczenia policjanta, o którym mowa w art. 121c ust. 1 pkt 3, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których uczęszcza dziecko policjanta, lub na ustaleniu, czy niania przebywała na zwolnieniu lekarskim.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 367 i 646) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 125b w ust. 2 w pkt 5 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”;

- 2) w art. 125e ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kontrola oświadczenia funkcjonariusza, o którym mowa w art. 125c ust. 1 pkt 3, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których uczęszcza dziecko funkcjonariusza, lub na ustaleniu, czy niania przebywała na zwolnieniu lekarskim.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 21 w ust. 1 pkt 67b otrzymuje brzmienie:

„67b) świadczenia, które nie są finansowane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, otrzymane od pracodawcy z tytułu uczęszczania dziecka pracownika do żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału

przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 1000 zł, na każde dziecko, o którym mowa w art. 27f ust. 1;”;

2) w art. 22 w ust. 1p w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) dofinansowania pracownikowi wydatków związanych z uczęszczaniem dziecka pracownika do żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, do wysokości nieprzekraczającej kwoty wydatków poniesionych i udokumentowanych przez pracownika, miesięcznie nie więcej niż kwota 1000 zł na każde dziecko, o którym mowa w art. 27f ust. 1.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1312 i 1366 oraz z 2026 r. poz. 252 i 646) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 105b w ust. 2 w pkt 5 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”;

2) w art. 105e ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kontrola oświadczenia strażaka, o którym mowa w art. 105c pkt 3, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których uczęszcza dziecko strażaka, lub na ustaleniu, czy niania przebywała na zwolnieniu lekarskim.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 554) w art. 15 w ust. 1za w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) dofinansowania pracownikowi wydatków związanych z uczęszczaniem dziecka pracownika do żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, do wysokości nieprzekraczającej kwoty wydatków poniesionych i

udokumentowanych przez pracownika, miesięcznie nie więcej niż kwota 1000 zł na każde dziecko, o którym mowa w art. 27f ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 380) w art. 4 w ust. 7 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:

- „4) opiekunowie w prowadzonym przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty publiczne żłobku lub klubie dziecięcym, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), oraz dzienni opiekunowie zatrudnieni w prowadzonym przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty publiczne punkcie opieki dziennej, o którym mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 5) opiekunowie w prowadzonym przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej żłobku lub klubie dziecięcym, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, dzienni opiekunowie zatrudnieni w prowadzonym przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej punkcie opieki dziennej, o którym mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, oraz dzienni opiekunowie prowadzący działalność na własny rachunek na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 288 oraz z 2026 r. poz. 25) w art. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) działalność socjalna – usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych, punktach opieki dziennej, sprawowanej przez nianię, w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialnej – rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową;”.

Art. 9. W ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 501 i 1083 oraz z 2026 r. poz. 26 i 441) w art. 32 w ust. 1 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”.

Art. 10. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.³⁾) w art. 94 w § 2a w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”.

Art. 11. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2025 r. poz. 902 i 1366 oraz z 2026 r. poz. 26) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 136b w ust. 2 w pkt 5 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1907, z 2025 r. poz. 526, 820, 1172, 1178 i 1609 oraz z 2026 r. poz. 26 i 370.

- 2) w art. 136e ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kontrola oświadczenia funkcjonariusza, o którym mowa w art. 136c ust. 1 pkt 3, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których uczęszcza dziecko funkcjonariusza, lub na ustaleniu, czy niania przebywała na zwolnieniu lekarskim.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 712 i 718) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 102b w ust. 2 w pkt 5 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”;

- 2) w art. 102e ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kontrola oświadczenia funkcjonariusza, o którym mowa w art. 102c ust. 1 pkt 2, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których uczęszcza dziecko funkcjonariusza, lub na ustaleniu, czy niania przebywała na zwolnieniu lekarskim.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 694, 718 i 1366) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 96b w ust. 2 w pkt 5 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku

do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”;

- 2) w art. 96e ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kontrola oświadczenia funkcjonariusza, o którym mowa w art. 96c ust. 1 pkt 3, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których uczęszcza dziecko funkcjonariusza, lub na ustaleniu, czy niania przebywała na zwolnieniu lekarskim.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448 oraz z 2025 r. poz. 1424) w art. 103:

- 1) w ust. 1 w pkt 10 na końcu dodaje się przecinek i pkt 11 w brzmieniu:

„11) prowadząc działalność w zakresie zbiorowego żywienia dzieci w żłobku lub klubie dziecięcym w ramach żywienia zbiorowego stosuje środki spożywcze nieodpowiadające wymaganiom określonym w art. 6e ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) lub w przepisach wydanych na podstawie art. 6e ust. 7 lub 8 tej ustawy”;

- 2) w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „pkt 4, 8–10” zastępuje się wyrazami „pkt 4, 8–11”.

Art. 15. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1750 i 1823) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 60c w ust. 2 w pkt 5 lit a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”;

- 2) w art. 60f ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kontrola oświadczenia funkcjonariusza, o którym mowa w art. 60d pkt 3, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej

formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których uczęszcza dziecko funkcjonariusza, lub na ustaleniu, czy niania przebywała na zwolnieniu lekarskim.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 15, 26 i 203) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w ust. 2 pkt 10 otrzymuje brzmienie:
„10) zapewnienie pielęgnacji i opieki dzieciom w żłobku zgodnie z art. 15 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) lub zatrudnienie na stanowisku pielęgniarki w żłobku lub klubie dziecięcym, o których mowa w tej ustawie;”;
- 2) w art. 5 w ust. 2 pkt 8 otrzymuje brzmienie:
„8) zapewnienie pielęgnacji i opieki dzieciom w żłobku zgodnie z art. 15 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 lub zatrudnienie na stanowisku położnej w żłobku lub klubie dziecięcym, o których mowa w tej ustawie;”.

Art. 17. W ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1402 i 1847) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5a:
 - a) w ust. 1 wyrazy „niestosowanie przepisów art. 7 ust. 2 i 3, art. 15 ust. 1–3 oraz art. 38 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798)” zastępuje się wyrazami „niestosowanie przepisów art. 7 ust. 2 i 3, art. 15 oraz art. 38 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...)”,
 - b) w ust. 3:
 - w zdaniu pierwszym wyrazy „o którym mowa odpowiednio w art. 35 ust. 1 pkt 1 lub art. 47a pkt 1” zastępuje się wyrazami „o którym mowa w art. 47u ust. 1 pkt 1”,
 - w zdaniu drugim wyrazy „przepisu art. 35b ust. 4” zastępuje się wyrazami „przepisu art. 47m ust. 2”,
 - c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
„4. W przypadku zwiększenia liczby dzieci zapisanych w instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 podmiot prowadzący opiekę jest obowiązany do dokonania

w rejestrze, o którym mowa w art. 47h ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, zmian, o których mowa w art. 47u ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

5. W przypadku gdy odpowiednio żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej są prowadzone przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, odstąpienie na podstawie ust. 1 od każdego z warunków określonych odpowiednio w art. 7 ust. 2 i 3, art. 15, art. 38 ust. 2 i 3 oraz art. 47m ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 25 ust. 3 tej ustawy jest możliwe po uzyskaniu zmiany we wpisie na podstawie wniosku złożonego w trybie ust. 3 lub 4.”;

2) w art. 5e:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię na terenie gmin wskazanych w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 z powodu powodzi, ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczeniem o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię z powodu powodzi na terenie gmin wskazanych w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2, ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia

społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 501 oraz z 2026 r. poz. ...), przysługuje dodatkowy zasiłek opiekuńczy.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje przez okres zamknięcia z powodu powodzi placówki, o której mowa w ust. 1–3, lub przez okres niemożności sprawowania opieki z powodu powodzi przez nianię, jeżeli dziecko albo dorosła osoba niepełnosprawna lub zagrożona niedostosowaniem społecznym nie uczęszcza do innej placówki.”;

3) w art. 5f:

a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię na terenie gminy wskazanej w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 z powodu powodzi, osobie, o której mowa w art. 7 ust. 1 i 2 oraz art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 1770), przysługuje zasiłek opiekuńczy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczeniem o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych albo osobą dorosłą posiadającą orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

2. W przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię na terenie gminy wskazanej w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 z powodu powodzi, osobie, o której mowa w art. 7 ust. 1 i 2 oraz art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, przysługuje zasiłek opiekuńczy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem, o którym

mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

3. Zasiłek opiekuńczy, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje przez okres zamknięcia z powodu powodzi placówki, o której mowa w ust. 1 i 2, lub przez okres niemożności sprawowania opieki z powodu powodzi przez nianię, jeżeli dziecko nie uczęszcza do innej placówki.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390, z 2025 r. poz. 304 i 1178 oraz z 2026 r. poz. 26 i 370) w art. 115 w § 7 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) konieczności osobistego sprawowania przez prokuratora opieki nad dzieckiem w wieku do ukończenia przez nie 8 lat w przypadku nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza – oświadczenie prokuratora.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 622 oraz z 2026 r. poz. 26) w art. 51 w § 11 w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”.

Art. 20. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 34, 179, 718, 1366 i 1823 oraz z 2026 r. poz. 646) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 194 w ust. 2 w pkt 5 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku

do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”;

- 2) w art. 198 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kontrola oświadczenia funkcjonariusza, o którym mowa w art. 196 pkt 3, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których uczęszcza dziecko funkcjonariusza, lub na ustaleniu, czy niania przebywała na zwolnieniu lekarskim.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 607 i 718) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 87 w ust. 2 w pkt 5 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”;

- 2) w art. 90 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kontrola oświadczenia funkcjonariusza Straży Marszałkowskiej, o którym mowa w art. 88 pkt 3, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których uczęszcza dziecko funkcjonariusza Straży Marszałkowskiej, lub na ustaleniu, czy niania przebywała na zwolnieniu lekarskim.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 764 i 1806 oraz z 2026 r. poz. 39 i 635) art. 15e otrzymuje brzmienie:

„Art. 15e. W przypadku czasowego ograniczenia lub czasowego zawieszenia funkcjonowania żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej w celu przeciwdziałania COVID-19, otrzymane na zapewnienie funkcjonowania tego żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej dotacje celowe z budżetu państwa oraz środki

z Funduszu Pracy przyznane na realizację programów, o których mowa w art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), nie podlegają zwrotowi.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825, 1014 i 1080 oraz z 2026 r. poz. 26, 426 i 635) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 276 w ust. 1 w pkt 6 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), sprawującej opiekę nad dzieckiem,”;

2) w art. 279 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Kontrola oświadczenia żołnierza zawodowego, o którym mowa w art. 277 pkt 3, polega na ustaleniu, czy nastąpiło nieprzewidziane zamknięcie żłobka, klubu dziecięcego, punktu opieki dziennej, przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, do których uczęszcza dziecko żołnierza zawodowego, lub na ustaleniu, czy niania przebywała na zwolnieniu lekarskim.”.

Art. 24. W ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2026 r. poz. 532) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) żłobku, klubie dziecięcym, punkcie opieki dziennej lub niani – oznacza to odpowiednio żłobek, klub dziecięcy, punkt opieki dziennej lub nianię w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...).”;

2) w art. 7 w pkt 2 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) podleganie, na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 1770), ubezpieczeniu emerytalno-

rentowemu rolników z mocy ustawy albo przez nieprzerwany okres co najmniej 12 miesięcy ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu rolników na wniosek, z wyjątkiem:

- osób, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 i 4 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, o których mowa w art. 63 ust. 15 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. poz. 1429 i 2760 oraz z 2025 r. poz. 619);”;

3) w art. 9 w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Świadczenie „aktywni rodzice w pracy” przysługuje na nieobjętą opieką w żłobku, klubie dziecięcym, punkcie opieki dziennej albo przedszkolu dziecko aktywnym zawodowo:”;

4) w art. 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku osoby ubiegającej się o świadczenie „aktywni rodzice w pracy” lub otrzymującej to świadczenie, która wspólnie z małżonkiem lub wspólnie z rodzicem dziecka wychowuje dziecko albo zgodnie z oświadczeniem wspólnie z inną osobą zamieszkuje i wychowuje dziecko, świadczenie „aktywni rodzice w pracy” przysługuje, jeżeli zarówno osoba ubiegająca się o świadczenie „aktywni rodzice w pracy” lub otrzymująca to świadczenie, jak i osoba wspólnie z nią wychowująca dziecko, z tytułu aktywności zawodowej podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym od podstawy, której łączna wysokość wynosi nie mniej niż 100 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, przy czym podstawa, od której są opłacane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe każdego z nich, nie może być niższa niż:

- 1) 50 % minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym okresie, na który jest ustalane prawo do świadczenia „aktywni rodzice w pracy”;
- 2) 30 % minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym okresie, na który jest ustalane prawo do świadczenia „aktywni rodzice w pracy” – w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, o których mowa w ust. 4 lub w art. 18a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;

- 3) 30 % minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w styczniu danego roku, na który jest ustalane prawo do świadczenia „aktywni rodzice w pracy” – w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, o których mowa w art. 18c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. W przypadku osoby podlegającej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, której wynagrodzenie płatne jest okresowo, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę otrzymaną w wyniku podzielenia otrzymanego wynagrodzenia przez liczbę miesięcy, za które wynagrodzenie to przysługuje.”;
- 5) w art. 15:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Świadczenie „aktywnie w żłobku” przysługuje rodzicom na dziecko, które uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego albo jest objęte opieką sprawowaną w punkcie opieki dziennej, nie dłuższej jednak niż do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3. rok życia, lub w przypadku gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym – 4. rok życia.”,
- b) ust. 2–5 otrzymują brzmienie:
- „2. Świadczenie „aktywnie w żłobku” przysługuje na dofinansowanie kosztów objęcia dziecka opieką w żłobku, klubie dziecięcym albo punkcie opieki dziennej.
3. Świadczenie „aktywnie w żłobku” przysługuje w wysokości 1500 zł miesięcznie na dziecko, a w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – w wysokości 1900 zł miesięcznie. Wysokość świadczenia „aktywnie w żłobku” nie może być jednak wyższa niż wysokość opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej.
4. Świadczenie „aktywnie w żłobku” przysługuje, jeżeli wysokość miesięcznej opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki

dziennej nie jest wyższa niż koszt pobytu dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej rozumiany jako 120 % uśrednionych miesięcznych wydatków ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego na zapewnienie jednemu dziecku opieki odpowiednio w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej obliczanych na podstawie informacji, o których mowa w art. 47k pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

5. Przez miesięczną opłatę rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej rozumie się:

- 1) w przypadku rodzica ubiegającego się o świadczenie „aktywnie w żłobku” – dzienną opłatę ponoszoną przez tego rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej pomnożoną przez liczbę dni w danym miesiącu,
- 2) w przypadku rodzica otrzymującego świadczenie „aktywnie w żłobku” – dzienną opłatę za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej pomnożoną przez liczbę dni w danym miesiącu, którą rodzic ten zobowiązany byłby ponosić, gdyby nie zostało mu przyznane prawo do świadczenia „aktywnie w żłobku”

– przy czym do opłat, o których mowa w pkt 1 i 2, nie wlicza się opłaty za wyżywienie.”,

- c) ust. 8–10 otrzymują brzmienie:

„8. W przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojga rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach, kwotę świadczenia „aktywnie w żłobku” ustala się każdemu z rodziców w wysokości połowy kwoty przysługującego świadczenia, nie większej jednak niż wysokość przypadającej na danego rodzica miesięcznej opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej.

9. Świadczenie „aktywnie w żłobku” jest przekazywane na rachunek płatniczy w kraju lub numer wydanego w kraju instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2026 r. poz. 623) podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej w terminie do 20. dnia każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni.

10. W przypadku braku możliwości przekazania świadczenia „aktywnie w żłobku” na rachunek płatniczy w kraju lub numer wydany w kraju instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dzienniej świadczenie „aktywnie w żłobku” jest wypłacane rodzicowi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wskazany przez rodzica numer rachunku płatniczego w kraju lub numer wydany w kraju instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.”;

6) w art. 29 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) informację o uczęszczaniu dziecka do żłobka lub klubu dziecięcego lub objęciu dziecka opieką w punkcie opieki dzienniej ze wskazaniem żłobka lub klubu dziecięcego, do którego dziecko uczęszcza, lub punktu opieki dzienniej, w którym dziecko jest objęte opieką.”;

7) w art. 35 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnia żłobkowi, klubowi dziecięcemu albo punktowi opieki dzienniej informację o przyznaniu świadczenia „aktywnie w żłobku” na dziecko objęte opieką odpowiednio w żłobku, klubie dziecięcym albo punkcie opieki dzienniej na adres poczty elektronicznej wskazany w rejestrze, o którym mowa w art. 47h ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.”;

8) w art. 44:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ustalając lub weryfikując prawo do świadczenia „aktywni rodzice w pracy” lub świadczenia „aktywnie w domu”, jest obowiązany do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji, drogą elektroniczną z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, z systemu informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, o którym mowa w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z rejestru, o którym mowa w przepisach o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, oraz z własnych rejestrów odpowiednio informacji o:”;

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) objęciu dziecka opieką w żłobku, klubie dziecięcym, punkcie opieki
dziennej albo przedszkolu – w przypadku świadczenia „aktywni rodzice w
pracy”;;”

b) w ust. 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zakład Ubezpieczeń Społecznych, ustalając lub weryfikując prawo do
świadczenia „aktywnie w żłobku”, jest obowiązany do samodzielnego uzyskania
lub weryfikacji, drogą elektroniczną z rejestrów publicznych, w tym z rejestru
PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, z Centralnego
Wykazu Ubezpieczonych, o którym mowa w przepisach o świadczeniach opieki
zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z rejestru, o którym mowa
w przepisach o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, oraz z własnych rejestrów
odpowiednio informacji:”

– pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) o wysokości opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym
lub punkcie opieki dziennej w rozumieniu art. 15 ust. 5.”;

9) w art. 47 ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Prawo do świadczenia „aktywnie w żłobku” ustala się, począwszy od miesiąca,
w którym wpłynął wniosek, niewcześnie jednak niż od dnia rozpoczęcia uczęszczania
przez dziecko do żłobka lub klubu dziecięcego lub objęcia dziecka opieką sprawowaną w
punkcie opieki dziennej.

3. W przypadku złożenia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia „aktywnie w
żłobku” w terminie 2 miesięcy od dnia odpowiednio rozpoczęcia uczęszczania przez
dziecko do żłobka lub klubu dziecięcego lub objęcia dziecka opieką sprawowaną w
punkcie opieki dziennej świadczenie „aktywnie w żłobku” przysługuje od miesiąca
rozpoczęcia uczęszczania przez dziecko do żłobka lub klubu dziecięcego lub objęcia
dziecka opieką sprawowaną w punkcie opieki.

4. W przypadku zmiany wysokości opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie
dziecięcym lub punkcie opieki dziennej w miesiącu, za który zostało już wypłacone
świadczenie „aktywnie w żłobku”, różnica między wysokością przyznanego i wysokością
przysługującego świadczenia jest rozliczana w świadczeniu przysługującym w kolejnych
miesiącach. Rozliczenie nie wymaga wydania decyzji.”;

10) po art. 49 dodaje się art. 49a i art. 49b w brzmieniu:

„Art. 49a. Jeżeli w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja odmawiająca prawa do świadczenia „aktywny rodzic” na dane dziecko stała się ostateczna, osoba ubiegająca się o świadczenie „aktywny rodzic” złoży na dane dziecko wniosek o inne świadczenie „aktywny rodzic”, prawo do tego świadczenia ustala się od miesiąca, w którym osoba ubiegająca się złożyła wniosek o świadczenie „aktywny rodzic”, do którego prawa jej odmówiono.

Art. 49b. Jeżeli w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia śmierci odpowiednio rodzica, opiekuna prawnego dziecka, opiekuna faktycznego dziecka, rodzica zastępczego, osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem na podstawie orzeczenia sądu, którym zostało przyznane świadczenie „aktywny rodzic”, odpowiednio drugi rodzic, opiekun prawny dziecka, opiekun faktyczny dziecka, rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka, osoba sprawująca opiekę nad dzieckiem na podstawie orzeczenia sądu, złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia „aktywny rodzic” na dane dziecko, prawo to ustala się, począwszy od dnia śmierci odpowiednio rodzica, opiekuna prawnego dziecka, opiekuna faktycznego dziecka, rodzica zastępczego, osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem na podstawie orzeczenia sądu, niewcześniej jednak niż od pierwszego dnia miesiąca następującego po ostatnim miesiącu, za który odpowiednio zmarłemu rodzicowi, opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzicowi zastępczemu, osobie prowadzącej rodzinny dom dziecka, osobie sprawującej opiekę nad dzieckiem na podstawie orzeczenia sądu wypłacono ostatnie świadczenie „aktywny rodzic”.”.

Art. 25. W ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, 1746 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 451 i 507) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 153 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoba, która otrzymała dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobka lub klubu dziecięcego z miejscami integracyjnymi, polegającej na świadczeniu usług w punkcie opieki dziennej dla co najmniej jednego dziecka niepełnosprawnego lub polegającej na świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych, w tym usług mobilnych, dokonuje zwrotu otrzymanych środków proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do upływu 12 miesięcy wykonywania działalności gospodarczej, bez odsetek, jeżeli działalność gospodarcza była wykonywana

przez okres krótszy niż 12 miesięcy. W przypadku naruszenia innych warunków umowy przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.”;

2) w art. 154 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) związanego bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć – żłobkom, klubom dziecięcym lub punktom opieki dziennej tworzonym i prowadzonym przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), zwanym dalej „żłobkiem, klubem dziecięcym lub punktem opieki dziennej”;

3) w art. 155:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Wniosek o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, o której mowa w art. 154 ust. 1, może złożyć przedsiębiorca, w tym żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne, niepubliczne przedszkole lub niepubliczna inna forma wychowania przedszkolnego lub niepubliczna szkoła, jeżeli na dzień złożenia wniosku:”;

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przez ostatnie 6 miesięcy przedsiębiorca, w tym żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne, wykonywał działalność gospodarczą, a w przypadku niepublicznego przedszkola lub niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego lub niepublicznej szkoły – działalność na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wniosek o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, o której mowa w art. 154 ust. 2 i 3, może złożyć przedsiębiorca, w tym żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej lub podmiot świadczący usługi rehabilitacyjne, który spełnia warunki określone w ust. 1 pkt 1 i 4–6 oraz nie zmniejszył wymiaru czasu pracy i stanu zatrudnienia pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a w przypadku zmniejszenia wymiaru czasu pracy lub

stanu zatrudnienia z innych przyczyn – uzupełnił wymiar czasu pracy lub stan zatrudnienia w okresie ostatnich 6 miesięcy lub w okresie swojego funkcjonowania, w przypadku gdy wykonuje działalność gospodarczą krócej niż 6 miesięcy.”;

- 4) w art. 156 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Podstawą refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy jest umowa zawarta przez starostę z przedsiębiorcą, w tym żłobkiem, klubem dziecięcym lub punktem opieki dziennej lub podmiotem świadczącym usługi rehabilitacyjne, przedsiębiorstwem społecznym, niepublicznym przedszkolem lub niepubliczną inną formą wychowania przedszkolnego, niepubliczną szkołą lub producentem rolnym.

2. W przypadku gdy przedsiębiorcy, w tym żłobkowi, klubowi dziecięcemu lub punktowi opieki dziennej lub podmiotowi świadczącemu usługi rehabilitacyjne, przedsiębiorstwu społecznemu, niepublicznemu przedszkolu lub niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego, niepublicznej szkole lub producentowi rolnemu przysługuje prawo do obniżenia podatku od towarów i usług należnego o kwotę podatku naliczonego, refundacja obejmuje wydatki na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy bez podatku od towarów i usług.”;

- 5) w art. 172 w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) związanego bezpośrednio ze sprawowaniem opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi lub prowadzeniem dla nich zajęć – udzielane żłobkom, klubom dziecięcym lub punktom opieki dziennej;”;

- 6) w art. 182 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pożyczkobiorca dokonuje zwrotu niespłaconej kwoty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej z miejscami integracyjnymi, polegającej na świadczeniu usług przez dziennego opiekuna dla co najmniej jednego dziecka niepełnosprawnego lub polegającej na świadczeniu usług rehabilitacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych, w tym usług mobilnych, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia doręczenia wezwania pośrednika finansowego do zwrotu pożyczki, proporcjonalnie do okresu, jaki pozostał do 12 miesięcy wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli wykonywał działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy lub zawiesił wykonywanie działalności gospodarczej łącznie na okres dłuższy niż 6 miesięcy. Pozostała część pożyczki jest spłacana według nowego harmonogramu, na warunkach określonych w umowie.”;

- 7) w art. 292 w ust. 1 wyrazy „art. 62 ust. 1, art. 63b ust. 1 i art. 63c ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 62 ust. 1, art. 62a ust. 1, art. 63b ust. 1 i art. 63c ust. 1”.

Art. 26. 1. Podmioty zatrudniające dziennego opiekuna, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, oraz dzienni opiekunowie prowadzący działalność na własny rachunek, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, z dniem 1 stycznia 2028 r. stają się podmiotami prowadzącymi punkt opieki dziennej, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Dzienni opiekunowie zatrudnieni w dniu 31 grudnia 2027 r. przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, stają się, z dniem 1 stycznia 2028 r., dziennymi opiekunami zatrudnionymi przez te podmioty w punkcie opieki dziennej, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Dzienni opiekunowie prowadzący działalność na własny rachunek w dniu 31 grudnia 2027 r. stają się, z dniem 1 stycznia 2028 r., dziennymi opiekunami prowadzącymi działalność na własny rachunek w punkcie opieki dziennej, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 27. 1. Do podmiotów, które w dniu 31 grudnia 2027 r. prowadzą działalność polegającą na zatrudnianiu dziennych opiekunów, oraz do dziennych opiekunów prowadzących działalność na własny rachunek w dniu 31 grudnia 2027 r., przepisy art. 42 ust. 1, 2, 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie po raz pierwszy od dnia 1 stycznia 2032 r.

2. Do dnia 31 grudnia 2031 r. do podmiotów, które w dniu 31 grudnia 2027 r. prowadzą działalność polegającą na zatrudnianiu dziennych opiekunów, oraz do dziennych opiekunów prowadzących działalność na własny rachunek w dniu 31 grudnia 2027 r. stosuje się przepisy art. 42 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 28. 1. Ilekroć po dniu 31 grudnia 2027 r. w ogłoszonych lub realizowanych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym lub przepisów odrębnych programach, konkursach ofert, zleceniach lub innych stosunkach prawnych jest mowa o podmiocie zatrudniającym dziennego opiekuna, należy przez to rozumieć podmiot prowadzący punkt opieki dziennej w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą będący podmiotem, o którym mowa w art. 8 ust. 1 tej ustawy.

2. Ilekroć po dniu 31 grudnia 2027 r. w ogłoszonych lub realizowanych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym lub przepisów odrębnych

programach, konkursach ofert, zleceniach lub innych stosunkach prawnych jest mowa o dziennym opiekunie prowadzącym działalność na własny rachunek, należy przez to rozumieć podmiot prowadzący punkt opieki dziennej w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą będący dziennym opiekunem prowadzącym w tym punkcie działalność na własny rachunek.

3. Ilekroć po dniu 31 grudnia 2027 r. w realizowanych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym lub przepisów odrębnych stosunkach prawnych jest mowa o dziennym opiekunie, należy przez to rozumieć dziennego opiekuna zatrudnianego w punkcie opieki dziennej w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą albo dziennego opiekuna prowadzącego w punkcie opieki dziennej działalność na własny rachunek w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 29. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest obowiązany do dnia 30 września 2027 r. utworzyć system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 62a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do obsługi funkcjonalności, o których mowa w art. 62a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Minister właściwy do spraw rodziny jest obowiązany w dniu 31 grudnia 2027 r. zasilić rejestr, o którym mowa w art. 47h ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, danymi i informacjami z rejestru żłobków i klubów dziecięcych, o którym mowa w art. 26 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, oraz z wykazu dziennych opiekunów, o którym mowa w art. 36 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

3. W okresie od dnia 1 stycznia 2028 r. do dnia 31 grudnia 2035 r. minister właściwy do spraw rodziny umożliwia udostępnianie danych i informacji z rejestru żłobków i klubów dziecięcych, o którym mowa w art. 26 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, oraz z wykazu dziennych opiekunów, o którym mowa w art. 36 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

4. Dane i informacje z rejestru żłobków i klubów dziecięcych, o którym mowa w art. 26 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, oraz z wykazu dziennych opiekunów, o którym mowa w art. 36 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, udostępnia się od dnia 1 stycznia 2028 r. do dnia:

- 1) 31 grudnia 2035 r., w celu realizacji programów, o których mowa w art. 62 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1:
 - a) ministrowi właściwemu do spraw rodziny,
 - b) wojewodzie – w zakresie danych i informacji należących do jego właściwości miejscowej;
- 2) 31 grudnia 2028 r., w celu realizacji obowiązków sprawozdawczych za 2027 r. wynikających z art. 6 ustawy zmienianej w art. 1 oraz z art. 64 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym:
 - a) ministrowi właściwemu do spraw rodziny,
 - b) wojewodzie – w zakresie danych i informacji należących do jego właściwości miejscowej,
 - c) wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta – w zakresie danych i informacji należących do ich właściwości miejscowej,
 - d) podmiotom prowadzącym żłobki lub kluby dziecięce, podmiotom zatrudniającym dziennego opiekuna w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym oraz osobom, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym – w zakresie danych i informacji należących do ich właściwości;
- 3) 30 kwietnia 2028 r., w celu weryfikacji poprawności realizacji zadania, o którym mowa w ust. 2 – Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych.

5. Dyrektorzy żłobków oraz osoby kierujące pracą klubów dziecięcych są obowiązani wprowadzić, w terminach, o których mowa w ust. 6, każdy w zakresie swojej właściwości, do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, informacje o opiekunach w tych żłobkach lub klubach dziecięcych obejmujące:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL;
- 3) dane dotyczące zatrudnienia opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym obejmujące rodzaj zatrudnienia, datę nawiązania zatrudnienia, datę rozwiązania zatrudnienia oraz staż pracy;
- 4) wykształcenie i kursy ukończone przez opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym;
- 5) adres poczty elektronicznej opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym.

6. Dane, o których mowa w ust. 5, dyrektorzy żłobków oraz osoby kierujące pracą klubów dziecięcych są obowiązani wprowadzić do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w okresie:

- 1) od dnia 1 stycznia 2028 r. do dnia 31 marca 2028 r. – w przypadku żłobków i klubów dziecięcych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i podmioty publiczne;
- 2) od dnia 1 stycznia 2028 r. do dnia 31 grudnia 2031 r. – w przypadku żłobków i klubów dziecięcych prowadzonych przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

7. Podmioty zatrudniające dziennych opiekunów są obowiązane w okresie od dnia 1 stycznia 2028 r. do dnia 31 marca 2028 r. wprowadzić, każdy w zakresie swojej właściwości, do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, informacje o dziennych opiekunach obejmujące:

- 1) numer PESEL dziennego opiekuna;
- 2) dane dotyczące zatrudnienia dziennego opiekuna obejmujące rodzaj zatrudnienia, datę nawiązania zatrudnienia, datę rozwiązania zatrudnienia oraz staż pracy;
- 3) wykształcenie i kursy ukończone przez dziennego opiekuna;
- 4) adres poczty elektronicznej dziennego opiekuna – o ile posiada.

8. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1–7, minister właściwy do spraw rodziny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wojewoda oraz odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta przetwarzają dane, o których mowa w ust. 2–5 i 7.

Art. 30. Minister właściwy do spraw rodziny jest obowiązany do dnia 31 grudnia 2026 r. wprowadzić do wykazu, o którym mowa w art. 48a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, informacje o zatwierdzonych programach szkoleń, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, na podstawie listy programów szkoleń, o której mowa w art. 48 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 31. 1. Programy szkoleń zatwierdzone przed dniem 1 stycznia 2027 r. na podstawie art. 48 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc przez okres 5 lat od dnia ich zatwierdzenia, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2026 r.

2. Sprawy z wniosków o zatwierdzenie programu szkolenia na podstawie art. 48 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym złożonych po dniu 30 września 2026 r. umarza się.

Art. 32. 1. Osoby pełniące funkcję dyrektora żłobka przed dniem 1 stycznia 2027 r., które nie spełniają wymagań określonych w art. 13 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mogą pełnić funkcję dyrektora żłobka, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2028 r., chyba że odbędą 30-godzinne szkolenie, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Osoby kierujące pracą klubu dziecięcego przed dniem 1 stycznia 2027 r., które nie spełniają wymagań określonych w art. 14 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mogą kierować pracą klubu dziecięcego, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2028 r., chyba że odbędą 30-godzinne szkolenie, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Opiekunowie zatrudnieni w żłobku lub klubie dziecięcym przed dniem 1 stycznia 2027 r., którzy nie spełniają wymagań określonych w art. 16 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mogą być zatrudnieni w żłobku lub klubie dziecięcym, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2028 r., chyba że odbędą 30-godzinne szkolenie, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Osoby pełniące funkcję dziennego opiekuna przed dniem 1 stycznia 2027 r., które nie spełniają wymagań określonych w art. 39 ust. 1 pkt 6 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mogą pełnić funkcję dziennego opiekuna, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2028 r., chyba że odbędą 30-godzinne szkolenie, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 33. 1. Przepis art. 25 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą ma zastosowanie po raz pierwszy w sprawach o potwierdzenie wymagań sanitarno-lokalowych wszczętych po dniu 31 grudnia 2027 r.

2. Podmiot ubiegający się o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który uzyskał przed dniem 1 stycznia 2028 r. opinię wójta, burmistrza lub prezydenta miasta potwierdzającą spełnianie przez lokal, w którym ma być prowadzony klub dziecięcy, wymagań sanitarno-lokalowych na podstawie art. 25 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, do wniosku,

o którym mowa w art. 47m ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dołącza tę opinię.

Art. 34. 1. Przepisy art. 25 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie do żłobków utworzonych po dniu 31 grudnia 2026 r.

2. Podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy utworzony przed dniem 1 stycznia 2027 r. jest obowiązany zapewnić dzieciom objętym opieką odpowiednio w żłobku lub klubie dziecięcym dostęp do placu zabaw dla dzieci w wieku do lat 3.

Art. 35. Do opiekunów w żłobku lub klubie dziecięcym prowadzonych przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz do dziennych opiekunów prowadzących działalność na własny rachunek albo zatrudnianych przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej przepisy art. 47c–47f i art. 47j ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają zastosowanie po raz pierwszy od dnia 1 stycznia 2032 r.

Art 36. W okresie od dnia 1 stycznia 2028 r. do dnia poprzedzającego dzień wdrożenia rozwiązań technicznych na podstawie art. 44 wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany do weryfikacji informacji w zakresie prawomocnych skazań za przestępstwo umyślne osób fizycznych prowadzących żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej, osób, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz dziennych opiekunów i w tym celu samodzielnie uzyskuje z Krajowego Rejestru Karnego informacje w zakresie prawomocnych skazań za przestępstwo umyślne odpowiednio:

- 1) osób fizycznych zamierzających prowadzić żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej, które złożyły wniosek o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, odpowiednio żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej – przed dokonaniem wpisu do tego rejestru;
- 2) osób fizycznych prowadzących żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej – wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) osób, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, niebędących osobami prowadzącymi żłobki lub kluby dziecięce, oraz dziennych opiekunów.

Art. 37. Obowiązki sprawozdawcze za 2027 r. wynikające z art. 64 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym są realizowane przez podmioty prowadzące żłobki lub kluby dziecięce, podmioty prowadzące punkty opieki dziennej, o których mowa w art. 26, wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz wojewodę na zasadach dotychczasowych.

Art. 38. Do spraw o świadczenia, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 24, do których prawo powstało przed dniem wejścia w życie niniejszego przepisu, stosuje się przepisy art. 7 pkt 2 lit. d, art. 10 ust. 1 i 2a, art. 49a i art. 49b ustawy zmienianej w art. 24 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 39. 1. Do zamówień na usługi lub dostawy udzielane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z wdrożeniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.⁴⁾).

2. Zamawiający, w terminie 7 dni od dnia udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych informację o udzieleniu tego zamówienia, w której podaje:

- 1) nazwę i adres siedziby zamawiającego;
- 2) datę i miejsce zawarcia umowy lub informację o zawarciu umowy drogą elektroniczną;
- 3) opis przedmiotu umowy, z wyszczególnieniem odpowiednio ilości rzeczy lub innych dóbr oraz zakresu usług;
- 4) cenę albo cenę maksymalną, jeżeli cena nie jest znana w chwili zamieszczenia ogłoszenia;
- 5) okoliczności faktyczne uzasadniające udzielenie zamówienia bez zastosowania przepisów o zamówieniach publicznych;
- 6) nazwę (firmę) podmiotu albo imię i nazwisko osoby, z którymi została zawarta umowa.

Art. 40. 1. Koszt realizacji ustawy w zakresie uprawnień opiekunów w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennych opiekunów do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, o których mowa w art. 4 ust. 7 pkt 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest finansowany z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 620, 769, 794, 1165, 1173 i 1235 oraz z 2026 r. poz. 252.

2. Koszt realizacji ustawy w zakresie udostępniania w aplikacji mObywatel w rozumieniu ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. z 2024 r. poz. 1275 i 1717 oraz z 2025 r. poz. 1019) legitymacji służbowej, o której mowa w art. 47c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest finansowany z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

3. Koszt realizacji ustawy przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zakresie budowy systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest finansowany z budżetu państwa lub Funduszu Pracy.

Art. 41. Przepis art. 22 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym ma zastosowanie do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 6e ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 42. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 49 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 49 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2028 r.

Art. 43. 1. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających weryfikację, o której mowa w art. 47o ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Komunikat ogłasza się w terminie niepóźniejszym niż 14 dni przed dniem wdrożenia rozwiązań technicznych określonym w tym komunikacie.

Art. 44. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2028 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 7, 11, 21 i pkt 67 w zakresie art. 74e oraz art. 14 i art. 41 – które wchodzi w życie z dniem 1 września 2027 r.;
- 2) art. 1 pkt 8, 10, 12, 13, pkt 14 lit. a, pkt 15 w zakresie art. 16 ust. 1–4, ust. 5 pkt 1, ust. 6 i 7, pkt 17, pkt 18 w zakresie art. 18ab i art. 18ac, pkt 19, 20, pkt 23 lit. b, pkt 30 lit. a tiret trzecie i czwarte, lit. b i c, pkt 32 w zakresie art. 40a i art. 40c, pkt 41–43, pkt 45, 46, 66 i pkt 67 w zakresie art. 74c oraz art. 16 i art. 42 – które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.;

- 3) art. 1 pkt 14 lit. b, pkt 16, pkt 18 w zakresie art. 18aa, pkt 44, pkt 57 lit. c–e, pkt 61, 62 i pkt 67 w zakresie art. 74d oraz art. 24 pkt 2, 4 i 10, art. 26–37 i art. 39–40 – które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 4) art. 1 pkt 40 w zakresie art. 47c–47g, art. 47j pkt 1–5 w części dotyczącej danych o opiekunach zatrudnionych w żłobkach i klubach dziecięcych, pkt 6 i 7, pkt 58 w zakresie art. 62a ust. 2 pkt 7 oraz art. 7 w zakresie art. 4 ust. 7 pkt 4 – które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2028 r.;
- 5) art. 1 pkt 58 w zakresie art. 62a ust. 2 pkt 5 – który wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 44;
- 6) art. 7 w zakresie art. 4 ust. 7 pkt 5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2032 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw stanowi kolejny element reformy opieki i edukacji wczesnodziecięcej realizowanej przez rząd przez zwiększenie dostępu do opieki żłobkowej, likwidację barier ekonomicznych dla rodziców oraz zwiększenie jakości opieki i edukacji.

Opieka żłobkowa, jako przestrzeń powszechnie dostępna, bezpieczna i wspierająca rozwój i edukację najmłodszych, stanowi jeden z ważniejszych aspektów systemowego wsparcia rodzin wychowujących małe dzieci. W szerszym ujęciu pełni również istotną funkcję społeczną, umożliwiając rodzicom – zwłaszcza matkom – powrót do aktywności zawodowej, a także przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu i edukacyjnemu.

Realizowane przez ministra właściwego do spraw rodziny program „Aktywny Maluch 2022–2029” oraz programy uzupełniające „Aktywny dzienny opiekun w gminie” i „Aktywne Place Zabaw” są odpowiedzią na potrzeby rodziców związane z dostępem do formalnej, wysokiej jakości opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3. Efektem wdrażania m.in. tych programów ma być udostępnienie Polkom i Polakom ponad 300 tys. miejsc opieki dla ich najmłodszych dzieci do dnia 31 grudnia 2026 r. oraz znaczące zmniejszenie liczby „białych plam”, tj. gmin, w których rodzice nie mają dostępu do formalnej opieki.

Zwiększenie dostępności i stabilności ekonomicznej opieki żłobkowej wdrożono z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2026 r. poz. 532) przez zapewnienie rodzicom różnorodnych form wsparcia, do wyboru przez samych rodziców w zależności od ich potrzeb i sytuacji życiowej. Ustawa wprowadziła trzy nowe świadczenia: „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w żłobku” i „aktywnie w domu”. Każde z tych świadczeń pełni inną funkcję i ma inny cel, łącznie stanowią kompleksowe podejście do wspierania rodziców dzieci w tzw. wieku żłobkowym.

Kluczowym świadczeniem w świetle omawianego projektu ustawy jest świadczenie „aktywnie w żłobku” skierowane do rodziców korzystających z formalnej opieki dla swojego dziecka. Świadczenie w wysokości do 1500 zł miesięcznie (do 1900 zł w przypadku dziecka z niepełnosprawnością) pozwala w wielu przypadkach pokryć koszty opłat za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Warto wskazać, że jednym z obserwowanych już dziś rezultatów wprowadzenia ustawy „Aktywny rodzic” jest odnotowany spadek przeciętnej opłaty rodziców w instytucjach opieki z 999,93 zł w sierpniu 2024 r. do 94 zł w grudniu 2025 r.

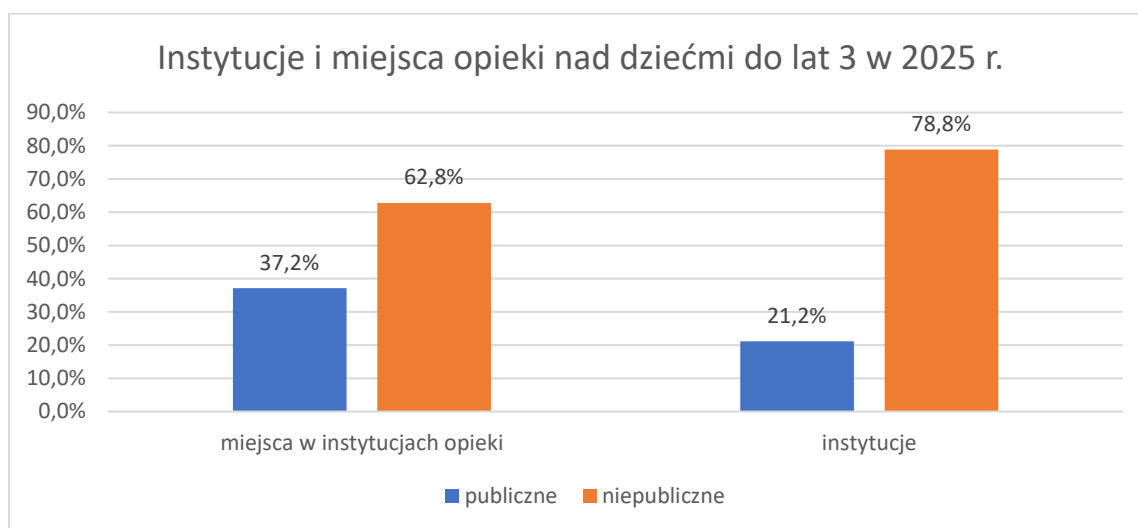
Kolejnym bardzo ważnym aspektem formalnej opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 jest jej jakość. Najmłodsze dzieci wymagają szczególnej opieki i warunków pobytu niezbędnych do ich rozwoju i edukacji wczesnodziecięcej. Rodzice zaś potrzebują poczucia gwarancji, że w

każdej instytucji, niezależnie od miejsca i podmiotu prowadzącego, opieka nad ich dzieckiem jest świadczona w jak najlepszych warunkach do rozwoju, pod okiem wykwalifikowanej kadry. Z tego względu wydane zostało rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. poz. 1882), zawierające ujednolicone, obligatoryjne oraz fakultatywne standardy jakości opieki nad dziećmi. Rozporządzenie to uwzględnia w swoich standardach Zalecenia Rady Unii Europejskiej z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (2019/C 189/02) i wraz z ustanowioną w ścisłej współpracy z wiodącymi organizacjami pozarządowymi siecią instytucji wspierających podmioty organizujące miejsca opieki nad najmłodszymi oraz podmioty nadzorujące funkcjonowanie tych miejsc efektywnie wpłynie na wzrost jakości opieki. Dobra jakościowo opieka nad najmłodszymi dziećmi i edukacja na wczesnym etapie kształtują dalszą ścieżkę edukacyjną, rozwój społeczny i poznawczy, a także zdrowie. Znacząco wyrównują szanse na start przede wszystkim dzieciom z rodzin o niższym kapitale społecznym, niższych dochodach i niższym wykształceniu. Omawiane wyżej interwencje rządu mają niewątpliwy wpływ na zmianę ilościową oraz będą miały wpływ na zmianę jakościową systemu formalnej opieki nad najmłodszymi dziećmi w Polsce.

Na koniec 2024 r. w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 było zatrudnionych łącznie 32,7 tys. opiekunów. Szacuje się, że 15 tys. z nich było zatrudnionych w instytucjach prowadzonych przez samorządy, przy czym 130 osób było zatrudnionych jako dzienni opiekunowie. Wyższy udział osób zatrudnionych w sektorze niepublicznym jest związany z tym, że na rynku usług wczesnodziecięcych dominuje sektor niepubliczny, szczególnie widać to w przypadku dziennego opiekuna. Dane za 2025 r. w tym zakresie będą dostępne dopiero w trzecim kwartale 2026 r.

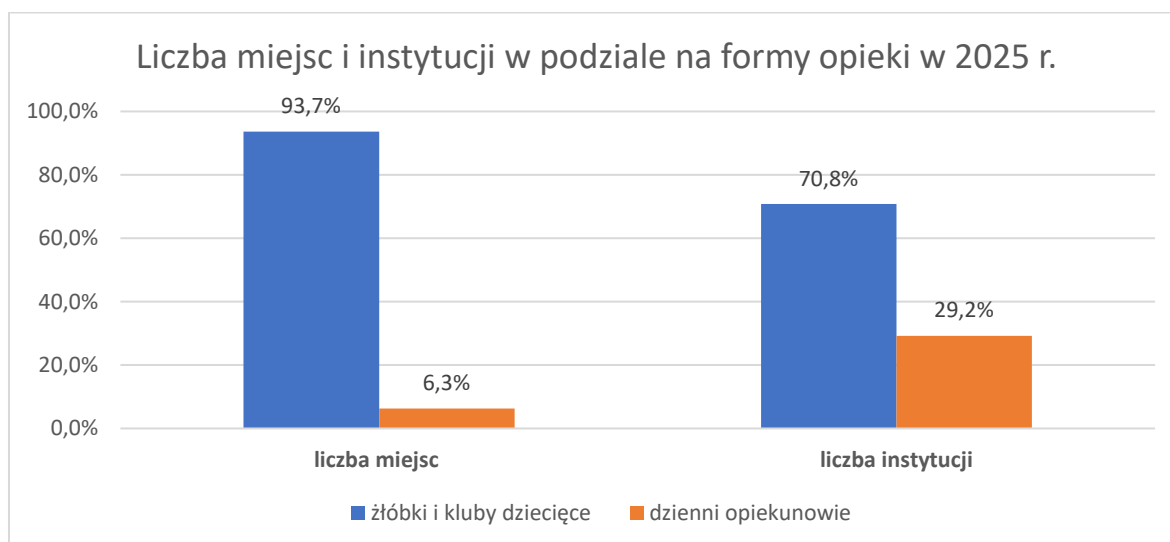
Wg danych z rejestru żłobków na koniec 2025 r. w publicznych instytucjach opieki funkcjonowało 37,2% ogółu miejsc opieki, jednocześnie publiczne instytucje opieki nad dziećmi stanowiły 21,2% ogółu instytucji. Średnio instytucja publiczna oferuje około 51 miejsc, podczas gdy w instytucji niepublicznej jest tych miejsc około 23.

Instytucje i miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w 2025 r. wg sektora

Źródło: Opracowanie własne MRPiPS na podstawie danych z systemu Rejestr Żłobków za 2025 r.

Instytucje i miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w 2025 r. w podziale na formy opieki

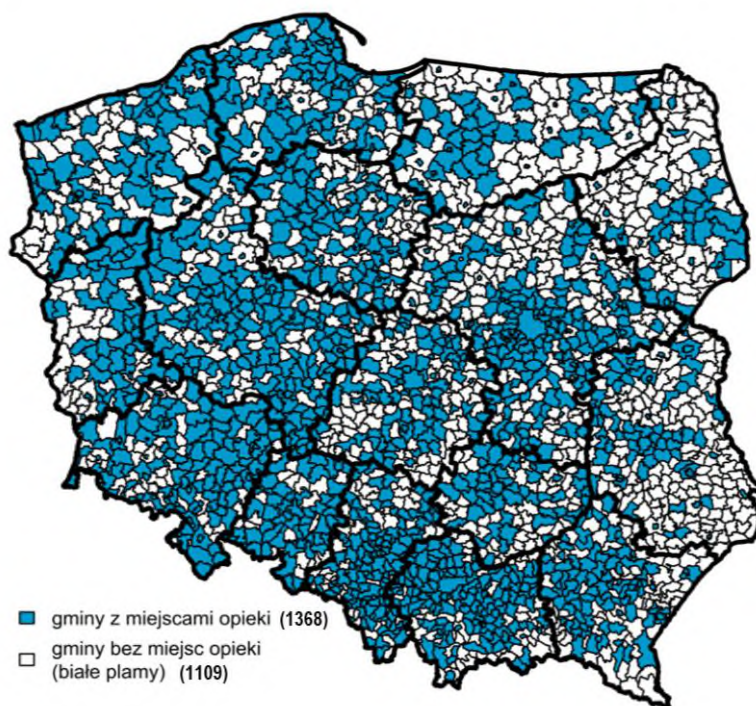

Źródło: Opracowanie własne MRPiPS na podstawie danych z systemu Rejestr Żłobków za 2025 r.

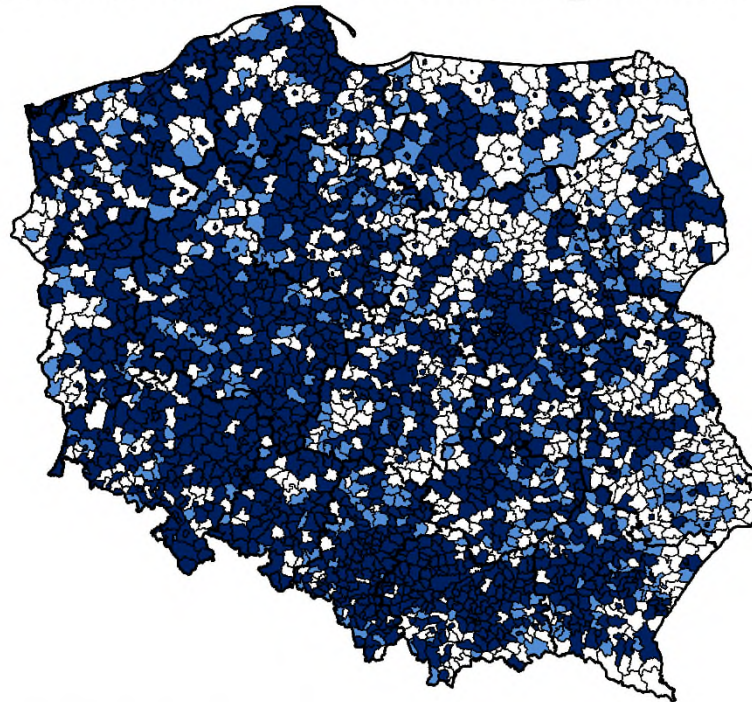
Ponadto w przypadku form opieki dominują żłobki i kluby dziecięce. Liczba miejsc u dziennych opiekunów stanowiła zaledwie 6,3% ogółu miejsc w instytucjach opieki i 29,2% ogółu liczby instytucji.

W koniec 2023 r. brak instytucji opieki odnotowano w 1 105 gminach, natomiast na koniec 2025 r. liczba tzw. białych plam wynosiła już 760 gmin, co oznacza spadek o 345 gmin.

**Gminy z miejscami opieki / bez miejsc opieki
nad dzieckiem do lat 3 - stan na 19 stycznia 2023 r.**

Gminy z miejscami opieki / bez miejsc opieki nad dzieckiem do lat 3 - stan na 31 grudnia 2025 r.

- Gminy z instytucjami opieki wg stanu na grudzień 2023 r. (1373)
- Gminy z instytucjami opieki powstałymi od grudnia 2023 r. do grudnia 2025 r. (346)
- Gminy bez instytucji (760)

Powyższe dane pokazują zatem następujące trendy w rozwoju systemu opieki wczesnodziecięcej:

- 1) nierównomierny rozkład między sektorami na rzecz sektora niepublicznego oraz między formami opieki na rzecz żłobków i klubów dziecięcych;
- 2) brak jakiegokolwiek formy opieki zwłaszcza na terenie gmin, gdzie jest niewielki przyrost naturalny albo tradycją jest opieka nad najmłodszymi dziećmi sprawowana przez członków rodziny;
- 3) tendencję do tworzenia większych instytucji w sektorze publicznym i mniejszych w niepublicznym.

Jednocześnie podmioty zaangażowane w działalność w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zgłaszają do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej postulaty dotyczące wzmocnienia roli osób sprawujących opiekę nad najmłodszymi dziećmi. Praca opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna jest źródłem wyzwań

i radości, daje możliwość udziału w wychowaniu i edukacji kolejnych pokoleń Polaków. Zaangażowanie opiekunów w pracę oraz ich kompetencje są gwarancją jakości sprawowanej opieki nad najmłodszymi dziećmi. Opiekunowie najmłodszych dzieci muszą posiadać odpowiednie kompetencje oraz aktualną wiedzę, aby prawidłowo opiekować się dziećmi oraz edukować je.

Zasadne jest wdrożenie rozwiązań prawnych, które będą służyły:

- 1) podwyższeniu jakości opieki sprawowanej nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych i przez dziennych opiekunów m.in. przez zmiany w zakresie wymagań dotyczących osób pracujących w instytucjach opieki;
- 2) popularyzacji opieki instytucjonalnej nad dzieckiem w wieku do lat 3 oraz wzrostowi jej znaczenia w świadomości społecznej;
- 3) podniesieniu prestiżu wykonywania zawodu opiekuna przez docenienie trudnej pracy opiekunów, którzy wykonują zadania opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne.

Kolejnym ważnym zagadnieniem jest zmiana statusu prawnego dziennego opiekuna, tak aby stał się formą chętniej tworzoną przez samorządy, w których nie istnieje żadna forma opieki, a tworzenie i prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego jest nieopłacalne ze względu na sytuację społeczno-kulturowo-gospodarczą. Zaproponowane zmiany mają ułatwić prowadzenie tej formy opieki, a jednocześnie zagwarantować większe bezpieczeństwo dzieci znajdujących się pod opieką dziennego opiekuna.

Biorąc pod uwagę omówione wyżej zagadnienia wymagające interwencji, stawiając sobie jednocześnie za cel osiągnięcie jak najwyższej jakości standardów opieki nad najmłodszymi dziećmi, proponuje się wprowadzenie w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798), zwanej dalej „ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3”, następujących rozwiązań:

- 1) ustanowienie nowej formy opieki – punktu opieki dziennej, w którym opiekę nad dziećmi będą sprawować dzienni opiekunowie. Opieka ta niezmiennie będzie zapewniana w sposób zbliżony do warunków domowych, z zachowaniem dotychczasowych ułatwień w organizowaniu opieki sprawowanej przez dziennego opiekuna, niemniej zapewnienie tej opieki w ramach punktu opieki dziennej umożliwi wprowadzenie zastępstw lub zmiany dziennego opiekuna w danej lokalizacji bez konieczności wykreślenia z wykazu jednej osoby na rzecz drugiej (jak to ma miejsce obecnie);
- 2) zmian dotyczących rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów – w konsekwencji wprowadzenia nowej formy opieki nad dziećmi

w wieku do lat 3, tj. punktu opieki dziennej, funkcjonujący obecnie wykaz dziennych opiekunów straci rację bytu, a jednocześnie jest konieczne przebudowanie obecnego rejestru żłobków i klubów dziecięcych, tak aby obejmował on również punkt opieki dziennej (w którym będzie pracował dzienny opiekun) oraz osoby zatrudnione w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;

- 3) dodatkowych uprawnień dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 służących zachęceniu tych osób do pozostania w zawodzie opiekuna. W tym zakresie proponuje się: prawo do płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, ustanowienie dnia 4 kwietnia Dniem Opiekuna Małego Dziecka z możliwością otrzymania nagrody pieniężnej za wybitne osiągnięcia i zaangażowanie w opiekę nad najmłodszymi, posiadanie legitymacji opiekuna małego dziecka oraz możliwość skorzystania z ulgi 33% na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego, a dodatkowo wprowadzenie ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego;
- 4) zmian w zakresie wymagań dotyczących osób pracujących w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przez m. in. dostosowanie programów szkoleń do zmienianego systemu opieki wczesnodziecięcej, w tym zagwarantowanie, że w ciągu 2 lat od dnia 1 stycznia 2027 r., kiedy zaczną obowiązywać przepisy dotyczące nowego systemu szkoleń, wszyscy opiekunowie i dzienni opiekunowie ukończą 30-godzinne szkolenie podnoszące ich kwalifikacje i umiejętności w zakresie wprowadzonych w ostatnim czasie zmian w systemie opieki wczesnodziecięcej dotyczących standardów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 5) zmian rozwiązań dotyczących wyżywienia dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych, mających na celu ułatwienie tym instytucjom opieki doboru zdrowych artykułów spożywczych, pozbawionych nadmiaru cukru lub produktów wysokoprzetworzonych;
- 6) wprowadzenie, w celu zapewnienia wysokiej jakości opieki nad dziećmi w trakcie ich pobytu na świeżym powietrzu, regulacji dotyczących funkcjonalności placów zabaw przy żłobkach oraz zapewnienia dostępu do placów zabaw przez kluby dziecięce, a przez punkty opieki dziennej do miejsca odbywania zajęć na powietrzu;
- 7) umożliwienie finansowania działań prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rodziny w zakresie podnoszenia jakości oraz rozwoju instytucji ze środków europejskich.

Szczegółowy opis proponowanych zmian przedstawiono poniżej.

1. Punkt opieki dziennej

Zgodnie z obecnym stanem prawnym dzienny opiekun to osoba prowadząca działalność na własny rachunek albo zatrudniana przez jednostki samorządu terytorialnego, podmioty publiczne, osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Dzienny opiekun zapewnia dzieciom w wieku do lat 3 opiekę w warunkach zbliżonych do domowych. Ponieważ obecnie dzienny opiekun samodzielnie zapewnia dzieciom opiekę, jest problematyczne zapewnienie zastępstwa, kiedy jest on chory albo chce skorzystać z urlopu. Aktualnie bowiem system jest skonstruowany w ten sposób, że dzienny opiekun to jednocześnie opiekun, ale też forma organizacyjna i jako taki podlega wpisowi do wykazu dziennych opiekunów. W przypadku gdy np. w danym lokalu dzienny opiekun jest zastępowany na czas choroby czy urlopu przez innego opiekuna, wprowadzenie punktu opieki dziennej zapewni ciągłość wypłat świadczenia „aktywnie w żłobku” oraz usunie komplikacje związane ze zgłaszaniem do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych czasowej zmiany dziennego opiekuna. Zasadne jest wprowadzenie innego sposobu organizacji tej formy opieki, nie zmieniając jednocześnie jej rodzinnego charakteru. W związku z tym proponuje się wprowadzenie punktu opieki dziennej jako miejsca, w którym opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 będą zapewniać dzienni opiekunowie. Dzienny opiekun nie będzie już jednoosobową instytucją opieki (z wyjątkiem osoby działającej na własny rachunek i w swoim własnym imieniu). Nowa forma opieki – punkt opieki dziennej – stanie się formą niezależną od osoby, będzie definiowany jako miejsce, w którym opiekę świadczą dzienni opiekunowie. Zmiana ta ma na celu odpersonalizowanie tej formy instytucji, przy jednoczesnym pozostawieniu charakteru bardziej rodzinnego niż w przypadku pozostałych instytucji (żłobka czy klubu dziecięcego). Nadal zatem dzienni opiekunowie w punktach opieki dziennej będą w sposób stały sprawować opiekę w warunkach zbliżonych do warunków domowych.

W efekcie, w sytuacjach konieczności zorganizowania zastępstwa za dziennego opiekuna, nie będzie już konieczności wykreślenia go z wykazu i wpisywania nowego.

Ponadto proponuje się wprowadzić następujące rozwiązania:

- 1) zwiększenie liczby dzieci, która może znajdować się pod opieką dziennego opiekuna (z pięciorga do ośmiorga, a w przypadku gdy w grupie jest dziecko do 1 roku życia lub niepełnosprawne albo wymagające szczególnej opieki – z trojga do pięciorga) bez konieczności zgody rodziców dzieci objętych tą formą opieki, ale pod warunkiem, że będzie on sprawował opiekę wspólnie z osobą wspomagającą, którą może być rodzic lub osoba spełniająca takie wymagania, jakie ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 przewiduje dla dziennego opiekuna. Należy tutaj zwrócić uwagę, że obecnie

zwiększenie limitu dzieci pod opieką dziennego opiekuna było możliwe tylko za zgodą wszystkich rodziców oraz pod warunkiem sprawowania opieki przez jednego z nich wraz z dziennym opiekunem. Zaproponowana zmiana uelastyczni sposób organizowania opieki w tej formie, pozwalając tworzyć liczbę miejsc odpowiadającą faktycznym potrzebom i możliwościom;

- 2) uregulowanie sposobu organizacji zastępstwa za dziennego opiekuna w przypadku czasowego niesprawowania przez niego opieki nad dziećmi, w szczególności związanego z jego wypoczynkiem. W tym zakresie proponuje się, że zastępstwo będzie zapewniane na podstawie umowy zawieranej między podmiotem prowadzącym punkt opieki dziennej a dziennym opiekunem zastępującym dziennego opiekuna czasowo niesprawującego opieki nad dziećmi. O umowie tej oraz o warunkach z niej wynikających dzienny opiekun zawiadamiać będzie rodziców dzieci, nad którymi sprawuje opiekę, co najmniej 14 dni przed planowanym wypoczynkiem. Bez tych przepisów, w przypadku czasowej nieobecności dziennego opiekuna, rodzice byli zmuszeni sami zapewnić opiekę nad dziećmi, a dziennym opiekunom utrudniało to zorganizowanie urlopu;
- 3) wprowadzenie ograniczenia, że w jednym lokalu, w którym jest prowadzony punkt opieki dziennej może być sprawowana opieka nad nie więcej niż 16 dzieci, przy czym lokal będzie musiał spełniać warunki określone w rozporządzeniu dotyczącym warunków lokalowych. Do najważniejszych uregulowań będzie należało wskazanie, że powierzchnia lokalu, w którym sprawowana jest opieka, ma wynosić co najmniej 5 m² na każde dziecko (oczywiście zachowane zostają wymagania dotyczące maksymalnej liczby dzieci znajdujących się pod opieką jednego dziennego opiekuna – 8 dzieci). Punkt opieki dziennej będzie mógł być prowadzony w lokalu:
 - a) który znajduje się na kondygnacji pierwszej naziemnej lub wyższej,
 - b) w którym w szczególności znajdują się okna, które mogą być otwierane; instalacja elektryczna jest zabezpieczona przez dostępem dzieci; w którym w pomieszczeniach jest zapewniona temperatura co najmniej 20°C; jest zapewniony dostęp do łazienki z ciepłą bieżącą wodą do utrzymania higieny osobistej dzieci; jest zapewnione miejsce do przygotowywania posiłków lub odgrzewania posiłków oraz do ich konsumpcji; niebezpieczne przedmioty, w szczególności leki, środki czystości lub ostre narzędzia są przechowywane poza zasięgiem dzieci,

- c) który będzie spełniał wymogi przeciwpożarowe określone w rozporządzeniu, a ich spełnienie ma być potwierdzane opinią rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

Jeśli istnieją instytucje, w których wskazany powyżej limit dotyczący liczby dzieci w lokalu jest wyższy, będą musiały – aby dalej prowadzić instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – przekształcić się w żłobek lub klub dziecięcy do dnia 31 grudnia 2031 r., a tym samym spełnić wszystkie normy lokalowo-sanitarne określone w aktach wykonawczych do ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Ma to na celu przede wszystkim zagwarantowanie bezpieczeństwa dzieci w zakresie prowadzenia ewentualnej ewakuacji. Ponadto wprowadzenie wyżej wymienionych ograniczeń ma na celu wyeliminowanie sytuacji, w których były nadużywane dotychczasowe przepisy i tworzone były quasi-żłobki złożone z samych dziennych opiekunów bez konieczności spełnienia odpowiednich norm określonych prawem dla żłobków. Tak długie *vacatio legis* pozwoli jednocześnie podmiotom zatrudniającym dziennych opiekunów dostosować się do wymagań sanitarno-lokalowych, jakim podlegają żłobki lub kluby dziecięce, bądź znaleźć lokal, który zapewni dzieciom bezpieczne warunki przebywania w trakcie świadczenia przez dziennych opiekunów usług opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych.

Ponadto w projekcie zaproponowano, w celu ułatwienia zakładania i prowadzenia punktów opieki dziennej, wyłączenie stosowania przepisów art. 71 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418, z późn. zm.) dotyczących zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. Biorąc pod uwagę, że opieka sprawowana przez punkty opieki dziennej ma charakter rodzinny, a lokal, w którym taka opieka jest sprawowana ma spełniać minimalne wymagania określone w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw rodziny w zakresie warunków lokalowych, jakie mają spełniać te punkty, należy wskazać, że punkt opieki dziennej będzie zdeinstytucjonalizowaną i najbardziej rodzinną formą opieki. W związku z tym, że opieką w punktach może być objętych maksymalnie 16 dzieci, nie będzie on kontrolowany przez służby sanitarne, ale będzie podlegał opiniowaniu przez rzeczoznawcę w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych. Opieka taka najczęściej jest sprawowana w domach jednorodzinnych lub mieszkaniach i przy powyższych założeniach nie powinna wymagać zmiany sposobu użytkowania, tak jak nie dokonuje się zmiany sposobu użytkowania również w przypadku, gdy opieka jest sprawowana w jednym budynku/lokalu przez rodziny wielopokoleniowe.

Jak już wskazano, punkt opieki dziennej będzie nową formą opieki, która ma zastąpić dotychczasowe regulacje dotyczące dziennego opiekuna. Jednocześnie w zakresie organizowania opieki przez dziennego opiekuna zostaną wprowadzone dodatkowe wymogi. Dlatego w projekcie przewidziano następujące rozwiązania przejściowe i dostosowujące:

- 1) dotychczasowe podmioty zatrudniające dziennego opiekuna (oraz dzienni opiekunowie prowadzący działalność na własny rachunek) z dniem 1 stycznia 2028 r. staną się podmiotami prowadzącymi punkt opieki dziennej, a dzienni opiekunowie zatrudniani przez te podmioty (oraz dzienni opiekunowie prowadzący działalność na własny rachunek) staną się pracownikami tych podmiotów (jako dzienni opiekunowie sprawujący opiekę w punkcie opieki dziennej);
- 2) w odniesieniu do obecnie realizowanych szeregu programów służących rozwojowi formy dziennych opiekunów w projekcie wskazano, że jeżeli w programach jest mowa o podmiocie zatrudniającym dziennego opiekuna (lub o dziennym opiekunie prowadzącym działalność na własny rachunek) należy przez to rozumieć podmiot prowadzący punkt opieki dziennej (rozwiązanie to będzie obejmować także inne stosunki prawne, które dotyczą wymienionych podmiotów). Analogiczne regulacje przewidziano w odniesieniu do dziennych opiekunów, tj. jeżeli w realizowanych (kontynuowanych) po dniu 31 grudnia 2027 r. na podstawie przepisów dotychczasowych stosunkach prawnych jest mowa o dziennym opiekunie, należy przez to rozumieć dziennego opiekuna zatrudnianego w punkcie opieki dziennej.

2. Rejestr

Omówiona powyżej zmiana sposobu organizacji opieki przez dziennego opiekuna, tj. wprowadzenie punktu opieki dziennej, skutkuje koniecznością przebudowy funkcjonujących rozwiązań w zakresie rejestracji form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Obecnie żłobki i kluby dziecięce podlegają wpisowi do prowadzonego przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta rejestru żłobków i klubów dziecięcych. Z kolei dzienni opiekunowie podlegają wpisowi do prowadzonego przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta wykazu dziennych opiekunów. Ponieważ punkt opieki dziennej nie będzie instytucją ściśle powiązaną z osobą sprawującą opiekę, jest zasadnym, aby znalazł się w tym samym rejestrze, w którym są żłobki i kluby dziecięce. W konsekwencji zostanie utworzony nowy rejestr instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Jednocześnie jest konieczne uchylenie regulacji dotyczących wykazu dziennych opiekunów, a informacje, które gromadzi się w tym wykazie, zostaną włączone do nowego rejestru. Ponadto nowy rejestr będzie uzupełniony o informacje dotyczące innych osób zatrudnionych w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – konieczność dodania tych

informacji do rejestru wynika między innymi z omówionych poniżej propozycji dotyczących nowych, dodatkowych uprawnień dla tej grupy zawodowej.

W efekcie rejestr instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 będzie obejmował:

- 1) dane o żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej;
- 2) dane o osobach zatrudnionych w żłobkach lub klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek;
- 3) informacje dotyczące finansowania zadań wynikających z ustawy.

Wskazane powyżej propozycje dotyczące rejestru, co do zasady, wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.

Jak omówiono powyżej funkcjonujące obecnie regulacje w zakresie rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów zostaną znacznie zmodyfikowane i rozbudowane. Dlatego w projekcie przewidziano następujące rozwiązania przejściowe i dostosowujące:

- 1) wszystkie funkcjonalności pozwalające na realizację (od dnia 1 stycznia 2028 r.) ustawy w zmienionym brzmieniu mają zostać zapewnione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do dnia 30 września 2027 r., natomiast minister właściwy do spraw rodziny w dniu 31 grudnia 2027 r. będzie obowiązany zasilić nowy rejestr danymi z funkcjonujących obecnie rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz z wykazu dziennych opiekunów;
- 2) wójt, burmistrz lub prezydent miasta będą obowiązani od dnia 1 stycznia 2028 r. do dnia 31 marca 2028 r. uzupełnić rejestr o informacje zawarte w obecnie funkcjonującym rejestrze żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazie dziennych opiekunów w zakresie, w jakim nie ma tych informacji obecnie;
- 3) dyrektorzy żłobków, osoby kierujące pracą klubów dziecięcych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub instytucje publiczne oraz podmioty zatrudniające dziennych opiekunów będą obowiązani do uzupełnienia nowego rejestru o informacje o swoich pracownikach od dnia 1 stycznia 2028 r. do dnia 31 marca 2028 r. w zakresie, w jakim nie ma tych informacji obecnie, a dyrektorzy żłobków lub osoby kierujące pracą klubów dziecięcych prowadzonych przez osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej do dnia 31 grudnia 2031 r.

Realizując zasady wynikające z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO), w szczególności zasadę ograniczenia celu określoną w art. 5 ust. 1 lit. b RODO, w projekcie ustawy określono cel prowadzenia rejestru oraz szczegółowo określono,

jakie podmioty i w jakim celu mogą przetwarzać poszczególne dane osobowe zawarte w rejestrze.

Ponadto planuje się, aby zapewnienie systemu teleinformatycznego, w którym są realizowane wszystkie zadania określone w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, było realizowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Obecnie obsługa świadczenia „aktywnie w żłobku” odbywa się w ramach jednego procesu podzielonego między dwa organy administracji: po tym, jak rodzic złoży wniosek o świadczenie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, podmioty prowadzące instytucje opieki cyklicznie (co miesiąc) składają do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej informacje o wysokości opłaty dla każdego dziecka, która jest przekazywana do Zakładu, aby ten mógł zweryfikować zgodność danych przekazanych przez rodzica i podmiot prowadzący opiekę i ustalić prawo do świadczenia/wypłacić środki/wstrzymać wypłaty/uchylić prawo do świadczenia. Przeniesienie procesu przekazywania i gromadzenia danych przekazywanych przez podmioty prowadzące opiekę bezpośrednio do Zakładu spowoduje uproszczenie obsługi i dostosowanie rozwiązań do potrzeb użytkowników końcowych (rodziców i podmiotów świadczących opiekę). Zgromadzenie wszystkich potrzebnych danych – tych pochodzących od rodzica, jak i tych pochodzących od podmiotu zapewniającego opiekę – w zasobach jednego organu i systemu informatycznego może wykluczyć trudności weryfikacyjne i komunikacyjne związane także z korektami informacji przekazywanych przez podmioty świadczące opiekę. Nietransparentną jest sytuacja, z punktu widzenia podmiotu prowadzącego opiekę i rodzica, w której dwa różne organy administracji mają podobne, ale jednak odmienne zadania i kompetencje w ramach jednego procesu realizacji świadczenia. Podmioty często nie wiedzą, który z urzędów – Zakład czy resort rodziny – jest podmiotem realizującym świadczenie, do którego z urzędów zwracać się z pytaniami lub danymi kategoriami problemów, np. w sprawie wypłat środków, i jakie są funkcje ww. organów. Wydaje się, że jeden proces zmierzający do wypłaty świadczenia powinien mieć także jednego właściciela (*process owner*), który w sposób kompletny nim zarządza. Podzielenie jednego procesu i rozłożenie na dwa urzędy w praktyce powoduje zbytne rozproszenie kompetencyjne i utrudnienia w doświadczeniach rodziców i podmiotów prowadzących instytucje opieki. Aby realizować świadczenie aktywnie w żłobku, należy przekazać zadanie polegające na zapewnieniu systemu teleinformatycznego z funkcjonalnościami wskazanymi w art. 62a ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Takie działanie ma na celu:

- wyeliminowanie bądź chociaż dostateczne zredukowanie ww. trudności, zwiększenie komfortu rodziców i zabezpieczenie płynności wypłat świadczenia, a także

zminimalizowanie nadmiaru czynności, które często podmioty zapewniające opiekę muszą wykonać,

- zwiększenie bezpieczeństwa danych, które obecnie są przechowywane w dwóch systemach – MRPiPS oraz ZUS, w szczególności, aby zapobiec potencjalnym atakom mającym na celu pozyskania dostępu do kont instytucji opieki, na które są wpłacane środki z Programu „Aktywny Rodzic” bądź ingerencji w dane osób, na rzecz których są wpłacane ww. środki w trakcie transmisji danych między systemami,
- zwiększenie efektywności w zakresie zarządzania danymi, które będą przechowywane w jednym miejscu, co w dłuższej perspektywie czasu przyniesie oszczędności w wyniku wyeliminowania kosztów ciągłego dostosowywania obecnego systemu teleinformatycznego do zmian ustawowych.

Warto przy tym podkreślić, że czynności związane z wpisem, zmianą bądź aktualizacją danych lub wykreśleniem instytucji z rejestru są realizowane jedynie na podstawie wniosków lub informacji składanych drogą elektroniczną, co jest spójne z polityką dotyczącą cyfryzacji usług społecznych i jest istotne dla przedsiębiorców, stanowiąc ułatwienie realizacji procedur bez konieczności osobistej wizyty w urzędzie gminy.

Jednocześnie zaplanowano odejście od obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 64 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 realizowanych w określonych terminach i trybie na rzecz przekazywania przez instytucje co miesiąc stosowanych informacji w celach statystycznych, które pozwolą na bieżąco dokonywać analizy celem skutecznego i efektywnego zarządzania systemem opieki wczesnodziecięcej na terenie całego kraju. W związku z tym zostanie wydane rozporządzenie dotyczące wprowadzania do rejestru danych i informacji przez podmioty prowadzące instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz przez jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z przepisami przejściowymi projektowanej ustawy dane i informacje zawarte w funkcjonujących obecnie rejestrze żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazie dziennych opiekunów będą udostępniane od dnia 1 stycznia 2028 r. do dnia 31 grudnia 2031 r. wojewodzie oraz ministrowi właściwemu do spraw rodziny w celu realizacji programów, o których mowa w art. 62 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Takie rozwiązanie ma na celu zapewnienie realizacji zobowiązań Polski wobec UE w zakresie realizacji programu Aktywny Maluch 2022–2029 w odniesieniu do zadań finansowanych z Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego w tym okresie.

Przeniesienie i przebudowa systemu teleinformatycznego do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych uzasadnione jest koniecznością zapewnienia wyższego poziomu bezpieczeństwa

przetwarzanych danych, zgodnie z obowiązującymi standardami cyberbezpieczeństwa. Skoncentrowanie systemu w infrastrukturze ZUS umożliwi integrację z innymi bazami i rejestrami publicznymi, co usprawni procesy weryfikacji i aktualizacji danych, a także pozwoli na ich utrzymanie w jednym, stabilnym i nowoczesnym środowisku informatycznym. Rozwiązanie to zwiększy efektywność zarządzania informacjami o instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz umożliwi uwzględnienie nowej formy opieki, jaką jest punkt dziennej opieki, w ramach jednolitego systemu ewidencyjnego. Dzięki temu państwo zyska narzędzie bardziej funkcjonalne, bezpieczne i dostosowane do aktualnych potrzeb społecznych.

Nowy system teleinformatyczny rozpocznie działanie dnia 1 stycznia 2028 r. (w celu prawidłowego zafunkcjonowania od dnia 1 stycznia 2028 r. tych zmian jest konieczne wcześniejsze wdrożenie nowych rozwiązań informatycznych umożliwiających prowadzenia rejestru, tj. stworzenie nowego systemu teleinformatycznego do końca września 2027 r., a rozpoczęcie jego działania – od dnia 1 stycznia 2028 r.). Aby Zakład Ubezpieczeń Społecznych mógł wdrożyć system we wskazanym terminie jest niezbędne wyłączenie stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp”. W tym zakresie na wstępie należy zauważyć, że projektowane wyłączenie stosowania przepisów o zamówieniach publicznych w zdecydowanej części nie dotyczy zamówień na usługi społeczne w rozumieniu art. 7 pkt 34 ustawy Pzp, to jest zamówień na usługi wymienione odpowiednio w załączniku XIV do dyrektywy 2014/24/UE oraz załączniku XVII do dyrektywy 2014/25/UE. Usługi społeczne obejmują m. in. usługi na rzecz osób, takie jak niektóre usługi społeczne, zdrowotne i edukacyjne, które ze względu na swój charakter mają ograniczony wymiar transgraniczny (*vide* motyw 14 preambuły dyrektywy 2014/24/UE), podczas gdy zamówienia objęte projektowanym wyłączeniem dotyczyłyby w przeważającej części zamówień z zakresu informatyki. Oznacza to, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie obowiązany prowadzić zakupy i modyfikacje systemów informatycznych w procedurze przetargowej.

W ostatnich latach średni czas trwania przetargu w Polsce przekraczał 90 dni. Należy zauważyć, że duże przetargi informatyczne w sferze publicznej nie tylko dotyczą największych i najbardziej skomplikowanych w Polsce systemów informatycznych, ale zawsze były przedmiotem ostrej walki konkurencyjnej między wykonawcami, co wiąże się ze wzmożonym korzystaniem przez wykonawców ze środków ochrony prawnej (odwołań do Krajowej Izby Odwoławczej i skarg do sądu okręgowego). Skutkiem takiego stanu rzeczy jest dłuższy niż średnia krajowa czas trwania postępowań przetargowych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Bardzo duży zakres przedsięwzięcia i jednocześnie przewidziany czas wejścia w życie projektowanej ustawy *de facto* uniemożliwia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przeprowadzenie którejkolwiek z konkurencyjnych procedur przewidzianych w ustawie Pzp, nie mówiąc o tym, że sama realizacja umów, mających za przedmiot modyfikację systemów Zakładu, również może potrwać kilka miesięcy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie więc postawiony w sytuacji, w której będzie zmuszony do skorzystania z trybu zamówień z wolnej ręki, a więc procedury niekonkurencyjnej. Należy jednak pamiętać, że skorzystanie z tego trybu postępowania może być zaskarżone do Krajowej Izby Odwoławczej, co wstrzyma bieg postępowania. Z kolei kontynuacja postępowania i zawarcie umowy bez oczekiwania na rozstrzygnięcie Krajowej Izby Odwoławczej zawsze rodzi ryzyko unieważnienia zawartej umowy. W konsekwencji jest możliwa sytuacja, w której Zakład nie będzie mógł przygotować się do wdrożenia systemu teleinformatycznego służącego do realizacji ustawy. Jedynym sposobem uniknięcia tego ryzyka jest zawarcie w projektowanej ustawie wyłączenia stosowania ustawy Pzp.

3. Dodatkowe uprawnienia dla osób sprawujących opiekę

Proponuje się wprowadzić płatny czas wolny od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, ustanowienie dnia 4 kwietnia Dniem Opiekuna Małego Dziecka z możliwością otrzymania nagrody pieniężnej za wybitne osiągnięcia i zaangażowanie w opiekę nad najmłodszymi, posiadanie legitymacji opiekuna małego dziecka oraz możliwość skorzystania z ulg na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego, a dodatkowo wprowadzenie ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego.

3.1. Dzień Opiekuna Małego Dziecka i nagroda

Ustanowienie dnia 4 kwietnia Dniem Opiekuna Małego Dziecka nie tylko uhonoruje trudy codziennej pracy opiekunów i podniesie rangę ich zawodu, ale przede wszystkim ma stanowić zachętę do jego wykonywania. W ten sposób codzienny trud opiekunów małego dziecka zostałby doceniony podobnie jak trud pracownika socjalnego, który ma swoje święto w dniu 21 listopada. Projektowana ustawa wprowadza ponadto regulacje, na podstawie których minister właściwy do spraw rodziny, wojewoda, wójt, burmistrz lub prezydent miasta będą mogli przyznać nagrodę pieniężną osobom sprawującym opiekę w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

3.2. Funkcjonariusz publiczny

Dzięki przyznaniu opiekunom zatrudnionym w żłobkach, klubach dziecięcych oraz dziennym opiekunom ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych, podmioty ich

zatrudniające będą obowiązane z urzędu do występowania w ich obronie w przypadku wystąpienia szczególnych sytuacji określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm.), polegających na naruszeniu przysługujących tym osobom uprawnień.

Nadanie opiekunowi statusu funkcjonariusza publicznego oznacza objęcie go szczególną ochroną prawnokarną podczas wykonywania obowiązków służbowych, a także w sytuacjach pozostających w związku z ich pełnieniem. Ochrona ta dotyczy m.in. czynów zabronionych, takich jak znieważenie, naruszenie nietykalności cielesnej, groźby karalne czy stosowanie przemocy wobec osoby wykonującej zadania o charakterze publicznym. Przestępstwo przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu popełnione jest nie tylko wtedy, gdy osoba taka faktycznie wykonuje obowiązki służbowe, ale również wtedy, gdy sprawca działa w związku z ich pełnieniem – np. bezpośrednio przed lub po wykonaniu takich czynności.

Takie rozwiązanie jest istotne, ponieważ praca opiekunów wiąże się z odpowiedzialnością za bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dzieci, a także z koniecznością utrzymania autorytetu wobec rodziców i opiekunów prawnych. Dodatkowo przyznanie opiekunom ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych stanowi wyraz uznania dla społecznej roli tej grupy zawodowej oraz zwiększa realną ochronę ich nietykalności i bezpieczeństwa.

Biorąc pod uwagę, że z urzędu do występowania w obronie opiekuna — w przypadku naruszenia jego praw – obowiązani są podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy, dyrektor żłobka oraz osoba kierująca pracą klubu dziecięcego, instytucje te odgrywają kluczową rolę w zakresie zapewnienia ochrony zatrudnionym opiekunom.

Obowiązkiem zarówno dyrektora żłobka i osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, jak i podmiotu prowadzącego, jest informowanie odpowiednich organów państwowych o przestępstwach popełnionych wobec opiekunów, korzystających z ochrony przysługującej funkcjonariuszom publicznym.

Z analogicznej ochrony korzystają już nauczyciele zatrudnieni m.in. w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych. Mając na uwadze potrzebę zapewnienia równych standardów bezpieczeństwa i prestiżu zawodowego osobom sprawującym opiekę nad dziećmi, proponuje się objęcie szczególną ochroną prawną – taką jaką przewidziano dla funkcjonariuszy publicznych – również opiekunów zatrudnionych w żłobkach i klubach dziecięcych, a także dziennych opiekunów świadczących opiekę w punktach dziennej opieki.

3.3. Czas wolny od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych

Jak już niejednokrotnie było podkreślane, celem rządu jest wprowadzenie wysokich standardów sprawowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Wiąże się to również z koniecznością uzupełniania i poszerzania wiedzy przez osoby sprawujące opiekę nad dziećmi. Niezbędne jest zatem zapewnienie opiekunom czasu na rozwój. Stąd proponuje się wprowadzenie płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych w wymiarze wynoszącym 16 godzin rocznie lub dwóch dni rocznie. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na rozwiązania, które obecnie stosuje się w odniesieniu do nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach – nauczycielowi zatrudnionemu w przedszkolu w pełnym wymiarze zajęć przysługuje urlop płatny dla dalszego kształcenia się oraz inne ulgi i świadczenia związane z tym kształceniem; nauczyciel może otrzymać urlop płatny lub bezpłatny dla celów naukowych, artystycznych, oświatowych, a bezpłatny z innych ważnych przyczyn (art. 68 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela). Wprowadzenie zatem wskazanych rozwiązań dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dla dziennego opiekuna ma na celu choć częściowo powielić rozwiązania obowiązujące w przedszkolach. Jedynie przeszkoleni opiekunowie będą gwarantem jakości świadczonej opieki nad najmłodszymi dziećmi, na którą rodzice zwracają szczególną uwagę.

3.4. Ulgi transportowe i legitymacja opiekuna małego dziecka

Chcąc zapewnić faktyczne uprawnienia opiekunom w żłobach i klubach dziecięcych oraz dziennym opiekunom, proponuje się także przyznanie im ulg na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego (na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego). Ulgi będą miały zastosowanie do wszystkich opiekunów i dziennych opiekunów, z tym że w odniesieniu do osób sprawujących opiekę, zatrudnionych w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, znajdą zastosowanie od dnia 1 kwietnia 2028 r., natomiast zatrudnionych przez pozostałe podmioty – od dnia 1 stycznia 2032 r. proponuje się, aby wysokość ulgi wynosiła 33% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego w pociągach osobowych na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych. W celu potwierdzenia posiadanych uprawnień jest konieczne wprowadzenie legitymacji dla opiekunów w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennych opiekunów. Wzór legitymacji zostanie opublikowany w rozporządzeniu wydawanym przez ministra właściwego do spraw rodziny we współpracy z ministrem właściwym do spraw informatyzacji.

Wizualizacja legitymacji odbywać się będzie w aplikacji mOBYWATEL. Jednakże dla osób, które nie są uprawnione do korzystania z aplikacji mOBYWATEL, będzie możliwość wydania przez ministra właściwego do spraw rodziny legitymacji w wersji dokumentu z tworzywa sztucznego na wniosek takich osób, weryfikowany przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta. Wówczas legitymacja będzie wydawana na czas zatrudnienia, nie dłużej niż na rok.

4. Zmiany w zakresie wymagań dotyczących osób pracujących w instytucjach opieki

Główne cele podejmowanych działań to nie tylko poprawa dostępności wysokiej jakości usług opiekuńczo-edukacyjnych, ale również podniesienie standardów tych usług. W ramach tych działań są wprowadzane zmiany w strukturze organizacyjnej instytucji opiekujących się dziećmi, ale także w systemie kształcenia i doskonalenia zawodowego osób pracujących z najmłodszymi.

Uwzględniając rosnącą świadomość na temat wczesnego rozwoju dziecka, należy wskazać na istotną rolę profesjonalizmu personelu opiekuńczego – jego cech osobowych oraz kształcenia i doskonalenia zawodowego. Odpowiednie przygotowanie do pracy opiekunów oraz ich kompetencje są niezbędne do zapewnienia wysokiej jakości opieki. Dotychczasowy model instytucji, które pełniły głównie funkcje opiekuńcze, ewoluje w kierunku bardziej zrównoważonego podejścia, w którym nacisk kładzie się także na funkcje edukacyjne. To podejście jest zgodne z bieżącą wiedzą w zakresie wczesnej edukacji, która traktuje pierwsze lata życia dziecka jako fundament dla jego późniejszego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego.

Wyniki realizacji licznych projektów badawczych w zakresie znaczenia doświadczeń dzieci we wczesnym dzieciństwie pozwoliły na pogrupowanie różnych charakterystyk działania instytucji opieki, edukacji i wychowania, które mają znaczenie dla rozwoju dzieci i ich późniejszych osiągnięć edukacyjnych. Trzy wyróżnione grupy dotyczą charakterystyki samych dzieci, otoczenia fizycznego, w jakim jest sprawowana opieka, oraz profilu wychowawców sprawujących opiekę nad dziećmi. Zmiany w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 precyzujące zakres wiedzy wymaganej wobec opiekunów oraz określone na nowo w rozporządzeniu warunki realizacji szkoleń są wynikiem rosnącej świadomości na temat tego, co jest ważne dla budowania warsztatu profesjonalistów.

Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., zostały wprowadzone zmiany precyzujące cele pracy instytucji opieki wczesnodziecięcej, podkreślające ich ogromne znaczenie dla wspierania rozwoju poznawczego dzieci. Zmiany te wpłynęły również na potrzebę modyfikacji

programów przygotowujących przyszłych profesjonalistów. W związku z licznymi zmianami w zakresie kształcenia nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz zmianami nazw specjalizacji studiów w obrębie nauk społecznych, także w tym zakresie potrzebne były drobne adaptacje.

Kwestie podniesione powyżej spowodowały potrzebę zmian i adaptacji w zakresie wymagań dotyczących osób pracujących w instytucjach opieki.

W związku z powyższym w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 proponuje się wprowadzić istotne zmiany w zakresie określenia profilu i wymagań względem osoby pełniącej funkcję opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym. W zależności od posiadanego wykształcenia i doświadczenia osobom tym proponuje się różne ścieżki szkolenia. Zgodnie z projektowanymi zmianami ustawy opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym będzie mogła zostać osoba, która:

- 1) ukończyła studia na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo lub pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, studia w zakresie pedagogiki przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas I–III szkoły podstawowej lub studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas I–III szkoły podstawowej lub
- 2) ukończyła szkołę policealną na kierunku opiekunka dziecięca lub ukończyła studia na dowolnym kierunku, których program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem, lub
- 3) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe lub zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe, lub
- 4) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe lub zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe oraz posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 w żłobku, klubie dziecięcym lub jako dzienny opiekun.

Grupa osób określona w punkcie 1 i 2 zostanie zobowiązana do ukończenia 80-godzinnego szkolenia w formie zajęć praktycznych (praktyki zawodowe) oraz 30-godzinnego szkolenia z zakresu standardów opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3. Opiekunowie posiadający co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe lub zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe (punkt 3) zostali zobligowani do odbycia 310-godzinnego szkolenia. Osoby z wykształceniem co najmniej średnim lub średnim branżowym lub zasadniczym zawodowym lub zasadniczym branżowym oraz co najmniej 3-letnim doświadczeniem w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 (punkt 4) przed podjęciem

zatrudnienia jako opiekun zostali zobowiązani wyłącznie do odbycia 30-godzinnego szkolenia z zakresu standardów opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3.

Ponadto, dążąc do profesjonalizacji kadr, zostały wprowadzone zmiany w zakresie wymagań, które musi spełniać dyrektor oraz osoba kierująca pracą klubu dziecięcego. Osoby te, w zależności od posiadanego wykształcenia i doświadczenia w pracy z dziećmi w wieku do lat 3, zostały zobligowane do przejścia 30-godzinnego szkolenia z zakresu standardów opieki.

Projektowany art. 49 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 zawiera delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw rodziny do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych bloków tematycznych obszarów objętych zakresem szkoleń, o których mowa w art. 16 ust. 1–4 projektu, a także sposobu i formy realizacji tych szkoleń oraz ich przebiegu. Wprowadzenie delegacji ma na celu zapewnienie jednolitych, spójnych i adekwatnych standardów przygotowania osób realizujących zadania opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne w żłobkach, klubach dziecięcych oraz przez dziennych opiekunów.

Uregulowanie powyższych kwestii na poziomie rozporządzenia jest uzasadnione koniecznością zachowania elastyczności w dostosowywaniu treści i form szkoleń do zmieniających się potrzeb systemu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, aktualnej wiedzy z zakresu rozwoju dziecka, pedagogiki, psychologii oraz bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Jednocześnie umożliwia to precyzyjne określenie szczegółowych wymagań organizacyjnych i programowych, których umieszczenie w ustawie byłoby nadmiernie kazuistyczne i mogłoby utrudniać sprawne reagowanie na potrzeby praktyki.

Istotnej zmianie względem wcześniejszego stanu prawnego uległy wymagania, które musi spełniać dzienny opiekun – zostanie on zobligowany do posiadania kwalifikacji tożsamyh z kwalifikacjami wymaganymi dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym.

Zmiany w zakresie wymagań dotyczących osób pracujących w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. Aby dalej móc sprawować opiekę nad dziećmi, opiekunowie w żłobku lub klubie dziecięcym oraz osoby pełniące funkcję dyrektora lub osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, jeśli nie będą spełniać nowych wymagań, będą musieli (do dnia 1 stycznia 2029 r.) odbyć 30-godzinne szkolenie z zakresu standardów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Wraz ze zmianami dotyczącymi wymagań i szkoleń osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 proponuje się wprowadzenie przepisów umożliwiających prowadzenie w systemie teleinformatycznym ministra właściwego do spraw rodziny wykazu decyzji dotyczących programów szkoleń oraz publikowanie za jego pośrednictwem informacji o zatwierdzonych programach szkoleń na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra

właściwego do spraw rodziny. Wprowadzony zostanie również obowiązek prowadzenia wykazu osób przeszkolonych przez podmioty prowadzące szkolenie (tj. podmioty, które otrzymały pozytywną decyzję ministra właściwego do spraw rodziny w sprawie danego programu szkoleń), co ma pozwolić podmiotom zatrudniającym opiekuna lub dziennego opiekuna na weryfikowanie informacji o odbytych przez nich szkoleniach.

Powyższe zmiany wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. (z tym że wnioski o zatwierdzenie programów szkoleń na dotychczasowych zasadach będą przyjmowane do końca września 2026 r.). Do tego czasu minister właściwy do spraw rodziny będzie zobowiązany wprowadzić do wykazu decyzji dotyczących programów szkoleń informacje o zatwierdzonych programach szkoleń na podstawie prowadzonej przez siebie dotychczasowej listy programów szkoleń.

5. Wyżywienie w żłobku i klubie dziecięcym

Zmiany przepisów dotyczących zapewnienia wyżywienia w żłobku lub klubie dziecięcym mają na celu prawne zapewnienie dzieciom uczęszczającym do wyżej wymienionych instytucji posiłku zgodnego z ich wymaganiami zdrowotnymi. Wskazane zmiany gwarantują wysoki standard spożywanych przez dzieci posiłków oraz są odpowiedzią na postulaty rodziców oraz różnych środowisk specjalizujących się w tematyce żywienia.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 żłobek i klub dziecięcy zapewniają przebywającym w nim dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej, opracowywanych przez Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dra med. Aleksandra Szczygła w Warszawie (IŻŻ). Normy żywienia dla populacji Polski przez wiele lat były opracowywane przez ekspertów z IŻŻ. Po włączeniu Instytutu Żywności i Żywienia do struktur Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny (NIZP-PZH) w dniu 1 lutego 2020 r., prace nad normami były kontynuowane przez ekspertów dawnego IŻŻ w nowej jednostce organizacyjnej. Wydawcą zaktualizowanych norm jest NIZP-PZH. W związku z tym konieczne jest dokonanie stosownych zmian w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Ponadto w ramach zmian proponuje się uściślenie, że żłobek, klub dziecięcy i punkt opieki dziennej zapewniają przebywającym w nim dzieciom nieograniczony dostęp do wody.

Proponuje się także, aby w ramach rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny zostały określone wymagania żywieniowe i grupy środków spożywczych stosowane przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych, które są zalecane do

spożywania przez dzieci w wieku do lat 3, co ma ułatwić instytucjom opieki dobór zdrowych artykułów spożywczych, pozbawionych nadmiaru cukru lub produktów wysokoprzetworzonych.

W projekcie nowelizacji przewidziano także upoważnienie o charakterze fakultatywnym do wydania przez ministra właściwego do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny rozporządzenia, w którym zostaną określone wymagania żywieniowe i grupy środków spożywczych stosowane przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych dla dzieci ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi.

Kolejną zmianą w zakresie wyżywienia w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 jest wskazanie, że wysokość opłat za wyżywienie ustala dyrektor żłobka lub klubu dziecięcego w porozumieniu z podmiotem prowadzącym wyżej wymienione instytucje (obecnie wysokość tych opłat określa podmiot prowadzący). W przypadku punktów opieki dziennej wysokość opłat będzie ustalać podmiot prowadzący ten punkt. Podobne rozwiązanie funkcjonuje w przedszkolach na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.).

Należy także zwrócić uwagę, że z ustaleń Głównego Inspektora Sanitarnego, jak i ze skarg składanych przez rodziców, wynikają nieprawidłowości w zakresie żywienia dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych. Inspektorzy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wydają zalecenia dla dyrektorów placówek, wskazując konieczność dostosowania żywienia do norm opracowanych przez NIZP-PZH. Wykonanie tych zaleceń jest weryfikowane podczas kolejnych kontroli sanitarnych oraz kontroli sprawdzających. Do tej pory brak było przepisów, które umożliwiałyby organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej egzekwowanie przestrzegania norm żywieniowych w żłobkach lub klubach dziecięcych. Działania inspektorów sanitarnych były prowadzone zgodnie z art. 100 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448, z późn. zm.), jednak przepisy te nie odnoszą się do sposobu żywienia dzieci w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. W przeciwieństwie do jednostek systemu oświaty, gdzie wprowadzono obligatoryjne zasady żywienia dzieci w szkołach i przedszkolach, a nowelizacja ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia dodała możliwość nakładania kar pieniężnych za nieprzestrzeganie wymagań tego rozporządzenia w zakresie żywienia dzieci i młodzieży (art. 103 ust. 1 pkt 8–10) – w żłobkach takie regulacje nie obowiązywały. W jednostkach systemu oświaty za nieprawidłowe żywienie dzieci lub wprowadzanie do obrotu środków spożywczych niezgodnych z przepisami można nałożyć karę pieniężną w formie decyzji administracyjnej,

natomiast w przypadku żłobków brak jest analogicznego mechanizmu sankcyjnego. Dlatego w projektowanej nowelizacji zaproponowano wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, zgodnie z którymi działania (w tym wymierzanie kar) Państwowej Inspekcji Sanitarnej będą się odnosiły również do żłobków i klubów dziecięcych. Celem proponowanych rozwiązań jest zapewnienie spójnego i skutecznego nadzoru nad warunkami przygotowywania i podawania żywności dzieciom w wieku do lat 3, stanowiącym grupę szczególnie wrażliwą z punktu widzenia bezpieczeństwa zdrowotnego i żywieniowego.

W obowiązującym stanie prawnym brak jest jednoznacznych regulacji przesądzających o możliwości podejmowania przez Państwową Inspekcję Sanitarną działań kontrolnych oraz sankcyjnych wobec podmiotów prowadzących żłobki i kluby dziecięce w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa żywności i żywienia. Może to prowadzić do niejednolitej praktyki stosowania prawa, ograniczenia skuteczności nadzoru oraz trudności w egzekwowaniu obowiązujących wymagań żywieniowych i sanitarnych.

Projektowana nowelizacja ma na celu usunięcie powyższych wątpliwości przez wyraźne wskazanie, że działalność żłobków i klubów dziecięcych w zakresie żywienia dzieci podlega przepisom ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, a tym samym kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Wprowadzenie proponowanych zmian przyczyni się do podniesienia poziomu ochrony zdrowia publicznego, w szczególności zdrowia najmłodszych dzieci, przez zapewnienie jednolitych i egzekwowalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa żywności oraz żywienia w wyżej wymienionych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Nowe wymagania w zakresie wyżywienia, które ma być zapewnione dzieciom w żłobkach i klubach dziecięcych, wejdą w życie z dniem 1 września 2027 r. (do tego czasu będzie się stosować rozwiązanie obowiązujące obecnie). Takie *vacatio legis* zapewni podmiotom prowadzącym żłobki i kluby dziecięce odpowiedni czas na dostosowanie się do nowych regulacji.

6. Place zabaw

Przebywanie na świeżym powietrzu jest kluczowe dla rozwoju fizycznego i psychicznego dzieci, ponieważ kształtuje i wspiera rozwój fizyczny, emocjonalny, poznawczy, a także rozwój społeczny, wprowadza i utrwala zdrowe nawyki życiowe, stymuluje rozwój

mózgu i poprawia funkcje poznawcze, wspiera koncentrację i kreatywność, wzmacnia poczucie własnej wartości oraz sprawczości, a także wzmacnia odporność i poprawia ogólną kondycję dziecka. Stąd projekt zakłada wprowadzenie wymogu, aby nowopowstające po dniu 31 grudnia 2026 r. żłobki miały plac zabaw, natomiast istniejące obecnie i te, które powstaną przed 1 stycznia 2027 r. kluby dziecięce oraz żłobki zapewniały dostęp do placu zabaw, a punkty opieki dziennej miejsce odbywania zajęć na powietrzu.

Warunki tworzenia placów zabaw tak, aby z jednej strony zapewniały wysoką jakość sprawowanej opieki na świeżym powietrzu, a z drugiej zapewniały bezpieczne warunki zabaw dzieci, są określone w wydawanych przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa aktach prawnych na podstawie obowiązujących obecnie delegacji ustawowych. Jednocześnie w ramach projektowanej ustawy zostanie wprowadzona delegacja, na podstawie której minister właściwy do spraw rodziny będzie mógł wydać rozporządzenie dotyczące funkcjonalności placów zabaw w żłobkach, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpiecznych warunków rozwoju dziecka w wieku do lat 3.

7. Wprowadzenie w art. 63c możliwości finansowania ze środków unijnych działań służących podnoszeniu jakości opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

Wdrażanie jakości w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 opartej na określonych standardach wiąże się z potrzebą kształtowania kadr przygotowanych do udzielania tym instytucjom wsparcia w tym zakresie. Wobec powyższego w projekcie ustawy zaproponowano wprowadzenie możliwości realizacji przez ministra właściwego do spraw rodziny działań związanych z podnoszeniem jakości, m.in. w zakresie kształcenia wszystkich interesariuszy opieki wczesnodziecięcej w zakresie wprowadzanych standardów opieki lub rozwoju dziecka również ze środków europejskich, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) wraz ze współfinansowaniem krajowym z budżetu państwa, o którym mowa w art. 2 pkt 37 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021 – 2027 (Dz. U. z 2025 r. poz. 1733, z późn. zm.). Planowane jest prowadzenie szkoleń ze środków FERS.

8. Inne zmiany związane z organizacją instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

Realizując postulaty tak podmiotów prowadzących instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, jak i gmin, projekt przewiduje dodatkowo wprowadzenie kilku drobnych zmian w zakresie funkcjonowania instytucji opieki:

- 1) w związku ze zgłaszanymi problemami dotyczącymi pozyskania wykwalifikowanej kadry medycznej w żłobkach proponuje się wprowadzenie zmian, tak aby wymóg w tym zakresie dotyczył instytucji, które obejmują opieką więcej niż 32 dzieci i był realizowany albo przez zapewnienie pielęgnacji i opieki pielęgniarki lub położnej dzieciom w żłobku, zgodnie ze statusem żłobka, bez konieczności jej zatrudnienia lub przez zatrudnienie przynajmniej jednej osoby na stanowisku pielęgniarki lub położnej w żłobku lub klubie dziecięcym;
- 2) proponuje się zwiększenie liczby miejsc, jakie może oferować klub dziecięcy z 30 do 32, co jest konsekwencją faktu, że pod opieką jednego opiekuna zatrudnionego w klubie dziecięcym może przebywać do 8 dzieci, pod warunkiem, że w tej grupie nie znajduje się dziecko z niepełnosprawnościami lub ze szczególnymi wymaganiami;
- 3) mając na uwadze zgłoszenia o braku kwalifikacji kadr zatrudnianych w gminach do wydawania opinii w zakresie spełniania przez kluby dziecięce wymogów sanitarno-lokalowych, zaproponowano w projekcie, aby tak jak w przypadku żłobków potwierdzenie spełnienia przez kluby dziecięce ww. wymogów było potwierdzane decyzją właściwego państwowego inspektora sanitarnego. Przepisy te dotyczyłyby spraw wszczętych po dniu 31 grudnia 2027 r.;
- 4) zaproponowano regulację stanowiącą, że podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej (a do 31 grudnia 2027 r. także podmiot zatrudniający dziennego opiekuna i dzienny opiekun prowadzący działalność na własny rachunek) nie może, nawet w przypadku wyrażenia zgody przez rodzica, udostępniać publicznie wizerunku dziecka objętego opieką w prowadzonym przez ten podmiot żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej. Nie będzie to dotyczyło sytuacji udostępniania wizerunku dziecka wyłącznie rodzicom dzieci objętych opieką w danym żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej oraz udostępnienia wizerunku dziecka stanowiącego jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz czy publiczna impreza. Celem projektowanych przepisów jest zapewnienie skuteczniejszej ochrony prywatności, bezpieczeństwa oraz dobra dzieci objętych opieką w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez wprowadzenie zakazu publikowania ich wizerunku przez osoby prowadzące te instytucje, niezależnie od zgody wyrażonej przez rodziców lub opiekunów prawnych. Dzieci objęte opieką żłobkową należą do grupy szczególnie wrażliwej i wymagają najwyższego poziomu ochrony prawnej. Ze względu na bardzo młody wiek nie są one w stanie świadomie wyrazić zgody na rozpowszechnianie swojego wizerunku ani ocenić konsekwencji publikacji zdjęć lub

nagrań w Internecie i mediach społecznościowych. Raz opublikowane materiały mogą pozostawać w przestrzeni cyfrowej przez wiele lat, poza faktyczną kontrolą rodziców i placówki. W praktyce publikowanie wizerunku dzieci przez instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 służy często celom promocyjnym lub marketingowym tych instytucji. Tymczasem dobro dziecka powinno mieć pierwszeństwo przed interesem promocyjnym podmiotów prowadzących działalność opiekuńczą. Nawet zgoda rodziców nie zawsze gwarantuje pełną ochronę interesów dziecka, ponieważ rodzice mogą nie być świadomi długofalowych skutków udostępniania wizerunku małoletnich w Internecie, w szczególności ryzyka nieuprawnionego kopiowania zdjęć, ich dalszego rozpowszechniania, wykorzystywania przez osoby trzecie lub użycia w sposób naruszający godność dziecka. Wprowadzenie zakazu publikacji jest również uzasadnione koniecznością przeciwdziałania zjawisku tzw. „sharentingu”, polegającego na nadmiernym udostępnianiu informacji i zdjęć dzieci w Internecie przez osoby dorosłe. Coraz częściej wskazuje się, że nadmierna obecność dzieci w przestrzeni cyfrowej może prowadzić do naruszenia ich prawa do prywatności oraz prawa do samodzielnego decydowania o własnym wizerunku w przyszłości. Projektowane rozwiązanie ma charakter prewencyjny i służy ujednoliceniu standardów ochrony dzieci we wszystkich placówkach opieki nad najmłodszymi. Zakaz publikacji wyeliminuje sytuacje konfliktowe pomiędzy rodzicami, personelem oraz administratorami danych osobowych, a także ograniczy ryzyko naruszeń przepisów o ochronie danych osobowych i dóbr osobistych małoletnich. Podkreślić należy, że proponowane przepisy nie ograniczają możliwości dokumentowania pobytu dziecka w żłobku/klubie dziecięcym/punkcie opieki dziennej na potrzeby wewnętrzne placówki ani przekazywania materiałów bezpośrednio rodzicom w sposób indywidualny i bezpieczny. Ograniczenie dotyczy wyłącznie publicznego rozpowszechniania wizerunku, zwłaszcza za pośrednictwem Internetu, portali społecznościowych oraz materiałów promocyjnych. Projektowane przepisy realizują zasadę nadrzędności dobra dziecka oraz mają charakter prewencyjny – zmierzają do ograniczenia ryzyka trwałego naruszenia prywatności dzieci, tworzenia niekontrolowanego „cyfrowego śladu” oraz wykorzystywania zdjęć dzieci w sposób niezgodny z ich interesem lub godnością. W ocenie projektodawcy dobro dziecka, jego bezpieczeństwo oraz prawo do prywatności uzasadniają wprowadzenie jednoznacznego zakazu publikowania przez żłobki wizerunku dzieci, nawet w przypadku uzyskania zgody rodziców lub opiekunów prawnych. Regulacje te w odniesieniu do żłobków, klubów dziecięcych i dziennych

opiekunów obowiązywać będą od 1 września 2027 r. (od 1 stycznia 2028 r. obejmą także wprowadzane z tym dniem punkty opieki dziennej, które, jak już omówiono powyżej, zastąpią dotychczasową formę opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – dziennego opiekuna).

W projekcie przewidziano także zmiany precyzujące i legislacyjne w zakresie przepisów dotyczących upoważnienia ministra właściwego do spraw rodziny do określenia w drodze rozporządzenia standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3.

W toku uzgodnień projektu zostały podniesione wątpliwości w zakresie niewystarczających uregulowań rangi ustawowej dotyczących realizacji przez podmioty prowadzące instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W związku z tym doprecyzowano delegację ustawową zawartą w art. 6c oraz dodano przepisy o zakresie standardów niezbędnych i standardów fakultatywnych (obecnie zakres ten jest określony w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3).

W projekcie doprecyzowano sposób weryfikacji spełnienia nie tylko przez osoby zatrudniane w żłobku, klubie dziecięcym oraz przez dziennego opiekuna, ale także przez wolontariuszy i osobę wspomagającą dziennego opiekuna oraz przez osoby fizyczne zamierzające prowadzić lub prowadzące żłobek, klub dziecięcy lub punkt dziennej opieki warunków dotyczących tego, czy ww. osoby nie zostały skazane prawomocnym wyrokiem sądu na podstawie informacji z Krajowego Rejestru Karnego. Weryfikacja odbywa się przed zatrudnieniem danej osoby na ww. stanowisku przez podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy albo punkt opieki dziennej, a w przypadku, gdy podmiotem prowadzącym jest osoba fizyczna – przez wójta (burmistrza/prezydenta miasta). Dodatkowo w trakcie funkcjonowania instytucji wójt (burmistrz/prezydent miasta) będzie mógł weryfikować w Krajowym Rejestrze Karnym czy ww. osoby nie zostały skazane prawomocnym wyrokiem sądu. Weryfikacji takiej będzie mógł dokonać w dowolnym momencie. Powyższe rozwiązania wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.

Docelowo wyżej omówiona weryfikacja będzie odbywać się za pomocą systemu teleinformatycznego służącego do realizacji ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Jednakże do czasu wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających weryfikację w ww. sposób (termin wdrożenia rozwiązań technicznych zostanie określony w komunikacie Ministra

Sprawiedliwości), wójt (burmistrz/prezydent miasta) będzie zobligowany do samodzielnego uzyskania informacji z Krajowego Rejestru Karnego.

9. Zmiany w przepisach obowiązujących

Zmiany w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”

Po pierwszych miesiącach obowiązywania ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” została zidentyfikowana konieczność wprowadzenia w tej ustawie kilku zmian doprecyzowujących i uzupełniających. W tym zakresie proponuje się:

- 1) zmianę doprecyzującą w zakresie ustalania spełnienia warunku aktywności zawodowej. Doprecyzowanie polega na wyłączeniu wprost z katalogu aktywności zawodowej wskazanych tytułów ubezpieczenia emerytalno-rentowego rolników, przy których działalność rolnicza nie jest prowadzona (dotyczy to np. osób pobierających rentę strukturalną);
- 2) uwzględnienie przy ustalaniu spełnienia warunku aktywności zawodowej, że osoby korzystające z ulgi „mały ZUS plus” płacą indywidualnie wyliczoną kwotę, zależną od dochodów z działalności w poprzednim roku, która nie może być niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w styczniu danego roku (jest to zmiana spójna z regulacjami art. 18c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199, z późn. zm.);
- 3) zmianę doprecyzującą w zakresie ustalania spełnienia warunku aktywności zawodowej przez zleceniobiorców i świadczących usługi, którzy wynagrodzenie za wykonaną pracę otrzymują cyklicznie – np. raz na kilka miesięcy. Doprecyzowanie polega na wpisaniu wprost, że w takich przypadkach za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę otrzymaną w wyniku podzielenia otrzymanego wynagrodzenia przez liczbę miesięcy, za które wynagrodzenie to przysługuje;
- 4) dodanie przepisu umożliwiającego kontynuację przyznanego na dziecko świadczenia z programu „Aktywny Rodzic” w przypadku śmierci jednego z rodziców/opiekunów tego dziecka – celem dodawanego przepisu jest zapewnienie ciągłości świadczeń „Aktywny rodzic” w przypadku, gdy zmarł rodzic, któremu pierwotnie świadczenia zostały przyznane. Ze względu na to, że świadczenie „Aktywny rodzic” jest przyznawane na dane dziecko, zasadne jest wprowadzenie regulacji umożliwiającej w sytuacji śmierci rodzica/opiekuna pobierającego świadczenie na to dziecko przyznanie świadczenia drugiemu rodzicowi/opiekunowi dziecka od pierwszego dnia miesiąca następującego

po ostatnim miesiącu, za który zmarłemu rodzicowi/opiekunowi wypłacono to świadczenie. Warunkiem zastosowania takiego rozwiązania będzie złożenie wniosku o świadczenia przez drugiego rodzica/opiekuna dziecka w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia śmierci rodzica/opiekuna. Jest to regulacja analogiczna do stosowanej w świadczeniu wychowawczym 800+;

- 5) dodanie przepisu umożliwiającego osobie, która otrzymała decyzję odmawiającą prawa do jednego ze świadczeń z programu „Aktywny Rodzic”, złożenie wniosku o inne świadczenia z tego programu i przyjęcie za datę zgłoszenia tego wniosku daty zgłoszenia poprzedniego wniosku – celem wprowadzanego przepisu jest zapewnienie rodzicowi/opiekunowi możliwości pobierania na dane dziecko świadczenia, do którego spełnia warunki, także w przypadku, gdy pierwotnie złożył wniosek o świadczenie, do którego nie miał prawa (podobna regulacja obowiązuje w przepisach rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. poz. 1412, z późn. zm.) – § 34).

Wszystkie wyżej omówione zmiany doprecyzowujące i uzupełniające wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy i znajdą zastosowanie również do spraw wszczętych na podstawie przepisów dotychczasowych.

Pozostałe zmiany w przepisach obowiązujących

W związku z wprowadzeniem nowej formy opieki – punktu opieki dziennej, konieczne jest wprowadzenie odpowiednich zmian dostosowujących w następujących ustawach:

- 1) ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2025 r. poz. 636, z późn. zm.);
- 2) ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 367 i 646);
- 3) ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592);
- 4) ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1312, z późn. zm.);
- 5) ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 554);
- 6) ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 380);

- 7) ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 288, z późn. zm.);
- 8) ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 501, z późn. zm.);
- 9) ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.);
- 10) ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2025 r. poz. 902, z późn. zm.);
- 11) ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 712, z późn. zm.);
- 12) ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2025 r. poz. 694, z późn. zm.);
- 13) ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r. poz. 1448, z późn. zm.);
- 14) ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1750, z późn. zm.);
- 15) ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 15, z późn. zm.);
- 16) ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2025 r. poz. 1402, z późn. zm.);
- 17) ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390, z późn. zm.);
- 18) ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 622, z późn. zm.);
- 19) ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 34, z późn. zm.);
- 20) ustawie z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 607, z późn. zm.);

- 21) ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 764, z późn. zm.);
- 22) ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2025 r. poz. 825, z późn. zm.);
- 23) ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2026 r. poz. 532);
- 24) ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.).

Natomiast w związku z wprowadzeniem ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego dla opiekunów w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennych opiekunów jest konieczne także wprowadzenie odpowiedniej zmiany w ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 20 kwietnia 2017 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

W ustawach wymienionych w pkt 1–5, 7, 8–12, 14 i 16–22 doprecyzowuje się również określenie miejsca możliwości korzystania z wychowania przedszkolnego, przez uzupełnienie go o oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego. Zaproponowane powyższe doprecyzowanie miejsc korzystania z wychowania przedszkolnego jest konsekwencją zmian uzupełniających i dostosowujących pozostałe ustawy w związku z wprowadzeniem nowej formy opieki – punktu opieki dziennej. Szczegółowe wymienienie wszystkich form opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 w pozostałych zmienianych ustawach bez równoczesnego określenia miejsc korzystania z wychowania przedszkolnego może prowadzić do niewłaściwej interpretacji, iż regulacja obejmuje tylko placówki wymienione w zmienionych przepisach, nie dotyczy zaś innych. W zmienianych pozostałych ustawach do tej pory wymieniano bowiem przedszkole jako miejsce korzystania z wychowania przedszkolnego, rozumiejąc je szeroko zgodnie z logiką organizacji wychowania i nauczania określoną w przepisach oświatowych – jako wszystkie placówki edukacyjne, w których jest możliwe korzystanie z wychowania przedszkolnego, co obejmowało również – oprócz przedszkola – oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy

wychowania przedszkolnego. W związku z doszczegółowieniem w pozostałych ustawach form opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3, wydaje się jednak zasadne i konieczne doszczegółowienie również miejsc korzystania z wychowania przedszkolnego, zgodnie z przyjętą logiką legislacyjną projektowanej ustawy. W ten sposób projektowane obecnie przepisy nie będą powodowały w przyszłości problemów interpretacyjnych. Należy zauważyć, że pozostawienie zmienianych przepisów, w części, w której określa się miejsce korzystania z wychowania przedszkolnego, w dotychczasowym brzmieniu może prowadzić do sytuacji, w której rodzicowi odmówi się możliwości skorzystania z uprawnienia zawartego w ww. ustawach, ponieważ w przepisie nie przywołano literalnie oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej i innej formy wychowania przedszkolnego. W konsekwencji może dochodzić do naruszenia art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, przez nierówne traktowanie obywateli przez władze publiczne. Ponadto należy nadmienić, iż zasady prawidłowej legislacji obejmują m.in. wymaganie określoności przepisów, które muszą być formułowane w sposób precyzyjny, jasny i poprawny (wyrok TK z 11.12.2009 r., sygn. akt Kp 8/09), a zatem nie budzący wątpliwości. Naruszeniem przepisów Konstytucji jest również stanowienie przepisów niejasnych, wieloznacznych, które nie pozwalają obywatelowi na przewidzenie konsekwencji prawnych pewnych sytuacji. Należyta poprawność, precyzyjność i jasność przepisów prawnych ma szczególne znaczenie, gdy chodzi o ochronę konstytucyjnych praw i wolności człowieka i obywatela.

Ponieważ na skutek projektowanej ustawy nastąpią zmiany w zakresie delegacji ustawowej zawartej w art. art. 49 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, projekt przewiduje czasowe utrzymanie w mocy rozporządzenia wydanego w oparciu o wyżej wskazaną podstawę prawną.

Skutki planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych

Rejestr instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 będzie obejmował:

- 1) dane o żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej;
- 2) dane o osobach zatrudnionych w żłobkach lub klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek;
- 3) informacje służące do celów statystycznych.

Rejestr ten będzie prowadzony przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta, za pomocą zapewnionego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych systemu teleinformatycznego umożliwiającego prowadzenie tego rejestru, przekazywanie do niego danych, usuwanie z niego danych oraz udostępnianie z niego danych.

Projektodawca, w każdym przypadku, w którym było to możliwe, jasno i precyzyjnie określił, jakie dane i na jakim poziomie mają być przetwarzane. Dostęp do omawianego rejestru będzie ograniczony i będzie przysługiwać ściśle określonym podmiotom wymienionym w projektowanej regulacji, wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań. W bardzo szczegółowy sposób wskazano zakres tego dostępu dla poszczególnych podmiotów. Dodatkowo w celu maksymalizacji ochrony danych osobowych projekt wskazuje okresy przetwarzania poszczególnych danych. Ponadto w projekcie określono, że rejestr instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 będzie prowadzony w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, weryfikacji podmiotów prowadzących instytucje opieki, prowadzenia nadzoru nad warunkami sprawowania opieki oraz zapewnienia dostępu do informacji o podmiotach świadczących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3. Wprowadzenie tych przepisów ma na celu doprecyzowanie podstaw przetwarzania danych osobowych zawartych w rejestrze instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz dostosowanie regulacji do zasad wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO), w szczególności do zasady ograniczenia celu określonej w art. 5 ust. 1 lit. b RODO.

Zakłada się, że wskazane powyżej systemy spełniają właściwości i cechy w zakresie funkcjonalności, niezawodności, używalności, wydajności, przenoszalności i pielęgnowalności. Podmioty (minister właściwy do spraw rodziny, a od dnia 1 stycznia 2028 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych), dostarczając powyższe systemy teleinformatyczne, zapewniają środki bezpieczeństwa, które pozwolą na zapewnienie poufności i integralności przetwarzanych danych. Szacuje się zatem, że ryzyko naruszenia praw lub wolności osób, których wskazane w powyższych systemach dane dotyczą, z uwagi m.in. na stosowane środki bezpieczeństwa, będzie na akceptowalnym poziomie. Planuje się, że system udostępniany również przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, tak jak obecnie udostępniany przez ministra właściwego do spraw rodziny, umożliwi korzystanie z metod bezpiecznego uwierzytelniania użytkownika z wykorzystaniem podpisu elektronicznego lub profilu zaufanego dla danego zdefiniowanego użytkownika.

Cel pozyskiwania danych osobowych określonych art. 47i pkt 13 i 14

W celu przyznania prawa do świadczenia aktywnie w żłobku rodzic składa wniosek do ZUS. Natomiast dofinansowanie jest przekazywane co miesiąc przez ZUS podmiotom prowadzącym instytucje opieki z przeznaczeniem na obniżenie opłat za pobyt dziecka. Podmioty prowadzące instytucje opieki uzupełniają dane dzieci uczęszczających do instytucji opieki, dane ich rodziców, swój numer rachunku bankowego oraz informację o dofinansowaniu

miejsce opieki ze środków publicznych. Dane dzieci to: imię (imiona) i nazwisko, data urodzenia - w przypadku dzieci, którym nie nadano numeru PESEL, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i seria dokumentu potwierdzającego tożsamość, data rozpoczęcia i zakończenia uczęszczania przez dziecko do danego żłobka lub klubu dziecięcego bądź data rozpoczęcia i zakończenia opieki sprawowanej przez dziennego opiekuna, którą objęte jest dziecko, wysokość opłaty za pobyt dziecka w żłobku klubie dziecięcym bądź za pobyt u dziennego opiekuna w poszczególnych miesiącach. Dane rodziców to: imię (imiona) i nazwisko, data urodzenia – w przypadku osób, którym nie nadano numeru PESEL, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i seria dokumentu potwierdzającego tożsamość, adres poczty elektronicznej i numer telefonu. Dane dzieci i rodziców znajdują się odpowiednio w rejestrze, ale nie podlegają ujawnieniu na stronach podmiotowych gminy prowadzącej rejestr oraz ministra właściwego do spraw rodziny. Dane te są aktualizowane przez podmiot prowadzący instytucję opieki co miesiąc. Dane te wraz z danymi podanymi przez rodzica we wniosku oraz danymi ZUS dot. dzieci korzystających z innych świadczeń aktywny rodzic służy ZUS do ustalenia prawa do dofinansowania.

Przyjęcie powyższego zakresu przetwarzania jest niezbędne do wypłaty środków osobom uprawnionym, a zakres ten jest adekwatny do celu, w którym dane te będą przetwarzane.

Wyżej omówione dane przetwarza Zakład Ubezpieczeń Społecznych, a w przypadku danych dotyczących dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna – również instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Dane są przetwarzane w celu zapewnienia polskim rodzinom wypłaty świadczeń „aktywny rodzic”.

Należy zauważyć, że większość danych ZUS już posiada w swoich systemach w związku z obsługą kont osób ubezpieczonych oraz obsługą danych osób zgłaszanych do ubezpieczenia zdrowotnego jako członkowie rodziny osób ubezpieczonych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych dysponuje – z uwagi na dotychczasowy zakres obowiązków – środkami bezpieczeństwa, które pozwolą na zapewnienie poufności i integralności danych przekazywanych przy ubieganiu się np. o świadczenie wychowawcze. Zasady przetwarzania danych przez ZUS są określone w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Termin przechowywania ww. danych w rejestrze jest zgodny z ustawą o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przechowuje ww. informacje oraz informacje o wartości

wypłaconych świadczeń „aktywny rodzic”, dotyczące osób, którym świadczenie „aktywny rodzic” zostało przyznane, przez okres 10 lat od dnia zaprzestania udzielania świadczenia „aktywny rodzic”, a informacje dotyczące osób, którym świadczenie „aktywny rodzic” nie zostało przyznane, przechowuje przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia „aktywny rodzic” stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia „aktywny rodzic” bez rozpatrzenia. Taki okres jest niezbędny dla zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wojewodów, które wynikają z nałożonych na nich obowiązków pełnienia funkcji instytucji właściwej w ramach unijnej koordynacji świadczeń rodzinnych oraz zadań ZUS w związku z unijną koordynacją świadczeń „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w domu”. Należy pamiętać, że przyznanie świadczeń „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w domu” jest możliwe tylko wówczas, gdy nie zostało wypłacone świadczenie „aktywnie w żłobku” na dane dziecko we wskazanym okresie. Dla celów prawidłowej realizacji tych świadczeń będzie konieczna wymiana informacji między urzędami wojewódzkimi a instytucjami zagranicznymi w zakresie prawa do świadczeń dla dzieci w Polsce. Przedmiotem postępowań międzynarodowych mogą być zapytania instytucji zagranicznych o informacje lub dane na temat świadczeniobiorców za okres sprzed 2 lat od dnia zaprzestania udzielania świadczenia.

Cel przetwarzania danych z art. 47j

W rejestrze będą przetwarzane dane osób zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych oraz w punktach opieki dziennej, obejmujące: imię (imiona) i nazwisko; numer PESEL; dane dotyczące zatrudnienia opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym bądź dziennego opiekuna obejmujące datę nawiązania zatrudnienia, datę rozwiązania zatrudnienia oraz staż pracy, a w przypadku prowadzenia przez dziennego opiekuna działalności na własny rachunek – datę rozpoczęcia tej działalności, datę jej zawieszenia lub zakończenia; wykształcenie i kursy ukończone przez opiekuna oraz dziennego opiekuna; numer legitymacji; datę wydanie legitymacji; adres poczty elektronicznej opiekuna lub dziennego opiekuna – o ile posiada.

Przyjęcie powyższego zakresu przetwarzania jest niezbędne do:

- badania jakości świadczonej opieki na skutek pozyskania informacji o kwalifikacjach osób zatrudnionych w instytucjach oraz kierowania do nich oferty szkoleniowej, pozwalającej pogłębić lub zaktualizować wiedzę,
- wydania legitymacji uprawniającej do zniżek w przejazdach transportu zbiorowego opiekunom i dziennym opiekunom,
- przyznawania nagród pieniężnych,
- ułatwienia prowadzenia nadzoru przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta nad

prawidłowością realizacji ustawy w kontekście zatrudnienia kadry.

Zakres przetwarzania danych jest adekwatny do celu, w którym dane te będą przetwarzane przez określone w projekcie podmioty.

Termin przechowywania ww. danych w rejestrze wynika z przepisów Kodeksu pracy, zgodnie z którymi dokumentację pracowniczą należy przechowywać przez okres zatrudnienia pracownika, a także przez okres 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym stosunek pracy uległ rozwiązaniu lub wygasł.

Projektowana ustawa przewiduje szereg zmian w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W tym kontekście było rozważane opracowanie nowej ustawy zamiast nowelizacji. Zgodnie z zasadami poprawnej legislacji celem opracowania nowej ustawy jest uniknięcie sytuacji, w której ustawa na skutek nowelizacji stałaby się nieprzejrzysta, nieczytelna czy niespójna i w konsekwencji nastroczałby jej adresatom znaczne trudności realizacyjne. W omawianym przypadku, mimo że zmiany wprowadzane w ustawie są liczne, to *de facto* nie wprowadza się wielu nowych rozwiązań merytorycznych. Przeważająca część zmian jest jedynie konsekwencją legislacyjną zastąpienia instytucji dziennego opiekuna instytucją punktu opieki dziennej. Opracowanie nowej ustawy wiązałoby się z koniecznością wprowadzenia bardzo licznych przepisów regulujących wpływ nowych przepisów na istniejące stosunki prawne również w odniesieniu do spraw, w których nie wprowadzono zmian merytorycznych. To z kolei skutkowałoby szeregiem wątpliwości realizacyjnych. Biorąc to pod uwagę, a także mając na względzie, że projektowane zmiany nie naruszają konstrukcji ani spójności ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, zdecydowano o opracowaniu nowelizacji.

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

W ocenie projektodawcy regulacje zawarte w projekcie nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega on notyfikacji.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów,

oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.). W trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbinglej w procesie stanowienia prawa żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Projekt został przedłożony celem dokonania oceny OSR przez Koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projektowane rozwiązania mają wpływ na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, prowadzących instytucje opieki w zakresie zwiększenia możliwości pozyskania osób pracujących jako opiekunowie na skutek podniesienia rangi zawodu. Wymogi dotyczące płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem przez opiekuna kwalifikacji zawodowych wpłyną na podwyższanie standardu opieki oraz wzrost zaufania rodziców do korzystania z formalnej opieki. Podwyższenie jakości i ich ujednolicenie bez względu na formę i miejsce prowadzenia opieki, będąc odpowiedzią na jedno z najważniejszych oczekiwań rodziców oddających dzieci pod opiekę instytucji, mogą wpłynąć na wzrost zainteresowania rodziców korzystaniem z usług formalnej opieki, co wobec zmniejszającej się liczby urodzeń i problemami w zapewnieniu pełnego obsadzenia miejsc w instytucji opieki może mieć zasadnicze znaczenie.

Rozwiązania zaproponowane w projekcie nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw	Data sporządzenia 14 maja 2026 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Źródło Projekt priorytetowy – P44 Reforma opieki i edukacji wczesnodziecięcej poprzez zwiększenie dostępu do opieki żłobkowej, likwidację barier ekonomicznych dla rodziców oraz zwiększenie jakości opieki i edukacji
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sekretarz Stanu, Aleksandra Gajewska	Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD181
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Pactwa, Dyrektor Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tel. 538117230	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt realizuje Priorytet 44. z Wykazu Priorytetów Polityki Członków Rady Ministrów, tj. „Reforma opieki i edukacji wczesnodziecięcej przez zwiększenie dostępu do opieki żłobkowej, likwidację barier ekonomicznych dla rodziców oraz zwiększenie jakości opieki i edukacji.”

Projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw stanowi kolejny element reformy opieki i edukacji wczesnodziecięcej realizowanej przez rząd przez zwiększenie dostępu do opieki żłobkowej, likwidację barier ekonomicznych dla rodziców oraz zwiększenie jakości opieki i edukacji.

Opieka żłobkowa, jako przestrzeń powszechnie dostępna, bezpieczna i wspierająca rozwój i edukację najmłodszych, stanowi jeden z ważniejszych aspektów systemowego wsparcia rodzin wychowujących małe dzieci. W szerszym ujęciu pełni również istotną funkcję społeczną, umożliwiając rodzicom – zwłaszcza matkom – powrót do aktywności zawodowej, a także przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu i edukacyjnemu.

Realizowane przez ministra właściwego do spraw rodziny program „Aktywny Maluch 2022–2029” oraz programy uzupełniające „Aktywny dzienny opiekun w gminie” i „Aktywne Place Zabaw” są odpowiedzią na potrzeby rodziców związane z dostępem do formalnej, wysokiej jakości opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3. Efektem wdrażania m.in. tych programów ma być udostępnienie Polkom i Polakom ponad 300 tys. miejsc opieki dla ich najmłodszych dzieci do dnia 31 grudnia 2026 r. oraz znaczące zmniejszenie liczby „białych plam”, tj. gmin, w których rodzice nie mają dostępu do formalnej opieki.

Zwiększenie dostępności i stabilności ekonomicznej opieki żłobkowej wdrożono z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2024 r. poz. 858, z późn. zm.) przez zapewnienie rodzicom różnorodnych form wsparcia, do wyboru przez samych rodziców w zależności od ich potrzeb i sytuacji życiowej. Ustawa ta wprowadziła trzy nowe świadczenia: „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w żłobku” i „aktywnie w domu”. Każde z tych świadczeń pełni inną funkcję i ma inny cel, łącznie stanowią kompleksowe podejście do wspierania rodziców dzieci w tzw. wieku żłobkowym.

Kluczowym świadczeniem w świetle omawianego projektu ustawy jest świadczenie „aktywnie w żłobku” skierowane do rodziców korzystających z formalnej opieki dla swojego dziecka. Świadczenie w wysokości do 1500 zł miesięcznie (do 1900 zł w przypadku dziecka z niepełnosprawnością) pozwala w wielu przypadkach pokryć koszty opłat za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Warto wskazać, że jednym z obserwowanych już dziś rezultatów wprowadzenia ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” jest odnotowany spadek przeciętnej opłaty rodziców w instytucjach opieki z 999,93 zł w sierpniu 2024 r. do 94 zł w grudniu 2025 r.

Kolejnym bardzo ważnym aspektem formalnej opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 jest jej jakość. Najmłodsze dzieci wymagają szczególnej opieki i szczególnych warunków pobytu niezbędnych do ich rozwoju i edukacji wczesnodziecięcej. Rodzice zaś potrzebują gwarancji poczucia bezpieczeństwa, że w każdej instytucji niezależnie od miejsca i podmiotu prowadzącego jest zapewniona opieka nad ich dzieckiem w jak najlepszych warunkach do rozwoju pod okiem wykwalifikowanej kadry. Z tego względu wydane zostało rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. poz. 1882), zawierające ujednolicone, obligatoryjne oraz fakultatywne standardy jakości opieki nad dziećmi. Rozporządzenie to uwzględnia w swoich standardach Zalecenia Rady Unii Europejskiej z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (2019/C 189/02) i wraz z ustanowioną w ścisłej współpracy z wiodącymi organizacjami pozarządowymi siecią instytucji wspierających podmioty organizujące miejsca opieki nad najmłodszymi oraz podmioty nadzorujące funkcjonowanie tych miejsc efektywnie wpłynie na wzrost jakości opieki. Dobra jakościowo opieka nad najmłodszymi dziećmi i edukacja na wczesnym etapie kształtują dalszą ścieżkę edukacyjną, rozwój społeczny i poznawczy, a także zdrowie. Znacząco wyrównuje szanse na start przede wszystkim dzieciom z rodzin o niższym kapitale społecznym, niższych dochodach i niższym wykształceniu. Omawiane wyżej interwencje rządu mają niewątpliwie wpływ na zmianę ilościową oraz będą miały wpływ na zmianę jakościową systemu formalnej opieki nad najmłodszymi dziećmi w Polsce.

Na koniec 2024 r. w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 było zatrudnionych łącznie 32,7 tys. opiekunów. Szacuje się, że 15 tys. z nich było zatrudnionych w instytucjach prowadzonych przez samorządy, przy czym 130 osób było zatrudnionych jako dzienni opiekunowie. Wyższy udział osób zatrudnionych w sektorze niepublicznym jest związany z tym, że na rynku usług wczesnodziecięcych dominuje sektor niepubliczny, szczególnie widać to w przypadku dziennego opiekuna.

Według danych z rejestru żłobków na koniec 2025 r. w publicznych instytucjach opieki funkcjonowało 37,2 % ogółu miejsc opieki, jednocześnie publiczne instytucje opieki nad dziećmi stanowiły 21,2 % ogółu instytucji. Średnio instytucja publiczna oferuje około 51 miejsc, podczas gdy w instytucji niepublicznej jest tych miejsc około 23.

Ponadto w przypadku form opieki dominują żłobki i kluby dziecięce. Liczba miejsc u dziennych opiekunów stanowiła zaledwie 6,3 % ogółu miejsc w instytucjach opieki i 29,2 % ogółu liczby instytucji.

W 1105 gminach na koniec 2023 r. nie funkcjonowały żadne instytucje opieki, podczas gdy na koniec 2025 r. brak instytucji opieki odnotowano w 760 gminach, co oznacza spadek liczby tzw. „białych plam” o 345.

Powyższe dane pokazują zatem następujące trendy w rozwoju systemu opieki wczesnodziecięcej:

- 1) nierównomierny rozkład pomiędzy sektorami na rzecz sektora niepublicznego oraz pomiędzy formami opieki na rzecz żłobków i klubów dziecięcych;
- 2) brak jakiegokolwiek formy opieki zwłaszcza na terenie gmin, gdzie jest niewielki przyrost naturalny albo tradycja jest opieka nad najmłodszymi dziećmi sprawowana przez członków rodziny;
- 3) tendencję do tworzenia większych instytucji w sektorze publicznym i mniejszych w niepublicznym.

Jednocześnie podmioty zaangażowane w działalność w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zgłaszają do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej postulaty dotyczące wzmocnienia roli osób sprawujących opiekę nad najmłodszymi dziećmi. Praca opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna jest źródłem wyzwań i radości, daje możliwość udziału w wychowaniu i edukacji kolejnych pokoleń Polaków. Zaangażowanie opiekunów w pracę oraz ich kompetencje są gwarancją jakości sprawowanej opieki nad najmłodszymi dziećmi. Opiekunowie najmłodszych dzieci muszą posiadać odpowiednie kompetencje oraz aktualną wiedzę, aby prawidłowo opiekować się dziećmi oraz edukować je.

Programy studiów nie obejmują standardów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, będących podstawą pracy pedagogicznej z najmłodszymi dziećmi. Podobnie praktyki zawodowe na studiach nie są powszechnie realizowane w tej grupie wiekowej. Stąd istnieje potrzeba, aby przynajmniej w minimalnym zakresie absolwenci studiów zapoznali się ze specyfiką pracy z tą grupą wiekową i wobec tego zmianie ulegną kwalifikacje na opiekuna w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Zaproponowane zmiany dotyczące struktury programów szkoleń w dużo większej mierze, niż dotychczasowe przepisy, określają pożądane kompetencje, umiejętności i wiedzę kandydatów do sprawowania roli opiekuna. Przeniesiony zatem został ciężar dotyczący oczekiwań wobec przygotowania opiekunów.

Ponadto przewiduje się wydanie rozporządzenia w sprawie określenia wymagań żywieniowych i grup środków spożywczych stosowanych przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach, klubach dziecięcych, które będzie stanowić wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 6e ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798), zwanej dalej „ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3”. Zgodnie z tym przepisem minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny, pracy i polityki społecznej wymagania żywieniowe i grupy środków spożywczych stosowane przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych, biorąc pod uwagę normy żywienia dzieci, wartości odżywcze i zdrowotne środków spożywczych, potrzebę właściwego dostosowania posiłków do potrzeb dziecka oraz konieczność zagwarantowania przygotowania posiłków w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne dziecka.

Celem projektowanej regulacji jest zapewnienie dostępu do wysokiej jakości żywności dzieciom uczęszczającym do żłobków i klubów dziecięcych. Aktualnie w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 wskazano jedynie, że żłobek i klub dziecięcy zapewniają przebywającym w nim dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej. Przedmiotowa regulacja uszczegóławia wymagania i reguły, jakimi należy się kierować przy realizacji żywienia zbiorowego w tych placówkach. Stanowi więc narzędzie pomocnicze dla osób odpowiedzialnych za planowanie żywienia w żłobkach i klubach dziecięcych.

Realizacja żywienia dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych powinna być prowadzona zgodnie z zasadami zdrowego żywienia, aktualnymi Normami żywienia dla populacji Polski, a także w oparciu o aktualne rekomendacje żywieniowe dla tej grupy wiekowej opracowywane przez instytucje i towarzystwa naukowe, w tym m.in. Instytut Matki i Dziecka.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W związku z wyżej omówionymi problemami zasadne jest wdrożenie rozwiązań prawnych, które będą służyły:

- 1) podwyższeniu jakości opieki sprawowanej nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych i przez dziennych opiekunów m.in. przez zmiany w zakresie wymagań dotyczących osób pracujących w instytucjach opieki;
- 2) popularyzacji opieki instytucjonalnej nad dzieckiem w wieku do lat 3 oraz wzrostowi jej znaczenia w świadomości społecznej;
- 3) podniesieniu prestiżu wykonywania zawodu opiekuna przez docenienie trudnej pracy opiekunów, którzy wykonują zadania opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne.

Kolejnym ważnym zagadnieniem jest zmiana statusu prawnego dziennego opiekuna, tak aby stał się formą chętniej tworzoną przez samorządy, w których nie istnieje żadna forma opieki, a tworzenie i prowadzenie żłobka lub klubu

dziecięcego jest nieopłacalne ze względu na sytuację społeczno-kulturowo-gospodarczą. Zaproponowane zmiany mają ułatwić prowadzenie tej formy opieki, a jednocześnie zagwarantować większe bezpieczeństwo dzieci znajdujących się pod opieką dziennego opiekuna.

Biorąc pod uwagę omówione wyżej zagadnienia wymagające interwencji, stawiając sobie jednocześnie za cel osiągnięcie jak najwyższej jakości standardów opieki nad najmłodszymi dziećmi, proponuje się wprowadzenie w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 następujących rozwiązań:

- 1) ustanowienie nowej formy opieki – punktu opieki dziennej, w którym opiekę nad dziećmi będą sprawować dzienni opiekunowie. Opieka ta niezmiennie będzie zapewniana w sposób zbliżony do warunków domowych, z zachowaniem dotychczasowych ułatwień w organizowaniu opieki sprawowanej przez dziennego opiekuna, niemniej zapewnienie tej opieki w ramach punktu opieki dziennej umożliwi wprowadzenie zastępstw lub zmiany dziennego opiekuna w danej lokalizacji bez konieczności wykreślenia z wykazu jednej osoby na rzecz drugiej (jak to ma miejsce obecnie);
- 2) zmiany dotyczące rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów – w konsekwencji wprowadzenia nowej formy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, tj. punktu opieki dziennej, funkcjonujący obecnie wykaz dziennych opiekunów straci rację bytu, zatem konieczne stanie się przebudowanie obecnego rejestru żłobków i klubów dziecięcych, tak aby obejmował on również punkt opieki dziennej (w którym będzie pracował dzienny opiekun) oraz osoby zatrudnione w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 3) dodatkowe uprawnienia dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 służące zachęceniu tych osób do pozostania w zawodzie opiekuna. W tym zakresie proponuje się: prawo do płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, ustanowienie dnia 4 kwietnia Dniem Opiekuna Małego Dziecka z możliwością otrzymania nagrody pieniężnej za wybitne osiągnięcia i zaangażowanie w opiekę nad najmłodszymi, posiadanie legitymacji oraz możliwość skorzystania z ulgi 33 % na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego, a dodatkowo wprowadzenie ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego;
- 4) zmiany w zakresie wymagań dotyczących osób pracujących w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przez m. in. dostosowanie programów szkoleń do zmienianego systemu opieki wczesnodziecięcej, w tym zagwarantowanie, że w ciągu 2 lat od dnia 1 stycznia 2027 r., kiedy zaczną obowiązywać przepisy dotyczące nowego systemu szkoleń, wszyscy opiekunowie i dzienni opiekunowie ukończą 30-godzinne szkolenie podnoszące ich kwalifikacje i umiejętności w zakresie wprowadzonych w ostatnim czasie zmian w systemie opieki wczesnodziecięcej dotyczących standardów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 5) zmiany rozwiązań dotyczących wyżywienia dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych mające na celu ułatwienie tym instytucjom opieki doboru zdrowych artykułów spożywczych, pozbawionych nadmiaru cukru lub produktów wysokoprzetworzonych;
- 6) wprowadzenie, w celu zapewnienia wysokiej jakości opieki nad dziećmi w trakcie ich pobytu na świeżym powietrzu, regulacji dotyczących placów zabaw przy żłobkach oraz zapewnienia dostępu do placów zabaw przez kluby dziecięce, a przez punkty opieki dziennej do miejsca odbywania zajęć na powietrzu;
- 7) umożliwienie finansowania działań prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rodziny w zakresie podnoszenia jakości oraz rozwoju instytucji ze środków europejskich.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przyznawanie nagród

Niemcy:

Deutscher Kita-Preis: przyznawana przez Federalne Ministerstwo Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży. Nagroda ma na celu wyróżnienie najlepszych żłobków w Niemczech, a także docenienie pracy opiekunów.

Erzieherpreis: przyznawana przez Fundację Hertie. Nagroda ma na celu wyróżnienie opiekunów żłobkowych, którzy wyróżniają się zaangażowaniem i innowacyjnością w swojej pracy.

Francja:

Prix National de la Petite Enfance: przyznawana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Nagroda ma na celu wyróżnienie najlepszych żłobków we Francji, a także docenienie pracy opiekunów

Palmes d'Or de la Petite Enfance: przyznawana przez stowarzyszenie Enfance et Partage. Nagroda ma na celu wyróżnienie opiekunów żłobkowych, którzy wyróżniają się zaangażowaniem i troską o dzieci.

Wielka Brytania:

Nagroda "National Nursery Nurse Award" jest przyznawana przez National Day Nurseries Association. Nagroda ma na celu wyróżnienie najlepszych opiekunów żłobkowych w Wielkiej Brytanii.

Nagroda "Early Years Educator of the Year" jest przyznawana przez Early Years Alliance. Nagroda ma na celu wyróżnienie edukatorów wczesnego dzieciństwa, którzy wykazują się wyjątkowym zaangażowaniem w pracę z dziećmi.

Ulgi na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego

Węgry

Węgierskie prawo przewiduje ulgi ustawowe na przejazdy pociągiem dla pracowników żłobków, którzy są zatrudnieni w publicznych żłobkach i prywatnych żłobkach posiadających dofinansowanie z budżetu państwa.

Zakres ulg:

Pracownicy żłobków mają prawo do ulgi w wysokości 50 % ceny biletu na przejazdy pociągami MÁV-START Zrt. (węgierskie koleje państwowe). Ulga dotyczy zarówno biletów jednorazowych, jak i biletów okresowych.

Warunki korzystania z ulg:

Aby skorzystać z ulgi, pracownik żłobka musi okazać:

Ważny dokument tożsamości

Zaświadczenie o zatrudnieniu w żłobku

Zaświadczenie o zatrudnieniu powinno zawierać:

Nazwę i adres żłobka

Imię i nazwisko pracownika

Stanowisko pracy

Datę wystawienia

Czechy

Pracownicy żłobków w Czechach mają prawo do ulg ustawowych na przejazdy pociągami. Ulgi te są dostępne na podstawie ustawy o transporcie publicznym (zákon o veřejné dopravě) oraz rozporządzenia Ministra Transportu (vyhláška Ministerstva dopravy).

Zakres ulg:

Ulga 75 %: Dostępna dla pracowników żłobków, którzy regularnie podróżują pociągiem do pracy i z powrotem. Ulga ta obejmuje wszystkie rodzaje pociągów, z wyjątkiem pociągów ekspresowych i superszybkiej kolei.

Ulga 50 %: Dostępna dla pracowników żłobków, którzy podróżują pociągiem okazjonalnie. Ulga ta obejmuje wszystkie rodzaje pociągów, z wyjątkiem pociągów ekspresowych i superszybkiej kolei.

Warunki korzystania z ulg:

Pracownik musi posiadać ważny dokument potwierdzający zatrudnienie w żłobku.

Pracownik musi okazać dokument tożsamości podczas zakupu biletu.

Ulgi nie można łączyć z innymi zniżkami.

Jak uzyskać ulgę:

Należy okazać dokument potwierdzający zatrudnienie w żłobku oraz dokument tożsamości.

Francja

We Francji pracownicy żłobków mają prawo do ulg ustawowych na przejazdy pociągami. Ulgi te są dostępne w ramach programu Tarif Réduction Solidaire (TRS), oferowanego przez SNCF, narodowego przewoźnika kolejowego.

Zakres ulg:

50 % zniżki na bilety pojedyncze i karnety miesięczne.

75 % zniżki na bilety grupowe (dla co najmniej 10 osób).

Warunki korzystania z ulg:

Pracownicy żłobków muszą posiadać ważną kartę Carte Professionnelle Jeune Enfant (CPJE).

Podróż musi być służbowa i musi być związana z pracą w żłobku.

Ulgi są dostępne na wszystkie rodzaje pociągów SNCF, z wyjątkiem TGV Lyria i Eurostar.

Jak uzyskać ulgę:

Pracownicy żłobków muszą okazać swoją kartę CPJE przy zakupie biletu.

Liechtenstein

Pracownicy żłobków w Liechtensteinie mają prawo do ulg ustawowych na przejazdy pociągami. Ulgi te są dostępne na trasach dojazdowych do pracy i z powrotem, a także na prywatne podróże. Ulgi te są dostępne na podstawie Ustawy o ulgach taryfowych w transporcie publicznym (niem. Gesetz über Tarifbegünstigungen im öffentlichen Verkehr).

Zakres ulg:

Abonament miesięczny: 50 % zniżki na abonament miesięczny na wszystkie połączenia kolejowe w Liechtensteinie.

Bilet dzienny: 40 % zniżki na bilet dzienny na wszystkie połączenia kolejowe w Liechtensteinie.

Warunki korzystania z ulg:

Pracownik musi posiadać ważną kartę identyfikacyjną pracownika żłobka.

Podróż musi odbywać się pociągiem obsługiwanym przez Liechtensteinische Landesbahnen (LLB).

Ulgi nie są dostępne na połączenia międzynarodowe.

Jak uzyskać ulgę:

Pracownicy żłobków mogą ubiegać się o ulgi w biurze LLB lub online.

Do wniosku należy dołączyć kopię karty identyfikacyjnej pracownika żłobka.

Luksemburg

Pracownicy żłobków w Luksemburgu mają prawo do ulg ustawowych na przejazdy pociągiem. Ulgi te są dostępne w ramach programu "Abonament socjalny" (Abonnement social) oferowanego przez narodowego przewoźnika kolejowego CFL.

Zakres ulg:

50 % zniżki na bilety miesięczne i kwartalne na wszystkie pociągi CFL w Luksemburgu.

25 % zniżki na bilety jednorazowe i grupowe.

Warunki korzystania z ulg:

Pracownik musi być zatrudniony w żłobku na umowę o pracę.

Pracownik musi mieszkać i pracować w Luksemburgu.

Dochód brutto pracownika nie może przekraczać 4 000 € miesięcznie.

Jak uzyskać ulgę:

Pracownik musi złożyć wniosek o abonament socjalny w CFL.

Wniosek musi być wypełniony i podpisany przez pracownika oraz pracodawcę.

Do wniosku należy dołączyć następujące dokumenty:

- kopia świadectwa pracy,
- kopia ostatniego odcinka wypłaty,
- zaświadczenie o zamieszkiwaniu.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Opiekunowie w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	19 tys. w 2025 r. (szacowane)	Szacowane na podstawie sprawozdań z realizacji ustawy o opiece nad dziećmi wieku do lat 3	Możliwość korzystania z ulg transportowych, przyznanie uprawnienia do płatnego czasu wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, podniesienie prestiżu zawodu (Dzień Opiekuna Małego Dziecka, nagroda)
Opiekunowie w prywatnych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	23,9 tys. w 2025 r. (szacowane)	Szacowane na podstawie sprawozdań z realizacji ustawy o opiece nad dziećmi wieku do lat 3	Możliwość korzystania z ulg transportowych, przyznanie uprawnienia do płatnego czasu wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, podniesienie prestiżu zawodu (Dzień Opiekuna Małego Dziecka, nagroda)
Gminy	2479 gmin	Dane administracyjne	Uwzględnienie wymogów żywieniowych, szkoleniowych, i dotyczących placów zabaw
Publiczne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	1,9 tys. (na koniec 2025 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	Zmiany dotyczące wymogów żywieniowych, placów zabaw, uwzględnienie płatnego czasu wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych
Niepubliczne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	7,3 tys. (na koniec 2025 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	Uwzględnienie wymogów żywieniowych, placów zabaw, uwzględnienie płatnego czasu wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku

			z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych
Dzienni opiekunowie	2,7 tys. osób (według stanu na XII 2025 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	Wprowadzenie punktu opieki dziennej jako nowej formy opieki
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	1	-	Dostosowanie systemów informatycznych
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1	-	Dostosowanie systemów informatycznych
Minister Cyfryzacji	1	-	Dostosowanie aplikacji i systemu mObywatel
Minister Infrastruktury	1	-	Dostosowanie rozporządzenia w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego
Przewoźnicy i operatorzy kolejowi	17	Na podstawie danych Ministerstwa Infrastruktury	Dostosowanie regulaminów i cenników do nowej grupy uprawnionej do ulg kolejowych
Państwowa Inspekcja Sanitarna	16 Wojewódzkich Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych 318 Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych	-	Uwzględnienie wymogów żywieniowych w instytucjach w żłobkach i klubach dziecięcych

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.). W trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Konsultacje i opiniowanie odbyły się z zachowaniem ustawowych terminów zgłaszania uwag.

Projekt ustawy został przesłany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Unii Metropolii Polskich, Związku Gmin Wiejskich RP, Związku Miast Polskich, Unii Miasteczek Polskich, Związku Samorządów Polskich i Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Pozarządowych.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego wyraziła pozytywną opinię o projekcie.

Projekt został przekazany do konsultacji z następującymi partnerami społecznymi:

- 1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 549) do:
 - a) Forum Związków Zawodowych,
 - b) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
 - c) NSZZ „Solidarność”;
- 2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423) do:
 - a) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) Konfederacji Lewiatan,
 - c) Związku Rzemiosła Polskiego,
 - d) Związku Pracodawców Business Centre Club,
 - e) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
 - f) Federacji Przedsiębiorców Polskich,
 - g) Polskiego Towarzystwa Gospodarczego.

Ponadto na podstawie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) projekt został przesłany do Rady Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy został przesłany do:

- 1) Fundacji Pozytywne Inicjatywy;
 - 2) Fundacji „Porozumienie Wzgórz Dalkowskich”;
 - 3) Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych;
 - 4) I Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych.
- Ponadto projekt ustawy został przesłany do opinii Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	3,5	35,3	71,6	6,8	6,9	6,9	8,2	8,4	8,7	9	9,3	174,6
1. Budżet państwa ogółem	3,5	5,2	1,5	1,7	1,8	1,8	3,1	3,3	3,6	3,9	4,2	33,6
1.1 Budżet MRPiPS (zmiany w systemach informatycznych)	3,5	3,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
1.2 Budżet MRPiPS (nagrody i wydruk legitymacji dla osób bez uprawnienia dostępu do aplikacji mObywatel)	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
1.3 Ulgi transportowe	0	0	0,5	0,7	0,8	0,8	2,1	2,3	2,6	2,9	3,2	15,9
1.4 Budżet ministra ds. informatyzacji	0	0,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,7
Fundusz Pracy (dostosowanie systemów informatycznych ZUS)	0	30	70	5	5	5	5	5	5	5	5	140
JST – gminy (nagrody)	0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
Saldo ogółem	-3,5	-35,3	-71,6	-6,8	-6,9	-6,9	-8,2	-8,4	-8,7	-9	-9,3	-174,6
budżet państwa	-3,5	-5,2	-1,5	-1,7	-1,8	-1,8	-3,1	-3,3	-3,6	-3,9	-4,2	-33,6
Fundusz Pracy (dostosowanie systemów informatycznych ZUS)	0	-30	-70	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-140
JST	0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-1
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Rozwiązania wynikające z projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw są neutralne dla budżetu państwa. Proponowane rozwiązania nie powodują dodatkowych wydatków sektora finansów publicznych i zostaną sfinansowane w ramach posiadanych limitów wydatków na zadania realizowane przez dysponentów poszczególnych części budżetowych, rezerw celowych i Funduszu Pracy, nie zwiększają dotychczasowego poziomu środków budżetowych przeznaczanych na system opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Wydatki związane z realizacją ww. projektu pochodzić będą ze środków pozostających w budżetach właściwych im dysponentów: Budżet państwa: – część 27 – środki znajdujące się w dyspozycji ministra właściwego do spraw informatyzacji bez ubiegania się o dodatkowe środki w zakresie zmian w systemach informatycznych związanych z dostosowaniem aplikacji mObywatel, w szczególności niezbędnych do wydania cyfrowej legitymacji opiekuna małego dziecka; – część 39 – środki znajdujące się w dyspozycji ministra właściwego do spraw transportu w zakresie sfinansowania ulg na przejazdy środkami transportu zbiorowego, rezerwa celowa poz. 58 (w 2025 r. wynoszącego – 64,9 mln zł) uruchamiana w razie potrzeb zgłaszanych przez ministra właściwego ds. transportu w oparciu o monitoring przyznanych ulg; – środki znajdujące się w dyspozycji ministra właściwego do spraw rodziny: część 63 – Rodzina lub rezerwa celowa poz. 58 lub Fundusz Pracy w zakresie zmian w systemach informatycznych MRPiPS w 2026 i 2027 r., w zakresie dostosowania systemów

informatycznych ZUS do obsługi rejestru żłobków (Fundusz Pracy), szkolenia dla kadry z obszaru opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 dotyczące uaktualnienia i rozszerzenia wiedzy, nagrody przyznawane przez ministra właściwego do spraw rodziny, wydruk legitymacji opiekuna małego dziecka dla osób które nie są uprawnione do korzystania z aplikacji mOBYWATEL – w ramach posiadanych limitów bez ubiegania się o dodatkowe środki.

W 2025 r. limit wydatków wynosił:

Część 63 – 60 mln zł

Rezerwa celowa – 64,9 mln zł

Fundusz Pracy – 250 mln zł

W 2026 r.

Część 63 – 49,745 mln zł

Rezerwa celowa – 60 mln zł

Fundusz Pracy – 250 mln zł

Wyszczególnienie		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
1.	Fundusz Pracy limit (art. 292 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.))	250,0	250,0	250,0	250,0	250,0	250,0	250,0	250,0	250,0	250,0	250,0
1.1	Fundusz Pracy z przeznaczeniem na nowe zadanie wynikające z projektu – system Rejestr Żłobków (ZUS)	0	30,0	70,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
2.	Rezerwa celowa poz. 58 limit na opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
2.1.	z tego nowe zadania wynikające z projektu razem:	3,5	4,4	1,4	1,6	1,7	1,7	3,0	3,2	3,5	3,8	4,1
2.1.1	– ulgi transportowe rezerwa uruchamiana w razie potrzeb zgłaszanych przez ministra ds. transportu w oparciu o monitoring przyznanych ulg. <i>W pierwszym roku środki będą planowane w rezerwie 58, w kolejnych latach wraz ze wzrostem zainteresowania korzystaniem z ulg możliwe planowanie w części 39 – Transport</i>	0	0	0,5	0,7	0,8	0,8	2,1	2,3	2,6	2,9	3,2
2.1.2	nagrody, wydruk legitymacji opiekuna małego dziecka (dla osób które nie mają uprawnienia do mOBYWATELa) <i>środki będą planowane w części 63 – Rodzina</i>	0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
2.1.3	zmiany w systemach informatycznych MRPiPS <i>środki będą planowane w części 63 – Rodzina</i>	3,5	3,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0

- część 85 – Budżety wojewodów w zakresie nagród przyznawanych przez wojewodów będą finansowane ze środków budżetu wojewody bez ubiegania się o dodatkowe środki.

Budżet jst:

- nagrody przyznawane przez wójta (burmistrza lub prezydenta miasta).

Szkolenia dla osób, które chcą zdobyć kwalifikacje będą finansowane ze środków FERS (w ramach projektu KADRALIS – wsparcie pracowników oraz osób podejmujących pracę w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3”) nr: FERS.02.02-IP.06-001/24 w Działaniu 02.02 Wsparcie systemu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 na dofinansowanie projektów wyłonionych w konkursie przeznaczono kwotę 19 000 795 zł, w tym koszty pośrednie w kwocie 1 727 345 zł), środki te pozwolą na zmniejszenie zaangażowania środków planowanych w cz. 63 i rezerwie celowej poz. 58 na realizację m.in. programu Akademia Wsparcia. Źródłem współfinansowania projektu będą środki ujęte w budżecie MRPiPS, w części 63.

	Wymóg dostępu żłobka do placu zabaw będzie sfinansowany w przypadku żłobków powstających po dniu 31 grudnia 2026 r. ze środków planowanych na tworzenie nowych instytucji, natomiast w przypadku tych co już istnieją bądź powstaną do ww. daty koszty modernizacji istniejących placów zabaw mogą zostać sfinansowane w ramach programu „Aktywne place zabaw”, finansowanego w ramach środków Funduszu Pracy bez konieczności ubiegania się o dodatkowe środki. Projektowane zmiany w ustawie ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia w zakresie uzupełnienia zadań możliwych do sfinansowania z Funduszu Pracy nie powodują wzrostu limitu wydatków Funduszu Pracy w roku wejścia w życie ustawy i w latach kolejnych, nie będą stanowiły podstawy o ubieganie się o dodatkowe środki na ten cel. Zmiany w zakresie norm żywieniowych – w przypadku wydatków w obszarze ochrony zdrowia finansowanie nastąpi w ramach nakładów na zdrowie, w tym w części 46 – Zdrowie, które zostaną pokryte w ramach wysokości środków przeznaczonych na finansowanie ochrony zdrowia, ustalonych zgodnie z art. 131c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.), bez konieczności ubiegania się o ich zwiększanie.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rok 0 – 2026 r. I. Dodatkowe uprawnienia dla osób sprawujących opiekę Dzień Opiekuna Małego Dziecka i nagrody Projektowane zmiany zakładają, że minister właściwy do spraw rodziny, wojewoda, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, może przyznać nagrodę pieniężną opiekunowi za wybitne, nowatorskie rozwiązania w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Przewidywany budżet ministra ds. rodziny na ten cel to 0,8 mln zł rocznie. Nagrody przyznawane przez wojewodę sfinansowane zostaną w ramach środków budżetowych wojewody. Nagrody przyznane przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta będą finansowane ze środków znajdujących się w dyspozycji ww. podmiotów. Biorąc pod uwagę fakultatywność przyznawania nagród oraz liczbę gmin, w których funkcjonują instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wydatki na ten cel mają charakter marginalny w budżetach jst i wojewodów. Czas wolny od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych Opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym przysługuje prawo do płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem przez niego kwalifikacji zawodowych w wymiarze wynoszącym 16 godzin rocznie lub dwóch dni rocznie. Podstawowym celem tej zmiany jest poprawa jakości opieki nad dziećmi w formach opieki formalnej dla dzieci w wieku do lat 3 w kontekście wystandaryzowania usług, co jest jednym z najważniejszych oczekiwań rodziców oddających dzieci pod opiekę wczesnodziecięcą. W związku z tym, że opiekunki w żłobkach nie mają godzin rozwojowych tak jak pracownicy systemu oświaty, niezbędne jest wprowadzenie dla nich godzin szkoleniowych. Zaproponowano, aby odbywało się to w sposób elastyczny – określone godziny przeznaczone na szkolenia albo wolne dni szkoleniowe. Rekomenduje się wykorzystanie dni szkoleniowych w formie wolnych dni od zajęć. Mając na uwadze możliwości zamknięcia żłobka dla celów zapewnienia wolnych dni szkoleniowych dla pracowników jak też możliwości przeorganizowania pracy instytucji przyjęto, że <u>proponowana zmiana nie będzie skutkowała dodatkowymi kosztami związanymi z zapewnieniem zastępstw na czas nieobecności opiekunów po stronie podmiotów tworzących i prowadzących instytucje opieki w wieku do lat 3</u>. Takie podejście niweluje koszty po stronie organizatora opieki, ale nakłada obowiązek na rodziców zapewnienia w ciągu dwóch dni opieki nad dzieckiem. Ze względu na powyższe, zmiany te mogą też wpłynąć na zainteresowanie rodziców umieszczaniem dzieci w formach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które zapewniają wyższą jakość usług, co wobec zmniejszającej się liczby urodzeń i problemami w zapewnieniu pełnego obsadzenia miejsc w instytucji opieki może mieć zasadnicze znaczenie. Na etapie konsultacji zarówno samorządy, jak i podmioty niepubliczne zaaprobowwały takie rozwiązanie. Ulgi transportowe Zgodnie z danymi pozyskanymi z Ministerstwa Infrastruktury utracone przychody przewoźników i operatorów publicznego transportu zbiorowego kolejowego z tytułu

honorowania ustawowych uprawnień pasażerów do ulgi o wymiarze 33 % wyniosły w 2024 r. 13 143 144 zł. Z kolei według danych przekazanych do Ministerstwa Infrastruktury w lutym bieżącego roku przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych uwzględniających stan na rok szkolny i akademicki 2024/2025 liczba nauczycieli wyniosła 796 714 osób (w tym 102 386 nauczycieli akademickich, 10 519 nauczycieli uczących języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach prowadzonych za granicą lub funkcjonujących w systemach innych państw czy szkołach działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich oraz 683 809 pozostałych nauczycieli). Stąd średni koszt na jednego uprawnionego finansowania z budżetu państwa ulgi ustawowej o wymiarze 33 % w pasażerskim transporcie kolejowym w 2024 r. wyniósł 16,50 zł.

W obliczeniach dotyczących skutków finansowych objęcia podobnymi ulgami opiekunów zatrudnionych w instytucjach opieki, założono:

- podobną skłonność tej grupy zawodowej do korzystania z publicznego transportu zbiorowego kolejowego w Polsce jak osób obecnie uprawnionych,
- koszty na jednego uprawnionego w wysokości 16,50 zł w 2024 r. waloryzowano wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych (według wytycznych makroekonomicznych MF z VII 2025 r.) oraz wskaźnikiem wzrostu liczby sprzedanych biletów z ulgami ustawowymi na poziomie 8,76 % rocznie (zgodnie z danymi Ministerstwa Infrastruktury),
- od 2032 r. uwzględniono wzrost liczby opiekunów uprawnionych do ulg o opiekunów zatrudnionych w niepublicznych formach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Kalkulacja kosztów ulgowych przejazdów dla opiekunów zatrudnionych w formach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Wyszczególnienie	2024	2028	2029	2030	2031	2032
średnioroczna dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych		102,5	102,4	102,5	102,5	102,5
wskaźnik wzrostu liczby sprzedanych biletów z ulgami ustawowymi		1,0876	1,0876	1,0876	1,0876	1,0876
średni koszt finansowania z budżetu państwa ulgi ustawowej w przeliczeniu na 1 uprawnionego (po uwzględnieniu inflacji i wskaźnika sprzedanych biletów) (w zł)	16,5	25,9	28,9	32,2	35,9	40,0
liczba uprawnionych opiekunów	23 500	23 500	23 500	23 500	23 500	52 400
koszt ulgowych przejazdów (w zł)	387 750	457 064	678 711	756 620	843 473	2 096 658

Skutki finansowe wejścia w życie proponowanej nowelizacji ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 380) dla budżetu państwa, przyjmując powyższe założenia powinny wynieść:

- 457 064 zł w 2028 r. (dla okresu IV–XII 2028 r.)
- 678 711 zł w 2029 r.

W związku z obserwowanymi problemami w obsadzeniu wolnych etatów wśród opiekunów dzieci w wieku do lat 3 warto wskazać pozafinansowy wpływ proponowanych zmian, na który składają się czynniki motywacyjne, wzrost możliwości zatrudnienia opiekunów zwłaszcza na terenach mniej zurbanizowanych, gdzie niżki komunikacyjne mogą stanowić istotne ułatwienie w dojeździe do miejsca pracy. Wprowadzenie ulgi transportowej przyczynić się też może do ograniczenia przechodzenia opiekunów z instytucji „żłobkowych” do systemu oświaty (przedszkoli) oferującego korzystniejsze wsparcie pozawynagrodzeniowe np. niżki komunikacyjne.

Legitymacja opiekuna małego dziecka:

Zakłada się wprowadzenie legitymacji opiekuna w formie dokumentu elektronicznego w ramach aplikacji mObywatel. System mObywatel zostanie dostosowany w 2027 r. i 2028 r., a uruchomienie usługi nastąpi w 2028 r. Zakłada się, że koszty wprowadzenia cyfrowej legitymacji

poniesione zostaną w ramach środków zabezpieczonych na rozwój aplikacji mObywatel, znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Dla opiekunów, którzy nie są uprawnieni do korzystania z aplikacji mOBYWATEL, przewidziano wydruk legitymacji z tworzywa sztucznego, których wydruk zostanie sfinansowany w ramach środków budżetu ministra ds. rodziny w cz. 63 lub rezerwy celowej poz. 58 w ramach posiadanych limitów wydatków. Według stanu na 31 grudnia 2025 r. w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 było zatrudnionych 705 opiekunów z obywatelstwem inne niż polskie. W związku z proponowanym rozwiązaniem zakładającym wydawanie legitymacji z okresem ważności nie dłuższym niż 1 rok, oznacza to wydruk ok. 1000 legitymacji rocznie. Szacowany koszt zlecenia usługi wydruku wyniesie nie więcej niż 100 tys. zł rocznie.

Wnioski o wydanie legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego rozpatrywane będą przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta. Należy wskazać, że zgodnie z projektem ustawy, wójt/burmistrz/prezydent miasta nie będzie wydawać już opinii dotyczącej spełnienia przez klub dziecięcy warunków sanitarno-lokalowych. Zamiast tego jako nowe zadanie dojdzie mu rozpatrywanie wniosków o wydanie legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego. Sytuacja ta będzie dotyczyć jedynie osób, które nie mają uprawnienia do posługiwania się aplikacją mOBYWATEL. Według danych liczba opiekunów z obywatelstwem innym niż polskie wynosi poniżej 1 tys. osób, co w przeliczeniu na liczbę gmin oznacza przeciętnie mniej niż 1 osoba na gminę.

II. Pozostałe zmiany

Zapewnienie systemu informatycznego do realizacji wszystkich zadań określonych w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

W związku z zapewnieniem przez ZUS systemu informatycznego do realizacji ustawowych zadań, jest konieczne zaplanowanie wydatków na jego utworzenie w 2027 r. i 2028 r. oraz utrzymanie od 2029 r. w kwotach odpowiednio 30 mln zł, 70 mln zł po 5 mln zł w każdym kolejnym roku. Sprawnie działający system wspomagający zarządzanie wszystkimi instytucjami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 jest niezbędnym i brakującym jeszcze elementem reformy edukacji wczesnodziecięcej w Polsce. W obliczu ciągłych ataków na publiczne bazy danych jest potrzebny w pełni chroniony, profesjonalny system umożliwiający automatyzację wielu procesów, które w innym przypadku wymagają ręcznej obsługi z zaangażowaniem wielu dodatkowych osób. Instytucje zarządzane za pomocą planowanego systemu informatycznego umożliwią bardziej efektywne wydatkowanie środków. Wydatki wynikają z konieczności zapewnienia wyższego poziomu bezpieczeństwa przetwarzanych danych, zgodnie z obowiązującymi standardami cyberbezpieczeństwa, w szczególności mając na względzie szeroki zakres danych zawartych w nowym planowanym systemie informatycznym „Rejestr żłobków” oraz zintegrowania z systemami prowadzonymi przez ZUS do realizacji świadczenia „aktywnie w żłobku”. Wskazane koszty dotyczą zarówno wytworzenia oprogramowania, jak i infrastruktury sprzętowej. Nowy system informatyczny „Rejestr żłobków” z jednej strony wiąże się z koniecznością utworzenia m.in. schematów rejestracji i zmiany danych zarówno instytucji, jak i osób pracujących czy też dzieci pozostających pod opieką (a więc wytworzenia oprogramowania), zaś z drugiej z koniecznością rozbudowy infrastruktury informatycznej. Skoncentrowanie systemu w infrastrukturze ZUS umożliwi integrację z innymi bazami i rejestrami publicznymi, co usprawni procesy weryfikacji i aktualizacji danych, a także pozwoli na ich utrzymanie w jednym, stabilnym i nowoczesnym środowisku informatycznym. Rozwiązanie to zwiększy efektywność zarządzania informacjami o instytucjach opieki nad dziećmi oraz umożliwi uwzględnienie nowej formy opieki, jaką jest „punkt dziennej opieki”, w ramach jednolitego systemu ewidencyjnego. Dzięki temu państwo zyska narzędzie bardziej funkcjonalne, bezpieczne i dostosowane do aktualnych potrzeb społecznych.

Szacunek kosztów utworzenia Rejestru Żłobków wynika z doświadczenia ZUS w budowaniu systemów teleinformatycznych do obsługi dotychczas zleconych Zakładowi zadań takich jak program „Aktywny Rodzic”, świadczenie wychowawcze, Dobry Start. Analiza projektowanych przepisów oraz środowiska, w którym nowy system teleinformatyczny będzie funkcjonował wskazała, iż zbudowanie i dostarczenie przez ZUS nowego Rejestru Żłobków wygeneruje koszty na poziomach zbliżonych do oprogramowania stworzonego na potrzeby programu „Aktywny rodzic”.

Założenia przyjęte do oszacowania kosztów:

- potencjalna liczba użytkowników oscylująca w okolicach 40.000. Szacunek odpowiadający liczbie gmin, instytucji opieki i minimalnej liczby użytkowników w każdej instytucji zapewniającej ciągłość działania i zastępowalność.

- wolumetria obecnego Rejestru żłobków:
- konieczność utworzenia schematów rejestracji i zmiany danych zarówno instytucji, jak i osób pracujących czy też dzieci pozostających pod opieką. System teleinformatyczny będzie zbiorem danych, które podlegają modyfikacjom i oprócz ich ewidencjonowania jest konieczne zapewnienie wglądu w historyczne zapisy;
- konieczność rozbudowy infrastruktury informatycznej w związku z utworzeniem i udostępnieniem systemu.

Realizacja zadań wynikających z projektu ustawy wymaga wykonania, wdrożenia, utrzymania nowych funkcjonalności w dotychczasowo utrzymywanym oprogramowaniu. Wprowadzone zmiany podniosą koszty utrzymania całego systemu. Dodatkowo jest konieczne wprowadzenie zmian i ich utrzymywanie w innych systemach teleinformatycznych administrowanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki społecznej m.in. Portalu Informacyjno-Usługowym (PIU Emp@tia), Centralnej Aplikacji Statystycznej, oraz Centralnym Systemie Informatycznym Zabezpieczenia Społecznego, który jest odpowiedzialny za komunikację pomiędzy systemami w obszarze zabezpieczenia społecznego i rodziny.

Mając na uwadze powyższe przeniesienie zadań do ZUS wiąże się z konieczną migracją danych/systemu z MRPiPS, co oznacza wydatki w wysokości 3,5 mln zł w 2027 r.

Wprowadzenie wykazu decyzji w zakresie programów szkoleń od 2027 r. powoduje poniesienie kosztów w 2026 r., co wiąże się z kosztami po stronie budżetu państwa w wysokości 3,5 mln zł. Zaproponowane koszty zostały oszacowane na podstawie obecnie realizowanych umów utrzymaniowo-rozwojowych oraz realnie realizowanych zmian, które swoim zakresem są zbliżone do tych, które są konieczne do wprowadzenia ww. systemach w związku z projektowaną ustawą.

Rozszerzenie zakresu szkoleń dla opiekunów w żłobku lub klubie dziecięcym bądź dla dziennych opiekunów, pozwalających na zdobycie kwalifikacji na ww. stanowiska o aspekty związane z standardami jakości opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

Szkolenia dla osób, które chcą zdobyć kwalifikacje będą finansowane ze środków FERS, natomiast szkolenia dotyczące uaktualnienia i rozszerzenia wiedzy ze środków planowanych na realizację ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” w zakresie programów ministra właściwego do spraw rodziny. Nie spowodują dodatkowych skutków finansowych w stosunku do już zaplanowanych w związku z realizacją ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”.

Wyżywienie w żłobku lub klubie dziecięcym

Wprowadzane zmiany w zakresie wyżywienia w żłobku lub klubie dziecięcym nie powodują skutków finansowych dla sektora finansów publicznych i podmiotów prywatnych. Nie powinny też skutkować wzrostem opłat za wyżywienie w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Wprowadzone regulacje nie powodują zwiększenia obowiązków po stronie służb sanitarnych i mają charakter porządkujący, gdyż Państwowa Inspekcja Sanitarna już w obecnym porządku prawnym prowadzi działania kontrolne w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w tym zakresie. Zmianą w dotychczasowej pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej będzie wydawanie decyzji sanitarno-lokalowych dla klubów dziecięcych, co obecnie jest zadaniem wójta/burmistrza/prezydenta miasta. Jednakże, biorąc pod uwagę ramy czasowe realizowanego Programu Aktywny Maluch 2022–2029, zgodnie z którym proces inwestycji będzie trwał do końca 2026 r., a także brak realizacji w przyszłości programów rozwoju instytucji na podobną skalę, należy przyjąć, że obciążenie wydaniem decyzji dla klubów dziecięcych będzie niewielkie i stabilne w kolejnych latach.

W przypadku wydatków w obszarze ochrony zdrowia finansowanie nastąpi w ramach nakładów na zdrowie, w tym w części 46 – Zdrowie, które zostaną pokryte w ramach wysokości środków przeznaczonych na finansowanie ochrony zdrowia, ustalonych zgodnie z art. 131c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, bez konieczności ubiegania się o ich zwiększanie.

Wymogi dotyczące placów zabaw

Projekt zakłada wprowadzenie wymogu, aby nowopowstające (powstające po dniu 31 grudnia 2026 r.) żłobki miały plac zabaw, kluby dziecięce oraz żłobki funkcjonujące obecnie i powstałe przed dniem 31 grudnia 2026 r. zapewniały dostęp do placu zabaw, a punkty opieki dziennej miejsce realizacji zajęć na powietrzu. Wprowadzenie wymogów dotyczących posiadania placów

	zabaw przez nowopowstałe żłobki powinno być finansowane ze środków planowanych na tworzenie nowych instytucji, natomiast w przypadku tych co już istnieją bądź powstaną do ww. daty koszty modernizacji istniejących placów zabaw mogą zostać sfinansowane w ramach programu „Aktywne place zabaw”, realizowanego na mocy art. 63c ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 ze środków, które zostały zabezpieczone na realizację działań ministra właściwego do spraw rodziny w ramach ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny Rodzic”. W 2025 r. gminom realizującym program przyznano 174 mln zł dla 484 gmin dot. przebudowy lub doposażenia placów zabaw przy 691 instytucjach opieki. Zmiany dotyczące zatrudnienia kadry medycznej Dodatkowo celem ułatwienia pozyskania wykwalifikowanej kadry medycznej w żłobkach proponuje się wprowadzenie zmian, tak aby wymóg w tym zakresie dotyczył instytucji, które obejmują opieką więcej niż 32 dzieci (tj. więcej niż mogą obejmować kluby dziecięce, w których nie ma obecnie takiego wymogu) i był realizowany albo był realizowany albo przez zapewnienie pielęgnacji i opieki pielęgniarki lub położnej dzieciom w żłobku, zgodnie ze statusem żłobka, bez konieczności jej zatrudnienia lub przez zatrudnienie przynajmniej jednej osoby na stanowisku pielęgniarki lub położnej w żłobku lub klubie dziecięcym. Wobec dotychczasowych rozwiązań, w których wymóg ten dotyczył żłobków obejmujących opieką ponad 20 dzieci proponowana zmiana oznacza, ewentualną oszczędność dla żłobków zatrudniających opiekę medyczną, w których liczba dzieci będących pod opieką znajduje się w przedziale 20–32 dzieci. W 2024 r. w tej grupie żłobków było zatrudnionych 894 pielęgniarki na 351 etatach. Zmiany w ustawie z dnia 15 maja 2004 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” – nie powodują skutków finansowych po stronie sektora finansów publicznych. Zmiany mają charakter doprecyzowujący i ich celem nie jest zwiększenie liczby osób, które mogłyby być uprawnione do świadczeń z programu „Aktywny rodzic”, ale polegają na: – uściśleniu polegającym na zmianie w katalogu aktywności zawodowej (dotyczy to np. osób pobierających rentę strukturalną); – doprecyzowaniu w zakresie sposobu ustalania spełnienia warunku aktywności zawodowej przez przedsiębiorców ubiegających się o świadczenie „aktywni rodzice w pracy”, a korzystających z ulgi „mały ZUS plus”; – wprowadzeniu regulacji, na mocy której, o kontynuację przyznanego na dziecko świadczenia z programu „Aktywny Rodzic” w przypadku śmierci jednego z rodziców/opiekunów tego dziecka może ubiegać się drugi rodzic. Zmiany doprecyzowujące dotyczące uzupełnienia przepisów o funkcjonujące oddziały przedszkolne w szkole podstawowej i inne formy wychowania przedszkolnego. Zawarte w projektowanej ustawie zmiany doprecyzowujące polegające na uzupełnieniu przepisów niektórych ustaw (zmienianych w związku z zastąpieniem instytucji dziennego opiekuna instytucją punktu opieki dziennej) o oddziały przedszkolne w szkole podstawowej i inne formy wychowania przedszkolnego nie powodują dodatkowych skutków finansowych, co oznacza, że nie wpływają one na sektor finansów publicznych.							
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	1	1,5	1,7	1,8	4,2	25,9
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane rozwiązanie ma wpływ na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, prowadzących instytucje opieki w zakresie zwiększenia możliwości pozyskania osób pracujących jako opiekunowie na skutek podniesienia rangi zawodu. Wymogi dotyczące płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych obejmujących bezpośrednia opiekę nad dziećmi w						

		związku z podnoszeniem przez opiekuna kwalifikacji zawodowych, wpłyną na wzrost motywacji do uzyskania nagrody i tym samym na podwyższanie standardu opieki oraz wzrost zaufania rodziców do korzystania z formalnej opieki. Podwyższenie jakości i ich ujednolicenie bez względu na formę i miejsce prowadzenia opieki będąc odpowiedzią na jedno z najważniejszych oczekiwań rodziców oddających dzieci pod opiekę instytucji mogą wpłynąć na wzrost zainteresowania rodziców korzystaniem z usług formalnej opieki, co wobec zmniejszającej się liczby urodzeń i problemami w zapewnieniu pełnego obsadzenia miejsc w instytucji opieki może mieć zasadnicze znaczenie. Proponowane zmiany usprawniają procesy związane z realizacją zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przez dalszą ich informatyzację.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane zmiany zwiększą będą miały wpływ na wzrost świadomości rodziców dzieci w wieku do lat 3 na temat wagi objęcia dzieci opieki i edukacji wczesnodziecięcej i możliwości jej zapewnienia przez korzystanie z usług formalnej opieki.

Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Jako korzyści dla rodzin przyjęto: – wydatki budżetu państwa na ulgi w przejazdach środkami transportu zbiorowego publicznego, które zmniejszą wydatki rodzin na przejazdy kolejną; – wydatki jakie może ponieść minister ds. rodziny na nagrody, a które zasila budżet rodziny. Projekt nie wywiera wpływu na sytuację osób niepełnosprawnych i starszych. Projektowane rozwiązanie ma wpływ na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, prowadzących instytucje opieki w zakresie zwiększenia możliwości pozyskania osób pracujących jako opiekunowie na skutek podniesienia rangi zawodu, zapewnienia dostępu do placu zabaw oraz zmian w zakresie wyżywienia w żłobku lub klubie dziecięcym. Szkolenia dla osób, które chcą zdobyć kwalifikacje będą finansowane ze środków FERS, natomiast szkolenia dotyczące uaktualnienia i rozszerzenia wiedzy ze środków zaplanowanych na realizację ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” w zakresie programów ministra właściwego do spraw rodziny. Nie spowodują dodatkowych skutków finansowych w stosunku do już zaplanowanych i realizowanych w związku z wdrażaniem ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Zmiana zakłada wprowadzenie legitymacji opiekuna małego dziecka w żłobku, klubie dziecięcym i w punkcie opieki dziennej, co spowoduje konieczność przekazania w systemie informatycznym stosowanych danych. Wprowadzony dokument będzie funkcjonował w formie elektronicznej, a dla tych którzy nie mogą korzystać z funkcjonalności zapewnianych przez mOBYWATELa w postaci plastikowej karty. Planowana zmiana polegająca na wprowadzeniu nowej formy organizacyjnej w postaci punktu opieki dziennej nie będzie się wiązała ze wzmożonym obciążeniem regulacyjnym i administracyjnym. Procedury rejestrowe związane z rejestracją punktu opieki dziennej czy dalszą obsługą rejestrową (zmiany danych, wykreślenia, sprawozdawczość) nie ulegną zmianie w stosunku do obecnego kształtu tych procesów, a zmiany w

systemie informatycznym z tym związane w stopniu jakim to możliwe będą oparte o migrację danych jakie obecnie się w nim znajdują – w przypadku braku niektórych danych przewidziano okres na ich wprowadzenie przez podmioty prowadzące instytucje.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozwiązania zachęcą nowe osoby do rozpoczęcia i kontynuowania pracy jako opiekun w żłobku, klubie dziecięcym albo jako dzienny opiekun oraz wzmocnią osoby już pełniące te funkcje.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Proponowane zmiany usprawnia procesy związane z realizacją zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przez dalszą ich informatyzację. Wykorzystanie komunikacji kolejowej sprzyja ograniczeniu emisji CO ₂ o 110 g/paskm (gram na pasażerokilometr)w porównaniu z transportem samochodowym.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Ustawa, co do zasady, wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2028 r. Planuje się następujące terminy wejścia w życie poszczególnych rozwiązań: 1) regulacje dotyczące punktu opieki dziennej – z dniem 1 stycznia 2028 r.; 2) zmiany dotyczące rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów – z dniem 1 stycznia 2028 r. (w celu prawidłowego zafunkcjonowania od dnia 1 stycznia 2028 r. tych zmian jest konieczne wcześniejsze wdrożenie nowych rozwiązań informatycznych umożliwiających prowadzenia rejestru, tj. stworzenie nowego systemu teleinformatycznego do końca września 2027 r., a rozpoczęcie jego działania – od dnia 1 stycznia 2028 r.); 3) dodatkowe uprawnienia dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3: a) prawo do płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych – z dniem 1 stycznia 2027 r., b) ustanowienie dnia 4 kwietnia Dniem Opiekuna Małego Dziecka z możliwością otrzymania nagrody pieniężnej za wybitne osiągnięcia i zaangażowanie w opiekę nad najmłodszymi – z dniem 1 stycznia 2027 r., c) posiadanie Legitymacji opiekuna małego dziecka oraz możliwość skorzystania z ulgi 33 % na przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego (dla opiekunów zatrudnionych w instytucjach publicznych – z dniem 1 kwietnia 2028 r., a w instytucjach niepublicznych – z dniem 1 stycznia 2032 r.), d) wprowadzenie ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego – dniem 1 stycznia 2027 r.; 4) zmiany w zakresie wymagań dotyczących osób pracujących w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – z dniem 1 stycznia 2027 r.; 5) zmiany rozwiązań dotyczących wyżywienia dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych – z dniem 1 września 2027 r.; 6) wprowadzenie, w celu zapewnienia wysokiej jakości opieki nad dziećmi w trakcie ich pobytu na świeżym powietrzu, regulacji dotyczących placów zabaw przy żłobkach oraz zapewnienia dostępu do placów zabaw przez kluby dziecięce – z dniem 1 stycznia 2027 r., a przez punkty opieki dziennej do miejsca odbywania zajęć na powietrzu – dniem 1 stycznia 2028 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Planuje się przeprowadzać ewaluację na podstawie: – informacji w systemie informatycznym w zakresie informacji o opiekunach, którym wydano cyfrową legitymację bądź o kwalifikacjach, – informacji od ministra właściwego do spraw transportu o liczbie przyznanych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami transportu zbiorowego oraz wydatków budżetu państwa na te uprawnienia, – liczba wniosków dotyczących przyznania opiekunom nagród pieniężnych, – ogólna liczba opiekunów, w tym zatrudnionych w instytucjach publicznych.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

Raport z konsultacji publicznych oraz opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw

Projekt został skierowany do konsultacji publicznych i opiniowania z zachowaniem ustawowych terminów zgłaszania uwag.

Projektowaną ustawę udostępniono w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677). W trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Projekt został przekazany do konsultacji z następującymi partnerami społecznymi:

1. Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440) do:

- 1) Forum Związków Zawodowych,
- 2) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
- 3) NSZZ „Solidarność”;

2. Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 243) do:

- 1) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) Konfederacji Lewiatan,
- 3) Związku Rzemiosła Polskiego,
- 4) Związku Pracodawców Business Centre Club,
- 5) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
- 6) Federacji Przedsiębiorców Polskich,
- 7) Polskiego Towarzystwa Gospodarczego.

Ponadto na podstawie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) projekt został przesłany do Rady Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy został przesłany także do:

- 1) Fundacji Pozytywne Inicjatywy;
- 2) Fundacji „Porozumienie Wzgórz Dalkowskich”;
- 3) Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych;
- 4) I Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych.

Ponadto projekt ustawy został przesłany do opinii Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.).

Uwagi zgłoszone w ramach konsultacji i opiniowania (wraz ze stanowiskiem resortu rodziny w ich sprawie) zawarte są w zestawieniach tabelarycznych stanowiących załączniki do niniejszego raportu.

Odniesienie się do uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Propozycja zmiany	Odniesienie się do uwagi
1	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	Nie kwestionując co do zasady słuszności podejmowania działań służących realizacji powyższych celów, trzeba jednak zauważyć, że niektóre z zaproponowanych w omawianym projekcie ustawy rozwiązań mogą budzić wątpliwości w zakresie ich potencjalnego wpływu na sytuację przedsiębiorców oraz zasady wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przypomnienia w tym miejscu wymaga, że zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3⁴, prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców⁵, a istotna część zawartych w projekcie ustawy przepisów znajdzie zastosowanie nie tylko wobec żłobków i klubów dziecięcych tworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, ale również wobec podmiotów funkcjonujących w sferze niepublicznej. Okoliczności te wskazują na konieczność		Uwaga uwzględniona poprzez usunięcie zapisu o braku wpływu na przedsiębiorców. W zakresie uwagi dotyczącej analiz, o których mowa w art. 66 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców uwaga zostanie uwzględniona poprzez opis wpływu na przedsiębiorców.

		przeprowadzenia ocen i analiz, o których mowa w art. 66 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, w szczególności dokonania oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, w tym oceny wpływu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz analizy zgodności projektowanych regulacji z przepisami tej ustawy (art. 66 ust. 1 pkt 2). W pierwszej kolejności należy wyrazić uwagę ogólną dotyczącą załączonych do projektu ustawy uzasadnienia i oceny skutków regulacji. W uzasadnieniu projektu (str. 24) wskazano, że „przedmiotowa regulacja nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców”. Podobne zdanie pada także w dokumencie ocena skutków regulacji (str. 9), gdzie wskazano, że „projektowane rozwiązanie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców”, mimo że już w następnym zdaniu stwierdza się, że „projektowane rozwiązanie ma wpływ na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, prowadzących instytucje opieki w zakresie zwiększenia możliwości pozyskania osób pracujących jako opiekunowie na		
--	--	---	--	--

		skutek podniesienia rangi zawodu, zwiększenia zaufania rodziców do instytucji na skutek wzrostu jakości opieki ze względu na chęć podnoszenia swoich kompetencji i uzyskania medalu bądź nagrody”. Ponadto w części oceny skutków regulacji dotyczącej podmiotów, na które oddziałuje projekt (str. 5) wprost wymienia się 6,8 tys. niepublicznych instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 ze względu na konieczność uwzględnienia przez te instytucje wynikających z projektu nowych „wymogów żywieniowych, szkoleniowych, i dotyczących placów zabaw”. Mając na uwadze powyższe sprzeczności w zakresie oceny wpływu projektowanych regulacji na przedsiębiorczość trzeba zaznaczyć, że załączone do projektu ustawy dokumenty obejmujące uzasadnienie i ocenę skutków regulacji muszą zostać dostosowane do wymogów określonych w przepisach ustawy Prawo przedsiębiorców. Dokumenty te powinny zawierać rzetelne i odpowiednio szczegółowe oceny i analizy, o których mowa w art. 66 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców. Brak danych w tym zakresie stanowi istotną przeszkodę w analizie przedmiotowego projektu, która wymaga usunięcia przed skierowaniem projektu ustawy na		
--	--	---	--	--

		kolejny etap prac legislacyjnych		
2	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	Odnosząc się do konkretnych regulacji ujętych w projekcie ustawy, wątpliwości budzi, w zakresie wpływu na sytuację mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, projektowany przepis art. 18ac ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (art. 1 pkt 14 projektu ustawy), zgodnie z którym „opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym przysługuje prawo do płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem przez niego kwalifikacji zawodowych w wymiarze wynoszącym 16 godzin rocznie lub dwóch dni rocznie”. Rzecznik zwraca w tym miejscu uwagę, że podmiotem zobowiązanym do sfinansowania powyższego czasu wolnego może być przedsiębiorca prowadzący niepubliczny żłobek lub klub dziecięcy. Związane z tym koszty, a także zwolnienie pracownika od obowiązków służbowych niewątpliwie stanowią nowe obciążenia regulacyjne, w związku z czym trudno zaakceptować brak zawarcia w projekcie ustawy rozwiązań kompensujących te nowe ciężary, jak również przemilczenie w załączonych do projektu uzasadnieniu i ocenie skutków regulacji wpływu tych nowych obciążeń na sytuację		Uwaga niezasadna. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zamknięcie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w dniu, w którym opiekunom udziela się czasu wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, zależy od decyzji osoby kierującej tą instytucją. Należy zwrócić także uwagę, że w przypadku zamknięcia w omawianej sytuacji instytucji opieki, dochody tych instytucji nie są pomniejszane.

		podmiotów zobowiązanych funkcjonujących w sektorze niepublicznym. W ocenie skutków regulacji (str. 8) wskazano co prawda, iż „przyjęto, że dla celów przeprowadzenia szkolenia i spełnienia prawa do płatnego czasu wolnego w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych dyrektor żłobka lub osoba kierująca pracą klubu dziecięcego, bądź podmiot zatrudniający dziennego opiekuna zdecyduje o zamknięciu instytucji, zatem nie poniesie dodatkowych kosztów związanych z zapewnieniem zastępstw za czas nieobecności opiekunów”. Projektowany przepis art. 18ac ust. 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 rzeczywiście uprawnia do tymczasowego zamknięcia żłobka lub klubu dziecięcego, jednak trudno uznać tę regulację za wystarczającą. Tymczasowe zamknięcie instytucji opieki nie tylko nie eliminuje wszystkich kosztów ponoszonych w tym okresie przez podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi, ale może także oznaczać utratę proporcjonalnej części przychodów oraz ograniczenie dostępności miejsc opieki. Podmioty, które nie zdecydują się na tymczasowe zamknięcie prowadzonej placówki będą musiały natomiast ponieść		
--	--	---	--	--

		dodatkowe wydatki związane z zatrudnieniem innego opiekuna, a to z oczywistych przyczyn może przełożyć się na zwiększenie kosztów opieki nad dziećmi ponoszonych przez rodziców. Warto przy tym zauważyć, że w innych częściach załączonych do projektu ustawy uzasadnienia i oceny skutków regulacji projektodawca zapowiada udzielenie wsparcia podmiotom zobowiązanym do realizowania innych działań związanych ze stosowaniem projektowanych rozwiązań, np. przewiduje się finansowanie szkoleń dla osób, które chcą zdobyć kwalifikacje (zob. str. 8 oceny skutków regulacji). Projekt ustawy nie wydaje się natomiast przewidywać udzielenia wsparcia niepublicznym pracodawcom zobowiązanym do udzielania pracownikom płatnych dni wolnych od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych. Reasumując powyższe uwagi należy wskazać, że skutkiem wprowadzenia projektowanych przepisów będzie nałożenie nowych ciężarów regulacyjnych na podmioty prowadzące żłobki lub kluby dziecięce, w tym również na podmioty niepubliczne. Projektowana ustawa jednocześnie nie zawiera rozwiązań równoważących te obciążenia, ani też uzasadnienia		
--	--	--	--	--

		wskazującego na konieczność wprowadzenia projektowanej regulacji i jednocześnie brak możliwości osiągnięcia zamierzonego celu za pomocą innych środków. Rzecznik wnosi wobec tego o eliminację lub zmianę ww. przepisów bądź też odpowiednie uzupełnienie uzasadnienia projektu ustawy. W przypadku podtrzymania stanowiska projektodawcy co do zasadności wprowadzenia takiej regulacji, Rzecznik wnosi o rozważenie wprowadzenia innych rozwiązań, które równoważyłyby wpływ omawianej zmiany na sytuację niepublicznych instytucji opieki nad dziećmi, np. poprzez zmniejszenie innych obciążeń ekonomicznych lub regulacyjnych albo wprowadzenie odrębnych środków wsparcia rekompensujących nakładane na przedsiębiorców obciążenia.		
3	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	Podobne wątpliwości, co do równego traktowania, odnoszą się do przewidzianych w projekcie ustawy dodatkowych uprawnień dla osób sprawujących opiekę, trzeba wyrazić wątpliwość co do zasadności wprowadzenia ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego wyłącznie dla osób zatrudnionych przez jednostki samorządu terytorialnego (projektowany art. 18ab ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3).		Uwaga uwzględniona

		Odmienne traktowanie osób wykonujących taką samą pracę w zależności od tego, czy ich pracodawcą jest podmiot publiczny lub niepubliczny, wydaje się trudne do pogodzenia z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa - zarówno jeśli chodzi o pracowników, jak i pracodawców. Przedsiębiorcy prowadzący niepubliczne żłobki lub kluby dziecięce, mogą być bowiem postrzegani jako mniej atrakcyjni pracodawcy, gdyż nie mogą zapewnić takiej ochrony jak pracodawcy publiczni, dla osób wykonujących taką samą pracę i zadania.		
4	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców	Zastrzeżenia może wzbudzać również wspomniany wyżej nowy wymóg, aby nowopowstające (powstające po dniu 31 grudnia 2026 r.) żłobki i kluby dziecięce miały plac zabaw, a punkty opieki dziennej oraz żłobki i kluby dziecięce, które obecnie funkcjonują, zapewniały dostęp do placu zabaw (projektowane art. 25 ust. 4 i 5 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 - art. 1 pkt 17 projektu ustawy). Na wstępie uwag w tym zakresie należy jednak zaznaczyć, że Rzecznik ocenia pozytywnie zarówno ograniczenie zastosowania projektowanych przepisów wyłącznie do nowopowstających placówek, jak i oddalenie w czasie początku obowiązywania powyższego wymogu		Uwaga częściowo uwzględniona - regulacje zostały zmienione w ten sposób, że obowiązek posiadania placów zabaw dotyczyć będzie jedynie nowopowstałych żłobków. Podmioty prowadzące kluby dziecięce będą zobowiązane zapewnić dostęp do placów zabaw.

		(art. 36 projektu ustawy), co powinno pozwolić na uniknięcie przynajmniej części utrudnień związanych z potrzebą dostosowania się do nowych regulacji. Niezależnie od powyższego Rzecznik wnosi jednak o przedstawienie stanowiska projektodawcy w zakresie możliwości złagodzenia wymogu posiadania placu zabaw przez nowopowstające żłobki i kluby dziecięce poprzez wprowadzenie alternatywnej możliwości zapewnienia dostępu do placu zabaw spełniającego określone warunki dodatkowe, np. wymóg położenia dostępnego placu zabaw w bliskiej odległości od żłobka lub klubu dziecięcego. Zauważenia wymaga, że placówki zlokalizowane, lub planowane do zlokalizowania w gęstej zabudowie, zwłaszcza miejskiej, gdzie także są potrzebne, mogą napotkać na istotne przeszkody w realizacji tego obowiązku. Analiza planowanej regulacji prowadzi do wniosku, że w ocenie projektodawcy nie powinno być dopuszczalnym utworzenie nowego żłobka z dostępem do placu zabaw usytuowanego na terenie znajdującym się przy tej samej ulicy, przy której miałby być prowadzony nowy żłobek. Takie ograniczenie może okazać się nadmiarowe w niektórych stanach faktycznych.		
--	--	---	--	--

1	Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo- Kredytowa	W art. 27, w pkt 5 w lit. b projektu ustawy, w: - ust. 9 wyrazy Świadczenie „aktywnie w żłobku” jest przekazywane na rachunek bankowy podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dzienniej proponuje się zastąpić wyrazami Świadczenie „aktywnie w żłobku” jest przekazywane na rachunek płatniczy podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dzienniej; - ust. 10 wyrazy W przypadku braku możliwości przekazania świadczenia „aktywnie w żłobku” na rachunek bankowy podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dzienniej (...) proponuje się zastąpić wyrazami W przypadku braku możliwości przekazania świadczenia „aktywnie w żłobku” na rachunek płatniczy podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dzienniej (...). Uzasadnienie Podkreślić należy, że wymieniony w ww. ust. 9 katalog podmiotów uprawnionych do otrzymania świadczenia „aktywnie w żłobku” obejmuje także potencjalnych członków spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej. Zgodnie bowiem z art. 10 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych członkami kasy mogą być m.in. osoby fizyczne, spółki jawne, spółki		Uwaga uwzględniona

		partnerskie i spółki komandytowe, których współnikami są wyłącznie osoby fizyczne będące członkami kasy (jeżeli statut kasy tak stanowi), czy działające wśród członków organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Celem kas jest natomiast m.in. gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków i przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych (art. 3 ust. 1 ustawy o skok). Tym samym, w ocenie Kasy Krajowej, zasadnym wydaje się uzupełnienie projektowanej regulacji, dotyczącej rachunku podmiotów, o których mowa w ust. 9, na który przekazywane będzie świadczenie „aktywnie w żłobku”, o rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową. Pamiętać bowiem należy, iż definicje legalne żłobka i klubu dziecięcego, zawarte w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2024 r. poz. 338), wskazują wprost, iż mogą one być tworzone i prowadzone m. in. przez osoby fizyczne czy osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w tym np. fundacje lub osobowe spółki handlowe (art. 8 ust. 1), również nowo wprowadzona do ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku		
--	--	---	--	--

		do lat 3 (art. 1 projektu ustawy) forma opieki – punkt opieki dziennej, który jest tworzony i prowadzony przez m.in. osoby fizyczne czy osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w którym opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 sprawują, zgodnie z art. 36a ust. 2, dzienni opiekunowie zatrudnieni przez ten podmiot lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, przy czym opiekunem – również zgodnie z definicją, zawartą w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, – są osoby fizyczne prowadzące działalność na własny rachunek (art. 36 pkt 1), także uzasadnia uzupełnienie regulacji o rachunek prowadzony przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. Zaproponowane poprawki, które uwzględniają obok rachunku bankowego również rachunek w SKOK, poprzez użycie pojęcia rachunku płatniczego, który zgodnie z definicją tego rachunku, zawartą w art. 2 pkt 25 ustawy o usługach płatniczych [t.j. z dnia 7 grudnia 2023 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 30)], obejmuje zarówno rachunki bankowe jak i rachunki prowadzone przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, umożliwią przekazanie świadczenia „aktywnie w żłobku” również na rzecz tych podmiotów, których rachunki prowadzone są przez spółdzielcze kasy		
--	--	---	--	--

		oszczędnościowo-kredytowe. Dodatkowo, zaproponowane pojęcie rachunku płatniczego – obowiązujące zarówno w obowiązującej ustawie, jak i procedowanym projekcie ustawy – pozwoli na ujednolicenie stosowanej terminologii w zakresie sposobu wypłaty świadczeń w formie bezgotówkowej.		
1	Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych	W opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych dostarczenie przez rodzica posiłku, ze względu na obowiązek zastosowania procedur opartych na zasadach HACCP wraz z zastosowaniem dobrej praktyki higieny, może wzbudzać podejrzenia, iż nie będzie to właściwy posiłek bezpieczny pod względem zdrowotnym dla dziecka. Przepis stoi w sprzeczności z projektowanym ust. 3 niniejszego art. 6e, gdzie wskazano, iż w żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej w ramach wyżywienia dzieci stosuje się wyłącznie środki spożywcze, które spełniają wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 4. Dlatego, wyżywienie (także zgodnie z dietą leczniczą) powinno być dostarczane dzieciom przez firmy, z którą żłobek, klub dziecięcy podpisał umowę na określone diety, gdyż na ww. firmę nałożono ustawowe zakresy obowiązków i odpowiedzialności w odniesieniu do wszystkich etapów	W art. 1 projektu pkt 6) dotyczący dodania art. 6e ust. 2 proponuję zmianę brzmienia. „2. Rodzic po uzgodnieniu odpowiednio z dyrektorem żłobka, osobą kierującą pracą klubu dziecięcego lub dziennym opiekunem, na podstawie zlecenia lekarskiego, informuje o stosowaniu przez dziecko odpowiedniej diety leczniczej. ”	Uwaga nieuwzględniona. Celem projektowanej regulacji jest zapewnienie dostępu do wysokiej jakości żywności dzieciom uczęszczającym do żłobków i klubów dziecięcych. Aktualnie w ww. ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 wskazano jedynie, że żłobek i klub dziecięcy zapewniają przebywającym w nim dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej. Przedmiotowa regulacja uszczegóławia wymagania i zasady, jakimi należy się kierować przy realizacji żywienia zbiorowego w tych placówkach. Stanowi więc narzędzie pomocnicze dla osób odpowiedzialnych za planowanie żywienia w żłobkach i klubach dziecięcych. Narzucenie obowiązku na rodzica w postaci uzyskania zlecenia lekarskiego w celu informacji o stosowaniu przez dziecko

		produkcji, przetwarzania i dystrybucji żywności.		odpowiedniej diety leczniczej jest nadmiarowe.
2	Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych	W opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych proponowane pojęcie „usługi pielęgniarskie, usługi położnych” nie występuje w obecnie obowiązujących przepisach prawa dotyczących opieki zdrowotnej. Zawód pielęgniarki i zawód położnej są samodzielnymi zawodami medycznymi, których wykonywanie zawodu jest określone w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarek i położnych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 814 ze zm.). Jedynym odniesieniem jest Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług, w którym działalność lecznicza jest określona jako usługi – dział 86 usługi w zakresie opieki zdrowotnej, m.in. usługi świadczone przez szpitale, usługi w zakresie praktyki lekarskiej, usługi świadczone przez pielęgniarki, usługi świadczone przez położne. Brak szczegółowych wytycznych spowoduje wiele dowolnych interpretacji zapisu, ze szkodą dla pielęgniarek i położnych zatrudnionych w żłobkach jak również dzieci pozostających pod opieką w placówkach. Mając na uwadze powyższe, należy pozostawić zapis w dotychczasowym brzmieniu, w którym zawarto przepis - w żłobku, do którego uczęszcza więcej niż dwadzieścioro	W art. 1 projektu pkt 11) dot. art. 15 ust. 3 proponuję odrzucić zmianę w całości i pozostawić obecnie obowiązujący zapis. „3. W żłobku, do którego uczęszcza więcej niż dwadzieścioro dzieci, zatrudnia się przynajmniej jedną pielęgniarkę lub położną”.	Uwaga częściowo uwzględniona Przepis zmieniono w ten sposób, że w żłobku, do którego uczęszcza więcej niż trzydzieścioro dwoje dzieci (limit podniesiony z 20 dzieci): 1) zatrudnia się przynajmniej jedną pielęgniarkę lub położną lub 2) zapewnia się dzieciom, zgodnie ze statutem żłobka, pielęgnację i opiekę pielęgniarki lub położnej.

		dzieci, zatrudnia się przynajmniej jedną pielęgniarkę lub położną.		
3	Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych	Na podstawie badania ankietowego skierowanego do dyrektorów żłobków w 2022 r. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych opracowała zadania, które realizują lub powinny realizować pielęgniarki i położne w żłobku. Ze względu na realizowane zadania w zakresie opieki medycznej dyrektorzy wskazali je jako zasadne i konieczne do realizacji przez pielęgniarkę lub położną. Do placówek wskazanych w przedmiotowej ustawie uczęszczają dzieci z różnymi deficytami zdrowotnymi, a to wiąże się z podawaniem leków na zlecenie lekarza, także w sytuacji zagrożenia życia dziecka, lub wykonaniem dodatkowych zabiegów zleconych przez lekarza w ramach opieki nad dziećmi z chorobami przewlekłymi. Pielęgniarki i położne sprawują opiekę poprzez wykonywanie: pomiarów ciężaru ciała, wzrostu, temperatury ciała, obserwacji postawy ciała, wzroku, słuchu, uzębienia. Ponadto, nadzorują stan higieniczny dzieci, kształtując w nich prawidłowe nawyki higieniczne oraz czuwają nad przestrzeganiem zasad sanitarnych w pomieszczeniach żłobka, nad prawidłowym sposobem karmienia dzieci, prowadzą apteczkę, współpracują	W art. 1 projektu pkt 11) po art. 15 ust. 5 proponuję dodanie nowego ust. 6 w następującym brzmieniu: „6. Minister właściwy do spraw rodziny w porozumieniu z właściwym ministrem do spraw zdrowia po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, określi w drodze rozporządzenia zadania pielęgniarki lub zadania położnej realizowane w żłobku”.	Uwaga nieuwzględniona – ustawa nie reguluje zakresu obowiązków żadnej osoby zatrudnionej w żłobku. Pozostaje to kwestia indywidualnie określona w dokumentach danej instytucji – statusie, regulaminie oraz w umowach o pracę

		z rodzicami w zakresie pielęgnacji, żywienia i wychowania dzieci oraz kształtowania postaw prozdrowotnych.		
4	Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych	Nałożenie obowiązku odbywania dodatkowych szkoleń pielęgniarki i położnej jest nieuzasadnione i stawia je na równi z kwalifikacjami osób bez wykształcenia medycznego. Jest to rozwiązanie nielogiczne, generujące zbędne koszty i bariery biurokratyczne dla wykwalifikowanego personelu medycznego. Zawód pielęgniarki i położnej to samodzielne zawody medyczne, ich kwalifikacje uprawniają do realizowania profesjonalnej opieki zdrowotnej nad najmłodszymi dziećmi, co także znajduje potwierdzenie w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. <i>o zawodach pielęgniarek i położnych</i>. Zgodnie z standardem kształcenia¹ przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki absolwent nabywa wiedzę w zakresie psychologii, pedagogiki (łącznie w liczbie godzin dydaktycznych 120 ćwiczeń i wykładów) oraz pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego (80 godzin dydaktycznych oraz 280	W art. 1 projektu pkt 12) dot. art. 16 ust. 1 pkt 1 proponuję następujące brzmienie przepisu, aby jednoznacznie wskazywał, że ukończenie studiów na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo stanowi wystarczającą kwalifikację do pracy na stanowisku opiekuna: „1) ukończyła studia na kierunku: „a) pielęgniarstwo lub położnictwo, b) ukończyła studia wyższe na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, pod warunkiem odbycia przed zatrudnieniem w żłobku lub klubie dziecięcym 80-godzinnego szkolenia w formie zajęć praktycznych pod kierunkiem opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz 30-godzinnego szkolenia z zakresu standardów opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3, lub”.	Uwaga uwzględniona Projektowane brzmienie art. 16 art. 1 pkt. 1: Art. 16. 1. Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba, która odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz: 1) ukończyła: a) studia na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo lub pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, studia w zakresie pedagogiki przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej lub studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej lub b) studia na dowolnym kierunku, których program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem lub

¹ rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 października 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1514 ze zm.).

		godzin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych realizowanych w warunkach klinicznych lub na oddziałach pediatrycznych). Powyższe dotyczy także absolwentów studiów na kierunku położnictwo.		c) szkołę policealną na kierunku opiekunka dziecięca – oraz przed podjęciem zatrudnienia w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 80-godzinne szkolenie w formie praktyk zawodowych pod kierunkiem opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennego opiekuna oraz 30-godzinne szkolenie z zakresu standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c.
5	Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych	W opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych pominięcie pielęgniarki i położnej zatrudnionych na stanowisku medycznym, realizującej zadania z zakresu opieki zdrowotnej, pozbawi uprawnień, które otrzyma osoba o tych samych kwalifikacjach, ale zatrudniona na innym stanowisku. Działanie może być demotywujące i prowadzić do marginalizacji pracy pielęgniarki, położnej w żłobkach. Przypomnienia wymaga fakt, iż pielęgniarki i położne mają obowiązek stałego aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności zawodowych oraz prawo do doskonalenia zawodowego w różnych rodzajach kształcenia podyplomowego (art. 61 ust. 1 ustawy <i>o zawodach pielęgniarki i położnej</i>).	W art. 1 projektu pkt 14) dotyczący dodania art. 18ac ust 1 proponuję zmianę brzmienia przepisu i nadanie następującej treści: „1. Opiekunowi, pielęgniarce oraz położnej zatrudnionym w żłobku lub klubie dziecięcym przysługuje prawo do płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem przez nich kwalifikacji zawodowych w wymiarze 16 godzin rocznie lub dwóch dni rocznie”.	Uwaga nieuwzględniona – wprowadzenie prawa do płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych zostało zaproponowane ze względu na umożliwienie realizacji wymogu ustawowego dotyczącego aktualizacji wiedzy i podnoszenia kompetencji opiekunów. W związku z tym, że opieka nad dzieckiem jest zapewnia do 10 godzin dziennie, opiekunowie nie byli w stanie realizować ww. obowiązku ustawowego. Takiego obowiązku nie przewidziano w ustawie w stosunku do pielęgniarek i położnych, więc nie jest zasadne przyznawanie im uprawnień do czasu wolnego związanego z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych.
6	Naczelna Rada	W opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i	W art. 7 projektu dot.	Uwaga nieuwzględniona –

	Pielęgniarek i Położnych	Położnych brak jest podstaw do pominięcia uprawnień dla zatrudnionych w żłobku lub klubie dziecięcym pielęgniarki i położnej w sytuacji, gdy prawo takie przewidziano dla opiekunów.	wprowadzenia zmian w pkt 4 w art. 4 ust. 7 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. <i>o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego</i> (Dz. U. z 2024 r., poz. 380) proponuję zmianę brzmienia przepisu poprzez dopisanie pielęgniarek i położnych uprawnionych do ulgowych przejazdów. „4) opiekunowie, pielęgniarki i położne zatrudnieni w żłobku lub klubie dziecięcym, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. <i>o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3</i> (Dz. U. z 2024 r. poz. 338, 743 i 858 oraz z 2025 r. poz. 620), oraz zatrudnieni w punkcie opieki dziennej dzienni opiekunowie, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. <i>o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3</i>.”	wprowadzenie tego uprawnienia ma na celu gratyfikację osób, które bezpośrednio sprawują opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 i zachęcić je do zostania opiekunem bądź pozostania opiekunem. Ponadto należy zauważyć, że w ustawie przewidziano, że żłobek nie ma obowiązku zatrudnienia pielęgniarki lub położnej, a może jedynie zapewnić zgodnie ze statutem żłobka, pielęgnację i opiekę pielęgniarki lub położnej. Dodatkowo ten wymóg dotyczy tylko żłobków, do których uczęszcza więcej niż 32 dzieci.
--	--	---	--	--

Odniesienie się do uwag zgłoszonych w ramach opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Propozycja zmiany	Odniesienie się do uwagi
1	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Proponujemy w art. 32 ust. 2 projektu ustawy wprowadzić uregulowanie, zgodnie z którym minister właściwy ds. rodziny będzie zobowiązany zasilić system teleinformatyczny danymi z dotychczasowego rejestru żłobków i klubów dziecięcych, o którym mowa w art. 26 <i>ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3</i> oraz wykazu dziennych opiekunów, o którym mowa w art. 36 ust. 1a tej ustawy. Automatyczne przeniesienie danych z dotychczasowego rejestru żłobków/wykazu dziennych opiekunów jest uzasadnione tym, że przeniesienie danych w sposób ręczny, z uwagi na bardzo szeroki zakres danych, jest nieekonomiczne, a ponadto taka formuła przeniesienia danych rodzi ryzyko powstania błędów. Natomiast w kolejnej jednostce redakcyjnej art. 32 proponujemy pozostawić brzmienie projektowanego ust. 2, wydłużając jednakże termin na wprowadzenie danych do dnia 31 grudnia 2027 r. (w miejsce dotychczasowego terminu, tj. do 30 września 2027 r.).		Uwaga częściowo uwzględniona – wprowadzono regulacje stanowiące o zasileniu systemu teleinformatycznego ZUS danymi z systemu teleinformatycznego ministra właściwego do spraw rodziny. Określono jednakże inaczej niż w propozycji ZUS terminy związane z wprowadzaniem lub zasilaniem systemu teleinformatycznego danymi. Proponuje się, że: - ZUS utworzy system teleinformatyczny (zawierający nowe funkcjonalności, związane z np. z prowadzeniem punktów opieki dziennej czy z wydawaniem mLegitymacji) do dnia 30 września 2027 r., - w dniu 31 grudnia 2027 r. minister właściwy do spraw rodziny przemiegruje dane ze swojego systemu teleinformatycznego do systemu teleinformatycznego ZUS, - od 1 stycznia 2028 r. podmioty prowadzące instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 będą zobowiązane zasilić rejestr nowymi danymi osobowymi.

		Takie rozwiązanie umożliwi odpowiednio wójtowi, burmistrzowi i prezydentowi miasta wprowadzenie do nowego rejestru również danych, a także korekt danych z okresu od 1 października do 31 grudnia 2027 r.		
2	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Z art. 46 w zw. z art. 1 pkt 20 i 30 projektu ustawy wynika, że z dniem 1 stycznia 2028 r. zostaną uchylone przepisy dot. rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów. W związku z tym proponujemy dodanie przepisów, które: 1) umożliwiałyby dostęp Zakładowi do danych z dotychczasowego rejestru żłobków i klubów dziecięcych/wykazu dziennych opiekunów po dniu 31 grudnia 2027 r. do 31 stycznia 2028 r.; 2) zobowiązywałyby podmiot wpisany do rejestru żłobków/wykazu dziennych opiekunów do wprowadzenia w styczniu 2028 r. zmiany danych lub informacji zawartych w tym rejestrze/ wykazie w terminie 5 dni roboczych liczonych od pierwszego dnia stycznia 2028 r., według stanu na ostatni dzień grudnia 2027 r., do starego rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów		Uwaga nieuwzględniona w związku z nową projektowaną propozycją terminów związanych z wprowadzaniem lub zasilaniem systemu teleinformatycznego danymi.

		(rozwiązanie analogiczne do obecnie obowiązującego art. 35 ust. 1 pkt 2b ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3). W następstwie uwzględnienia powyższej propozycji konieczna byłaby również zmiana w przepisach przejściowych, które umożliwiałyby funkcjonowanie starego rejestru żłobków i klubów dziecięcych/wykazu dziennych opiekunów również po dniu 1 stycznia 2028 r. Powyższy postulat uzasadniamy tym, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca świadczenia na podstawie danych z rejestru żłobków/wykazu dziennych opiekunów za poprzedni miesiąc. Jeżeli dane do nowego rejestru będą wprowadzone do dnia 31 grudnia 2027 r., to rejestr ten będzie zawierał dane, które będą dotyczyć najpóźniej miesiąca listopada 2027 r. (czyli nie będzie zawierał danych za grudzień 2027 r.). Stąd konieczność wprowadzenia w styczniu 2028 r. danych za grudzień 2027 r. jeszcze do starego rejestru/wykazu. Z tego względu niezbędne jest funkcjonowanie starego rejestru/wykazu jeszcze w styczniu 2028 r., jak również umożliwienie Zakładowi dostępu do danych z tego rejestru/wykazu w styczniu 2028 r.		
--	--	--	--	--

3	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Ponadto niezbędne jest w naszej ocenie dodanie przepisów, które przewidują: 1) wydłużenie terminu w lutym 2028 r. na wprowadzenie (przez podmiot wpisany do rejestru) zmian danych lub informacji zawartych w nowym rejestrze za styczeń 2028 r., do 8 dni roboczych liczonych od pierwszego dnia lutego 2028 r., według stanu na ostatni dzień stycznia 2028 r. (wyłączając tym samym do zmian zaistniałych w styczniu stosowanie projektowanego art. 47x ust. 1 pkt 2b ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3; proponowane przez nas rozwiązanie jest wzorowane na obecnie obowiązującym art. 35 ust. 1 pkt 2b wskazanej ustawy) - migracja danych o dzieciach i opłatach za pobyt dziecka w placówce za okres do 31 grudnia 2027 r. będzie miała miejsce w styczniu 2028 r.; wydłużenie terminu na wprowadzenie tych danych za styczeń w lutym 2028 r. pozwoli podmiotom wpisanym do rejestru na sprawdzenie poprawności zmigrowanych danych; 2) wydłużenie w lutym 2028 r. dla		Uwaga nieuwzględniona w związku z nową projektowaną propozycją terminów związanych z wprowadzaniem lub zasilaniem systemu teleinformatycznego danymi.

		Zakładu Ubezpieczeń Społecznych terminu wypłaty świadczenia aktywnie w żłobku do 29 lutego 2028 r. (zgodnie z art. 15 ust. 9 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic” świadczenie to przekazywane jest w terminie do 20 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni) - rozwiązanie to pozwoli Zakładowi na wypłatę świadczeń w lutym 2028 r. po odczytaniu danych z rejestru za styczeń 2028 r.		
4	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	W odniesieniu do projektowanej możliwości zlecenia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych zadania określonego art. 1 pkt 50 projektu ustawy, proponujemy dodanie regulacji umożliwiającej Zakładowi sfinansowanie budowy systemu teleinformatycznego ze środków publicznych. Postulujemy o dodanie w art. 62a nowej jednostki redakcyjnej w brzmieniu: <i>„Koszty obsługi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych budowy i utrzymania systemu informatycznego, o którym mowa w ust. 1 i 3 są finansowane z budżetu Państwa.”.</i> Budowa przez Zakład systemu		Uwaga uwzględniona

		informatycznego do obsługi zadań wynikających z ww. projektu ustawy, a następnie utrzymanie tego systemu - nie mogą być finansowane ze środków własnych Zakładu pochodzących w szczególności z odpisu z FUS na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 71 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład może wykonywać inne zlecone zadania z dziedziny ubezpieczeń lub zabezpieczenia społecznego odpłatnie, na zasadach określonych w przepisach lub w umowach albo w porozumieniach zawartych z jednostką zlecającą. Oznacza to, że środki finansowe na budowę systemu przez Zakład, jego dalszy rozwój, aktualizację i dostosowanie do zmian przepisów jak również na jego utrzymanie i zapewnienie niezbędnej infrastruktury techniczno- systemowej powinny zostać w całości sfinansowane z budżetu Państwa, a ustawa powinna taką formę finansowania zadania dla Zakładu zapewnić. Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien otrzymywać z budżetu Państwa środki finansowe niezbędne nie tylko do budowy systemu IT, ale również jego utrzymania i modyfikacji w kolejnych latach.		
--	--	---	--	--

1	NSZZ Solidarność	Zmiany w zakresie art. 13 ust. 2 pkt. 1 zmienianej ustawy obniżają wymagania dotyczące posiadanego doświadczenia pracy z dziećmi dla dyrektorów żłobka z 3 lat do 1 roku. Zdaniem NSZZ „Solidarność” zmiana jest niekorzystna i oczekujemy, że poza spełnieniem wymagań dotyczących kwalifikacji zawodowych kandydat na dyrektora placówki żłobkowej będzie posiadał przynajmniej 2 letnie doświadczenie pracy z dziećmi. Osoba, która organizuje pracę opiekunów musi bezwzględnie znać specyfikę pracy w instytucjonalnej opiece		Uwaga uwzględniona. Propozycja zmiany art. 13 ust. 2: 9) w art. 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Dyrektorem żłobka może być osoba posiadająca: 1) kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1, 2 lub 3 lit. a, z wyłączeniem osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe, oraz co najmniej dwuletnie doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 , lub (...)”
2	NSZZ Solidarność	W zmienianym art. 16 ust. 1 pkt 3 proponuje się istotne obniżenie kwalifikacji dla opiekunów żłobków i klubów dziecięcych, którzy mogą mieć wykształcenie zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe. Jest to duża niespójność. Co do zasady wymaga się od opiekunów dzieci kwalifikacji umożliwiających właściwe sprawowanie opieki, pielęgnacji, ale też edukacji. Sam kurs, którego wymiar czasu pracy planuje się wydłużyć z 280 godzin do 310 godzin nie jest wystarczający. Budzi to także wątpliwości natury organizacyjnej oraz zasad awansu zawodowego, wynagradzania pracowników za tą samą pracę i w tym samym wymiarze godzin, gdyż opiekunami są także osoby z wyższym		Uwaga częściowo uwzględniona. Dokonana została zmiana polegająca na wyłączeniu osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe od możliwości spełniania kwalifikacji na dyrektora żłobka. Odnosząc się do kwestii zasad awansu zawodowego oraz wynagradzania pracowników za tą samą pracę i w tym samym wymiarze godzin informujemy, że istnieje możliwość indywidualnego podejścia przez lokalne władze gminne do ustanowienia zasad wynagradzania i awansowania pracowników samorządowych instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

		kierunkowym i podyplomowym wykształceniem. Zdaniem NSZZ „Solidarność” wykształcenie na poziomie szkoły zawodowej lub branżowej I stopnia nie spełnia wymogu posiadania odpowiednich kwalifikacji do opieki nad małym dzieckiem. Dlatego wnosimy o określenie przepisu do wymogu wykształcenia co najmniej na poziomie średnim, uzupełnionego specjalistycznym kursem, o którym mowa powyżej		Zaproponowane zmiany dotyczące struktury kursów w dużo większej mierze, niż dotychczasowe przepisy, określają pożądane kompetencje, umiejętności i wiedzę kandydatów do sprawowania roli opiekuna. Przeniesiony zatem (a nie zmniejszony) został ciężar dot. oczekiwań wobec przygotowania opiekunów.
3	NSZZ Solidarność	Niezrozumiała jest zmiana dotycząca art. 40c ust. 2 zmienianej ustawy, w którym w przypadku podnoszenia kwalifikacji przez opiekuna w ramach urlopu szkoleniowego, jego nieobecność skutkuje zamknięciem placówki. Zdaniem Prezydium KK, idąc za przykładem projektowanego art. 40b ust. 1, kiedy to podczas urlopu wypoczynkowego opiekuna, opieka nad dziećmi powinna być sprawowana w tym samym miejscu przez innego opiekuna w ramach zastępstwa. Takie rozwiązanie spowoduje spójność przepisów, ale także uchroni od dezorganizacji życia rodzinnego i zawodowego rodziców lub opiekunów małych dzieci.		Uwaga nieuwzględniona. Sposób organizacji pracy instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w dniu, w którym opiekunom udziela się czasu wolnego w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, zależy od decyzji osoby kierującej tą instytucją – może ona zorganizować zastępstwo albo zamknąć instytucję.
1	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 6 -art. 6e ust. 2 Dostarczanie posiłków W naszej ocenie należy rozważyć wykreślenie lub odpowiednią zmianę		- uwaga nieuwzględniona: zapis dopuszcza zawarcie indywidualnego porozumienia z rodzicami a osobą kierującą placówką w tym zakresie (uwzględniając specyfikę placówki i

		przepisu: „Rodzic po uzgodnieniu odpowiednio z dyrektorem żłobka, osobą kierującą pracą klubu dziecięcego lub dziennym opiekunem, może dostarczać odpowiednio do żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej gotowe posiłki dla dziecka wymagającego stosowania diet leczniczych” Tworzenie otwartej drogi do dostarczania posiłków przez rodziców niesie ryzyko zakażeń. Przed wszystkim takie działanie niesie z sobą ryzyko braku kontroli m.in. nad tym, jak długo, w jaki sposób i w jakiej temperaturze był przechowywany posiłek w domu rodzica. A żłobek ma ponosić odpowiedzialność za podanie posiłku dziecku, nad przygotowaniem którego i przechowywaniem do czasu przekazania nie miał żadnej kontroli. Należy również uwzględnić, że nie wszystkie placówki będą miały możliwość spełnienia wymagań w zakresie przechowywania, jak też ewentualnego podgrzewania dostarczonych posiłków. Co w takiej sytuacji? Żłobki często mają możliwość zapewniania różnego rodzaju diet. W żłobkach miejskich są to wszelkie diety eliminacyjne, istnieje też możliwość zamiany produktów przy diecie podstawowej, jak również dodatkowo przy diecie eliminacyjnej		diety danego dziecka) nie obliguje jednak placówki do realizacji każdej diety (istnieje możliwość odmowy ze strony placówki realizacji diety jeśli nie może ona – placówka zagwarantować zdrowia i bezpieczeństwa dziecka)
--	--	--	--	---

		jeśli dziecko tego wymaga. Nie są pobierane zaświadczenia od lekarza, dostosowanie diety wynika z informacji przekazywanych przez rodzica. Posiłki planują dietetycy, przy użyciu systemu pilnującego wartości odżywczych, kaloryczności. Posiłku przygotowują własne kuchnie według receptur w systemie. Jednocześnie żłobki mają wprowadzone procedury GHP, GMP oraz HACCP. Dopuszczając tę możliwość należałoby: - określić charakter diet leczniczych, które będą objęte taką możliwością. – uzyskać wytyczne z Inspektoratu Sanitarnego, w jaki sposób należy przechowywać przyjęte posiłki.		
2	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 6 - art 6f W naszej ocenie zbędne jest stanowisko pracy „lidera edukacji wczesnodziecięcej” Funkcję lidera edukacji wczesnodziecięcej powinien pełnić dyrektor placówki, po odbyciu stosownych szkoleń. Proponuje się niewłączanie lidera w nadzór sprawowany przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (art. 6f ust. 4) Wysoka jakość opieki w żłobku lub klubie dziecięcym zależy jest od osób sprawujących opiekę i ich zaangażowania w pracę.		Uwaga uwzględniona

		Brak wskazania, na jakich zasadach miałyby przebiegać współpraca z liderem edukacji wczesnodziecięcej, tj. czy i jaką umowę należy zawrzeć z takim liderem, czy współpraca ma charakter odpłatny, jaki jest zakres odpowiedzialności lidera? Z jednej strony lider ma stanowić wsparcie, a z drugiej kontrolę z ramienia wójta/burmistrza/prezydenta, co stanowi sprzeczność. Organ nadzoru sprawuje nadzór na podstawie i w zakresie określonym ustawą. Wobec ogólnego określenia w projekcie statusu i kompetencji lidera edukacji wczesnodziecięcej, a zwłaszcza jego roli w nadzorze – jego udział w tych czynnościach może budzić wątpliwości formalnoprawne. Lider nie jest w systemie potrzebny.		
3	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Brak regulacji Dot. W art. 1 pkt 8 – art. 9c W zw.z art. 1 pkt 19 Czy prowadzenie punktu dziennej opieki nie powinno być działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców...” ? W art. 9c ustalono, że prowadzenie żłobka i klubu dziecięcego jest działalnością regulowaną. W związku z tym być może także prowadzenie punktu		Uwaga uwzględniona

		opieki dziennej powinno być działalnością regulowaną i stosowny przepis powinien znaleźć się w rozdziale 4 „Punkt opieki dziennej” – (art. 1 pkt 19). Wobec wprowadzanego przez projekt ustawy jeszcze większego zbliżenia punktów dziennej opieki do żłobków i klubów dziecięcych, w tym włączenia ich do jednego rejestru, konsekwentnie także prowadzenie punktu opieki dziennej mogłoby być działalnością regulowaną.		
4	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 9 - art. 13 ust. 2 Proponujemy zmienić przepis: „Dyrektorem żłobka może być osoba posiadająca: 1) kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1, 2 lub 3 lit. a, oraz co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 , lub 2) kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 lit. b.” w kierunku podwyższenia wymagań kwalifikacyjnych. Takie uregulowanie wydaje się być nietrafione, zwłaszcza, że zmienia się także art. 16.: - art. 16 ust. 1 pkt 1 zawęży się ukończone kierunki do: pielęgniarstwo, położnictwo, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, wykluczając jednocześnie inne ważne kierunki dające przygotowanie pedagogiczne. W żłobkach stawia się na edukację poprzez zabawę, a w wykształceniu wymienia		uwaga nieuwzględniona. Zaproponowane zapisy pozostawiają swobodę podmiotom prowadzącym żłobki w zakresie oczekiwanych kompetencji dyrektorów, którzy będą mieli możliwość określenia wymagań dodatkowych dot. wykształcenia potencjalnych dyrektorów, jednocześnie nie zamyka to możliwości awansowania opiekunów/opiekunek z doświadczeniem zawodowym, które wykazały się kompetencjami do sprawowania tej funkcji

		się dwa kierunki medyczne i jeden pedagogiczny, jednocześnie nie wspominając nic o wykształceniu dającym predyspozycje do zarządzania zespołem, budżetem itp. - art. 16 ust. 1 pkt 2 - ukończyła studia wyższe na dowolnym kierunku, którego program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem - art. 16 ust. 1 pkt 3 a posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe lub zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe i przed zatrudnieniem jako opiekun w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 310-godzinne szkolenie wstępne. Czy dyrektorem żłobka – czyli osobą odpowiadającą za pracę merytoryczną, pedagogiczną zespołu, kierowanie zespołem, zarządzanie finansami, itp. ma zostać osoba z wykształceniem zasadniczym zawodowym? Podobnie nieodpowiednie jest przyjęcie wymagań dla dyrektora: „kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 lit. b.”; Czy różnica pomiędzy kwalifikacjami na opiekuna i dyrektora – jest taka, że dyrektor dodatkowo ma posiadać roczne doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3?		
5	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 11 - art. 15 ust. 3 Postulujemy zmianę brzmienia ust. 3 na: „W żłobku, do którego uczęszcza więcej		Uwaga częściowo uwzględniona Przepis zmieniono w ten sposób, że w żłobku, do którego uczęszcza więcej

		niż dwadzieścioro dzieci, <u>może być</u> zatrudniona pielęgniarka lub położna.” Naszym zdaniem proponowany przepis pozostawia szerokie pole do dowolnej interpretacji, m.in. w zakresie: - definiowania zakresu „usług pielęgniarskich” w placówce niemedycznej, - formy realizacji obowiązku zapewnienia usługi pielęgniarskiej lub usługi położnej (współpraca z podmiotem leczniczym, dyżur, etat, umowa cywilnoprawna, działalność gospodarcza), - kryteriów określania „potrzeb żłobka”. Obserwując trudności związane z zatrudnieniem pielęgniarek w żłobkach oraz analizując zakres ich obowiązków, rekomendujemy <u>rezygnację z obowiązkowego zatrudniania pielęgniarki w żłobku, jak i konieczności zapewnienia opieki pielęgniarki/położnej.</u> Żłobek nie pełni funkcji medycznych ani nie udziela świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów ustawy o działalności leczniczej. Jego podstawowym zadaniem jest zapewnienie dzieciom opieki, pielęgnacji i wczesnej edukacji w warunkach zbliżonych do domowych. Zatrudnianie pielęgniarki lub położnej w żłobku budzi wiele niejasności.		niż trzydzieścioro dwoje dzieci (limit podniesiony z 20 dzieci): 1) zatrudnia się przynajmniej jedną pielęgniarkę lub położną lub 2) zapewnia się dzieciom, zgodnie ze statutem żłobka, pielęgnację i opiekę pielęgniarki lub położnej.
--	--	--	--	---

		Rezygnacja z etatu pielęgniarki pozwoli na lepsze dostosowanie struktury kadrowej żłobka do faktycznych potrzeb placówki, jednocześnie eliminując problemy związane z brakiem specjalistów oraz nieefektywnym wykorzystaniem ich kompetencji. Obowiązujące mechanizmy zapewniające bezpieczeństwo dzieci w żłobkach są naszym zdaniem adekwatne. Ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 nakłada na opiekunów obowiązek systematycznego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Alternatywnie proponujemy rozszerzenie szkoleń dla opiekunek z pierwszej pomocy o zakres podawania leków ratujących życie w przypadku alergii. W sytuacjach nagłych żłobki działają zgodnie z obowiązującymi procedurami – udzielają pierwszej pomocy przedmedycznej, wzywają odpowiednie służby ratunkowe oraz informują rodziców. Tym bardziej obowiązkowe zatrudnianie pielęgniarek w żłobkach nie jest zasadne. Powinno być rozwiązaniem opcjonalnym, uzależnionym od liczby dzieci przewlekłe chorych oraz specyfiki placówki.		
6	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 12 - art. 16 ust. 1 Wymagania co do wykształcenia opiekuna są zbyt niskie, szczególnie w zakresie wykształcenia zasadniczego –		Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowane zmiany dotyczące struktury kursów w dużo większej mierze, niż dotychczasowe przepisy,

		„posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe lub zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe” Listę kwalifikujących kierunków studiów należałoby rozszerzyć o pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą lub inne kierunki pedagogiczne. Proponowane zmiany obniżają standardy dotyczące opiekunów, które z założenia miały być podniesione. Jeśli chcemy budować prestiż zawodu opiekuna, to niezbędne jest utrzymanie minimalnego poziomu wykształcenia na poziomie średniego/ średniego branżowego. Niejasne jest też, czy kwalifikacje absolwentów szkół policealnych na kierunku opieki dziecięcej zostały uwzględnione w punkcie 3b? Zawężanie kierunków do dwóch medycznych i jednego pedagogicznego jest niecelowe. Należy rozszerzyć listę kierunków pedagogicznych. Osoba z wykształceniem medycznym nie ma kompetencji do pracy pedagogicznej z dziećmi – a taka jest aktualnie przede wszystkim realizowana w żłobkach.		określają pożądane kompetencje, umiejętności i wiedzę kandydatów do sprawowania roli opiekuna. Przeniesiony zatem (a nie zmniejszony) został ciężar dot. oczekiwań wobec przygotowania opiekunów. Z racji częstej zmiany nazewnictwa kierunków studiów i pojawiających się z tym problemów interpretacyjnych wśród osób, które chciały podjąć pracę jako opiekun w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, zrezygnowano z literalnego wymieniania kierunków studiów. Określony został zakres, którego mają dotyczyć studia.
7	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 12 - art. 16 ust. 1 i ust. 4 – w zakresie szkoleń wymaganych od opiekunów Przepisy w zakresie wymaganych o		- Programy studiów nie obejmują standardów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, będących podstawą pracy pedagogicznej z najmłodszymi

	opiekunów szkoleń wydają się być niejasne. Pojawia się szereg pytań i wątpliwości. Przykładowo wymóg odbycia przed zatrudnieniem na stanowisku opiekuna w żłobku 80 - godzinnego szkolenia w formie zajęć praktycznych pod kierunkiem opiekuna oraz 30 - godzinnego szkolenia z zakresu standardów opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 w przypadku osób, które ukończyły studia wyższe kierunkowe nie powinien znaleźć się w zapisach ustawy. Wymaganie szkoleń przed zatrudnieniem w opisanym przypadku znacznie utrudni proces rekrutacyjny. Ukończenie studiów wyższych na kierunku pedagogicznym lub medycznym zapewnia odpowiednie przygotowanie merytoryczne w zakresie rozwoju psychofizycznego dziecka, opieki, wychowania i podstaw zdrowia dziecka. Z tego względu szkolenia praktyczne oraz szkolenie z zakresu standardów opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 mogą zostać zrealizowane obligatoryjnie w trakcie zatrudnienia, bez ryzyka obniżenia jakości świadczonej opieki. Proponuje się przesunięcie wymogu odbycia szkoleń na okres w trakcie zatrudnienia, z możliwością ich ukończenia w ciągu 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy. Takie		dziećmi. Podobnie praktyki zawodowe na studiach nie są powszechnie realizowane w tej grupie wiekowej. Stąd istnieje potrzeba, aby przynajmniej w minimalnym zakresie absolwenci studiów zapoznali się ze specyfiką pracy z tą grupą wiekową. Dlatego proponuje się następujące przepisy: „Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba, która odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz: 1) ukończyła: a) studia na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo lub pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, studia w zakresie pedagogiki przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej lub studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej lub
--	---	--	--

		rozwiązanie zapewnia, że kandydaci studiów wyższych przejdą odpowiednie przygotowanie do specyfiki zawodu opiekuna w żłobku bez nadmiernych barier w dostępności do zatrudnienia. - Czy projekt przewiduje zwolnienie osób legitymujących się tytułem zawodowym "opiekunka dziecięca", uzyskanym w wyniku ukończenia policealnego studium, z obowiązku ukończenia 310-godzinnego szkolenia przygotowującego do pracy w żłobku? Czy uwzględniono tę ścieżkę kształcenia? Absolwenci policealnego studium opiekunek dziecięcych uzyskują tytuł zawodowy "opiekunka dziecięca" i kwalifikacje zawodowe w tymże zawodzie wpisanym do klasyfikacji zawodów i specjalności. Program kształcenia policealnego studium opiekunek dziecięcych obejmuje zarówno przygotowanie teoretyczne, jak i praktyczne z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, realizowane m.in. w placówkach żłobkowych.		b) studia na dowolnym kierunku, których program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem lub c) szkołę policealną na kierunku opiekunka dziecięca – oraz przed podjęciem zatrudnienia w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 80-godzinne szkolenie w formie praktyk zawodowych pod kierunkiem opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennego opiekuna oraz 30-godzinne szkolenie z zakresu standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c lub.”.
8	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 14 – art. 18ab ust. 1 Funkcjonariusz publiczny Jakie jest uzasadnienie dla nieuwzględnienia dyrektorów/kierowników tych placówek, a także pielęgniarek i położnych zatrudnionych w żłobku w przepisach ochronnych. Oni także powinni mieć także ochronę na zasadach		Uwaga nieuwzględniona – celem nowelizacji jest wzmocnienie roli opiekuna małego dziecka, a nie osób odpowiedzialnych za zarządzenie instytucjami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

		przewidzianych dla funkcjonariusza publicznego, na takich zasadach jak opiekunowie.		
9	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 17 - art. 25 ust. 4. Wg projektu, podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy <u>jest obowiązany</u> zapewnić na terenie, na którym jest prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, plac zabaw dla dzieci w wieku do lat 3. Plac zabaw powinien być zaleceniem, a nie obowiązkiem. Nie wszystkie żłobki będą w stanie spełnić wymagania. Ogólnodostępny plac zabaw może być nieprzystosowany do potrzeb dzieci do lat 3 oraz nie spełniać warunków technicznych pod względem bezpieczeństwa – co utrudni otwieranie nowych placówek, a w szczególności klubów dziecięcych		Uwaga częściowo uwzględniona Regulacje zostały zmienione w ten sposób, że obowiązek posiadania placów zabaw dotyczyć będzie jedynie nowopowstałych żłobków. Podmioty prowadzące kluby dziecięce będą zobowiązane zapewnić dostęp do placów zabaw. Istniejące przed wejściem w życie zmian żłobki nie będą musiały tworzyć placów zabaw, a jedynie zapewnić do nich dostęp. W projekcie odstąpiono również od określenia, że ogólnodostępny plac zabaw, do którego żłobki i kluby zapewniają dostęp musi być dostosowany do dzieci w wieku do lat 3.
10	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 24 - art. 39 ust. 7 Wydaje się, że wszystkie przypadki odmowy wpisu do Rejestru powinny być w formie decyzji, nie tylko przypadek określony w art. 39 ust. 7 gdy lokal nie spełnia warunków Może wszystkie przypadki odmowy wpisu do Rejestru powinny być w formie decyzji, aby była możliwość zaskarżenia tego rodzaju decyzji organu		Uwaga częściowo uwzględniona Zgodnie z projektowanym art. 47v każda odmowa wpisu do rejestru oraz każde wykreślenie z rejestru następują w drodze decyzji administracyjnej.

		nadzoru		
11	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 24 -art.39 ust. 7 Zastąpić słowo „mogą odmówić” - „odmawiają” Przy niespełnianiu warunków (w tym lokalowych) przez punkt opieki dziennej odmowa wpisu do rejestru powinna być obligatoryjna, a nie fakultatywna		Uwaga uwzględniona
12	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – art. 47c ust. 1 Proponujemy zmienić: Opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennemu opiekunowi zatrudnianemu w punkcie opieki dziennej wydaje się legitymację służbową („mLegitymację”) - gdyż pominięto inne osoby zatrudnione w żłobku. - mLegitymacja powinna przysługiwać nie tylko opiekunom. Czy będzie przysługiwać dyrektorom/kierownikom tych placówek, a także pielęgniarkom i położnym zatrudnionym na etacie w żłobku?		Uwaga nieuwzględniona Intencją zmiany jest podniesienie prestiżu zawodu opiekuna w żłobku, klubie dziecięcym i dziennego opiekuna. Trzeba przy tym zauważyć, że dyrektor żłobka/kierownik klubu dziecięcego są różnymi zawodami (stanowiskami), zatem nie należy traktować wszystkich pracowników instytucji opieki jako jednej (homogenicznej) grupy zawodowej, ale dostrzegać jej zróżnicowanie wewnętrzne, dlatego wyróżnienie zawodów opiekuńczych jest intencyjne.
13	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – art. 47c ust. 2 Zmienić, dodając alternatywną formę dokumentu mLegitymacja jest dokumentem mobilnym realizowanym przy użyciu aplikacji mObywatel. Powinna być możliwość wydawania jej w innej formie niż elektroniczna. Posiadanie legitymacji służbowej opiekuna obliguje pracownika do korzystania z aplikacji mObywatel.		Uwaga nieuwzględniona Przewiduje się tylko formę elektroniczną, ponieważ dąży się do pełnej cyfryzacji, tak jak w przypadku wniosków o wpis do rejestru. Całkowita elektroniczna legitymacji służbowej zapewni także łatwość i płynność obsługi oraz usprawni korzystanie użytkownikom z uprawnień im przysługujących.

		Opiekun powinien mieć wybór, z jakiej formy legitymacji chce skorzystać. Można byłoby ustanowić zasadę, w myśl której legitymacja jest dokumentem mobilnym, ale na wniosek opiekuna może być wydawana w formie tradycyjnej, papierowej. Uwzględnia to sytuację zróżnicowania w dostępie do Internetu oraz w korzystaniu z technologii.		
14	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – art. 47c ust. 3 Wyjaśnić sposób weryfikacji osoby nadającej mLegitymację - Wg art. 47 c ust. 3. mLegitymacja jest udostępniana w aplikacji mObywatel po uwierzytelnieniu przy użyciu certyfikatu podstawowego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel. Czy osoby uprawnione do nadawania mLegitymacji będą mogły dokonać zatwierdzenia z użyciem kwalifikowalnego podpisu elektronicznego (bez konieczności logowania się z użyciem własnego nr PESEL)?		Uwaga częściowo uwzględniona Przepisy zostały zmienione w ten sposób, że nie jest w nich już wskazany organ wydający mLegitymację. natomiast aplikacja mObywatel będzie wykorzystywana przez osobę chcącą posłużyć się mLegitymacją za pomocą środków przewidzianych w aplikacji. Aby wywołać połączenie z usługą niezbędne jest podanie numeru PESEL, po którym będzie wywoływane wyświetlenie mLegitymacji w aplikacji.
15	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – art. 47d ust. 2 Zmieć okres ważności mLegitymacji - mLegitymację wydaje się bezterminowo, a właściwe byłoby wydawanie jej na określony czas Zasadnym byłoby określenie, że na czas zatrudnienia z możliwością przedłużenia.		Uwaga uwzględniona
16	KWRIST Unia	W art. 1 pkt 32 – art. 47e		Uwaga częściowo uwzględniona

	Metropolii Polskich	Rozszerzyć i uogólnić listę podmiotów wydających mLegitymację. Wg projektu mLegitymację wydaje dyrektor żłobka, osoba kierująca pracą klubu dziecięcego, podmiot prowadzący punkt opieki dziennej. Zapis powinien być bardziej ogólny. W miejskich zespołach żłobków to dyrektor zespołu ma uprawnienia do wykonywania czynności pracodawcy, a nie dyrektor danego żłobka. Kto w takiej sytuacji ma wydać legitymację? Wydanie mlegitymacji należy traktować jako nabycie uprawnienia pracowniczego, czyli czynność ze strony pracodawcy jest konieczna		Przepisy zostały zmienione w ten sposób, że nie jest w nich już wskazany organ wydający mLegitymację, natomiast jest wskazane, kto wprowadza do rejestru dane dot. pracowników, które są niezbędne do wydania mLegitymacji.
17	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – Art. 47f ust. 2. Zmienić: „W przypadku unieważnienia mLegitymacji z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 2 i 3 opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennemu opiekunowi wydaje się nową mLegitymację.” W przepisie tym najprawdopodobniej doszło do omyłki. Przepis powinien brzmieć „2. W przypadku unieważnienia mLegitymacji z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 3 i 4 opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennemu opiekunowi wydaje się nową mLegitymację.”, tzn. w wypadku błędu w legitymacji lub zmiany nazwiska.		Uwaga uwzględniona
18	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – art. 47i pkt 5 Co oznacza zawieszenie działalności żłobka, klubu, które jest odnotowywane		Uwaga częściowo uwzględniona Przepisy zostały zmienione – sformułowanie „zawieszenie

		w Rejestrze Brakuje w obowiązującej ustawie, jak i w projekcie, wyjaśnienia co oznacza zawieszanie prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej – czy musi to być związane z zawieszeniem prowadzenia działalności gospodarczej? Wydaje się, że chodzi o inną sytuację niż opisana w Prawie przedsiębiorców. Ponadto projekt przewiduje wykreślenie w przypadku „niezapewniania w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej przez okres co najmniej 3 miesięcy opieki nad przynajmniej jednym dzieckiem” – czy to ma związek z zawieszeniem?		prowadzenia” zastąpiono bardziej czytelnym sformułowaniem „czasowe zamknięcie”
19	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – art. 47i pkt 9 Proponujemy zmienić - Liczba dzieci zapisanych powinna być automatycznie generowana przez system informatyczny na podstawie sprawozdań RKZ5 i danych wprowadzanych przez gminy Od momentu wprowadzenia sprawozdań RKZ5 i danych dzieci i rodziców do rejestru - liczba dzieci zapisanych powinna być automatycznie generowana przez system informatyczny na podstawie sprawozdań RKZ5 i danych wprowadzanych przez gminy. Osobne i niepotrzebne uzupełnianie łącznej liczby zapisanych dzieci skutkuje rozbieżnościami między danymi, zwłaszcza że dane te notorycznie nie są na bieżąco aktualizowane.		Uwaga nieuwzględniona To jest materia związana z działaniem systemu teleinformatycznego i nie wymaga interwencji legislacyjnej

20	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – art. 47j Rejestr osób zatrudnionych Zmienić - Rejestr danych o osobach zatrudnionych w żłobkach lub klubach dziecięcych zawiera zbyt wiele informacji – danych osobowych. Należy je ograniczyć. - Do czego są potrzebne tak szerokie dane o pracownikach? - Jaki jest cel ich gromadzenia i przetwarzania (szczególnie w zakresie szkoleń)? - Kto ma je umieszczać w rejestrze? Jeśli pracownik kadrowy, to musi mieć uprawnienia do dostępu do rejestru, a jeśli pracownik uprawniony do dostępu do rejestru, to musi mieć też upoważnienie do przetwarzania kadrowych danych osobowych. - Jaki podmiot ma je umieszczać, przy skomplikowanych strukturach (jak zespół żłobków miejskich, funkcjonujące centra usług wspólnych)? - Co do adresu poczty elektronicznej opiekuna, to powinien być to adres służbowy, czy prywatny, a jeśli prywatny, to na jakiej podstawie opiekun miałby udostępnić ten adres podmiotowi zatrudniającemu? - Kto będzie miał dostęp do tych danych?		Uwaga częściowo uwzględniona Dane te są niezbędne do przyznania mLegitymacji, której wizualizacja będzie się pojawiać w aplikacji mObywatel na podstawie danych dostępnych w rejestrze danych o osobach zatrudnionych w instytucjach opieki. Umieszczanie danych w rejestrze stanowić będzie zadanie podmiotu prowadzącego instytucję opieki i to od decyzji tego podmiotu zależeć będzie sposób zorganizowania realizacji tego zadania. Ponadto dodano w projekcie, że adres poczty elektronicznej będzie przekazywany o ile opiekun go posiada. Adres e-mail jest istotny w celu przekazywania ważnych informacji, np. o prowadzonych na terenie gminy szkoleniach.
21	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 - art. 47m ust. 1 pkt 7 Brak zmiany art. 25 ust. 2a pkt 2 ustawy		Uwaga uwzględniona

		Zmienić – Decyzja o spełnieniu warunków sanitarno-lokalowych powinna być wydawana przez jeden organ zarówno w przypadku żłobka, jak i klubu dziecięcego (inspektora sanitarnego) Decyzja o spełnieniu warunków sanitarno-lokalowych powinna być wydawana przez jeden organ zarówno w przypadku żłobka, jak i klubu dziecięcego ponieważ wydawana jest ona na podstawie dokładnie takich samych przepisów. Jednocześnie wydaje się, że najbardziej merytorycznie przygotowanym do tego organem jest państwowy powiatowy inspektor sanitarny. Brak wykształcenia kierunkowego pracowników urzędów w zakresie wydawania opinii o warunkach sanitarno – lokalowych. Zmiana potrzebna jest w art. 25 ust. 2a pkt 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, która w tej nowelizacji nie jest przewidziana.		
22	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Art. 1 pkt 32 - art. 47q Przepis ten, powielony z obowiązującej ustawy (art. 28 ust. 5 ustawy) jest niejasny Nie wiadomo, w jaki sposób wójt, burmistrz lub prezydent miasta ma umożliwiać podmiotowi prowadzącemu placówkę opieki dostęp do systemu teleinformatycznego, skoro dysponentem tego systemu jest Ministerstwo, a podmiot uzyskuje		Uwaga częściowo uwzględniona Wójt/burmistrz/prezydent miasta dokonując wpisu instytucji do rejestru, umożliwia realizację kolejnych zobowiązań instytucji do wprowadzania danych np. o opłatach, dzieciach, godzinach otwarcia, itd.

		dostęp z chwilą zarejestrowania. Przepis ten, powielony z obowiązującej ustawy zawsze był niejasny. Nowelizacja tego nie naprawia.		
23	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Art. 1 pkt 32 - art. 47u ust. 1 pkt 6 Doprecyzować - wykreślenie z rejestru w przypadku „niezapewniania w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej przez okres co najmniej 3 miesięcy opieki nad przynajmniej jednym dzieckiem” Niejasny przepis. - Czy dotyczy to sytuacji, gdy placówka jest zawieszona? - Czy chodzi o brak dzieci, czy brak opiekunów?		Uwaga uwzględniona
24	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 - Art. 47z ust. 1 Przechowywanie w rejestrze informacji dotyczących dzieci uczęszczających do żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej oraz rodziców tych dzieci, przez okres 10 lat od dnia, w którym dziecko przestało uczęszczać jest nadmierne. Wójt, burmistrz, prezydent miasta powinien być dysponentem wyłącznie danych dzieci i rodziców w placówkach prowadzonych przez gminę.		Uwaga nieuwzględniona Termin przechowywania ww. danych w rejestrze jest zgodny z ustawą o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przechowuje ww. informacje oraz informacje o wartości wypłaconych świadczeń „aktywny rodzic”, dotyczące osób, którym świadczenie „aktywny rodzic” zostało przyznane, przez okres 10 lat od dnia zaprzestania udzielania świadczenia „aktywny rodzic”, a informacje dotyczące osób, którym świadczenie „aktywny rodzic” nie zostało przyznane, przechowuje przez okres 1 roku od dnia, w którym

				decyzja w sprawie świadczenia „aktywny rodzic” stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia „aktywny rodzic” bez rozpatrzenia. Taki okres jest niezbędny dla zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wojewodów które wynikają z nałożonych na nich obowiązków pełnienia funkcji instytucji właściwej w ramach unijnej koordynacji świadczeń rodzinnych oraz zadań ZUS w związku z unijną koordynacją świadczeń „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w domu”. Należy pamiętać, że przyznanie świadczeń „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w domu” jest możliwe tylko wówczas, gdy nie zostało wypłacone świadczenie „aktywnie w żłobku” na dane dziecko we wskazanym okresie. Dla celów prawidłowej realizacji tych świadczeń konieczna będzie wymiana informacji między urzędami wojewódzkimi a instytucjami zagranicznymi w zakresie prawa do świadczeń dla dzieci w Polsce
25	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Art. 1 pkt 37 – rozdział 6a Wykreślić - Dodanie rozdziału 6a „Dzień Opiekuna Małego Dziecka” nie jest konieczne Dodanie rozdziału dotyczącego dnia opiekuna małego dziecka oraz medalu dla opiekuna pozostaje w sprzeczności z		Uwaga nieuwzględniona Jest to zgodne z postulatami składanymi od lat do MRPiPS i służy wzmocnieniu zawodu opiekuna małego dziecka.

		założeniem kierunku działania żłobków: edukacja i wspieranie rozwoju małego dziecka. Są to zagadnienia poboczne, nierozwiązujące problemów systemu opieki nad dziećmi do lat 3. Należy rozważyć rezygnację z tego działu		
26	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 37 – art. 53e Sprecyzować lub wykreślić: „W szczególnie uzasadnionych przypadkach Medal Opiekuna Małego Dziecka może zostać przyznany opiekunom małego dziecka, a także innym osobom, niespełniającym wymagań dotyczących doświadczenia w obszarze opieki nad dziećmi do lat 3, o których mowa w art. 53d.” Dodanie rozdziału dotyczącego dnia opiekuna małego dziecka oraz medalu dla opiekuna wydaje się pozostawać w sprzeczności z założeniem kierunku działania żłobków: edukacja i wspieranie rozwoju małego dziecka.		Jw.
27	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 37 – art. 53g W naszej ocenie należy dodać - skąd będą pochodzić środki na nagrody specjalne przyznawane przez wójta? O jakie „uzasadnione” przypadki chodzi? Przepis pozostawia całkowitą uznaniowość.		Środki na nagrody specjalne mają pochodzić ze środków własnych gmin – to zadanie fakultatywne.
28	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 37 - art. 53k Proponujemy zmienić właściwość miejscową w przepisie: „Wojewoda, wójt, burmistrz lub prezydent miasta		Uwaga uwzględniona w ten sposób, że Medal wraz z nagrodą specjalną może przyznać zarówno wójt miejsca zamieszkania osoby, której

		przyznają Medal Opiekuna Małego Dziecka wraz z nagrodą specjalną zgodnie z właściwością miejscową miejsca zamieszkania osoby, której przyznawany jest Medal Opiekuna Małego Dziecka.” Brak określenia źródła finansowania nagród specjalnych. Wiąże się to z art. 53k – właściwością miejscową. Czy wójt gminy X (miejsca zamieszkania opiekuna) ma sfinansować nagrodę opiekunowi w żłobku w gminie Y?		przyznawany jest medal, jak i wójt miejsca wykonywania pracy przez tę osobę
29	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 39 - art. 54 ust. 3 (zob. też poz. 4) Zbędne stanowisko lidera edukacji wczesnodziecięcej. Wykreślić: Art. 54 ust. 3: „Przy sprawowaniu nadzoru, o którym mowa w ust. 1 i ust. 2 pkt 4 wójt, burmistrz lub prezydent miasta może być wspierany przez lidera edukacji wczesnodziecięcej” Niedookreślone kompetencje lidera w zakresie sprawowanego nadzoru. Pośrednio ta sama osoba ma być współodpowiedzialna za wdrażanie standardów opieki i bycie mentorem w tym zakresie dla placówek, jak i późniejsze ich weryfikowanie i „audyt” na potrzeby wójta.?		Uwaga uwzględniona
30	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 43 – art. 57a i art. 57b Proponujemy obniżyć górny pułap kary Kary za niespełnianie warunków w zakresie zbiorowego żywienia są		Uwaga częściowo uwzględniona Przepisy zostały zmienione w ten sposób, że kary będą wymierzane w oparciu o rozwiązania wynikające z

		nadmierne (do 30-krotności przeciętnego wynagrodzenia).		ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia
31	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Art. 32 ust. 4 Wykreślić pkt 1 i pkt 2, a po wyrazach „do dnia” dodać „31 grudnia 2027 r.” – wyrównując termin do wprowadzania danych do rejestru dla placówek publicznych i niepublicznych. Jakie jest uzasadnienie do różnicowania terminu wprowadzania danych do Rejestru, w zależności od tego, czy placówka jest publiczna, czy niepubliczna? Gdy zapis ten będzie jednakowy dla żłobków i klubów dziecięcych zarówno dla podmiotów publicznych i niepublicznych, może będzie dobrym narzędziem przy przeprowadzaniu kontroli przez upoważnionych pracowników urzędów.		Terminy wprowadzenia do rejestru danych osób zatrudnionych w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 są uzależnione od wynikających z projektu terminów uzyskania uprawnień do ulgowych przejazdów kolejowych (w instytucjach publicznych – od 1 stycznia 2028 r., a w niepublicznych – od 1 stycznia 2032 r.)
32	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Art. 34 ust. 1 -4 - uzupełnienie szkoleń ze standardów opieki nad dzieckiem przez osoby zatrudnione przed dniem 1 stycznia 2027 r. Sprecyzowanie wymaganych szkoleń uzupełniających Czy aktualnie rozpoczynające się szkolenia z zakresu standardów oferowane przez działające WLAWy w ramach projektu Akademii Wsparcia będą uznawane za równoznaczne z projektowanymi 30-godzinnymi szkoleniami, czy w 2027r. będzie wymóg powtórnego odpłatnego szkolenia pracowników?		Aktualne szkolenia oferowane przez WLAWy opierają się na obowiązujących regulacjach.

33	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Brak uregulowania Stanowisko wychowawcy małego dziecka: – Brak w projekcie informacji dotyczącej tego stanowiska, kryteriów jego ustanowienia oraz wytycznych dotyczących ścieżki awansu. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30.05.2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych uwzględnia zawód wychowawcy małego dziecka (XIV kategoria zaszeregowania) i odsyła do odrębnych przepisów, a nie uwzględnia tego projektowana ustawa. Pojawia się zatem systemowa rozbieżność. Czy w związku z faktem, iż w projekcie ustawy nie wspomniano o nowym stanowisku wychowawcy małego dziecka i wymaganiach kwalifikacyjnych dla tego stanowiska, należy przyjąć, że te wymagania są takie same jak dla opiekunów w żłobkach?		Wychowawca małego dziecka to najwyższy stopień awansu zawodowego – jest młodszy opiekun, opiekun i starszy opiekun, a następnie wychowawca małego dziecka. Nie ma potrzeby w rozporządzeniu dookreślać kryteriów – je ustala pracodawca. Dla wszystkich tych szczebli obowiązują wymagania dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym określone w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
34	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 14 - art. 18ac ust. 1 i ust. 2 Urlop szkoleniowy Warto sprecyzować przepisy, wyjaśniając: - Na jakich zasadach miałyby być udzielany „urlop szkoleniowy”? - Co należy rozumieć przez „podnoszenie kwalifikacji zawodowych”? Czy chodzi o: 1) samokształcenie (jak to udokumentować?), 2) szkolenia, w których opiekun		Podnoszenie kwalifikacji zawodowych to każda forma poszerzania wiedzy z zakresu związanego z pełnionymi obowiązkami zawodowymi. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych może również odbywać się w formie szkoleń (czy to na koszt pracodawcy czy też z Akademii Wsparcia albo FERS). Zamknięcie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w dniu, w którym opiekunom udziela się czasu

		uczestniczy z własnej inicjatywy, 3) szkolenia, w których opiekun uczestniczy z inicjatywy pracodawcy? - Czy w granicach pojęcia „podnoszenie kwalifikacji zawodowych” mieszczą się również szkolenia ustawowo obligatoryjne, jak np. cykliczne szkolenie z zakresu pierwszej pomocy? - Jak „urlop szkoleniowy” ma się do obowiązku określonego w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, dotyczącego opracowania w instytucji opieki systemu organizacji i realizacji szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych realizowanego w wymiarze min. 10 godzin zegarowych rocznie? Czy te 10 godzin mieści się w 16 godzinach „urlopu szkoleniowego”? Czy szkolenia organizowane przez pracodawcę dla danej grupy opiekunów są czasem obowiązków służbowych, za które należy się im czas wolny niezależnie od czasu szkolenia? Takie rozumienie zapisu wobec konieczności zapewnienia opiekunom 10 godzin szkolenia w ramach standardów rodziłoby konieczność udzielenia 10 godzin wolnych? - Czy pracownik ma prawo wystąpić o godziny wolne w dowolnym momencie		wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, zależy od decyzji osoby kierującej tą instytucją. Należy zwrócić także uwagę, że w przypadku zamknięcia w omawianej sytuacji instytucji opieki, dochody tych instytucji nie są pomniejszane. Zwrócić uwagę także należy, że osoba kierująca instytucją opieki decyduje w jaki sposób urlop będzie udzielany. Czy zamykając instytucję czy też udzielając w wybrane dni wybranym pracownikom czasu wolnego.
--	--	---	--	---

		roku? - W przypadku podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników (16 godz. lub 2 dni), nawet w przypadku decyzji o zamknięciu żłobka na jeden dzień (ust. 2) należy zabezpieczyć opiekę nad dziećmi. Zapis jest niejasny. Wymusza dodatkowe zatrudnianie opiekunów. Przewidziane w art. 18ac ust. 2. zamknięcie odpowiednio żłobka lub klubu dziecięcego na podnoszenie kwalifikacji zawodowych potencjalnie generuje potrójny wydatek dla budżetu żłobka/klubu: 1)wynagrodzenie pracowników korzystających z płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych i inne koszty związane z utrzymaniem placówki generowane niezależnie od tego, czy placówka działa, czy też nie, 2)koszty szkolenia organizowanego przez pracodawcę w czasie wolnym dla pracowników, 3)zwrot opłaty za pobyt dziecka w żłobku w związku z zamknięciem placówki. Czy samorządy otrzymają w związku z tym dodatkowe fundusze z budżetu państwa? Jak w czasie zamknięcia żłobka postąpić z pracownikami żłobka niebędącymi opiekunami (dyrektor/kierownik		
--	--	--	--	--

		placówki, pracownicy biurowi, intendent, konserwator, sprzątaczk, kucharze, itp.)? Kto ma ponieść społeczne konsekwencje niezadowolenia rodziców zmuszonych do wzięcia urlopu lub zorganizowania w inny sposób opieki dla dziecka w czasie zamknięcia placówki?		
--	--	--	--	--

Zestawienie nieuwzględnionych uwag zgłoszonych w ramach opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Propozycja zmiany	Odniesienie się do uwagi
1	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Z art. 46 w zw. z art. 1 pkt 20 i 30 projektu ustawy wynika, że z dniem 1 stycznia 2028 r. zostaną uchylone przepisy dot. rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów. W związku z tym proponujemy dodanie przepisów, które: 1) umożliwiałyby dostęp Zakładowi do danych z dotychczasowego rejestru żłobków i klubów dziecięcych/wykazu dziennych opiekunów po dniu 31 grudnia 2027 r. do 31 stycznia 2028 r.; 2) zobowiązywałyby podmiot wpisany do rejestru żłobków/wykazu dziennych opiekunów do wprowadzenia w styczniu 2028 r. zmiany danych lub informacji zawartych w tym rejestrze/ wykazie w terminie 5 dni roboczych liczonych od pierwszego dnia stycznia 2028 r., według stanu na ostatni dzień grudnia 2027 r., do starego rejestru żłobków i klubów dziecięcych oraz wykazu dziennych opiekunów (rozwiązanie analogiczne do obecnie obowiązującego art. 35		Uwaga nieuwzględniona w związku z nową projektowaną propozycją terminów związanych z wprowadzaniem lub zasilaniem systemu teleinformatycznego danymi.

		ust. 1 pkt 2b <i>ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3</i>). W następstwie uwzględnienia powyższej propozycji konieczna byłaby również zmiana w przepisach przejściowych, które umożliwiałyby funkcjonowanie starego rejestru żłobków i klubów dziecięcych/wykazu dziennych opiekunów również po dniu 1 stycznia 2028 r. Powyższy postulat uzasadniamy tym, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca świadczenia na podstawie danych z rejestru żłobków/wykazu dziennych opiekunów za poprzedni miesiąc. Jeżeli dane do nowego rejestru będą wprowadzone do dnia 31 grudnia 2027 r., to rejestr ten będzie zawierał dane, które będą dotyczyć najpóźniej miesiąca listopada 2027 r. (czyli nie będzie zawierał danych za grudzień 2027 r.). Stąd konieczność wprowadzenia w styczniu 2028 r. danych za grudzień 2027 r. jeszcze do starego rejestru/wykazu. Z tego względu niezbędne jest funkcjonowanie starego rejestru/wykazu jeszcze w styczniu 2028 r., jak również umożliwienie Zakładowi dostępu do danych z tego rejestru/wykazu w styczniu 2028 r.		
2	Zakład Ubezpieczeń	Ponadto niezbędne jest w		Uwaga nieuwzględniona w związku z

	Společnych naszej ocenie dodanie przepisów, które przewidują: 1) wydłużenie terminu w lutym 2028 r. na wprowadzenie (przez podmiot wpisany do rejestru) zmian danych lub informacji zawartych w nowym rejestrze za styczeń 2028 r., do 8 dni roboczych liczonych od pierwszego dnia lutego 2028 r., według stanu na ostatni dzień stycznia 2028 r. (wyłączając tym samym do zmian zaistniałych w styczniu stosowanie projektowanego art. 47x ust. 1 pkt 2b ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3; proponowane przez nas rozwiązanie jest wzorowane na obecnie obowiązującym art. 35 ust. 1 pkt 2b wskazanej ustawy) - migracja danych o dzieciach i opłatach za pobyt dziecka w placówce za okres do 31 grudnia 2027 r. będzie miała miejsce w styczniu 2028 r.; wydłużenie terminu na wprowadzenie tych danych za styczeń w lutym 2028 r. pozwoli podmiotom wpisanym do rejestru na sprawdzenie poprawności zmigrowanych danych; 2) wydłużenie w lutym 2028 r. dla Zakładu Ubezpieczeń Společnych terminu wypłaty		nową projektowaną propozycją terminów związanych z wprowadzaniem lub zasilaniem systemu teleinformatycznego danymi.
--	--	--	--

		świadczenia aktywnie w żłobku do 29 lutego 2028 r. (zgodnie z art. 15 ust. 9 ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic” świadczenie to przekazywane jest w terminie do 20 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni) - rozwiązanie to pozwoli Zakładowi na wypłatę świadczeń w lutym 2028 r. po odczytaniu danych z rejestru za styczeń 2028 r.		
1	NSZZ Solidarność	Niezrozumiała jest zmiana dotycząca art. 40c ust. 2 zmienianej ustawy, w którym w przypadku podnoszenia kwalifikacji przez opiekuna w ramach urlopu szkoleniowego, jego nieobecność skutkuje zamknięciem placówki. Zdaniem Prezydium KK, idąc za przykładem projektowanego art. 40b ust. 1, kiedy to podczas urlopu wypoczynkowego opiekuna, opieka nad dziećmi powinna być sprawowana w tym samym miejscu przez innego opiekuna w ramach zastępstwa. Takie rozwiązanie spowoduje spójność przepisów, ale także uchroni od dezorganizacji życia rodzinnego i zawodowego rodziców lub opiekunów małych dzieci.		Uwaga nieuwzględniona. Sposób organizacji pracy instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w dniu, w którym opiekunom udziela się czasu wolnego w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, zależy od decyzji osoby kierującej tą instytucją – może ona zorganizować zastępstwo albo zamknąć instytucję.
1	KWRIST Unia	W art. 1 pkt 6 -art. 6e ust. 2		- uwaga nieuwzględniona: zapis

	Metropolii Polskich Dostarczanie posiłków W naszej ocenie należy rozważyć wykreślenie lub odpowiednią zmianę przepisu: „Rodzic po uzgodnieniu odpowiednio z dyrektorem żłobka, osobą kierującą pracą klubu dziecięcego lub dziennym opiekunem, może dostarczać odpowiednio do żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opiekiiennej gotowe posiłki dla dziecka wymagającego stosowania diet leczniczych” Tworzenie otwartej drogi do dostarczania posiłków przez rodziców niesie ryzyko zakażeń. Przed wszystkim takie działanie niesie z sobą ryzyko braku kontroli m.in. nad tym, jak długo, w jaki sposób i w jakiej temperaturze był przechowywany posiłek w domu rodzica. A żłobek ma ponosić odpowiedzialność za podanie posiłku dziecku, nad przygotowaniem którego i przechowywaniem do czasu przekazania nie miał żadnej kontroli. Należy również uwzględnić, że nie wszystkie placówki będą miały możliwość spełnienia wymagań w zakresie przechowywania, jak też ewentualnego podgrzewania dostarczonych posiłków. Co w takiej sytuacji? Żłobki często mają możliwość zapewniania różnego rodzaju diet. W żłobkach miejskich są to wszelkie		dopuszcza zawarcie indywidualnego porozumienia z rodzicami a osobą kierującą placówką w tym zakresie (uwzględniając specyfikę placówki i diety danego dziecka) nie obliguje jednak placówki do realizacji każdej diety (istnieje możliwość odmowy ze strony placówki realizacji diety jeśli nie może ona – placówka zagwarantować zdrowia i bezpieczeństwa dziecka)
--	---	--	--

		diety eliminacyjne, istnieje też możliwość zamiany produktów przy diecie podstawowej, jak również dodatkowo przy diecie eliminacyjnej jeśli dziecko tego wymaga. Nie są pobierane zaświadczenia od lekarza, dostosowanie diety wynika z informacji przekazywanych przez rodzica. Posiłki planują dietetycy, przy użyciu systemu pilnującego wartości odżywczych, kaloryczności. Posiłku przygotowują własne kuchnie według receptur w systemie. Jednocześnie żłobki mają wprowadzone procedury GHP, GMP oraz HACCP. Dopuszczając tę możliwość należałoby: - określić charakter diet leczniczych, które będą objęte taką możliwością. – - uzyskać wytyczne z Inspektoratu Sanitarnego, w jaki sposób należy przechowywać przyjęte posiłki.		
2	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 9 - art. 13 ust. 2 Proponujemy zmienić przepis: „Dyrektorem żłobka może być osoba posiadająca: 1) kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1, 2 lub 3 lit. a, oraz co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 , lub 2) kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 lit. b.” w kierunku podwyższenia wymagań kwalifikacyjnych. Takie uregulowanie wydaje się być nietrafione, zwłaszcza, że zmienia się		uwaga nieuwzględniona. Zaproponowane zapisy pozostawiają swobodę podmiotom prowadzącym żłobki w zakresie oczekiwanych kompetencji dyrektorów, którzy będą mieli możliwość określenia wymagań dodatkowych dot. wykształcenia potencjalnych dyrektorów, jednocześnie nie zamyka to możliwości awansowania opiekunów/opiekunek z doświadczeniem zawodowym, które wykazały się kompetencjami do sprawowania tej funkcji

		także art. 16.: - art. 16 ust. 1 pkt 1 zawęży się ukończone kierunki do: pielęgniarstwo, położnictwo, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, wykluczając jednocześnie inne ważne kierunki dające przygotowanie pedagogiczne. W żłobkach stawia się na edukację poprzez zabawę, a w wykształceniu wymienia się dwa kierunki medyczne i jeden pedagogiczny, jednocześnie nie wspominając nic o wykształceniu dającym predyspozycje do zarządzania zespołem, budżetem itp. - art. 16 ust. 1 pkt 2 - ukończyła studia wyższe na dowolnym kierunku, którego program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem - art. 16 ust. 1 pkt 3 a posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe lub zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe i przed zatrudnieniem jako opiekun w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 310-godzinne szkolenie wstępne. Czy dyrektorem żłobka – czyli osobą odpowiadającą za pracę merytoryczną, pedagogiczną zespołu, kierowanie zespołem, zarządzanie finansami, itp. ma zostać osoba z wykształceniem zasadniczym zawodowym? Podobnie nieodpowiednie jest przyjęcie wymagań dla dyrektora: „kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 lit.		
--	--	--	--	--

		b.”; Czy różnica pomiędzy kwalifikacjami na opiekuna i dyrektora – jest taka, że dyrektor dodatkowo ma posiadać roczne doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3?		
3	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 12 - art. 16 ust. 1 Wymagania co do wykształcenia opiekuna są zbyt niskie, szczególnie w zakresie wykształcenia zasadniczego – „posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe lub zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe” Listę kwalifikujących kierunków studiów należałoby rozszerzyć o pedagogikę opiekuńczo-wychowawczą lub inne kierunki pedagogiczne. Proponowane zmiany obniżają standardy dotyczące opiekunów, które z założenia miały być podniesione. Jeśli chcemy budować prestiż zawodu opiekuna, to niezbędne jest utrzymanie minimalnego poziomu wykształcenia na poziomie średniego/ średniego branżowego. Niejasne jest też, czy kwalifikacje absolwentów szkół policealnych na kierunku opieki dziecięcej zostały uwzględnione w punkcie 3b? Zawężanie kierunków do dwóch medycznych i jednego pedagogicznego jest niecelowe. Należy rozszerzyć listę		Uwaga częściowo uwzględniona. Zaproponowane zmiany dotyczące struktury kursów w dużo większej mierze, niż dotychczasowe przepisy, określają pożądane kompetencje, umiejętności i wiedzę kandydatów do sprawowania roli opiekuna. Przeniesiony zatem (a nie zmniejszony) został ciężar dot. oczekiwań wobec przygotowania opiekunów. Z racji częstej zmiany nazewnictwa kierunków studiów i pojawiających się z tym problemów interpretacyjnych wśród osób, które chciały podjąć pracę jako opiekun w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, zrezygnowano z literalnego wymieniania kierunków studiów. Określony został zakres, którego mają dotyczyć studia.

		kierunków pedagogicznych. Osoba z wykształceniem medycznym nie ma kompetencji do pracy pedagogicznej z dziećmi – a taka jest aktualnie przede wszystkim realizowana w żłobkach.		
4	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 12 - art. 16 ust. 1 i ust. 4 – w zakresie szkoleń wymaganych od opiekunów Przepisy w zakresie wymaganych o opiekunów szkoleń wydają się być niejasne. Pojawia się szereg pytań i wątpliwości. Przykładowo wymóg odbycia przed zatrudnieniem na stanowisku opiekuna w żłobku 80 - godzinnego szkolenia w formie zajęć praktycznych pod kierunkiem opiekuna oraz 30 - godzinnego szkolenia z zakresu standardów opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 w przypadku osób, które ukończyły studia wyższe kierunkowe nie powinien znaleźć się w zapisach ustawy. Wymaganie szkoleń przed zatrudnieniem w opisanym przypadku znacznie utrudni proces rekrutacyjny. Ukończenie studiów wyższych na kierunku pedagogicznym lub medycznym zapewnia odpowiednie przygotowanie merytoryczne w zakresie rozwoju psychofizycznego dziecka, opieki, wychowania i podstaw zdrowia dziecka. Z tego względu szkolenia		- Programy studiów nie obejmują standardów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, będących podstawą pracy pedagogicznej z najmłodszymi dziećmi. Podobnie praktyki zawodowe na studiach nie są powszechnie realizowane w tej grupie wiekowej. Stąd istnieje potrzeba, aby przynajmniej w minimalnym zakresie absolwenci studiów zapoznali się ze specyfiką pracy z tą grupą wiekową. Dlatego proponuje się następujące przepisy: „Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba, która odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz: 1) ukończyła: a) studia na kierunku pielęgniarstwo, położnictwo lub pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, studia w zakresie pedagogiki przygotowujące do wykonywania zawodu

		praktyczne oraz szkolenie z zakresu standardów opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 mogą zostać zrealizowane obligatoryjnie w trakcie zatrudnienia, bez ryzyka obniżenia jakości świadczonej opieki. Proponuje się przesunięcie wymogu odbycia szkoleń na okres w trakcie zatrudnienia, z możliwością ich ukończenia w ciągu 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy. Takie rozwiązanie zapewnia, że kandydaci studiów wyższych przejdą odpowiednie przygotowanie do specyfiki zawodu opiekuna w żłobku bez nadmiernych barier w dostępności do zatrudnienia. - Czy projekt przewiduje zwolnienie osób legitymujących się tytułem zawodowym "opiekunka dziecięca", uzyskanym w wyniku ukończenia policealnego studium, z obowiązku ukończenia 310-godzinnego szkolenia przygotowującego do pracy w żłobku? Czy uwzględniono tę ścieżkę kształcenia? Absolwenci policealnego studium opiekunek dziecięcych uzyskują tytuł zawodowy "opiekunka dziecięca" i kwalifikacje zawodowe w tymże zawodzie wpisanym do klasyfikacji zawodów i specjalności. Program kształcenia policealnego studium opiekunek dziecięcych obejmuje zarówno przygotowanie teoretyczne, jak i praktyczne z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, realizowane		nauczyciela przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej lub studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i klas I-III szkoły podstawowej lub b) studia na dowolnym kierunku, których program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem lub c) szkołę policealną na kierunku opiekunka dziecięca – oraz przed podjęciem zatrudnienia w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 80-godzinne szkolenie w formie praktyk zawodowych pod kierunkiem opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennego opiekuna oraz 30-godzinne szkolenie z zakresu standardów opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c lub.”.
--	--	---	--	--

		m.in. w placówkach żłobkowych.		
5	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 14 – art. 18ab ust. 1 Funkcjonariusz publiczny Jakie jest uzasadnienie dla nieuwzględnienia dyrektorów/kierowników tych placówek, a także pielęgniarek i położnych zatrudnionych w żłobku w przepisach ochronnych. Oni także powinni mieć także ochronę na zasadach przewidzianych dla funkcjonariusza publicznego, na takich zasadach jak opiekunowie.		Uwaga nieuwzględniona – celem nowelizacji jest wzmocnienie roli opiekuna małego dziecka, a nie osób odpowiedzialnych za zarządzenie instytucjami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
6	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – art. 47c ust. 1 Proponujemy zmienić: Opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennemu opiekunowi zatrudnianemu w punkcie opieki dziennej wydaje się legitymację służbową („mLegitymację”) - gdyż pominięto inne osoby zatrudnione w żłobku. - mLegitymacja powinna przysługiwać nie tylko opiekunom. Czy będzie przysługiwać dyrektorom/kierownikom tych placówek, a także pielęgniarkom i położnym zatrudnionym na etacie w żłobku?		Uwaga nieuwzględniona Intencją zmiany jest podniesienie prestżu zawodu opiekuna w żłobku, klubie dziecięcym i dziennego opiekuna. Trzeba przy tym zauważyć, że dyrektor żłobka/kierownik klubu dziecięcego są różnymi zawodami (stanowiskami), zatem nie należy traktować wszystkich pracowników instytucji opieki jako jednej (homogenicznej) grupy zawodowej, ale dostrzegać jej zróżnicowanie wewnętrzne, dlatego wyróżnienie zawodów opiekuńczych jest intencyjne.
7	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – art. 47c ust. 2 Zmienić, dodając alternatywną formę dokumentu mLegitymacja jest dokumentem mobilnym realizowanym przy użyciu aplikacji mObywatel. Powinna być		Uwaga nieuwzględniona Przewiduje się tylko formę elektroniczną, ponieważ dąży się do pełnej cyfryzacji, tak jak w przypadku wniosków o wpis do rejestru.

		możliwość wydawania jej w innej formie niż elektroniczna. Posiadanie legitymacji służbowej opiekuna obliguje pracownika do korzystania z aplikacji mObywatel. Opiekun powinien mieć wybór, z jakiej formy legitymacji chce skorzystać. Można byłoby ustanowić zasadę, w myśl której legitymacja jest dokumentem mobilnym, ale na wniosek opiekuna może być wydawana w formie tradycyjnej, papierowej. Uwzględnia to sytuację zróżnicowania w dostępie do Internetu oraz w korzystaniu z technologii.		Całkowita elektroniczacja legitymacji służbowej zapewni także łatwość i płynność obsługi oraz usprawni korzystanie użytkownikom z uprawnień im przysługujących.
8	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 – art. 47i pkt 9 Proponujemy zmienić - Liczba dzieci zapisanych powinna być automatycznie generowana przez system informatyczny na podstawie sprawozdań RKZ5 i danych wprowadzanych przez gminy Od momentu wprowadzenia sprawozdań RKZ5 i danych dzieci i rodziców do rejestru - liczba dzieci zapisanych powinna być automatycznie generowana przez system informatyczny na podstawie sprawozdań RKZ5 i danych wprowadzanych przez gminy. Osobne i niepotrzebne uzupełnianie łącznej liczby zapisanych dzieci skutkuje rozbieżnościami między danymi, zwłaszcza że dane te notorycznie nie są na bieżąco aktualizowane.		Uwaga nieuwzględniona To jest materia związana z działaniem systemu teleinformatycznego i nie wymaga interwencji legislacyjnej
9	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 32 - Art. 47z ust. 1 Przechowywanie w rejestrze informacji		Uwaga nieuwzględniona

		dotyczących dzieci uczęszczających do żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej oraz rodziców tych dzieci, przez okres 10 lat od dnia, w którym dziecko przestało uczęszczać jest nadmierne. Wójt, burmistrz, prezydent miasta powinien być dysponentem wyłącznie danych dzieci i rodziców w placówkach prowadzonych przez gminę.		Termin przechowywania ww. danych w rejestrze jest zgodny z ustawą o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przechowuje ww. informacje oraz informacje o wartości wypłaconych świadczeń „aktywny rodzic”, dotyczące osób, którym świadczenie „aktywny rodzic” zostało przyznane, przez okres 10 lat od dnia zaprzestania udzielania świadczenia „aktywny rodzic”, a informacje dotyczące osób, którym świadczenie „aktywny rodzic” nie zostało przyznane, przechowuje przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia „aktywny rodzic” stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia „aktywny rodzic” bez rozpatrzenia. Taki okres jest niezbędny dla zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wojewodów które wynikają z nałożonych na nich obowiązków pełnienia funkcji instytucji właściwej w ramach unijnej koordynacji świadczeń rodzinnych oraz zadań ZUS w związku z unijną koordynacją świadczeń „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w domu”. Należy pamiętać, że przyznanie świadczeń „aktywni rodzice w pracy”, „aktywnie w domu” jest możliwe tylko wówczas, gdy nie
--	--	--	--	---

				zostało wypłacone świadczenie „aktywnie w żłobku” na dane dziecko we wskazanym okresie. Dla celów prawidłowej realizacji tych świadczeń konieczna będzie wymiana informacji między urzędami wojewódzkimi a instytucjami zagranicznymi w zakresie prawa do świadczeń dla dzieci w Polsce
10	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Art. 1 pkt 37 – rozdział 6a Wykreślić - Dodanie rozdziału 6a „Dzień Opiekuna Małego Dziecka” nie jest konieczne Dodanie rozdziału dotyczącego dnia opiekuna małego dziecka oraz medalu dla opiekuna pozostaje w sprzeczności z założeniem kierunku działania żłobków: edukacja i wspieranie rozwoju małego dziecka. Są to zagadnienia poboczne, nierozwiązujące problemów systemu opieki nad dziećmi do lat 3. Należy rozważyć rezygnację z tego działu		Uwaga nieuwzględniona Jest to zgodne z postulatami składanymi od lat do MRPiPS i służy wzmocnieniu zawodu opiekuna małego dziecka.
11	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 37 – art. 53e Sprecyzować lub wykreślić: „W szczególnie uzasadnionych przypadkach Medal Opiekuna Małego Dziecka może zostać przyznany opiekunom małego dziecka, a także innym osobom, niespełniającym wymagań dotyczących doświadczenia w obszarze opieki nad dziećmi do lat 3, o których mowa w art. 53d.” Dodanie rozdziału dotyczącego dnia		Jw.

		opiekuna małego dziecka oraz medalu dla opiekuna wydaje się pozostawać w sprzeczności z założeniem kierunku działania żłobków: edukacja i wspieranie rozwoju małego dziecka.		
12	KWRIST Unia Metropolii Polskich	W art. 1 pkt 37 – art. 53g W naszej ocenie należy dodać - skąd będą pochodzić środki na nagrody specjalne przyznawane przez wójta? O jakie „uzasadnione” przypadki chodzi? Przepis pozostawia całkowitą uznaniowość.		Środki na nagrody specjalne mają pochodzić ze środków własnych gmin – to zadanie fakultatywne.
13	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Art. 32 ust. 4 Wykreślić pkt 1 i pkt 2, a po wyrazach „do dnia” dodać „31 grudnia 2027 r.” – wyrównując termin do wprowadzania danych do rejestru dla placówek publicznych i niepublicznych. Jakie jest uzasadnienie do różnicowania terminu wprowadzania danych do Rejestru, w zależności od tego, czy placówka jest publiczna, czy niepubliczna? Gdy zapis ten będzie jednakowy dla żłobków i klubów dziecięcych zarówno dla podmiotów publicznych i niepublicznych, może będzie dobrym narzędziem przy przeprowadzaniu kontroli przez upoważnionych pracowników urzędów.		Terminy wprowadzenia do rejestru danych osób zatrudnionych w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 są uzależnione od wynikających z projektu terminów uzyskania uprawnień do ulgowych przejazdów kolejowych (w instytucjach publicznych – od 1 stycznia 2028 r., a w niepublicznych – od 1 stycznia 2032 r.)
14	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Art. 34 ust. 1 -4 - uzupełnienie szkoleń ze standardów opieki nad dzieckiem przez osoby zatrudnione przed dniem 1 stycznia 2027 r.		Aktualne szkolenia oferowane przez WLAWy opierają się na obowiązujących regulacjach.

		Sprecyzowanie wymaganych szkoleń uzupełniających Czy aktualnie rozpoczynające się szkolenia z zakresu standardów oferowane przez działające WLAWy w ramach projektu Akademii Wsparcia będą uznawane za równoznaczne z projektowanymi 30-godzinnymi szkoleniami, czy w 2027r. będzie wymóg powtórnego odpłatnego szkolenia pracowników?		
15	KWRIST Unia Metropolii Polskich	Brak uregulowania Stanowisko wychowawcy małego dziecka: – Brak w projekcie informacji dotyczącej tego stanowiska, kryteriów jego ustanowienia oraz wytycznych dotyczących ścieżki awansu. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30.05.2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych uwzględnia zawód wychowawcy małego dziecka (XIV kategoria zaszeregowania) i odsyła do odrębnych przepisów, a nie uwzględnia tego projektowana ustawa. Pojawia się zatem systemowa rozbieżność. Czy w związku z faktem, iż w projekcie ustawy nie wspomniano o nowym stanowisku wychowawcy małego dziecka i wymaganiach kwalifikacyjnych dla tego stanowiska, należy przyjąć, że te wymagania są takie same jak dla opiekunów w żłobkach?		Wychowawca małego dziecka to najwyższy stopień awansu zawodowego – jest młodszy opiekun, opiekun i starszy opiekun, a następnie wychowawca małego dziecka. Nie ma potrzeby w rozporządzeniu dookreślać kryteriów – je ustala pracodawca. Dla wszystkich tych szczebli obowiązują wymagania dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym określone w ustawie o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
16	KWRIST Unia	W art. 1 pkt 14 - art. 18ac ust. 1 i ust. 2		Podnoszenie kwalifikacji zawodowych

	Metropolii Polskich	Urlop szkoleniowy Warto sprecyzować przepisy, wyjaśniając: - Na jakich zasadach miałby być udzielany „urlop szkoleniowy”? - Co należy rozumieć przez „podnoszenie kwalifikacji zawodowych”? Czy chodzi o: 1) samokształcenie (jak to udokumentować?), 2) szkolenia, w których opiekun uczestniczy z własnej inicjatywy, 3) szkolenia, w których opiekun uczestniczy z inicjatywy pracodawcy? - Czy w granicach pojęcia „podnoszenie kwalifikacji zawodowych” mieszczą się również szkolenia ustawowo obligatoryjne, jak np. cykliczne szkolenie z zakresu pierwszej pomocy? - Jak „urlop szkoleniowy” ma się do obowiązku określonego w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, dotyczącego opracowania w instytucji opieki systemu organizacji i realizacji szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych realizowanego w wymiarze min. 10 godzin zegarowych rocznie? Czy te 10 godzin mieści się w 16 godzinach „urlopu szkoleniowego”? Czy szkolenia organizowane przez pracodawcę dla		to każda forma poszerzania wiedzy z zakresu związanego z pełnionymi obowiązkami zawodowymi. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych może również odbywać się w formie szkoleń (czy to na koszt pracodawcy czy też z Akademii Wsparcia albo FERS). Zamknięcie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w dniu, w którym opiekunom udziela się czasu wolnego od obowiązków obejmujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi w związku z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, zależy od decyzji osoby kierującej tą instytucją. Należy zwrócić także uwagę, że w przypadku zamknięcia w omawianej sytuacji instytucji opieki, dochody tych instytucji nie są pomniejszane. Zwrócić uwagę także należy, że osoba kierująca instytucją opieki decyduje w jaki sposób urlop będzie udzielany. Czy zamykając instytucję czy też udzielając w wybrane dni wybranym pracownikom czasu wolnego.
--	----------------------------	--	--	---

		danej grupy opiekunów są czasem obowiązków służbowych , za które należy się im czas wolny niezależnie od czasu szkolenia ? Takie rozumienie zapisu wobec konieczności zapewnienia opiekunom 10 godzin szkolenia w ramach standardów rodziłoby konieczność udzielenia 10 godzin wolnych ? - Czy pracownik ma prawo wystąpić o godziny wolne w dowolnym momencie roku? - W przypadku podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników (16 godz. lub 2 dni), nawet w przypadku decyzji o zamknięciu żłobka na jeden dzień (ust. 2) należy zabezpieczyć opiekę nad dziećmi. Zapis jest niejasny. Wymusza dodatkowe zatrudnianie opiekunów. Przewidziane w art. 18ac ust. 2. zamknięcie odpowiednio żłobka lub klubu dziecięcego na podnoszenie kwalifikacji zawodowych potencjalnie generuje potrójny wydatek dla budżetu żłobka/klubu: 1)wynagrodzenie pracowników korzystających z płatnego czasu wolnego od obowiązków służbowych i inne koszty związane z utrzymaniem placówki generowane niezależnie od tego, czy placówka działa, czy też nie, 2)koszty szkolenia organizowanego		
--	--	--	--	--

		przez pracodawcę w czasie wolnym dla pracowników, 3)zwrot opłaty za pobyt dziecka w żłobku w związku z zamknięciem placówki. Czy samorządy otrzymają w związku z tym dodatkowe fundusze z budżetu państwa? Jak w czasie zamknięcia żłobka postąpić z pracownikami żłobka niebędącymi opiekunami (dyrektor/kierownik placówki, pracownicy biurowi, intendent, konserwator, sprzątaczkę, kucharze, itp.)? Kto ma ponieść społeczne konsekwencje niezadowolenia rodziców zmuszonych do wzięcia urlopu lub zorganizowania w inny sposób opieki dla dziecka w czasie zamknięcia placówki?		
--	--	--	--	--

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia

w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

Na podstawie art. 6c ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) instytucji opieki – rozumie się przez to żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej;
- 2) personelu – rozumie się przez to osoby zatrudnione odpowiednio w żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej;
- 3) standardach podnoszenia jakości – rozumie się przez to fakultatywne standardy opieki, o których mowa w art. 6d ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

§ 2. Podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej, realizując niezbędne standardy opieki oraz standardy podnoszenia jakości, uwzględniają działania, jakie będą podejmowane wobec dziecka w zakresie:

- 1) wypełniania przez instytucje opieki wobec dziecka funkcji opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych, potencjału i zainteresowań dziecka;
- 2) zapewnienia przez personel bezpiecznej emocjonalnie i fizycznie atmosfery podczas pobytu dziecka odpowiednio w instytucji opieki, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie dziecku w rozwoju charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem dziecka, okazywaniem szacunku, podejmowaniem niedyrektywnych działań, nawiązywaniem pozytywnych relacji i budowaniem poczucia autonomii;
- 3) zapewnienia przez personel warunków sprzyjających zintegrowanemu rozwojowi dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem zabaw i interakcji rozwijających:

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

- a) kompetencje komunikacyjne dzieci (werbalne i niewerbalne) niezbędne do nawiązywania relacji społecznych,
- b) sprawność fizyczną z uwzględnieniem małej i dużej motoryki oraz percepcji zmysłowej dzieci,
- c) kreatywność oraz ciekawość świata.

§ 3. Niezbędne standardy opieki, o których mowa w art. 6d ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, oraz standardy podnoszenia jakości, w zakresie:

- 1) pracy z dziećmi – obejmują stworzenie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego z uwzględnieniem praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka;
- 2) organizacji pracy personelu – obejmują określenie zasad, procedur i programów dotyczących organizacji tej pracy;
- 3) współpracy personelu z rodzicami – obejmują określenie zasad i procedur służących zapewnieniu efektywnej komunikacji z rodzicami, mającej na celu współdziałanie w zakresie najlepszego interesu dziecka.

§ 4. Niezbędne standardy opieki, o których mowa w art. 6d ust. 1 pkt 2 oraz w art. 6d ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, w zakresie:

- 1) pracy z dziećmi obejmują:
 - a) respektowanie praw dzieci w codziennej pracy instytucji opieki,
 - b) budowanie przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi,
 - c) wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby,
 - d) zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata,
 - e) tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się,
 - f) kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów,
 - g) zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki;
- 2) organizacji pracy personelu obejmują:
 - a) organizację pracy personelu umożliwiającą podnoszenie kwalifikacji opartą na współpracy, obserwacji i refleksji nad codzienną praktyką,

- b) dbałość personelu o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci,
 - c) aranżowanie przestrzeni w sposób estetyczny i spójny z planem opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym,
 - d) adaptację dzieci odbywającą się w sposób dostosowany do ich indywidualnych potrzeb;
- 3) współpracy personelu z rodzicami obejmują:
- a) współpracę personelu i rodziców opartą na wzajemnym szacunku i otwartości w celu kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci,
 - b) tworzenie warunków umożliwiających rodzicom włączanie się w życie instytucji opieki,
 - c) tworzenie warunków umożliwiających rodzicom podnoszenie kompetencji rodzicielskich.

§ 5. Niezbędne standardy opieki, o których mowa w art. 6d ust. 2 pkt 2, w zakresie pracy z dziećmi obejmują poza standardami określonymi w § 4 pkt 1 również pracę na podstawie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego.

§ 6. Monitorowanie wdrażania standardów, o których mowa w § 3 pkt 1–3, polega na systematycznym weryfikowaniu zakresu realizacji standardów, o których mowa w § 3 pkt 1–3, przez podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej.

§ 7. 1. Szczegółowy zakres niezbędnych standardów opieki określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Szczegółowy zakres standardów podnoszenia jakości określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.

**MINISTER
RODZINY, PRACY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ**

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
z dnia
(Dz. U. poz. ...)

Załącznik nr 1

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES STANDARDÓW NIEZBĘDNYCH

Tabela 1

Niezbędne standardy opieki, które podmiot ubiegający się o wpis do rejestru, o którym mowa w art. 47h ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, jest obowiązany spełnić przed uzyskaniem wpisu, a następnie spełniać je, prowadząc odpowiednio żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Stworzenie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego z uwzględnieniem praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka	Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny obejmuje zagadnienia metodyczne, w szczególności dotyczące: 1) celów opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych; 2) metod pracy z dziećmi; 3) harmonogramu obejmującego stałe i zmienne elementy dnia; 4) planowanych aktywności	☐ ☐ ☐ ☐
	Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny: 1) uwzględnia specyfikę instytucji opieki dotyczącą dostępnej przestrzeni, lokalizacji i zasobów; 2) jest akceptowany przez podmiot prowadzący instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	☐ ☐

Standardy niezbędne w zakresie organizacji pracy personelu		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Określenie zasad, procedur i programów w zakresie organizacji pracy personelu	Określone są procedury przebywania osób dorosłych innych niż personel i rodzice na terenie instytucji opieki	☐
	Określone są procedury przyjmowania i odbierania dzieci z instytucji opieki	☐
	Określone są procedury postępowania w przypadku choroby dzieci	☐
	Sporządzony jest ramowy program adaptacji dzieci uwzględniający aktywny udział rodziców	☐
	Zapewnione są warunki do swobodnego poruszania się dzieci	☐
	Zapewnione są warunki do odpoczynku dzieci	☐
	Zapewnione są warunki do zachowania intymności podczas czynności higienicznych dzieci	☐
	Zapewnione są warunki do rozwijania samodzielności dzieci w czasie posiłków	☐
	Zapewnione są warunki do artystycznej ekspresji dzieci	☐
	Zapewnione są warunki do kontaktu dzieci z naturą	☐
	Zapewnione są warunki do aktywności edukacyjnych dzieci umożliwiających im poznawanie świata	☐
Standardy niezbędne w zakresie współpracy personelu z rodzicami		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Określenie zasad i procedur służących zapewnieniu efektywnej komunikacji z rodzicami, mającej na celu współdziałanie w zakresie	Stworzony jest dokument, w którym określone są prawa i obowiązki rodziców oraz instytucji opieki, które zostaną zawarte we wzorze	☐

najlepszego interesu dziecka	umowy z rodzicami dotyczącej pobytu dziecka w instytucji opieki lub w regulaminie organizacyjnym instytucji opieki	
	Określony jest sposób zbierania przez personel informacji dotyczących istotnych potrzeb, preferencji, nawyków i umiejętności dzieci	☐
	Określone są zasady bieżącej komunikacji z rodzicami	☐
	Określony jest system zgłaszania i rozpatrywania uwag, wniosków i skarg rodziców	☐

Tabela 2

Niezbędne standardy opieki, które podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej jest obowiązany spełniać prowadząc instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

Standardy niezbędne w zakresie pracy z dziećmi		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Respektowanie praw dzieci w codziennej pracy instytucji opieki	Instytucja opieki stwarza dzieciom warunki do odpoczynku w pomieszczeniu w dwóch różnych formach (w szczególności: odpoczynek na leżaczkach, cicha aktywność na dywanie)	☐
	Instytucja opieki ma spisana listę działań personelu wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych (mycie rąk, toaleta, zmiana pieluchy i inne)	☐
	Minimum raz w roku personel dokonuje samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych w sposób ustalony przez instytucję opieki, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane	☐

	Instytucja opieki ma spisana listę działań personelu wspierających samodzielność dziecka podczas posiłków	☐
	Personel dokonuje, minimum raz w roku, samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas posiłków, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane	☐
Budowanie przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi	W instytucji opieki określone są wspólne dla całego personelu sposoby: 1) nawiązywania relacji z dziećmi dające im poczucie bezpieczeństwa; 2) reagowania werbalnie i niewerbalnie na zachowania dzieci; 3) komunikowania dzieciom aktywności w ciągu dnia i zmian z tym związanych	☐
	Minimum raz w roku personel dokonuje samooceny zadań dotyczących interakcji z dziećmi w sposób ustalony przez instytucję opieki, a wnioski z przeprowadzonej samooceny są dokumentowane	☐
Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi, przez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami	☐
	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są zawarte aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci przez: 1) umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących; 2) zwiększanie samodzielności	☐

	dzieci	
	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są opisane zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie	☐
	Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny przyjęty przez instytucję opieki przewiduje celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń	☐
Zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci	☐
	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki zostały zawarte aktywności: 1) myślenie przyczynowo-skutkowe; 2) umiejętność obserwacji i doświadczanie otaczającego świata; 3) używanie określeń dla cech przedmiotów; 4) używanie określeń przestrzennych	☐ ☐ ☐ ☐
Tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji są spisane wskazówki metodyczne dla personelu, wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się, z uwzględnieniem: 1) mówienia do dzieci; 2) aktywnego słuchania dzieci; 3) wzbogacania słownictwa dzieci	☐ ☐ ☐
	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki zostały zawarte aktywności obejmujące:	

	1) rozmowy z dziećmi; 2) komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem; 3) aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek	☐ ☐ ☐
Kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci, uwzględniające: 1) rozwój sprawności dzieci w zakresie małej motoryki; 2) rozwój percepcji zmysłowej dzieci; 3) rozwój sprawności dzieci w zakresie dużej motoryki	☐ ☐ ☐
	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki zostały zawarte aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów, w tym: 1) zabawy angażujące zmysły: wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku; 2) zabawy wspierające rozwój motoryki małej; 3) ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi; 4) zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała; 5) aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki są spisane wskazówki metodyczne dla personelu oraz niezbędne warunki umożliwiające dzieciom: 1) działania twórcze; 2) dostęp do wytworów kultury	☐ ☐

	W planie opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym instytucji opieki zostały zawarte działania personelu zachęcające dzieci do: 1) wyrażania twórczej ekspresji w różnych formach; 2) wyrażania twórczej ekspresji przez umożliwienie dzieciom wykorzystywania różnorodnych materiałów; 3) poznawania różnych wytworów kultury	☐ ☐ ☐
Praca na podstawie planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego	Personel pracuje z dziećmi, realizując plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny	☐
	Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny jest rokrocznie analizowany i dostosowywany do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci, które do niej aktualnie uczęszczają	☐
Standardy niezbędne w zakresie organizacji pracy personelu		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Organizacja pracy personelu umożliwiająca podnoszenie kwalifikacji w oparciu o współpracę, obserwację i refleksję nad codzienną praktyką	W instytucji opieki są spisane zasady organizacji pracy, umożliwiające personelowi poza bezpośrednią pracą z dziećmi wykonywanie w ramach czasu pracy takich czynności, jak: 1) udział w wewnętrznych spotkaniach; 2) udział w szkoleniach wewnętrznych lub zewnętrznych; 3) przeprowadzanie samooceny swojej pracy; 4) omawianie i planowanie pracy w ramach planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego; 5) komunikowanie się z rodzicami; 6) monitorowanie rozwoju dziecka zgodnie z ustalonym w instytucji opieki systemem	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
	W instytucji opieki jest spisana procedura wdrażania nowych pracowników	☐
	W instytucji opieki jest opisany	

	sposób nadzoru realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, uwzględniający: 1) obserwacje zajęć z dziećmi; 2) przekazywanie personelowi informacji zwrotnej na temat pracy z dziećmi; 3) samoocenę pracy personelu z wykorzystaniem przygotowanych arkuszy lub kwestionariuszy	☐ ☐ ☐
	W instytucji opieki jest opracowany system organizacji i realizacji szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych realizowany w wymiarze min. 10 godzin zegarowych rocznie, obejmujący: 1) zasady doboru tematyki szkoleniowej; 2) zasady uczestnictwa personelu w szkoleniach	☐ ☐
	W instytucji opieki jest opracowany system wewnętrznej komunikacji zawierający: 1) zasady etyczne w relacjach personel – personel; 2) ustaloną drogę rozwiązywania konfliktów między personelem; 3) sposoby wzajemnej wymiany informacji na temat pracy	☐ ☐ ☐
Dbałość personelu o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci	Personel podpisał zobowiązanie do respektowania kodeksu etycznego	☐
	Personel jest zapoznany z: 1) procedurami przyjmowania i wydawania dzieci oraz zasadami obecności osób trzecich na terenie instytucji opieki; 2) procedurami ochrony danych osobowych i wizerunku dzieci; 3) procedurami zapobiegania wypadkom i postępowania w sytuacji wypadku; 4) zasadami postępowania w przypadku choroby dziecka	☐ ☐ ☐ ☐
	W instytucji opieki są powszechnie dostępne informacje	☐

	o sposobach zgłaszania przemocy i innych zachowań niepożądanych	
	W instytucji opieki tworzony jest i konsultowany z rodzicami indywidualny program pobytu dzieci o specjalnych potrzebach uwzględniający ich możliwości	☐
	W planie dnia jest codzienne wychodzenie z dziećmi na zewnątrz. W wyjątkowych sytuacjach związanych z wysokim poziomem smogu lub niedogodnymi warunkami atmosferycznymi dzieciom proponuje się inne aktywności	☐
Aranżowanie przestrzeni w sposób estetyczny i spójny z planem opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym	Przestrzeń w instytucji opieki jest zorganizowana w sposób umożliwiający wydzielenie co najmniej trzech spośród poniższych stref zainteresowań dla dzieci: 1) strefa wspólnego czytania; 2) strefa zabaw konstrukcyjnych; 3) strefa zabaw ruchowych; 4) strefa zabaw plastycznych; 5) strefa zabaw z wodą i piaskiem; 6) strefa zabaw tematycznych; 7) strefa zabaw muzycznych	☐
	W instytucji opieki przestrzeń zorganizowana jest w sposób wspierający autonomię dziecka, w szczególności: 1) pojemniki z materiałami i zabawkami są oznakowane w sposób zrozumiały dla dzieci; 2) materiały i zabawki są usytuowane na wysokości dostępnej dla dzieci; 3) każde dziecko ma miejsce do przechowywania swoich rzeczy oznaczone w sposób widoczny i zrozumiały dla dziecka	☐
	W pomieszczeniach, w których przebywają dzieci, zawsze dostępna jest dla nich woda do picia w każdym momencie w ciągu dnia	☐
	W pomieszczeniach dla dzieci nie używa się muzyki lub radia jako	☐

	stałego tła akustycznego	
	Wśród materiałów dostępnych dla dzieci w pomieszczeniach i na zewnątrz znajdują się naturalne materiały i przedmioty codziennego użytku	☐
Adaptacja dzieci odbywająca się w sposób dostosowany do ich indywidualnych potrzeb	Wśród personelu są wyznaczone osoby odpowiedzialne za realizację etapów procesu adaptacji: 1) zapoznanie rodziców z zasadami i procedurami, zanim dziecko zacznie uczęszczać do instytucji opieki, w tym o konieczności towarzyszenia dziecku przez bliską osobę dorosłą w czasie adaptacji; 2) poinformowanie rodziców, w jaki sposób mogą przygotować dziecko do uczęszczania do instytucji opieki; 3) zebranie informacji na temat przyzwyczajień i potrzeb dziecka, towarzyszących codziennym czynnościom	☐
Standardy niezbędne w zakresie współpracy personelu z rodzicami		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Współpraca personelu i rodziców oparta na wzajemnym szacunku i otwartości w celu kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci	Instytucja opieki ma określony system informowania rodziców o realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego za pomocą przynajmniej jednego kanału informacji	☐
	Personel organizuje spotkania grupowe z rodzicami minimum raz do roku	☐
	Rodzice są informowani o planowanych spotkaniach (indywidualnych i grupowych) z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem	☐
	Określony jest sposób umożliwiający rodzicom składanie wniosków, uwag lub skarg	☐
	Co najmniej raz w roku jest dokonywane badanie satysfakcji	☐

	rodziców dotyczące panującej atmosfery i relacji rodziców z personelem instytucji opieki	
	Wyniki badania satysfakcji rodziców są uwzględniane w modyfikacji pracy instytucji opieki	☐
	Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny podlega konsultacjom z rodzicami dzieci, a w przypadku gdy w żłobku lub klubie dziecięcym została utworzona rada rodziców – z tą radą	☐
Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom włączanie się w życie instytucji opieki	W instytucji opieki jest spisana lista spraw, w których decyzje są konsultowane z rodzicami lub radą rodziców, oraz spraw, w których decyzje są podejmowane wspólnie z rodzicami	☐
	Są określone co najmniej trzy formy uczestnictwa rodziców w życiu instytucji opieki	☐
	Rodzice mają miejsce, w którym mogą zostawiać informacje dla innych rodziców	☐
	Są określone zasady przebywania rodziców na terenie instytucji opieki, obejmujące zasady poruszania się rodziców w pomieszczeniach i na zewnątrz	☐
Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom podnoszenie kompetencji rodzicielskich	Instytucja opieki udostępnia rodzicom materiały edukacyjne w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem	☐
	Instytucja opieki udostępnia rodzicom materiały informacyjne dotyczące standardów ochrony małoletnich	☐
	Instytucja opieki wspiera rodziców w nawiązaniu kontaktów ze specjalistami spoza placówki	☐
	Instytucja opieki udostępnia rodzicom inne niż wskazane powyżej materiały dotyczące różnych aspektów rozwoju dzieci	☐

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES STANDARDÓW PODNOSZENIA JAKOŚCI

Standardy podnoszenia jakości w zakresie pracy z dziećmi		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Respektowanie praw dzieci w codziennej pracy instytucji opieki	Instytucja opieki stwarza dzieciom warunki do odpoczynku w pomieszczeniu w więcej niż dwóch różnych formach	☐
	Instytucja opieki stwarza dzieciom warunki do odpoczynku poza budynkiem	☐
	Dzieci w miarę swoich możliwości rozwojowych są włączane w organizację posiłków między innymi przez nakrywanie do stołu, odstawianie naczyń, nalewanie napoju z dzbanka do kubka	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe*) działania na rzecz respektowania praw dzieci w codziennej pracy instytucji opieki	☐
Budowanie przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe*) działania na rzecz budowania przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi	☐
Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe*), wspierające rozwój poczucia przynależności i uważności na inne osoby, działania, które przyczyniają się do budowania zintegrowanej i empatycznej społeczności dzieci	☐
Zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe*), wspierające poznawanie i doświadczanie otaczającego świata,	☐

otaczającego świata	działania, które przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci	
Tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się	W instytucji opieki zapewnione są aktywności umożliwiające kontakt dzieci z językiem obcym	☐
	W odpowiedzi na aktualne zainteresowania i potrzeby dziecka instytucja opieki podejmuje dodatkowe*), wspierające rozwój jego umiejętności komunikacyjnych, działania, które przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju językowego, społecznego i emocjonalnego	☐
Kształtowanie otoczenia, umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów	W odpowiedzi na aktualne zainteresowania i potrzeby dziecka instytucja opieki podejmuje dodatkowe*), wspierające rozwój fizyczny i sensoryczny dziecka, działania, które przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju fizycznego, motorycznego i zmysłowego dziecka	☐

Zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki	W odpowiedzi na aktualne zainteresowania i potrzeby dziecka instytucja opieki podejmuje dodatkowe*), wspierające twórczą ekspresję dziecka oraz jego kontakt z różnorodnymi wytworami kultury i sztuki, działania, które przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju artystycznego, kulturalnego i emocjonalnego dziecka	☐
Standardy podnoszenia jakości w zakresie organizacji pracy personelu		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Organizacja pracy personelu umożliwiająca podnoszenie kwalifikacji w oparciu o współpracę, obserwację i refleksję nad codzienną praktyką	W instytucji opieki jest realizowany system superwizyjnej pracy z personelem.	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe*), wspierające podnoszenie kwalifikacji personelu oraz rozwój jego umiejętności zawodowych, działania, które przyczyniają się do wzrostu jakości opieki i edukacji dzieci.	☐
Dbałość personelu o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci	Dzieci mają zapasowe ubrania dostarczone przez rodziców umożliwiające im wychodzenie na zewnątrz niezależnie od pogody.	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe*), wspierające bezpieczeństwo i zdrowie dzieci, działania, które przyczyniają się do zapewnienia wszechstronnej opieki zdrowotnej, profilaktyki i bezpieczeństwa dzieci.	☐
Aranżowanie przestrzeni w sposób estetyczny i spójny z planem opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym	W instytucji opieki przestrzeń jest podzielona na więcej niż 3 spośród poniższych stref zainteresowań dla dzieci: 1) strefa wspólnego czytania;	☐

	2) strefa zabaw konstrukcyjnych; 3) strefa zabaw ruchowych; 4) strefa zabaw plastycznych; 5) strefa zabaw z wodą i piaskiem; 6) strefa zabaw tematycznych; 7) strefa zabaw muzycznych.	
	Przestrzeń na zewnątrz instytucji jest podzielona w sposób umożliwiający wydzielenie co najmniej trzech spośród poniższych stref zainteresowań dla dzieci: 1) strefa wspólnego czytania; 2) strefa zabaw konstrukcyjnych; 3) strefa zabaw ruchowych; 4) strefa zabaw plastycznych; 5) strefa zabaw z wodą i piaskiem; 6) strefa zabaw tematycznych; 7) strefa zabaw muzycznych.	☐
	W instytucji opieki jest możliwość przekształcania przestrzeni w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci.	☐
	Przestrzeń na zewnątrz jest zorganizowana w sposób umożliwiający jej przekształcanie w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci.	☐
	W instytucji opieki znajdują się elementy ograniczające akustyczność pomieszczenia (poduchy, zasłony, elementy perforowane itp.).	☐
	W instytucji opieki jest miejsce, gdzie dorośli mogą porozmawiać bez obecności dzieci.	☐
	Dzieci mają specjalne ubrania do tzw. brudnych zabaw przyniesione przez rodziców.	☐
	W instytucji opieki jest miejsce na różne nieużywane aktualnie materiały	☐

	plastyczne, edukacyjne i zabawki.	
	W pomieszczeniach dla dzieci jest możliwa regulacja natężenia światła w zależności od aktualnych potrzeb dzieci.	☐
	W pomieszczeniach dla dzieci jest możliwa regulacja temperatury w zależności od aktualnych potrzeb dzieci.	☐
	W pomieszczeniach dla dzieci dominują kolory pastelowe, unika się różnorodności w doborze kolorów i wzorów na ścianie i podłogach.	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające estetyczne i funkcjonalne aranżowanie przestrzeni, działania, które przyczyniają się do wszechstronnego rozwoju dzieci.	☐
Adaptacja dzieci odbywająca się w sposób dostosowany do ich indywidualnych potrzeb	Adaptacja nie odbywa się w tym samym czasie dla wszystkich nowo przybyłych dzieci.	☐
	Organizowane są adaptacyjne warsztaty dla rodziców	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające proces adaptacji dzieci, działania, które uwzględniają ich indywidualne potrzeby i preferencje, zapewniając komfort i poczucie bezpieczeństwa zarówno dzieciom, jak i ich rodzicom.	☐
Standardy podnoszenia jakości w zakresie współpracy personelu z rodzicami		
Nazwa standardu	Szczegółowy zakres standardu	Monitorowanie wdrażania standardu
Współpraca personelu i rodziców oparta na wzajemnym szacunku i otwartości w celu kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci	W instytucji opieki funkcjonuje więcej niż jeden kanał informowania rodziców o realizacji planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego.	☐
	Co najmniej raz w roku odbywają się zaplanowane indywidualne rozmowy	

	z rodzicami o rozwoju ich dziecka.	☐
	Personel organizuje spotkania grupowe z rodzicami częściej niż raz do roku.	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające współpracę personelu i rodziców, działania, które przyczyniają się do kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci	☐
Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom włączanie się w życie instytucji opieki	W zasadach współpracy z rodzicami są zapisy umożliwiające rodzicom włączanie się w codzienne zajęcia z dziećmi.	☐
	Instytucja opieki ma regulacje określające warunki dotyczące wolontariatu rodziców	☐
	Instytucja opieki tworzy warunki umożliwiające rodzicom wspólne spotkania w swoim gronie.	☐
	Instytucja opieki podejmuje dodatkowe ^{*)} , wspierające aktywne zaangażowanie rodziców w życie instytucji opieki, działania, które przyczyniają się do budowania silnej społeczności i wspierają rozwój dzieci.	☐
Tworzenie warunków umożliwiających rodzicom podnoszenie kompetencji rodzicielskich	Instytucja opieki organizuje warsztaty dla rodziców, podczas których mają możliwość doskonalenia kompetencji rodzicielskich.	☐
	Instytucja opieki proponuje rodzicom aktywności, które mogą wykonać wspólnie z dzieckiem poza instytucją opieki	☐
	Instytucja opieki informuje rodziców o warsztatach i spotkaniach dotyczących rozwoju i wychowania dzieci organizowanych poza instytucją opieki.	☐
	Instytucja opieki podejmuje	

	dodatkowe działania wspierające rodziców w rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych i wzmocnieniu relacji z dziećmi.	☐
--	---	--------------------------

*) W porównaniu do określonych w załączniku nr 1.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...), zwana dalej „nowelizacją”, wprowadza w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) zmiany polegające na przeniesieniu do tej ustawy części rozwiązań normatywnych dotychczas uregulowanych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. poz. 1882), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2026 r. Dotyczy to w szczególności przepisów określających podstawowy zakres standardów opieki, które ze względu na swój charakter będą mieć rangę ustawową.

Zmiana ta powoduje modyfikację zakresu spraw przekazanych do uregulowania w akcie wykonawczym. W konsekwencji dotychczasowe rozporządzenie, wydane na podstawie wcześniejszej delegacji ustawowej, nie odpowiada nowemu podziałowi materii między ustawę a akt wykonawczy. Część jego przepisów stanie się zbędna z uwagi na ich uregulowanie w ustawie, natomiast pozostała część wymaga dostosowania do nowego brzmienia delegacji ustawowej. Zmienione przepisy delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2028 r. oznacza to, że rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 przestanie z dniem 1 stycznia 2028 r. obowiązywać.

Z uwagi na powyższe jest konieczne wydanie nowego rozporządzenia w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, które będzie regulowało wyłącznie te kwestie, które – zgodnie z nowym brzmieniem ustawy – pozostają do uregulowania na poziomie wykonawczym. Przyjęcie nowego aktu pozwoli na zachowanie przejrzystości systemu prawa, uniknięcie powtórzeń regulacji ustawowych oraz zapewnienie zgodności rozporządzenia z zakresem upoważnienia ustawowego.

Projektowane rozporządzenie stanowi zatem konsekwencję zmian wprowadzanych w ustawie i ma na celu zapewnienie spójności oraz hierarchicznej poprawności regulacji dotyczących standardów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

Dodatkowo nowelizacja wprowadza szereg zmian, które polegają w szczególności na zastąpieniu jednej z dotychczasowych form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – dziennego

opiekuna – punktem opieki dziennej. Konieczne jest zatem również dostosowanie rozporządzenia do tych zmian wprowadzanych nowelizacją. W tym zakresie zmiany polegają jedynie na zastąpieniu dotychczasowych sformułowań odnoszących się do „podmiotu zatrudniającego dziennego opiekuna” lub „dziennego opiekuna” sformułowaniem odnoszącym się do „punktu opieki dziennej”.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga wprowadzenia przepisów przejściowych – stosowane regulacje są zawarte w nowelizacji.

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

W ocenie projektodawcy regulacje zawarte w projekcie nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega on notyfikacji technicznej. Ponadto nie podlega on notyfikacji usługowej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbینگowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.). Rozwiązania zaproponowane w projekcie nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Aleksandra Gajewska Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Pactwa Dyrektor Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tel. 538 117 230	Data sporządzenia 14 maja 2026 r. Źródło: Art. 6c ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 i ...) Numer w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...), zwana dalej „nowelizacją”, wprowadza w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) zmiany polegające na:

- przeniesieniu do ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 części rozwiązań normatywnych dotychczas uregulowanych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. poz. 1882). Dotyczy to w szczególności przepisów określających podstawowy zakres standardów opieki, które ze względu na swój charakter będą mieć rangę ustawową
- zastąpieniu jednej z dotychczasowych form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – dziennego opiekuna – punktem opieki dziennej.

Zmienione przepisy delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2028 r. oznacza to, że rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., przestanie obowiązywać z dniem 1 stycznia 2028 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Z uwagi na powyższe jest konieczne wydanie nowego rozporządzenia w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, które będzie regulowało wyłącznie te kwestie, które – zgodnie z nowym brzmieniem ustawy – pozostają do uregulowania na poziomie aktu wykonawczego. Ponadto rozporządzenie przewiduje zmiany polegające na zastąpieniu dotychczasowych sformułowań odnoszących się do „podmiotu zatrudniającego dziennego opiekuna” lub „dziennego opiekuna” sformułowaniem odnoszącym się do „punktu opieki dziennej”.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	8,5 tys. instytucji (wg stanu na XII 2024)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	Wprowadzenie punktu opieki dziennej jako nowej formy opieki
Dzienni opiekunowie	2,5 tys. osób (wg stanu na XII 2024)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	Wprowadzenie punktu opieki dziennej jako nowej formy opieki

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.).

Z uwagi na swoją treść projekt nie zostanie skierowany do konsultacji publicznych, ani nie zostanie przedłożony do opinii Rady Dialogu Społecznego.

Projekt zostanie przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]
-------------------------	---

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu										
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu										
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu										
Niemierzalne												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację osób z niepełnosprawnościami. Projekt nie wywiera wpływu na sytuację osób starszych.											
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu												
☐ nie dotyczy												

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz:			
9. Wpływ na rynek pracy			
Brak wpływu.			
10. Wpływ na pozostałe obszary			
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	
		☐ informatyzacja ☐ zdrowie	
Omówienie wpływu	Nie wpływa na pozostałe obszary.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Nie dotyczy			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia ...

**w sprawie określenia wymagań żywieniowych i grup środków spożywczych stosowanych
przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych**

Na podstawie art. 6e ust. 7 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz.798 oraz z 2026 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego w instytucjach opieki, przez które rozumie się żłobki i kluby dziecięce, należy dobierać w taki sposób, aby pokryć zapotrzebowanie na energię i składniki odżywcze dla danej grupy wiekowej, wynikające z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej.

2. Przy doborze środków spożywczych stosowanych w ramach żywienia zbiorowego w instytucjach opieki należy mieć na uwadze ich wartości odżywcze i zdrowotne, potrzebę właściwego dostosowania posiłków do potrzeb dziecka, konieczność zagwarantowania przygotowania posiłków w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne dziecka, w tym jakość środków spożywczych.

3. Dobór posiłków i stopień ich rozdrobnienia oraz sposób karmienia powinny być indywidualnie dostosowane do wieku i umiejętności dziecka.

4. Podstawą właściwego żywienia dzieci jest dobór produktów z różnych grup środków spożywczych, umożliwiający komponowanie urozmaiconych, pełnowartościowych posiłków.

5. Dobór produktów uwzględnia sezonowość oraz odbywa się z wykorzystaniem produktów pochodzenia lokalnego.

6. Żywienie dzieci w instytucjach opieki należy realizować w taki sposób, aby:

- 1) dostarczało 70-75 % całodziennego zapotrzebowania energetycznego w ujęciu dekadowym, zgodnie z aktualnymi normami żywienia przy wyliczeniu średnioważonej normy dla danej grupy wiekowej;

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 2704).

- 2) dzieci otrzymywały 3-4 posiłki dziennie, przy czym zupa i drugie danie obiadowe mogą być traktowane jako odrębne posiłki;
- 3) posiłki były komponowane z wykorzystaniem produktów z następujących grup środków spożywczych: produkty zbożowe lub ziemniaki, warzywa lub owoce, mleko i produkty mleczne lub napoje roślinne i produkty roślinne naśladujące produkty mleczne wzbogacone co najmniej w wapń i witaminę B12, mięso, ryby, jaja, nasiona roślin strączkowych, tłuszcze, pestki, orzechy i inne nasiona;
- 4) zupy, sosy oraz potrawy sporządzane były z naturalnych składników, bez użycia koncentratów spożywczych, z wyłączeniem koncentratów z naturalnych składników, bez zasmażek;
- 5) w ramach stosowanych technik kulinarnych wykorzystywane były: gotowanie na parze, gotowanie tradycyjnie, pieczenie, duszenie;
- 6) od poniedziałku do piątku były podawane nie więcej niż dwie potrawy smażone, przy czym zalecane jest smażenie bez dodatku tłuszczu;
- 7) posiłki powinny być przygotowywane z udziałem tłuszczów roślinnych, z ograniczeniem tłuszczu zwierzęcego, do smażenia używany był olej rzepakowy lub oliwa z oliwek;
- 8) każdego dnia były podawane:
 - a) środki spożywcze pochodzące z różnych grup środków spożywczych,
 - b) co najmniej jedna porcja z grupy: mięso, ryby, jaja lub nasiona roślin strączkowych,
 - c) co najmniej jedna porcja z grupy: mleko lub produkty mleczne,
 - d) warzywa lub owoce w każdym posiłku,
 - e) woda do picia bez ograniczeń;
- 9) co najmniej raz w tygodniu była podawana porcja ryby;
- 10) co najmniej raz w tygodniu w ramach obiadu była podawana potrawa przygotowana na bazie nasion roślin strączkowych;
- 11) posiłki były serwowane o odpowiedniej temperaturze, zgodnie z ich specyfiką;
- 12) preparaty do początkowego i dalszego żywienia niemowląt były podawane jedynie dzieciom poniżej 12 miesiąca życia;
- 13) w przypadku dzieci karmionych wyłącznie mlekiem kobiecym do 6 miesiąca życia jest to jedyny podawany pokarm.

§ 2. 1. Określa się następujące grupy środków spożywczych, które mogą być stosowane w ramach żywienia dzieci w instytucjach opieki:

- 1) pieczywo pszenne, żytnie, mieszane, razowe, graham, pieczywo z ziarnami;
- 2) mąka i makarony: mąka pszenna, mąka żytnia, mąka razowa, mąka jaglana, mąka ryżowa, mąka gryczana, makarony pszenne i pełnoziarniste, makarony z dodatkiem warzyw;
- 3) kasze i płatki zbożowe: płatki owsiane górskie i zwykłe, gryczane, ryżowe, jęczmienne, płatki kukurydziane „corn flakes” bez dodatku cukru, musli bez dodatku cukru, kasze drobne: manna, kukurydziana, krakowska, kasze grube: gryczana, jaglana, pęczak, bulgur, kuskus, ryż;
- 4) ziemniaki i bataty: gotowane lub pieczone;
- 5) warzywa;
- 6) owoce;
- 7) suszone warzywa i owoce, orzechy oraz nasiona bez dodatku cukrów, substancji słodzących zdefiniowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności (Dz. Urz. UE L 354 z 31.12.2008 r., str. 16, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1333/2008”, oraz bez dodatku soli;
- 8) przeciery, musy owocowe, warzywne oraz owocowo-warzywne bez dodatku cukrów i soli;
- 9) koktajle owocowe, warzywne oraz owocowo-warzywne na bazie mleka i produktów mlecznych, o których mowa w pkt 10, napojów i produktów roślinnych naśladujących produkty mleczne, o których mowa w pkt 11, bez dodatku cukrów i substancji słodzących, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 1333/2008;
- 10) mleko i przetwory mleczne: mleko 2,0 – 3,2 % tłuszczu, mleko zsiadłe, ser twarogowy półtłusty, podpuszczkowy, mozzarella, serek kanapkowy śmietankowy, serek homogenizowany, jogurt naturalny, jogurt typu greckiego, maślanka, kefir bez dodatku cukru i substancji słodzących, śmietana 10-18% tłuszczu;
- 11) napoje i produkty roślinne naśladujące produkty mleczne wzbogacone co najmniej w wapń i witaminę B12, między innymi takie jak: sojowy, ryżowy, owsiany, kukurydziany, gryczany, orzechowy, jaglany, kokosowy, migdałowy lub z nasion roślin strączkowych;
- 12) preparaty do początkowego i dalszego żywienia niemowląt;

- 13) mięso: drób, mięso czerwone, wędliny takie jak: mięso drobiowe (kurczak, indyk), chuda wołowina, chuda wieprzowina – schab środkowy, łopatka, cielęcina, królik; w przypadku wędlin i przetworów mięsnych dopuszcza się produkty wyłącznie wysokogatunkowe – szynka i polędwica wieprzowa, szynka i polędwica drobiowa, zawierające co najmniej 90 % mięsa;
- 14) ryby (filety): dorsz atlantycki, łosoś, mintaj, morszczuk, sola, pstrąg, flądra, makrela atlantycka, śledź, ryba maślana, sieja, sum, karp, szczupak, halibut, plamiak, barwena, tilapia;
- 15) jaja;
- 16) tłuszcze: olej rzepakowy z pierwszego tłoczenia, oliwa z oliwek, olej z pestek winogron, masło 82 % tłuszczu, wysokiej jakości margaryna miękka (kubkowa) bez izomerów trans kwasów tłuszczowych;
- 17) desery: ciasta na bazie warzyw i owoców, ciasta drożdżowe, ciasta z mąk z pełnego przemiału z dodatkiem suszonych owoców, ciasta biszkoptowe, chałka, biszkopty, budyń, kisiel, galaretka, w tym z gotowych koncentratów;
- 18) inne: chrzan, drożdże, proszek do pieczenia, przyprawy (pieprz, pieprz cytrynowy, pieprz ziołowy, kminek mielony, ziele angielskie, liść laurowy, kmin rzymski, cynamon, gałka muszkatołowa, papryka słodka, curry, kurkuma, imbir, koperek i inne naturalne), skrobia ziemniaczana, kwasek cytrynowy, żelatyna, cukier waniliowy, miód naturalny, bułka tarta, chrupki kukurydziane bez dodatku soli, groszek ptysiowy;
- 19) pestki, nasiona, orzechy: dynia, słonecznik, wiórki kokosowe, migdały, orzechy, sezam, siemię lniane;
- 20) wody źródlane, naturalne wody mineralne średniozmineralizowane (zawierające poniżej 1500 mg składników mineralnych w dm³ wody).

2. W instytucjach opieki mogą być podawane grupy środków spożywczych, o których mowa w ust. 1 pkt 10 i 11, pod warunkiem, że nie zawierają więcej niż:

- 1) 13,5 g cukru w 100 g/ml produktu gotowego do spożycia;
- 2) 10 g tłuszczu w 100 g/ml produktu gotowego do spożycia;
- 3) 1 g soli w 100 g/ml produktu gotowego do spożycia, a w przypadku pieczywa nie więcej niż 1,2 g soli w 100 g produktu gotowego do spożycia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2027 r.

MINISTER ZDROWIA

w porozumieniu:

MINISTER RODZINY, PRACY

I POLITYKI SPOŁECZNEJ

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie w sprawie określenia wymagań żywieniowych i grup środków spożywczych stosowanych przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 6e ust. 7 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...). Zgodnie z tym przepisem, minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny wymagania żywieniowe i grupy środków spożywczych stosowane przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych, biorąc pod uwagę normy żywienia dzieci, wartości odżywcze i zdrowotne środków spożywczych, potrzebę właściwego dostosowania posiłków do potrzeb dziecka oraz konieczność zagwarantowania przygotowania posiłków w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne dziecka.

Celem projektowanej regulacji jest zapewnienie dostępu do wysokiej jakości żywności dzieciom uczęszczającym do żłobków i klubów dziecięcych. Aktualnie w ww. ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 wskazano jedynie, że żłobek i klub dziecięcy zapewniają przebywającym w nim dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej. Przedmiotowa regulacja uszczegóławia wymagania i zasady, jakimi należy się kierować przy realizacji żywienia zbiorowego w tych placówkach. Stanowi więc narzędzie pomocnicze dla osób odpowiedzialnych za planowanie żywienia w żłobkach i klubach dziecięcych.

Okres 1 000 pierwszych dni życia to szczególny czas, w którym mamy realny wpływ na zdrowie dziecka. Żywienie już od poczęcia, w okresie niemowlęcym i w pierwszych latach życia jest szczególnie istotne ze względu na konieczność zapewnienia składników odżywczych do optymalnego rozwoju organizmu, a także zachodzące programowanie metaboliczne oraz kształtowanie nawyków żywieniowych. Prawidłowe żywienie dzieci do 3 roku życia zapewnia odpowiedni rozwój, optymalny stan odżywienia, a także wpływa na odległe efekty zdrowotne dziecka. Wczesne doświadczenia dziecka związane ze sposobem żywienia oraz doбором produktów spożywczych mają wpływ na kształtowanie nawyków żywieniowych.

Realizacja żywienia dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych powinna być prowadzona zgodnie z zasadami zdrowego żywienia, aktualnymi Normami żywienia dla populacji

Polski²⁾, a także w oparciu o aktualne rekomendacje żywieniowe dla tej grupy wiekowej opracowywane przez instytucje i towarzystwa naukowe, w tym m.in. Instytut Matki i Dziecka.

Badania przeprowadzone w żłobkach wskazują na liczne nieprawidłowości w żywieniu małych dzieci, uczęszczających do tych placówek. Analiza jadłospisów dekadowych oraz raportów magazynowych wybranych, łódzkich żłobków, przeprowadzona pod kierownictwem dr n. med. Elżbiety Trafalskiej, wykazała między innymi: zbyt wysoką kaloryczność racji pokarmowych oraz zawyżoną podaż białka. Stwierdzono wysoką zawartość nasyconych kwasów tłuszczowych przy zbyt niskiej podaży wielonienasyconych kwasów tłuszczowych. Zawartość węglowodanów przyswajalnych była zgodna z zaleceniami, ale średnia ilość sacharozy przekraczała wartości rekomendowane. Najbardziej deficytowa była u dzieci podaż witaminy D i jodu. Badane racje pokarmowe zawierały również za mało witaminy E i żelaza. Błędy w żywieniu dzieci wykazano również w badaniach przeprowadzonych w placówkach żłobkowych w ramach programu „Zdrowo Jemy, Zdrowo Rośniemy” przez zespół naukowców – dr Annę Harton i dr Joannę Myszkowską-Ryciak ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Wyniki przywołanych badań na temat postępowania żywieniowego u małych dzieci potwierdzają, że konieczna jest efektywna edukacja dotycząca zasad komponowania zbilansowanej diety dziecka, zarówno wśród rodziców, jak personelu odpowiedzialnego za żywienie w żłobkach³⁾.

Dla wielu małych dzieci instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 są miejscem, w którym spędzają one zdecydowanie największą część dnia. Tutaj spożywają większość swoich posiłków – zwykle od śniadania do podwieczorku. Posiłki przygotowywane w tego rodzaju placówkach powinny być właściwie zbilansowane pod względem energetycznym oraz odżywczym, zgodnie z aktualnymi normami żywienia.

Żywienie w żłobku i klubie dziecięcym jest ważnym elementem całodziennej diety dziecka. Powinno pokrywać 70-75 % zapotrzebowania na energię i składniki odżywcze. Zaleca się, aby dzieci w żłobku i klubie dziecięcym otrzymywały 3-4 posiłki dziennie (śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek). Model żywienia zależy od placówki: rozkładu

²⁾ Normy Żywienia dla populacji Polskiej, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH - Państwowy Instytut Badawczy, 2024

³⁾ prof. P. Socha, H. Weker i wsp., Żywienie dzieci w żłobkach. Praktyczne wprowadzenie aktualnych norm i zaleceń, Warszawa 2018 r.

dnia, zajęć dodatkowych. W niektórych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 obiad podawany jest w dwóch posiłkach (osobno zupa, osobno drugie danie).

Jadłospis w żłobku i klubie dziecięcym najlepiej bilansować w okresie dekadowym. Trudno opracować takie zestawy posiłków, aby każdego dnia ich wartość energetyczna i odżywcza odpowiadały ściśle normom. Jedną z podstawowych zasad żywienia dzieci jest urozmaicenie w doborze produktów spożywczych. Odpowiednio dobrane produkty z różnych grup pozwalają pokryć zapotrzebowanie na energię i wszystkie składniki odżywcze. W rozporządzeniu odwołano się natomiast do częstotliwości podawania określonych produktów spożywczych w wymiarze dnia bądź tygodnia, tj. od poniedziałku do piątku.

Zasada, którą należy się kierować w żywieniu dzieci w wieku żłobkowym to: opiekun decyduje co dziecko zje i kiedy, dziecko decyduje, czy zje i ile zje. Dziecko nie powinno być zmuszane do jedzenia, aby nie zaburzać mechanizmu głodu i sytości.

Pożywienie powinno dostarczać organizmowi dziecka odpowiednią ilość energii i wszystkich składników odżywczych oraz płynów w odpowiednich proporcjach. Podstawą właściwego żywienia dzieci jest dobór produktów z różnych grup, umożliwiający komponowanie pełnowartościowych posiłków. Produkty polecane w żywieniu dzieci powinny charakteryzować się wysoką wartością odżywczą i jakością zdrowotną. Najlepszym wyborem jest żywność naturalna, świeża, pełnowartościowa, mało przetworzona. Zgodnie z intencją projektodawcy, przy komponowaniu jadłospisów rekomenduje się, aby uwzględniać sezonowość produktów oraz wykorzystywać produkty pochodzenia lokalnego.

W żywieniu dzieci w żłobku i klubie dziecięcym szczególną uwagę należy zwrócić na:

- urozmaicenie – planując jadłospis należy uwzględnić produkty ze wszystkich grup produktów (warzywa i owoce, mleko i produkty mleczne, produkty białkowe, produkty zbożowe, tłuszcze),

- regularność podawania posiłków, utrzymanie odpowiednio długiej przerwy między posiłkami,

- stosowanie tylko naturalnych produktów,

- unikanie dodatku cukru i soli – u małych dzieci szczególnie ważne jest kształtowanie nawyków żywieniowych, przyzwyczajanie dziecka do smaku słodkiego skutkuje nadmiernym spożyciem cukru, co w konsekwencji może doprowadzić do nadwagi, otyłości a także próchnicy,

– dostępność wody – do picia stosować wodę bez ograniczeń, soki nie zastępują wody (nie służą do zaspakajania pragnienia).

W żywieniu niemowląt obowiązuje natomiast schemat żywienia wg stanowiska Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci.

Zaleca się wyłączne karmienie piersią do 6 miesiąca życia dziecka. Pierwsze pokarmy uzupełniające dziecko powinno otrzymać po ukończeniu 17 tygodnia życia, ale nie później niż przed ukończeniem 26 tygodnia życia. Zalecenie dotyczące górnej granicy wieku wynika z konieczności zaspokojenia zapotrzebowania na niektóre niezbędne składniki odżywcze, których sam pokarm kobiecy nie może już na ogół w pełni zaspokoić.

W żywieniu niemowląt w okresie 7–12 miesięcy zaleca się podawanie 5 posiłków w ciągu dnia. Są to trzy posiłki mleczne oraz posiłki uzupełniające. Orientacyjna wielkość porcji dla dzieci 7–8 miesięcy to 170–180 ml, natomiast dla dzieci 9–12 miesięcy to 190–220 ml.

Przykłady posiłków uzupełniających według schematu żywienia dla niemowląt: gotowane, zmixowane warzywa i owoce, zmixowane lub drobno pokrojone mięso i ryby z warzywami, miękkie kawałki/cząstki warzyw, owoców, mięsa, posiekane surowe owoce i warzywa, kasze, ryże, makarony, pieczywo, jaja, jogurt naturalny, kefir, sery.

Dieta niemowlaka powinna wykluczać podawanie soli i cukru. Cukier nie powinien być także dodawany do posiłków uzupełniających i napojów w tym wody i herbaty.

Jak wskazano w rozporządzeniu, dobór posiłków i stopień ich rozdrobnienia oraz sposób karmienia powinny być indywidualnie dostosowane do wieku i umiejętności dziecka.

Do picia niemowlętom podawać należy wodę bez ograniczeń. W żywieniu niemowląt nie zaleca się podawania soków. Mleko krowie nie powinno być stosowane jako główny produkt mleczny przed 12 miesiącem życia. W żywieniu niemowląt nie są zalecane mleko kozie lub owcze ze względu na wysoką zawartość soli mineralnych oraz niską zawartość kwasu foliowego i witamin (zwłaszcza B12).

W żłobku i klubie dziecięcym dzieci powinny mieć zawsze dostęp do picia. Kubki czy butelki z wodą powinny być zawsze w zasięgu wzroku dziecka, tak by mogło ono wskazać, że chce pić. Dzieci po 1. roku życia nie powinny już pić napojów z butelki ze smoczką. Ilość płynów spożywana w ciągu dnia przez dzieci uwarunkowana jest indywidualnymi potrzebami. W żywieniu małych dzieci polecana jest woda naturalna, źródłana,

niskozmineralizowana. Dzieciom poniżej roku do picia należy podawać wody źródlane i naturalne wody mineralne niskosodowe (zawierające poniżej 20 mg sodu w dm³ wody) i niskozmineralizowane (zawierające poniżej 500 mg składników mineralnych w dm³ wody). Norma dzienna na wodę w tej grupie wiekowej wynosi 800-1000 ml/d. Dla dzieci w wieku 1–3 lat stosować należy wody źródlane, naturalne wody mineralne średnizmineralizowane (zawierające poniżej 1500 mg składników mineralnych w dm³ wody). Norma na wodę dla tej grupy – 1250 ml/dobę.

Nie poleca się dzieciom do 4 roku życia spożywania herbatek z kopru włoskiego, co związane jest z brakiem odpowiednich danych dotyczących bezpieczeństwa ich stosowania. Nie jest także wskazane podawanie dzieciom w wieku żłobkowym herbaty oraz ziół np. rumianku czy mięty. Zioła mogą wywoływać niepożądane reakcje małego organizmu. Herbata, jako źródło garbników i taniny wiążących żelazo, zmniejsza przyswajanie żelaza i może wpływać na zwiększenie ryzyka anemii u małych dzieci.

Proponuje się, aby przedmiotowe rozporządzenia weszło w życie z dniem 1 września 2027 r.

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Przedmiotowa regulacja będzie miała wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Organy i podmioty prowadzące żłobki i kluby dziecięce, będą zobowiązane do nadzoru nad zmianą asortymentu żywności stosowanej w ramach żywienia zbiorowego w tych placówkach. W przypadku zorganizowania żywienia w żłobkach i klubach dziecięcych w formie usług cateringowych szczegółowe wymagania dotyczące jadłospisów i dostarczanych posiłków, zgodnych z przepisami niniejszego rozporządzenia, powinny być uwzględnione w umowach z tymi firmami.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektu rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Zdrowia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.).

Rozwiązania zaproponowane w projekcie nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie określenia wymagań żywieniowych i grup środków spożywczych stosowanych przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Zdrowia we współpracy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu	Data sporządzenia 14 maja 2026 r. Źródło: Art. 6e ust. 7 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Ministra Zdrowia :
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie w sprawie określenia wymagań żywieniowych i grup środków spożywczych stosowanych przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach, klubach dziecięcych stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 6e ust. 7 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...). Zgodnie z tym przepisem, minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny, pracy i polityki społecznej wymagania żywieniowe i grupy środków spożywczych stosowane przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych, biorąc pod uwagę normy żywienia dzieci, wartości odżywcze i zdrowotne środków spożywczych, potrzebę właściwego dostosowania posiłków do potrzeb dziecka oraz konieczność zagwarantowania przygotowania posiłków w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne dziecka.

Celem projektowanej regulacji jest zapewnienie dostępu do wysokiej jakości żywności dzieciom uczęszczającym do żłobków i klubów dziecięcych. Aktualnie w ww. ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3 wskazano jedynie, że żłobek i klub dziecięcy zapewniają przebywającym w nim dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej. Przedmiotowa regulacja uszczegóławia wymagania i zasady, jakimi należy się kierować przy realizacji żywienia zbiorowego w tych placówkach. Stanowi więc narzędzie pomocnicze dla osób odpowiedzialnych za planowanie żywienia w żłobkach i klubach dziecięcych.

Realizacja żywienia dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych powinna być prowadzona zgodnie z zasadami zdrowego żywienia, aktualnymi Normami żywienia dla populacji Polski, a także w oparciu o aktualne rekomendacje żywieniowe dla tej grupy wiekowej opracowywane przez instytucje i towarzystwa naukowe, w tym m.in. Instytut Matki i Dziecka.

Badania przeprowadzone w żłobkach wskazują na liczne nieprawidłowości w żywieniu małych dzieci, uczęszczających do tych placówek. Analiza jadłospisów dekadowych oraz raportów magazynowych wybranych, łódzkich żłobków, przeprowadzona pod kierownictwem dr n. med. Elżbiety Trafalskiej, wykazała między innymi: zbyt wysoką kaloryczność racji pokarmowych oraz zawyżoną podaż białka. Stwierdzono wysoką zawartość nasyconych kwasów tłuszczowych przy zbyt niskiej podaży wielonienasyconych kwasów tłuszczowych. Zawartość węglowodanów przyswajalnych była zgodna z zaleceniami, ale średnia ilość sacharozy przekraczała wartości rekomendowane. Najbardziej deficytowa była u dzieci podaż witaminy D i jodu. Badane racje pokarmowe zawierały również za mało witaminy E i żelaza. Błędy w żywieniu dzieci wykazano również w badaniach przeprowadzonych w placówkach żłobkowych w ramach programu „Zdrowo Jemy, Zdrowo Rośniemy” przez zespół naukowców – dr Annę Harton i dr Joannę Myszkowską-Ryciak ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Wyniki przywołanych badań na temat postępowania żywieniowego u małych dzieci potwierdzają, że konieczna jest efektywna edukacja dotycząca zasad komponowania zbilansowanej diety dziecka, zarówno wśród rodziców, jak personelu odpowiedzialnego za żywienie w żłobkach.

Dla wielu małych dzieci żłobek lub klub dziecięcy jest miejscem, w którym spędzają one zdecydowanie największą część dnia. Tutaj spożywają większość swoich posiłków – zwykle od śniadania do podwieczorku. Posiłki przygotowywane w tego rodzaju placówkach powinny być właściwie zbilansowane pod względem energetycznym oraz odżywczym, zgodnie z aktualnymi normami żywienia, a nie tylko preferencjami i koniecznością zaspokojenia głodu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W § 1 projektowanego rozporządzenia określono wymagania żywieniowe obowiązujące przy komponowaniu jadłospisów w żłobkach i klubach dziecięcych, natomiast w § 2 określono grupy środków spożywczych, które należy stosować przy prowadzeniu żywienia zbiorowego w tych placówkach.

Żywienie w żłobku i klubie dziecięcym jest ważnym elementem całodziennego żywienia dziecka. Powinno pokrywać 70-75 % zapotrzebowania na energię i składniki odżywcze. Zaleca się, aby dzieci w żłobku i klubie dziecięcym otrzymywały 3-4 posiłki dziennie (śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek). Model żywienia zależy od placówki: rozkładu dnia, zajęć dodatkowych. W niektórych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 obiad podawany jest w dwóch posiłkach (osobno zupa, osobno drugie danie).

Jadłospis w żłobku i klubie dziecięcym najlepiej bilansować w okresie dekadowym. Trudno opracować takie zestawy posiłków, aby każdego dnia ich wartość energetyczna i odżywcza odpowiadały ściśle normom. Jedną z podstawowych zasad żywienia dzieci jest urozmaicenie w doborze produktów spożywczych. Odpowiednio dobrane produkty z różnych grup pozwalają pokryć zapotrzebowanie na energię i wszystkie składniki odżywcze. W rozporządzeniu odwołano się natomiast do częstotliwości

podawania określonych produktów spożywczych w wymiarze dnia bądź tygodnia, tj. od poniedziałku do piątku.
Zasada, którą należy się kierować w żywieniu dzieci w wieku żłobkowym to: opiekun decyduje co dziecko zje i kiedy, dziecko decyduje, czy zje i ile zje. Dziecko nie powinno być zmuszane do jedzenia, aby nie zaburzać mechanizmu głodu i sytości.
Pożywienie powinno dostarczać organizmowi dziecka odpowiednią ilość energii i wszystkich składników odżywczych oraz płynów w odpowiednich proporcjach. Podstawą właściwego żywienia dzieci jest dobór produktów z różnych grup, umożliwiający komponowanie pełnowartościowych posiłków. Produkty polecane w żywieniu dzieci powinny charakteryzować się wysoką wartością odżywczą i jakością zdrowotną. Najlepszym wyborem jest żywność naturalna, świeża, pełnowartościowa, mało przetworzona. Zgodnie z intencją projektodawcy, przy komponowaniu jadłospisów rekomenduje się, aby uwzględniać sezonowość produktów oraz wykorzystywać produkty pochodzenia lokalnego.

W żywieniu dzieci w żłobku i klubie dziecięcym szczególną uwagę należy zwrócić na:

- 1) urozmaicenie – planując jadłospis należy uwzględnić produkty ze wszystkich grup produktów (warzywa i owoce, mleko i produkty mleczne, produkty białkowe, produkty zbożowe, tłuszcze);
- 2) regularność podawania posiłków, utrzymanie odpowiednio długiej przerwy między posiłkami;
- 3) stosowanie tylko naturalnych produktów;
- 4) unikanie dodatku cukru i soli – u małych dzieci szczególnie ważne jest kształtowanie nawyków żywieniowych, przyzwyczajanie dziecka do smaku słodkiego skutkuje nadmiernym spożyciem cukru, co w konsekwencji może doprowadzić do nadwagi, otyłości a także próchnicy;
- 5) dostępność wody – do picia stosować wodę bez ograniczeń, soki nie zastępują wody (nie służą do zaspakajania pragnienia).

W żywieniu niemowląt obowiązuje natomiast schemat żywienia wg stanowiska Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci.

Dieta niemowlaka powinna wykluczać podawanie soli i cukru. Cukier nie powinien być także dodawany do posiłków uzupełniających i napojów, w tym wody i herbaty.

Jak wskazano w rozporządzeniu, dobór posiłków i stopień ich rozdrobnienia oraz sposób karmienia powinny być indywidualnie dostosowane do wieku i umiejętności dziecka.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Publiczne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	1,7 tys. (na koniec 2024 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	W przypadku organów i podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce, na które oddziałuje rozporządzenie – nadzór nad zmianą asortymentu żywności stosowanej w ramach żywienia zbiorowego w tych placówkach.
Niepubliczne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	6,8 tys. (na koniec 2024 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	W przypadku organów i podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce, na które oddziałuje rozporządzenie – nadzór nad zmianą asortymentu żywności stosowanej w ramach żywienia zbiorowego w tych placówkach.
Dzieci do 3 r. ż.	205,3 tys. – liczba miejsc dostępnych w żłobkach: 18,4 tys. – liczba miejsc dostępnych w klubach:	Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 - Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Promocja i kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych wśród najmłodszych, zmniejszenie ryzyka rozwoju przewlekłych chorób niezakaźnych w późniejszym okresie życia.
Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej	Liczba Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych: 318 Liczba Państwowych Wojewódzkich Inspektorów Sanitarnych: 16	Główny Inspektorat Sanitarny	Nadzór nad asortymentem żywności podawanej w ramach żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych, zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w rozporządzeniu. W przypadku nieprzestrzegania przepisów, nakładanie kary pieniężnej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia nie był przedmiotem pre-konsultacji.

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do opiniowania i konsultacji publicznych z-dniowym terminem zgłaszania uwag następującym podmiotom:

- 1) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 2) Polskie Towarzystwo Onkologiczne;
- 3) Polskie Towarzystwo Kardiologiczne;
- 4) Polskie Towarzystwo Diabetologiczne;
- 5) Polskie Towarzystwo Chorób Płuc;
- 6) Polskie Towarzystwo Zdrowia Publicznego;
- 7) Lotnicze Pogotowie Ratunkowe;
- 8) Naczelna Rada Lekarska;
- 9) Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych;
- 10) Naczelna Rada Aptekarska;
- 11) Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych;
- 12) Krajowa Rada Fizjoterapeutów;
- 13) Unia Metropolii Polskich;
- 14) Związek Miast Polskich;
- 15) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 16) Związek Województw RP;
- 17) Związek Powiatów Polskich;
- 18) Federacja Związków Gmin i Powiatów RP;
- 19) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 20) Sekretariat Ochrony Zdrowia KK NSZZ "Solidarność";
- 21) Krajowy Sekretariat Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność 80”;
- 22) Forum Związków Zawodowych;
- 23) Pracodawcy Medycyny Prywatnej;
- 24) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 25) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szpitali Prywatnych;
- 26) Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych;
- 27) Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy;
- 28) Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych;
- 29) Ogólnopolski Związek Zawodowy Położnych;
- 30) Ogólnopolska Konfederacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia;
- 31) Porozumienie Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 32) Kolegium Lekarzy Rodzinnych w Polsce;
- 33) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 34) „Porozumienie Zielonogórskie” Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 35) Federacja Związków Pracowników Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej;
- 36) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 37) Konfederacja Lewiatan;
- 38) Stowarzyszenie Menedżerów Opieki Zdrowotnej;
- 39) Federacja Pacjentów Polskich;
- 40) Narodowy Instytut Kardiologii Stefana kardynała Wyszyńskiego – Państwowy Instytut Badawczy;
- 41) Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy;
- 42) Agencja Badań Medycznych;
- 43) Instytut Matki i Dziecka;
- 44) Instytut Badań Edukacyjnych;
- 45) Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie;
- 46) Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH - Państwowy Instytut Badawczy;
- 47) Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej;
- 48) Konsultant Krajowy w dziedzinie zdrowia publicznego;
- 49) Konsultant Krajowy w dziedzinie pediatrii;
- 50) Konsultant Krajowy w dziedzinie pediatrii metabolicznej;
- 51) Konsultant Krajowy w dziedzinie epidemiologii;
- 52) Konsultant Krajowy w dziedzinie psychiatrii;
- 53) Polska Federacja Producentów Żywności;
- 54) Polska Akademia Nauk;
- 55) Polskie Towarzystwo Prawa Medycznego;
- 56) Polskie Stowarzyszenie Dietetyków;
- 57) Polskie Towarzystwo Nauk Żywnościowych;
- 58) Polskie Towarzystwo Programów Zdrowotnych;

- 59) Polskie Towarzystwo Medycyny Stylu Życia;
- 60) Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu;
- 61) Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- 62) Federacja Konsumentów;
- 63) Gdański Uniwersytet Medyczny;
- 64) Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”;
- 65) Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi;
- 66) Krajowa Izba Gospodarcza Przemysłu Spożywczego i Opakowań;
- 67) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 68) Polskie Towarzystwo Gospodarcze;
- 69) Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji;
- 70) Polskie Towarzystwo Leczenia Otyłości;
- 71) Polskie Towarzystwo Badań nad Otyłością;
- 72) Polskie Towarzystwo Dietetyki;
- 73) Polskie Towarzystwo Pediatryczne;
- 74) Fundacja Polska Liga Walki z Rakiem;
- 75) Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie;
- 76) Stowarzyszenie Krajowej Unii Producentów Soków;
- 77) Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polskich;
- 78) Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;
- 79) Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach;
- 80) Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu;
- 81) Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu;
- 82) Uniwersytet Medyczny w Białymstoku;
- 83) Uniwersytet Medyczny w Lublinie;
- 84) Uniwersytet Medyczny w Łodzi;
- 85) Warszawski Uniwersytet Medyczny;
- 86) Związek Pracodawców Ratownictwa Medycznego SP ZOZ;
- 87) Związek Pracodawców Ratownictwa Medycznego Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej;
- 88) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 89) Federacja Przedsiębiorców Polskich;
- 90) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 91) Rada Działalności Pożytku Publicznego;
- 92) Rada Dialogu Społecznego.

Projekt rozporządzenia z chwilą jego przekazania do uzgodnień został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Zdrowia, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.) oraz na stronie Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404). Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną przedstawione w załączonym do OSR raporcie.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Nie dotyczy.											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt nie powoduje dodatkowych wydatków po stronie sektora finansów publicznych i sektora prywatnego. Wpływy z opłat za czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (dalej PIS) będą stanowiły dochód budżetu państwa. Nie jest możliwe oszacowanie skali skutków wpływów budżetowych wprowadzenia powyższych rozwiązań, ponieważ aktualnie brak jest przepisów, które umożliwiałyby organom PIS egzekwowanie przestrzegania norm żywieniowych w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub nakładanie grzywien w formie mandatu karnego lub kar pieniężnych za nieprawidłowe żywienie dzieci. W związku z tym ewentualne skutki finansowe wynikające z projektowanych przepisów będą pokrywane w ramach dotychczasowych wydatków Inspekcji Sanitarnej, w tym w ramach niezwiększonego funduszu na wynagrodzenia i nie będą podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki. Dotychczas w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie żywienia dzieci, zarówno na podstawie własnych ustaleń, jak i skarg składanych przez rodziców, inspektorzy PIS wydawali zalecenia dla dyrektorów placówek, wskazując konieczność dostosowania żywienia do norm opracowanych przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – PIB. Wykonanie tych zaleceń było weryfikowane podczas kolejnych kontroli sanitarnych oraz kontroli sprawdzających. Zdefiniowane wymagania stanowią praktyczne narzędzie pomocnicze w planowaniu żywienia zbiorowego w żłobkach i klubach dziecięcych.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na działalność mikro-, małych, średnich i dużych przedsiębiorców. W przypadku zorganizowania żywienia w żłobkach i klubach dziecięcych w formie usług cateringowych szczegółowe wymagania dotyczące jadłospisów i dostarczanych posiłków (zgodnych z przepisami niniejszego rozporządzenia) powinny być uwzględnione w umowach z tymi firmami.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i niepełnosprawne	Projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na rodziny, obywateli, gospodarstwa domowe poprzez promocję i kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych wśród najmłodszych, zmniejszenie ryzyka rozwoju przewlekłych chorób niezakaźnych w późniejszym okresie życia.						
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak.
--	-------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronicznej.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:			
9. Wpływ na rynek pracy			
Brak.			
10. Wpływ na pozostałe obszary			
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne	
		☐ informatyzacja ☒ zdrowie	
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie zapewni dzieciom uczęszczającym do żłobków i klubów dziecięcych dostęp do wysokiej jakości żywności, urozmaiconych, prawidłowo zbilansowanych posiłków.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września 2027 r.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Nie dotyczy.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
Raport z konsultacji publicznych i opiniowania.			

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia ...

**w sprawie wymagań lokalowych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być
prowadzony punkt opieki dziennej**

Na podstawie art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Punkt opieki dziennej może być prowadzony w lokalu:

- 1) w którym powierzchnia przypadająca na każde dziecko wynosi co najmniej 5 m²;
- 2) który znajduje się na kondygnacji pierwszej naziemnej lub wyższej;
- 3) w którym w szczególności:
 - a) znajdują się okna, które mogą być otwierane,
 - b) instalacja elektryczna jest zabezpieczona przed dostępem dzieci,
 - c) w pomieszczeniach jest zapewniona temperatura co najmniej 20°C,
 - d) jest zapewniony dostęp do łazienki z ciepłą bieżącą wodą do utrzymania higieny osobistej dzieci,
 - e) jest zapewnione miejsce do przygotowywania posiłków lub odgrzewania posiłków oraz do ich konsumpcji,
 - f) niebezpieczne przedmioty, w szczególności leki, środki czystości lub ostre narzędzia są przechowywane poza zasięgiem dzieci.

§ 2. Punkt opieki dziennej może być prowadzony w lokalu znajdującym się w budynku lub jego części, które nie spełniają wymagań ochrony przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL-II, określonych w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, jeżeli:

- 1) lokal spełnia łącznie następujące warunki:

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

- a) znajduje się w strefie pożarowej, w której elementy budynku są nierozprzestrzeniające ognia; wymaganie to nie dotyczy kondygnacji zlokalizowanych powyżej drugiej kondygnacji nadziemnej,
 - b) został wyposażony w gaśnicę o skuteczności gaśniczej co najmniej 21 A zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, niezależnie od gaśnic zastosowanych w strefie pożarowej, w której znajduje się lokal;
- 2) elementy wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego w lokalu i na drogach ewakuacyjnych z lokalu spełniają łącznie następujące warunki:
- a) stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrz oraz okładziny ścienne i wykładziny podłogowe są co najmniej trudno zapalne i nie są intensywnie dymiące,
 - b) okładziny sufitów oraz sufity podwieszane są wykonane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia;
- 3) w lokalu i na drogach ewakuacyjnych z tego lokalu są spełnione wymagania określone w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, właściwe dla kategorii zagrożenia ludzi tej strefy pożarowej, w której lokal i te drogi się znajdują, w szczególności nie występują w tym lokalu ani na tych drogach warunki techniczne będące podstawą do uznania budynku za zagrażający życiu ludzi.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.

**MINISTER
RODZINY, PRACY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ**

UZASADNIENIE

Na mocy art. 42 ustawy z dnia 6 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) minister właściwy do spraw rodziny został zobligowany do określenia, w drodze rozporządzenia warunków lokalowych lokali, w których mają być prowadzone punkty opieki dziennej uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości opieki sprawowanej nad dziećmi i warunków ochrony przeciwpożarowej. Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wskazanej delegacji ustawowej.

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem punkt opieki dziennej może być prowadzony w lokalu, w którym powierzchnia przypadająca na każde dziecko wynosi co najmniej 5 m². Lokal, w którym ma być prowadzony punkt opieki dziennej będzie mógł się znajdować na kondygnacji pierwszej naziemnej lub wyższej. Ponadto w lokalu tym mają być okna, które mogą być otwierane, instalacja elektryczna ma być zabezpieczona przed dostępem dzieci, w pomieszczeniach jest zapewniona temperatura co najmniej 20°C, jest zapewniony dostęp do łazienki z ciepłą bieżącą wodą do utrzymania higieny osobistej dzieci, jest zapewnione miejsce do przygotowywania posiłków lub odgrzewania posiłków oraz do ich konsumpcji, a niebezpieczne przedmioty, w szczególności leki, środki czystości lub ostre narzędzia są przechowywane poza zasięgiem dzieci.

Zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej lokal przeznaczony do użytku przez osoby o ograniczonej zdolności poruszania się (takie jak np. żłobki czy przedszkola) powinien spełniać wymagania ochrony przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL-II. W celu ułatwienia tworzenia punktów opieki dziennej, a przede wszystkim biorąc pod uwagę ich rodzinny charakter funkcjonowania, projektowane rozporządzenie zakłada, że punkty opieki dziennej może być prowadzony w lokalu znajdującym się w budynku lub jego części, które nie spełniają wymagań ochrony przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL-II, określonych w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) lokal ma znajdować się w strefie pożarowej, w której elementy budynku są nierozprzestrzeniające ognia (wymaganie to nie dotyczy kondygnacji zlokalizowanych powyżej drugiej kondygnacji nadziemnej) oraz ma być wyposażony w gaśnicę o skuteczności gaśniczej co najmniej 21 A zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów

budowlanych i terenów, niezależnie od gaśnic zastosowanych w strefie pożarowej, w której znajduje się lokal;

- 2) elementy wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego w lokalu i na drogach ewakuacyjnych z lokalu spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrz oraz okładziny ścienne i wykładziny podłogowe są co najmniej trudno zapalne i nie są intensywnie dymiące,
 - b) okładziny sufitów oraz sufity podwieszone są wykonane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia;
- 3) w lokalu i na drogach ewakuacyjnych z tego lokalu są spełnione wymagania określone w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, właściwe dla kategorii zagrożenia ludzi tej strefy pożarowej, w której lokal i te drogi się znajdują, w szczególności nie występują w tym lokalu ani na tych drogach warunki techniczne będące podstawą do uznania budynku za zagrażający życiu ludzi.

Punkt dziennej opieki przy proponowanych minimalnych wymaganiach dotyczących warunków lokalowych będzie nadal miał charakter rodzinny (nie ma konieczności sprawdzania przez państwową inspekcję sanitarną ani przez straż pożarną), zapewniając dzieciom ochronę przed zagrożeniami i stwarzając im warunki uwzględniające w szczególności bezpieczeństwo fizyczne, psychiczne oraz przeciwpożarowe.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przepisów przejściowych, ponieważ stosowne regulacje w tym zakresie zawarte są w ustawie z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...).

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

W ocenie projektodawcy regulacje zawarte w projekcie nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega on notyfikacji technicznej. Ponadto nie podlega on notyfikacji usługowej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.).

Rozwiązania zaproponowane w projekcie nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych lokalu, w którym ma być prowadzony punkt opieki dziennej	Data sporządzenia 14 maja 2026 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Źródło: Art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 i oraz z 2026 r. poz. 2026)
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Aleksandra Gajewska Sekretarz Stanu	Numer w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Pactwa Dyrektor Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tel. 538117230	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Na mocy art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 i oraz z 2026 r. poz.) minister właściwy do spraw rodziny został zobligowany do określenia, w drodze rozporządzenia warunków lokalowych lokali, w których mają być prowadzone punkty opieki dziennej uwzględniając konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości opieki sprawowanej nad dziećmi i warunków ochrony przeciwpożarowej. Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem punkt opieki dziennej może być prowadzony w lokalu, w którym powierzchnia przypadająca na każde dziecko wynosi co najmniej 5 m². Lokal, w którym ma być prowadzony punkt opieki dziennej będzie mógł się znajdować na kondygnacji pierwszej naziemnej lub wyższej. Ponadto w lokalu tym mają być okna, które mogą być otwierane, instalacja elektryczna ma być zabezpieczona przed dostępem dzieci, w pomieszczeniach jest zapewniona temperatura co najmniej 20°C, jest zapewniony dostęp do łazienki z ciepłą bieżącą wodą do utrzymania higieny osobistej dzieci, jest zapewnione miejsce do przygotowywania posiłków lub odgrzewania posiłków oraz do ich konsumpcji, a niebezpieczne przedmioty, w szczególności leki, środki czystości lub ostre narzędzia są przechowywane poza zasięgiem dzieci. Ponadto, aby punkty opieki dziennej nie musiały spełniać wymagań wyższych niż żłobki i kluby dziecięce związanych ze spełnianiem wymagań ochrony przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL II, w projektowanym rozporządzeniu określono, że lokal w którym może być prowadzony punkt opieki dziennej ma:

- 1)znajdować się w strefie pożarowej, w której elementy budynku są nierozprzestrzeniające ognia (wymaganie to nie dotyczy kondygnacji zlokalizowanych powyżej drugiej kondygnacji nadziemnej) oraz ma być wyposażony w gaśnicę o skuteczności gaśniczej co najmniej 21 A zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, niezależnie od gaśnic zastosowanych w strefie pożarowej, w której znajduje się lokal;
- 2)elementy wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego w lokalu i na drogach ewakuacyjnych z lokalu spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrz oraz okładziny ścienne i wykładziny podłogowe są co najmniej trudno zapalne i nie są intensywnie dymiące,
 - b) okładziny sufitów oraz sufity podwieszone są wykonane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia;
- 3)w lokalu i na drogach ewakuacyjnych z tego lokalu są spełnione wymagania określone w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, właściwe dla kategorii zagrożenia ludzi tej strefy pożarowej, w której lokal i te drogi się znajdują, w szczególności nie występują w tym lokalu ani na tych drogach warunki techniczne będące podstawą do uznania budynku za zagrażający życiu ludzi.

Punkt dziennej opieki przy proponowanych minimalnych wymogach dotyczących warunków lokalowych będzie nadal miał charakter rodzinny (nie ma konieczności sprawdzania przez państwową inspekcję sanitarną ani przez straż pożarną), zapewniając dzieciom ochronę przed zagrożeniami i stwarzając im warunki uwzględniające w szczególności bezpieczeństwo fizyczne, psychiczne oraz przeciwpożarowe.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wyżej wskazanej delegacji ustawowej, tj. określa wymagania lokalowe lokalu, w którym ma być prowadzony punkt opieki dziennej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dzienni opiekunowie	1443 dziennych	Dane z wykazu dziennych	Od 1 stycznia 2028 r. lokale, w

	opiekunów z 2663, których świadczą opiekę w lokalach pod pojedynczymi adresami bądź powtarzającymi się maksymalnie dwukrotnie	opiekunów	których zatrudnieni są dzienni opiekunowie w ramach punktów opieki dziennej muszą spełniać warunki określone w rozporządzeniu
--	---	-----------	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2026 r. poz. 404) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.). Projekt zostanie przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Punkt dziennej opieki przy proponowanych minimalnych wymogach dotyczących warunków lokalowych będzie nadal miał charakter rodzinny (nie ma konieczności sprawdzania przez państwową inspekcję sanitarną ani przez straż pożarną), wobec czego nie powoduje konieczności ponoszenia dodatkowych wydatków po stronie prowadzących punkty dziennej opieki.												
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu											

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Punkt dziennej opieki przy proponowanych minimalnych wymagach dotyczących warunków lokalowych będzie nadal miał charakter rodzinny (nie ma konieczności sprawdzania przez państwową inspekcję sanitarną ani przez straż pożarną), wobec czego nie powoduje konieczności ponoszenia dodatkowych wydatków po stronie prowadzących punkty dziennej opieki. Projektowana regulacja nie będzie miała wpływ na sytuację osób z niepełnosprawnościami. Projekt nie wywiera wpływu na sytuację osób starszych.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: W momencie wpisu do rejestru instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 punkt opieki dziennej będzie musiał złożyć oświadczenie o powierzchni lokalu, w którym prowadzony jest punkt opieki dziennej.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak wpływu		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe ☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: ☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu	Aktualnie dzienni opiekunowie, którzy świadczą opiekę nad dziećmi, od 1 stycznia 2028 r. będą musieli przekształcić się w punkty dziennej opieki, w których maksymalnie może przebywać pod opieką maksymalnie 16 dzieci, a lokal będzie musiał spełniać określone w projektowanym rozporządzeniu warunki, zapewniające bezpieczeństwo dzieci. Pozostali, którzy ich nie spełnią będą musieli albo przekształcić się w żłobek lub klub dziecięcy albo znaleźć lokal, który spełni ww. wymagania. Aby było to możliwe wprowadza się długie vacatio legi w tej materii.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Miernikiem zastosowanym do ewaluacji projektu będzie liczba punktów opieki dziennej wpisanych do rejestru instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia ...

**w sprawie wzoru legitymacji opiekuna małego dziecka oraz sposobu unieważnienia
legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego**

Na podstawie art. 47g ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wzór legitymacji opiekuna małego dziecka stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 2. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta unieważnia legitymację opiekuna małego dziecka mającą postać dokumentu z tworzywa sztucznego przez odcięcie jednego z rogów o powierzchni co najmniej 1 cm².

2. Legitymację opiekuna małego dziecka mającą postać dokumentu z tworzywa sztucznego, unieważnioną w sposób określony w ust. 1, zwraca się odpowiednio opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennemu opiekunowi.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2028 r.

**MINISTER RODZINY, PRACY I
POLITYKI SPOŁECZNEJ**

w porozumieniu:

MINISTER CYFRYZACJI

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
z dnia
(Dz. U. poz. ...)

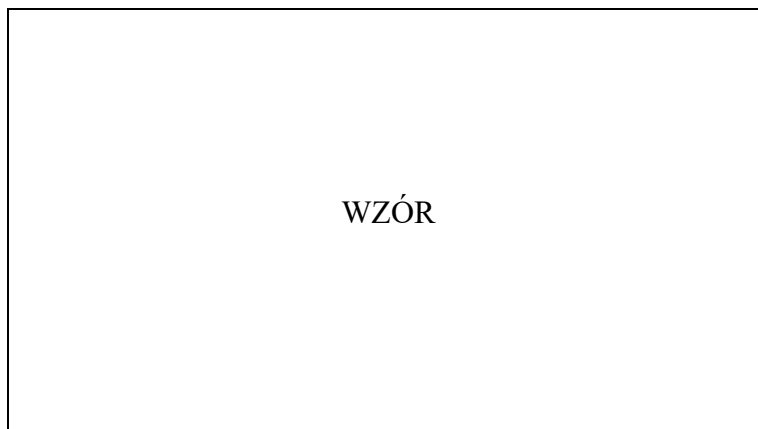
WZÓR

Legitymacji opiekuna małego dziecka

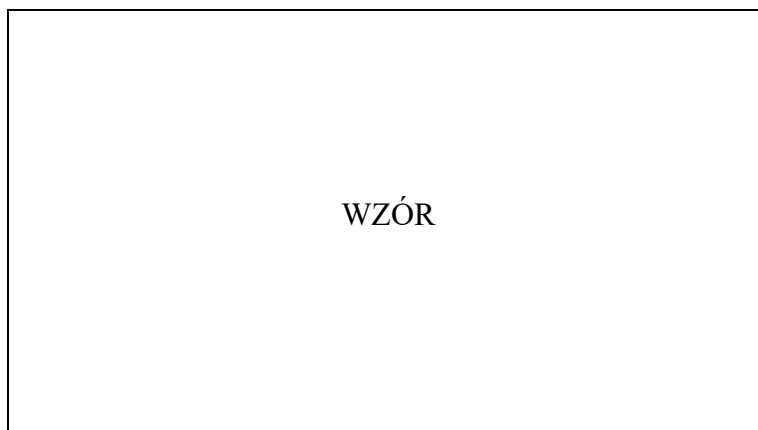
Legitymacja opiekuna małego dziecka w postaci dokumentu z tworzywa sztucznego

Legitymacja pozioma w postaci karty o wymiarach 53,98 × 85,60 mm, o krawędziach zaokrąglonych, wykonana z tworzywa sztucznego.

Awers:

Rewers:

Objaśnienia:

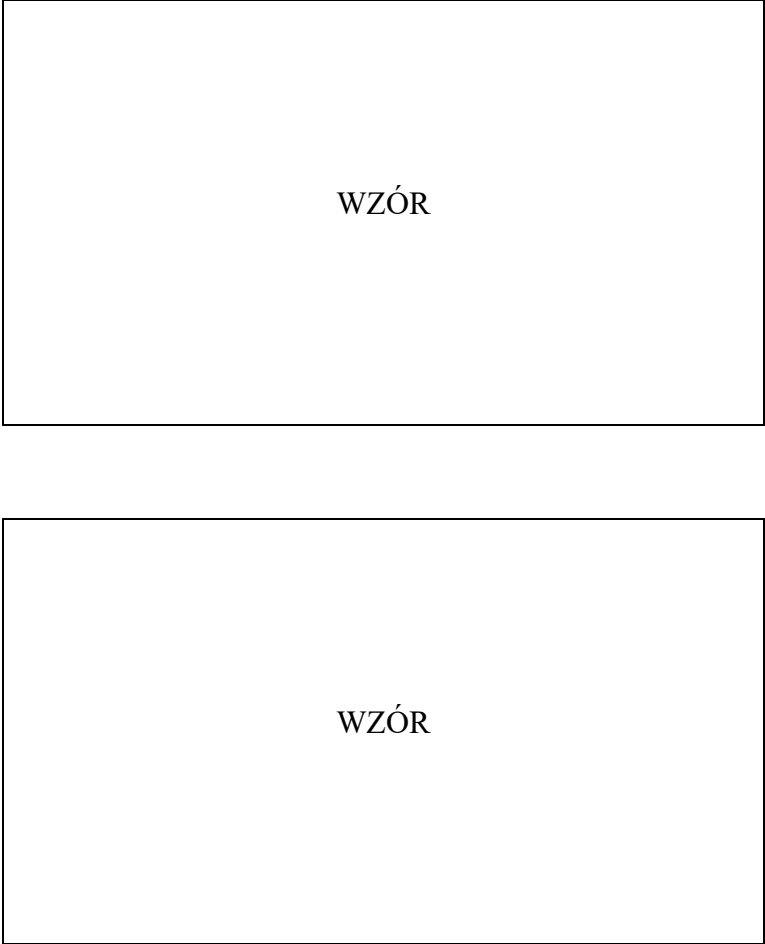
I. Awers

1. Tło w kolorze....
2. Napis „LEGITYMACJA OPIEKUNA MAŁEGO DZIECKA” wykonany krojem Arial Bold o wielkości 8 pkt, w kolorze czarnym.
3. Napisy w kolorze czarnym wykonane krojem Arial Bold o wielkości ... pkt:
 - 1) „Nazwisko”;
 - 2) „Imię (Imiona)”;
 - 3) „Data wydania”;
 - 4) „Numer”.
4. Pole o wymiarach 20 × 25,71 mm do umieszczenia fotografii posiadacza legitymacji.
5. W procesie personalizacji legitymacji są nanoszone następujące dane:
 - 1) fotografia posiadacza legitymacji – w proporcjach odpowiadających fotografii o wymiarach 35 × 45 mm, w rozdzielczości nie mniejszej niż 300 dpi; fotografia spełnia szczegółowe wymagania techniczne dotyczące fotografii załączanej do wniosku o wydanie dowodu osobistego, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 54 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1753);
 - 2) nazwisko – w jednym wierszu do 28 znaków; napis wykonany krojem Arial Bold o wielkości 8 pkt, w kolorze czarnym, notacja: „WIELKIE LITERY”;
 - 3) imię (imiona) – w jednym wierszu do 28 znaków; napis wykonany krojem Arial Bold o wielkości 8 pkt, w kolorze czarnym, notacja: „WIELKIE LITERY”;
 - 4) data wydania – w jednym wierszu do 10 znaków w układzie DD-MM-RRRR; napis wykonany krojem Arial Bold o wielkości 8 pkt, w kolorze czarnym;
 - 5) numer – ustalony przez, wykonany krojem Arial Bold o wielkości 8 pkt, w kolorze czarnym.

II. Rewers

1. Tło w kolorze....
2. Napis „Organ wydający legitymację” w kolorze czarnym wykonany krojem Arial Bold o wielkości ... pkt;

Legitymacja opiekuna małego dziecka w postaci dokumentu mobilnego

WZÓR

WZÓR

Objaśnienia:

Elementy legitymacji opiekuna małego dziecka w postaci dokumentu mobilnego odpowiadają elementom legitymacji opiekuna małego dziecka w postaci dokumentu z tworzywa sztucznego.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) wprowadza dokument potwierdzający uprawnienia opiekunów w żłobkach i klubach dziecięcych oraz dziennych opiekunów zatrudnionych w punktach opieki dziennej. Dokumentem tym będzie legitymacja opiekuna małego dziecka. Legitymacja w postaci dokumentu mobilnego będzie udostępniona w aplikacji mObywatel. Legitymację mającą postać dokumentu z tworzywa sztucznego będzie wydawać minister właściwy do spraw rodziny. Dane niezbędne do wydania legitymacji opiekuna małego dziecka będzie wprowadzać do systemu informatycznego, o którym mowa w art. 62a ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), odpowiednio podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej.

Na mocy art. 47g ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 minister właściwy do spraw rodziny (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji) został zobligowany do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru legitymacji opiekuna małego dziecka oraz sposobu unieważnienia legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego, uwzględniając konieczność zapewnienia identyfikacji opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennego opiekuna, a także konieczność właściwego zabezpieczenia legitymacji opiekuna małego dziecka przed jej przerobieniem lub podrobieniem.

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wyżej wskazanej delegacji ustawowej.

W związku z powyższym projektowane rozporządzenie określa (w załączniku) wzór legitymacji (zarówno tej w postaci elektronicznej, jak i w postaci dokumentu z tworzywa sztucznego) oraz sposób unieważnienia legitymacji z tworzywa sztucznego (legitymację taką unieważniać się będzie przez odcięcie jednego z rogów o powierzchni co najmniej 1 cm², i tak unieważnioną legitymację zwracać się będzie odpowiednio opiekunowi w żłobku lub klubie dziecięcym albo dziennemu opiekunowi).

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

W ocenie projektodawcy regulacje zawarte w projekcie nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych

(Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega on notyfikacji technicznej. Ponadto nie podlega on notyfikacji usługowej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.).

Rozwiązania zaproponowane w projekcie nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru legitymacji opiekuna małego dziecka oraz sposobu unieważnienia legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Aleksandra Gajewska Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Pactwa Dyrektor Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tel. 538117230	Data sporządzenia 14 maja 2026 r. Źródło: Art. 47g ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 i ...) Numer w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) wprowadza dokument potwierdzający uprawnienia opiekunów w żłobach i klubach dziecięcych oraz dziennych opiekunów zatrudnionych w punktach opieki dziennej. Dokumentem tym będzie legitymacja opiekuna małego dziecka. Legitymacja w postaci dokumentu mobilnego będzie udostępniona w aplikacji mObywatel. Legitymację mającą postać dokumentu z tworzywa sztucznego będzie wydawać minister właściwy do spraw rodziny. Dane niezbędne do wydania legitymacji opiekuna małego dziecka będzie wprowadzać do systemu informatycznego, o którym mowa w art. 62a ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), odpowiednio podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej.

Na mocy art. 47g ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 minister właściwy do spraw rodziny (w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji) został zobligowany do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru legitymacji opiekuna małego dziecka oraz sposobu unieważnienia legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego, uwzględniając konieczność zapewnienia identyfikacji opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym lub dziennego opiekuna, a także konieczność właściwego zabezpieczenia legitymacji opiekuna małego dziecka przed jej przerobieniem lub podrobieniem.

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wyżej wskazanej delegacji ustawowej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wyżej wskazanej delegacji ustawowej, tj. określa wzór legitymacji opiekuna małego dziecka oraz sposób unieważnienia legitymacji mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Publiczne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	1,7 tys. (na koniec 2024 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	Konieczność wprowadzania przez odpowiednio dyrektora żłobka, osobę kierującą pracą klubu dziecięcego lub podmiot prowadzący punkt opieki dziennej do systemu informatycznego, o którym mowa w art. 62a ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,danych niezbędnych do wydania legitymacji opiekuna małego dziecka
Niepubliczne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	6,8 tys. (na koniec 2024 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	Konieczność wprowadzania przez odpowiednio dyrektora żłobka, osobę kierującą pracą klubu dziecięcego lub podmiot

			prowadzący punkt opieki dziennej do systemu informatycznego, o którym mowa w art. 62a ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, danych niezbędnych do wydania legitymacji opiekuna małego dziecka
Opiekunowie w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	19 tys. w 2025 (szacowane)	Szacowane na podstawie sprawozdań z realizacji ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3	Otrzymanie legitymacji opiekuna małego dziecka
Opiekunowie w prywatnych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	23,9 tys. w 2025 (szacowane)	Szacowane na podstawie sprawozdań z realizacji ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3	Otrzymanie legitymacji opiekuna małego dziecka

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.).

Z uwagi na treść projektu – określenie jedynie wzoru legitymacji opiekuna małego dziecka oraz sposobu unieważnienia legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego – projekt nie zostanie skierowany do konsultacji publicznych, ani nie zostanie przedłożony do opinii Rady Dialogu Społecznego.

Projekt zostanie przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego. Opracowanie wzoru oraz dostosowanie aplikacji mObywatel odbędzie się w ramach środków znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw cyfryzacji bez ubiegania się o dodatkowe środki w zakresie zmian w systemach informatycznych związanych z dostosowaniem aplikacji mObywatel, w szczególności niezbędnych do wydania legitymacji opiekuna małego dziecka w postaci dokumentu mobilnego. Koszty legitymacji opiekuna małego dziecka mającej postać dokumentu z tworzywa sztucznego zostały uwzględnione w OSR do ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...).											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację osób z niepełnosprawnościami. Projekt nie wywiera wpływu na sytuację osób starszych.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

lub wojskowe			
Omówienie wpływu	Nie wpływa na pozostałe obszary.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Miernikiem zastosowanym do ewaluacji projektu będzie liczba wydanych legitymacji opiekuna małego dziecka w aplikacji mObywatel oraz legitymacji mających postać dokumentu z tworzywa sztucznego.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ ¹⁾

z dnia

**w sprawie wprowadzania do rejestru danych i informacji z zakresu opieki nad dziećmi
w wieku do lat 3**

Na podstawie art. 47p ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) terminy:
 - a) wprowadzania danych lub informacji w rejestrze, o którym mowa w art. 47h ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, przez podmiot wpisany do tego rejestru oraz przez organ prowadzący ten rejestr,
 - b) wystąpienia przez podmiot wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 47h ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, do organu prowadzącego ten rejestr z wnioskiem o zmianę danych lub informacji, o których mowa w art. 47i pkt 1, 3–5 i 9 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
 - c) dokonania przez podmiot wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 47h ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, zmian danych lub informacji, o których mowa w art. 47i pkt 2, 6–8 i 10–22, art. 47j oraz art. 47k ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 2) okresy, za które wprowadzane są dane lub informacje zawarte w rejestrze, o którym mowa w art. 47h ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 3) sposób wprowadzania danych lub informacji zawartych w rejestrze, o którym mowa w art. 47h ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

- 4) postępowanie w przypadku, gdy wprowadzone do rejestru, o którym mowa w art. 47h ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, dane lub informacje są niekompletne lub nieprawidłowe.

§ 2. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – należy przez to rozumieć żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej;
- 2) podmiocie prowadzącym instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – należy przez to rozumieć podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 3) rejestrze – należy przez to rozumieć rejestr, o którym mowa w art. 47h ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 4) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

§ 3. 1. Podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub organ prowadzący rejestr wprowadza dane lub informacje w miesiącu, którego dane lub informacje dotyczą.

2. Dane lub informacje są wprowadzane w okresach miesięcznych za okres obejmujący pełen miesiąc.

3. Minister właściwy do spraw rodziny w uzasadnionych przypadkach może wystąpić do podmiotów prowadzących instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub do organów prowadzących rejestr o przekazanie danych lub informacji w innych terminach niż określone w ust. 1 lub za inne okresy niż określone w ust. 2.

§ 4. W przypadku gdy podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 prowadzi więcej niż jedną instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, dane lub informacje wprowadzane są dla każdej instytucji odrębnie.

§ 5. 1. Minister właściwy do spraw rodziny weryfikuje kompletność i poprawność wprowadzonych przez podmioty prowadzące instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i organy prowadzące rejestr danych lub informacji, w zakresie danych, o których mowa w art. 47j pkt 9 i art. 47k. W pozostałym zakresie minister właściwy do spraw rodziny może weryfikować kompletność i poprawność wprowadzonych przez podmioty prowadzące instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i organy prowadzące rejestr danych lub informacji

2. W przypadku gdy wprowadzone przez podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 dane lub informacje są niekompletne lub niepoprawne, minister właściwy do spraw rodziny wzywa podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub organ prowadzący rejestr za pośrednictwem wojewody do korekty tych informacji w wyznaczonym przez ministra terminie.

3. W przypadku gdy wprowadzone przez organ prowadzący rejestr dane lub informacje są niekompletne lub niepoprawne, minister właściwy do spraw rodziny wzywa organ prowadzący rejestr za pośrednictwem wojewody do korekty tych informacji w wyznaczonym przez ministra terminie.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.

**MINISTER
RODZINY, PRACY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ**

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) zmienia sposób przekazywania danych statystycznych dotyczących realizacji zadań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3.

Na mocy art. 47p ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 i ...), zwanej dalej „ustawą”, minister właściwy do spraw rodziny został zobligowany do określenia w drodze rozporządzenia terminów wprowadzania w rejestrze danych lub informacji przez podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce i punkty opieki dziennej oraz przez jednostki samorządu terytorialnego, okresów, za które przekazywane są te dane lub informacje oraz sposobu i trybu ich przekazywania, mając na uwadze potrzebę zapewnienia kompletności i prawidłowości danych i informacji zawartych w rejestrze przekazywanych przez podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce i punkty opieki dziennej oraz przez jednostki samorządu terytorialnego.

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wyżej wskazanej delegacji ustawowej i przewiduje przede wszystkim, że podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub organ prowadzący rejestr wprowadza dane lub informacje w miesiącu, którego dane lub informacje dotyczą. Jeżeli podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 prowadzi więcej niż jedną instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, dane lub informacje wprowadzane są dla każdej instytucji odrębnie.

W przypadku gdy wprowadzone przez podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 dane lub informacje są niekompletne lub niepoprawne, minister właściwy do spraw rodziny wzywa podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub organ prowadzący rejestr za pośrednictwem wojewody do korekty tych informacji w wyznaczonym przez ministra terminie.

W sytuacji gdy wprowadzone przez organ prowadzący rejestr dane lub informacje są niekompletne lub niepoprawne, minister właściwy do spraw rodziny wzywa organ prowadzący rejestr za pośrednictwem wojewody do korekty tych informacji w wyznaczonym przez ministra terminie

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

W ocenie projektodawcy regulacje zawarte w projekcie nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych

(Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega on notyfikacji technicznej. Ponadto nie podlega on notyfikacji usługowej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.).

Rozwiązania zaproponowane w projekcie nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wprowadzania do rejestru danych i informacji z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Aleksandra Gajewska Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Pactwa Dyrektor Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tel. 538117230	Data sporządzenia 14 maja 2026 r. Źródło: Art. 47p ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) Numer w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Na mocy art. 47p ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...), zwanej dalej „ustawą”, minister właściwy do spraw rodziny został zobligowany do określenia w drodze rozporządzenia terminów wprowadzania w rejestrze danych lub informacji przez podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce i punkty opieki dziennej oraz przez jednostki samorządu terytorialnego, okresów, za które przekazywane są te dane lub informacje oraz sposobu i trybu ich przekazywania, mając na uwadze potrzebę zapewnienia kompletności i prawidłowości danych i informacji zawartych w rejestrze przekazywanych przez podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce i punkty opieki dziennej oraz przez jednostki samorządu terytorialnego.

Rozporządzenie ustala następujące obowiązki:

- podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub organ prowadzący rejestr wprowadza dane lub informacje w miesiącu, którego dane lub informacje dotyczą,
- dane lub informacje wprowadzane są w okresach miesięcznych za okres obejmujący pełen miesiąc,
- w przypadku gdy podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 prowadzi więcej niż jedną instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, dane lub informacje wprowadzane są dla każdej instytucji odrębnie,
- Minister właściwy do spraw rodziny weryfikuje kompletność i poprawność wprowadzonych przez podmioty prowadzące instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i organy prowadzące rejestr danych lub informacji,
- w przypadku gdy wprowadzone przez podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 dane lub informacje są niekompletne lub niepoprawne, minister właściwy do spraw rodziny wzywa podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub organ prowadzący rejestr za pośrednictwem wojewody do korekty tych informacji w wyznaczonym przez ministra terminie,
- w przypadku gdy wprowadzone przez organ prowadzący rejestr dane lub informacje są niekompletne lub niepoprawne, minister właściwy do spraw rodziny wzywa organ prowadzący rejestr za pośrednictwem wojewody do korekty tych informacji w wyznaczonym przez ministra terminie.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wyżej wskazanej delegacji ustawowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Publiczne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	1,7 tys. (na koniec 2024 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	W przypadku organów i podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce, na które oddziałuje rozporządzenie – terminy i zakres przekazywanych danych
Niepubliczne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	6,8 tys. (na koniec 2024 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	W przypadku organów i podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce, na które oddziałuje rozporządzenie – terminy i zakres przekazywanych danych
Minister właściwy do spraw	-	-	Weryfikacja danych

rodziny			przekazywanych przez gminy i podmioty prowadzące instytucje opieki
---------	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.). Projekt zostanie przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wprowadzane obowiązki zastępują dotychczas występujące zadania związane z przekazywaniem danych oraz dotychczasowe obowiązki sprawozdawcze.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Oszczędność czasu ze względu na przebudowę funkcjonalności systemu teleinformatycznego m.in. związane z uproszczeniem zadań związanych z przekazywaniem danych i sprawozdawczości						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						

Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Proponowane rozwiązania nie powodują wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe Projektowana regulacja nie będzie miała wpływ na sytuację osób z niepełnosprawnościami. Projekt nie wywiera wpływu na sytuację osób starszych.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: zmniejszenie ilości czasu i czynności związanych z obowiązkami sprawozdawczymi	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: Sposób przekazywania danych statystycznych nie spowoduje zwiększenia obciążeń regulacyjnych, pozwalając jednocześnie na zwiększenie efektywności zarządzania danymi.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak wpływu.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Rozwiązanie to zwiększy efektywność zarządzania informacjami o instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w ramach jednolitego systemu ewidencyjnego. Dzięki temu instytucje opieki, podmioty prowadzące instytucje opieki a także instytucje odpowiedzialne za realizację zadań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3 zyskają narzędzie bardziej funkcjonalne, bezpieczne i dostosowane do aktualnych potrzeb społecznych.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2028 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ ¹⁾

z dnia

w sprawie zakresu programów szkoleń dla dyrektora żłobka, osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy zakres programów szkoleń dla dyrektora żłobka, osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennego opiekuna, obejmujący w szczególności zagadnienia związane z pracą z dziećmi, pracą personelu zatrudnionego w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub współpracą tego personelu z rodzicami, zwanych dalej „szkoleniami”;
- 2) sposób i tryb realizacji szkoleń, o których mowa w pkt 1.

§ 2. 1. Zakres programowy 310-godzinnego szkolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, zwanej dalej „ustawą”, jest podzielony na etap teoretyczny w wymiarze 90 godzin, etap szkoleniowy w wymiarze 140 godzin i etap praktyk zawodowych w wymiarze 80 godzin.

2. Etap teoretyczny, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące bloki tematyczne:

- 1) obszar pracy z dziećmi (85 godzin):
 - a) rozwój dziecka od urodzenia do 3 roku życia (20 godzin):
 - podstawowe koncepcje rozwoju człowieka – wczesne dzieciństwo jako kluczowy okres w życiu człowieka,
 - etapy i rozwój małego dziecka – indywidualne tempo rozwoju, holistyczność, plastyczność układu nerwowego, aktywne poznawanie świata, rozwój fizyczny i rozwój zmysłów, rozwój tożsamości, rozwój umiejętności komunikacyjnych

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

(werbalnych i niewerbalnych), regulacja emocji, rozwój w oparciu o więź z bliską osobą,

- zagrożenia prawidłowego rozwoju,
- rola i zadania rodziców oraz opiekunów w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennych opiekunów w poszczególnych etapach rozwoju i kształtowaniu się umiejętności,

b) metodyka pracy z małym dzieckiem (20 godzin):

- kształtowanie środowiska materialnego sprzyjającego rozwojowi dziecka (organizacja przestrzeni, czasu, materiałów),
- metodyka pracy z małymi dziećmi: rola, zadania i sposoby pracy opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennego opiekuna, rola sytuacji codziennych dla holistycznego rozwoju dziecka, działanie w sferze najbliższego rozwoju, włączenie zasobów osobistych opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennego opiekuna, zabawa jako podstawowa aktywność dziecka, praca z pojedynczym dzieckiem w grupie, budowanie i prowadzenie grupy dziecięcej, inkluzywność w zakresie indywidulanych potrzeb rozwojowych, integracja kulturowa,
- wiedza na temat procesu budowania grupy, indywidualność i tożsamość dziecka wobec przynależności dzieci do grupy,

c) prawne aspekty opieki nad dzieckiem (5 godzin):

- prawa dziecka,
- procedury ochrony dzieci objętych opieką w żłobku, klubie dziecięcym lub sprawowaną przez dziennego opiekuna oraz zapobieganie krzywdzeniu dzieci;

d) bezpieczeństwo, pielęgnacja i higiena w opiece nad dzieckiem (10 godzin):

- podstawy bezpieczeństwa i higieny,
- zapobieganie wypadkom,
- procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia,

e) standardy opieki nad dzieckiem (30 godzin) w oparciu o przepisy wydane na podstawie art. 6c ustawy, w tym szczegółowe zakresy tych standardów w obszarze pracy z dzieckiem, organizacji pracy personelu i współpracy personelu z rodzicami;

2) obszar współpracy personelu z rodzicami (5 godzin):

- a) podstawy efektywnej komunikacji,
- b) budowanie relacji z rodzicami.

3. Etap szkoleniowy, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące bloki tematyczne:

1) obszar pracy z dziećmi (110 godzin):

a) rozwój dziecka od urodzenia do 3 roku życia (35 godzin):

- umiejętność rozpoznawania potrzeb dzieci na różnych etapach rozwoju (obserwacja, analiza i dokumentowanie potrzeb dzieci na różnych etapach rozwoju),
- planowanie i organizowanie aktywności edukacyjnych dla dzieci do lat 3,
- odpowiadanie na indywidualne potrzeby rozwojowe dziecka,
- metody pracy (np.: integracja sensoryczna, podejście projektowe, pedagogika zabawy),
- współpraca ze specjalistami,
- tworzenia środowiska rozwojowego dla dzieci,

b) metodyka pracy z małym dzieckiem (50 godzin):

- metody oparte na: budowaniu pozytywnych relacji z dziećmi, angażowaniu dzieci w aktywności, uwzględnianiu indywidualnych zainteresowań, preferencji, potrzeb i możliwości dzieci, wspieraniu autonomii dzieci, wspieraniu rozwoju samoregulacji i zachowań prospołecznych u dzieci oraz stosowanie ich w ramach wszystkich czynności z udziałem dzieci w ciągu dnia,
- organizacja bezpiecznej i sprzyjającej uczeniu się dzieci przestrzeni fizycznej;
- reagowanie na zagrożenia,
- metody wspierania rozwoju psychomotorycznego dziecka;
- techniki wspierania rozwoju językowego,
- sposób udzielania informacji zwrotnej wspierającej uczenie się,
- praca z dzieckiem w okresie adaptacji,

c) prawne aspekty opieki nad dzieckiem (5 godzin):

- praktyczne zastosowanie przepisów prawnych,
- procedury wewnętrzne instytucji opieki dotyczące zapobiegania i reagowania w sytuacji krzywdzenia dzieci,

d) bezpieczeństwo, pielęgnacja i higiena pracy (20 godzin):

- opieka nad dzieckiem w sytuacjach codziennych (karmienie, przewijanie, usypianie, ubieranie) w sposób wspierający autonomię i samodzielność dziecka oraz rozwijający rozumienie siebie i otaczającego świata,
- pierwsza pomoc przedmedyczna;

2) obszar pracy personelu (10 godzin):

- a) refleksja nad własną pracą oraz pracą zespołu,
 - b) komunikacja i współpraca z innymi członkami zespołu,
 - c) rozwiązywanie konfliktów;
- 3) obszar współpracy personelu z rodzicami (20 godzin):
- a) profesjonalne budowanie relacji z rodzicami: budowanie dobrej atmosfery i relacji zaufania, codzienna obecność rodziców w placówce, warunki do dialogu, kanały informacji personel – rodzic i rodzic – personel, płaszczyzny i zasady współpracy (adaptacja, kontakty codzienne, indywidualne spotkania planowane, grupowe spotkania różnego typu, współdziałanie z rodzicami), rozwój współpracy – od informowania do wspólnego działania, sytuacje trudne we współpracy z rodzinami, rola rodziców w procesie adaptacji dziecka,
 - b) przekazywanie informacji zwrotnych,
 - c) wspieranie rodziców w procesie wychowawczym,
 - d) zaangażowanie rodzin w życie żłobka.
4. Etap praktyk zawodowych, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące bloki tematyczne:
- 1) obszar pracy z dziećmi (65 godzin):
- a) adaptacja dziecka do nowego otoczenia (15 godzin):
 - poznanie procesu adaptacji dzieci,
 - wspieranie dzieci i rodziców w procesie adaptacji,
 - b) planowanie i organizowanie działań opiekuńczo–edukacyjnych z dziećmi (20 godzin):
 - planowanie i organizowanie zabaw,
 - obserwacja i omawianie działań podejmowanych z dziećmi,
 - c) reagowanie na potrzeby dziecka (15 godzin):
 - rozpoznawanie i reagowanie na potrzeby dziecka,
 - ocena samopoczucia dziecka,
 - d) higiena i bezpieczeństwo (15 godzin):
 - stosowanie zasad higieny i bezpieczeństwa,
 - procedury bezpieczeństwa w placówkach opiekuńczych;
- 2) obszar współpracy personelu z rodzicami (15 godzin):
- a) komunikacja z rodzicami,
 - b) prowadzenie dokumentacji.

§ 3. Zakres programowy 80-godzinnego szkolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, prowadzonego w formie praktyk zawodowych obejmuje:

- 1) obszar pracy z dziećmi (65 godzin):
 - a) adaptacja dziecka do nowego otoczenia (15 godzin):
 - poznanie procesu adaptacji dzieci,
 - wspieranie dzieci i rodziców w procesie adaptacji,
 - b) planowanie i organizowanie zajęć (20 godzin):
 - planowanie i organizowanie zajęć opiekuńczo–edukacyjnych,
 - obserwacja i omówienie zajęć,
 - c) reagowanie na potrzeby dziecka (15 godzin):
 - rozpoznawanie i reagowanie na potrzeby dziecka,
 - ocena samopoczucia dziecka,
 - d) higiena i bezpieczeństwo (15 godzin):
 - stosowanie zasad higieny i bezpieczeństwa,
 - procedury bezpieczeństwa w placówkach opiekuńczych;
- 2) obszar współpracy personelu z rodzicami (15 godzin):
 - a) komunikacja z rodzicami,
 - b) prowadzenie dokumentacji.

§ 4. Zakres programowy 30-godzinnego szkolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. b ustawy, obejmuje standardy opieki nad dzieckiem (30 godzin) w oparciu o przepisy wydane na podstawie art. 6c ustawy, w tym szczegółowe zakresy tych standardów w obszarze pracy z dzieckiem, organizacji pracy personelu i współpracy personelu z rodzicami.

§ 5. 1. Etap teoretyczny, o którym mowa w § 2 ust. 2, kończy się testem wiedzy.

2. Uzyskanie pozytywnego wyniku testu oznacza otrzymanie co najmniej 70 % punktów i jest warunkiem koniecznym do rozpoczęcia kolejnego etapu szkolenia.

3. Uzyskanie trzy razy negatywnego wyniku testu powoduje konieczność ponownego uczestnictwa w etapie teoretycznym.

§ 6. Podmiot prowadzący szkolenia, realizując bloki tematyczne, o których mowa w § 2 ust. 3, uwzględnia ćwiczenia sytuacyjne, symulacje opieki nad dziećmi, odgrywanie ról i rozwiązywanie problemów.

§ 7. Warunkiem ukończenia etapu szkoleniowego, o którym mowa w § 2 ust. 3, jest obecność na 90% zajęć, przy czym w przypadku zajęć, o których mowa w § 2 ust. 3 lit. d tiret

drugie, konieczna jest obecność na wszystkich zajęciach. Ukończenie etapu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, jest warunkiem koniecznym do rozpoczęcia kolejnego etapu szkolenia.

§ 8. 1. Praktyki zawodowe, o których mowa w § 2 ust. 4 oraz § 3, mogą być realizowane w wymiarze do 8 godzin dziennie w żłobkach i klubach dziecięcych lub pod kierunkiem dziennego opiekuna.

2. Podmiot prowadzący szkolenie zapewnia osobie odbywającej praktyki zawodowe opiekuna praktyk spośród osób zatrudnionych odpowiednio w żłobku lub klubie dziecięcym, w którym realizowana jest praktyka lub u dziennego opiekuna, u którego realizowana jest praktyka.

3. Opiekunem praktyk może być opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym, dzienny opiekun, dyrektor żłobka lub osoba kierująca pracą klubu dziecięcego.

4. Co najmniej 60 godzin praktyk zawodowych, o których mowa w § 2 ust. 4 oraz § 3, musi być poświęcone na bezpośrednią pracę z dziećmi.

5. Praktyki zawodowe kończą się wystawieniem przez opiekuna praktyk pozytywnej lub negatywnej oceny kompetencji, przy czym w przypadku, gdy osoba odbywająca szkolenie nie uczestniczyła we wszystkich praktykach, wystawia się ocenę negatywną.

6. Otrzymanie oceny negatywnej powoduje konieczność ponownego odbycia praktyk.

§ 9. Szkolenia z bloków tematycznych, o których mowa w § 2 ust. 2 oraz § 4 mogą być realizowane za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

§ 10. Szkolenia z bloków tematycznych, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 1 lit. a–c, pkt 2 i pkt 3, mogą być realizowane za pomocą środków porozumiewania się na odległość w czasie rzeczywistym z elementami interakcji uczestników grupy w zakresie nie większym niż 50% przewidzianego na te bloki wymiaru czasu.

§ 11 Szkolenia, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 1 lit. d, i ust. 4 oraz § 3, nie mogą być realizowane za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.²⁾

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna (Dz. U. z 2024 r. poz. 1602), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 45 ustawy z dnia o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz...).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie w sprawie zakresu programów szkoleń dla dyrektora żłobka, osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 49 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz.798 oraz z 2026 r. poz. ...). Zgodnie z tym przepisem minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres programów szkoleń, o których mowa w art. 16 ust. 1, dla dyrektora żłobka, osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennego opiekuna obejmujący w szczególności zagadnienia związane z pracą z dziećmi, pracą personelu zatrudnionego w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub współpracą tego personelu z rodzicami oraz
 - 2) sposób i tryb realizacji szkoleń, o których mowa w pkt 1
- biorąc pod uwagę wymiar godzin szkoleniowych, o którym mowa w art. 16 ust. 1, potrzebę organizacji szkoleń w sposób dostosowany do tego wymiaru, a także specyfikę zadań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych żłobka, klubu dziecięcego oraz dziennego opiekuna, oraz mając na względzie konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu realizacji tych zadań.

Celem projektowanej regulacji jest zapewnienie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i doskonalenie kompetencji opiekunów poprzez szkolenia, poszerzanie wiedzy w zakresie opieki nad dziećmi, zaspokajanie indywidualnych potrzeb dzieci, a w rezultacie podwyższanie standardów opieki. Celem zmian jest rozszerzenie bloków tematycznych programów szkoleń dla opiekunów w żłobkach, klubach dziecięcych i dziennych opiekunów.

Zgodnie z projektem nowelizacji ustawy grupa osób zobowiązana zostanie do ukończenia 80-godzinnego szkolenia w formie zajęć praktycznych (praktyki zawodowe) oraz 30-godzinnego szkolenia z zakresu standardów opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3. Opiekunowie posiadający co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe lub zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe zostaną zobligowani do odbycia 310-godzinnego szkolenia. Osoby z wykształceniem co najmniej średnim lub średnim branżowym lub zasadniczym zawodowym lub zasadniczym branżowym oraz co najmniej trzyletnim doświadczeniem w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun

zostali zobowiązani wyłącznie do odbycia 30-godzinnego szkolenia z zakresu standardów opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3.

Ponadto, dążąc do profesjonalizacji kadr, zostały wprowadzone zmiany w zakresie wymagań, które musi spełniać dyrektor oraz osoba kierująca pracą klubu dziecięcego. Osoby te, w zależności od posiadanego wykształcenia i doświadczenia w pracy z dziećmi do lat 3, zostały zobligowane do przejścia 30-godzinnego szkolenia z zakresu standardów opieki.

Zmiany w zakresie wymagań dotyczących osób pracujących w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. Aby dalej móc sprawować opiekę nad dziećmi, opiekunowie w żłobku lub klubie dziecięcym oraz osoby pełniące funkcję dyrektora lub osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, jeśli nie będą spełniać nowych wymagań, będą musieli (do dnia 1 stycznia 2029 r.) odbyć 30-godzinne szkolenie z zakresu standardów opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

W ocenie projektodawcy regulacje zawarte w projekcie nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega on notyfikacji technicznej. Ponadto nie podlega on notyfikacji usługowej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.).

Rozwiązania zaproponowane w projekcie nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zakresu programów szkoleń dla dyrektora żłobka, osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Aleksandra Gajewska Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Pactwa Dyrektor Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tel. 538 117 230	Data sporządzenia 14 maja 2026 r. Źródło: Art. 49 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz 2026 r. poz. ...) Numer w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...), wprowadza zmianę w upoważnieniu zawartym w art. 49 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Projektowane rozporządzenie w sprawie zakresu programów szkoleń dla dyrektora żłobka, osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna, stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w ww. art. 49.

Celem projektowanej regulacji jest zapewnienie dostępu do wysokiej jakości opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i doskonalenie kompetencji opiekunów poprzez szkolenia, poszerzanie wiedzy w zakresie opieki na dziećmi, zaspokajanie indywidualnych potrzeb dzieci, a w rezultacie podwyższanie standardów opieki. Celem zmian jest rozszerzenie bloków tematycznych programów szkoleń dla opiekunów w żłobkach, klubach dziecięcych i dziennych opiekunów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wskazanej delegacji ustawowej, tj. określa:

- 1) szczegółowy zakres programów szkoleń, o których mowa w art. 16 ust. 1, dla dyrektora żłobka, osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym i dziennego opiekuna obejmujący w szczególności zagadnienia związane z pracą z dziećmi, pracą personelu zatrudnionego w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub współpracą tego personelu z rodzicami oraz
- 2) sposób i tryb realizacji szkoleń, o których mowa w pkt 1
– biorąc pod uwagę wymiar godzin szkoleniowych, o którym mowa w art. 16 ust. 1, potrzebę organizacji szkoleń w sposób dostosowany do tego wymiaru, a także specyfikę zadań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych żłobka, klubu dziecięcego oraz dziennego opiekuna, oraz mając na względzie konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu realizacji tych zadań.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Opiekunowie w samorządowych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	19 tys. w 2025 (szacowane)	Szacowane na podstawie sprawozdań z realizacji ustawy o opiece nad dziećmi wieku do lat 3	Zmiany w zakresie szkoleń dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych
Opiekunowie w prywatnych instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	23,9 tys. w 2025 (szacowane)	Szacowane na podstawie sprawozdań z realizacji ustawy o opiece nad dziećmi wieku do lat 3	Zmiany w zakresie szkoleń dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych
Publiczne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	1,7 tys. (na koniec 2024 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	Zmiany w zakresie szkoleń dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych
Niepubliczne instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	6,8 tys. (na koniec 2024 r.)	Na podstawie rejestru żłobków i wykazu dziennych opiekunów	Zmiany w zakresie szkoleń dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji													
Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.). Projekt nie zostanie skierowany do konsultacji publicznych, ani nie zostanie przedłożony do opinii Rady Dialogu Społecznego. Projekt zostanie przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.													
6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Szkolenia finansowane będą ze środków planowanych na realizację ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” w zakresie programów ministra właściwego do spraw rodziny. Nie spowodują dodatkowych skutków finansowych w stosunku do już zaplanowanych w związku z realizacją ustawy Aktywny Rodzic.												
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Skutki													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu											
Niemierzalne													

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację osób z niepełnosprawnościami. Projekt nie wywiera wpływu na sytuację osób starszych.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak wpływu.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie wpływa na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia ...

w sprawie nagrody przyznawanej w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3

Na podstawie art. 53j ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i tryb składania wniosku o przyznanie nagrody;
- 2) sposób postępowania w sprawach o przyznanie nagrody;
- 3) sposób wręczania pisemnej informacji o przyznaniu nagrody;
- 4) sposób przekazania nagrody.

§ 2. Wniosek o przyznanie nagrody składa się w formie elektronicznej z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego, o której mowa w ustawie z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 3).

§ 3. 1. Marszałek województwa, starosta, wójt, burmistrz lub prezydent miasta oraz organy organizacji pozarządowych działających od co najmniej 5 lat w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 składają wniosek o przyznanie nagrody ministra właściwego do spraw rodziny za pośrednictwem wojewody.

2. Marszałek województwa, starosta oraz organy organizacji pozarządowych działających od co najmniej 5 lat w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 składają wniosek o przyznanie nagrody wojewody do tego wojewody za pośrednictwem odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

3. W przypadku, o którym mowa w:

- 1) ust. 1 – wnioski przekazuje się do wojewody,
- 2) ust. 2 – wnioski przekazuje się do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – rodzina, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 2715).

– w terminie od dnia 1 października do dnia 31 grudnia danego roku.

4. Odpowiednio wojewoda, wójt, burmistrz lub prezydent miasta po sporządzeniu opinii o wniosku organów organizacji pozarządowych działających od co najmniej 5 lat w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przekazuje ją:

- 1) wraz z tym wnioskiem, odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw rodziny albo wojewodzie oraz podmiotowi, który złożył wniosek – w przypadku opinii pozytywnej,
- 2) podmiotowi, który złożył wniosek – w przypadku opinii negatywnej

– w terminie do dnia 28 lutego roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek.

5. Wniosek o przyznanie nagrody wójta, burmistrza lub prezydenta miasta składa się bezpośrednio do tych organów w terminie wskazanym w ust. 3.

6. Przed wydaniem opinii, o której mowa w ust. 4, wojewoda, wójt, burmistrz lub prezydent miasta mogą zwrócić się do dyrektora żłobka, osoby kierującej pracą klubu dziecięcego lub podmiotu, który zatrudnia dziennego opiekuna, w których zatrudniona jest osoba, której dotyczy wniosek, o wydanie opinii w sprawie wniosku dotyczącego tej osoby.

7. W przypadku stwierdzenia braków formalnych wniosku wojewoda, wójt, burmistrz, lub prezydent miasta wyznaczają wnioskodawcy termin, nie krótszy niż 7 dni, do jego uzupełnienia. Nieuzupełnienie braków formalnych w terminie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.

§ 4. 1. Odpowiednio minister właściwy do spraw rodziny, wojewoda, wójt, burmistrz lub prezydent miasta informuje osobę, której przyznano nagrodę, o terminie i miejscu uroczystego wręczenia pisemnej informacji o przyznaniu nagrody.

2. Nagrodę przekazuje się na rachunek bankowy wskazany przez osobę nagrodzoną.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

**MINISTER
RODZINY, PRACY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ**

UZASADNIENIE

Najmłodsze dzieci wymagają szczególnej opieki i warunków pobytu niezbędnych do ich rozwoju i edukacji wczesnodziecięcej. Rodzice zaś potrzebują gwarancji poczucia bezpieczeństwa, że w każdej instytucji, niezależnie od miejsca i podmiotu prowadzącego, opieka nad ich dzieckiem jest świadczona w jak najlepszych warunkach do rozwoju, pod okiem wykwalifikowanej kadry.

Praca opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna jest źródłem wyzwań i radości, daje możliwość udziału w wychowaniu i edukacji kolejnych pokoleń Polaków. Zaangażowanie opiekunów w pracę oraz ich kompetencje są gwarancją jakości sprawowanej opieki nad najmłodszymi dziećmi. Opiekunowie najmłodszych dzieci muszą posiadać odpowiednie kompetencje oraz aktualną wiedzę, aby prawidłowo opiekować się dziećmi oraz edukować je.

Ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) wprowadza rozwiązania prawne, które będą służyły podniesieniu prestiżu wykonywania zawodu opiekuna oraz docenieniu trudnej pracy opiekunów, którzy wykonują zadania opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne, w postaci umożliwienia przyznania nagrody pieniężnej opiekunowi małego dziecka, a w uzasadnionych przypadkach – także innym osobom, za szczególne zasługi oraz wybitne, nowatorskie rozwiązania i zaangażowanie w obszarze sprawowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub wybitne osiągnięcia w pracy edukacyjno-wychowawczo-opiekuńczej.

Na mocy art. 53j ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) minister właściwy do spraw rodziny został zobligowany, aby określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i tryb składania wniosku o przyznanie nagrody,
- 2) sposób postępowania w sprawach o przyznanie nagrody,
- 3) sposób wręczania pisemnej informacji o przyznaniu nagrody,
- 4) sposób przekazania nagrody.

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wyżej wskazanej delegacji ustawowej.

Jego celem jest zatem uhonorowanie pracy oraz zaangażowania opiekunów małego dziecka lub innych osób, którzy swoją działalnością szczególnie zasłużyli się w dziedzinie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w związku z ustanowieniem dnia 4 kwietnia Dniem Opiekuna Małego Dziecka.

Projektowane rozporządzenie wprowadza regulacje, które umożliwiają ministrowi właściwemu do spraw rodziny, wojewodzie, wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta

przeprowadzenie postępowania mającego na celu przyznanie nagrody osobom sprawującym opiekę w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Zgodnie art. 53e ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 nagroda będzie przyznawana w wysokości nie wyższej niż:

- 1) dwukrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773) – w przypadku nagrody przyznawanej przez ministra właściwego do spraw rodziny;
- 2) półtorakrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę – w przypadku nagrody przyznawanej przez wojewodę;
- 3) określona w uchwale rady gminy – w przypadku nagrody przyznawanej przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

W projektowanym rozporządzeniu uregulowany został szczegółowo tryb, terminy i sposób prowadzenia postępowania w sprawach o przyznanie nagrody, uwzględniając przy tym uroczysty charakter aktu wręczania pisemnej informacji o jej przyznaniu, a także sposób przekazania nagrody.

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

W ocenie projektodawcy regulacje zawarte w projekcie nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega on notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, zgodnie z § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.).

Projekt zostanie przedłożony celem dokonania oceny OSR przez Koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Przedmiotowa regulacja nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Rozwiązania zaproponowane w projekcie nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nagrody przyznawanej w obszarze opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Aleksandra Gajewska Sekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Tomasz Pactwa Dyrektor Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, tel. 538117230	Data sporządzenia 20 maja 2026 r. Źródło: Art. 53j ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) Numer w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:
OCENA SKUTKÓW REGULACJI	
1. Jaki problem jest rozwiązywany?	
Najmłodsze dzieci wymagają szczególnej opieki i warunków pobytu niezbędnych do ich rozwoju i edukacji wczesnodziecięcej. Rodzice zaś potrzebują gwarancji poczucia bezpieczeństwa, że w każdej instytucji, niezależnie od miejsca i podmiotu prowadzącego, opieka nad ich dzieckiem jest świadczona w jak najlepszych warunkach do rozwoju, pod okiem wykwalifikowanej kadry. Praca opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna jest źródłem wyzwań i radości, daje możliwość udziału w wychowaniu i edukacji kolejnych pokoleń Polaków. Zaangażowanie opiekunów w pracę oraz ich kompetencje są gwarancją jakości sprawowanej opieki nad najmłodszymi dziećmi. Opiekunowie najmłodszych dzieci muszą posiadać odpowiednie kompetencje oraz aktualną wiedzę, aby prawidłowo opiekować się dziećmi oraz edukować je. Ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...) wprowadza rozwiązania prawne, które będą służyły podniesieniu prestiżu wykonywania zawodu opiekuna oraz docenieniu trudnej pracy opiekunów, którzy wykonują zadania opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne, w postaci umożliwienia przyznania nagrody pieniężnej opiekunowi małego dziecka, a w uzasadnionych przypadkach – także innym osobom, za szczególne zasługi oraz wybitne, nowatorskie rozwiązania i zaangażowanie w obszarze sprawowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub wybitne osiągnięcia w pracy edukacyjno-wychowawczo-opiekuńczej. Na mocy art. 53j ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798 oraz z 2026 r. poz. ...) minister właściwy do spraw rodziny został zobligowany, aby określić, w drodze rozporządzenia: 1) sposób i tryb składania wniosku o przyznanie nagrody; 2) sposób postępowania w sprawach o przyznanie nagrody; 3) sposób wręczania pisemnej informacji o przyznaniu nagrody; 4) sposób przekazania nagrody. Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wyżej wskazanej delegacji ustawowej. Jego celem jest zatem uhonorowanie pracy oraz zaangażowania opiekunów małego dziecka lub innych osób, którzy swoją działalnością szczególnie zasłużyli się w dziedzinie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w związku z ustanowieniem dnia 4 kwietnia Dniem Opiekuna Małego Dziecka. Projektowane rozporządzenie wprowadza regulacje, które umożliwiają ministrowi właściwemu do spraw rodziny, wojewodzie, wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta przeprowadzenie postępowania mającego na celu przyznanie nagrody osobom sprawującym opiekę w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Zgodnie art. 53e ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 nagroda będzie przyznawana w wysokości nie wyższej niż: 1) dwukrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773) – w przypadku nagrody przyznawanej przez ministra właściwego do spraw rodziny; 2) półtorakrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę – w przypadku nagrody przyznawanej przez wojewodę; 3) określona w uchwale rady gminy – w przypadku nagrody przyznawanej przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. W projektowanym rozporządzeniu uregulowany został szczegółowo tryb, terminy i sposób prowadzenia postępowania w sprawach o przyznanie nagrody, uwzględniając przy tym uroczysty charakter aktu wręczania pisemnej informacji o jej przyznaniu, a także sposób przekazania nagrody.	
2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt	
Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie wyżej wskazanej delegacji ustawowej, tj. określa: 1) sposób i tryb składania wniosku o przyznanie nagrody, 2) sposób postępowania w sprawach o przyznanie nagrody, 3) sposób wręczania pisemnej informacji o przyznaniu nagrody, 4) sposób przekazania nagrody.	

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?													
Nie dotyczy													
4. Podmioty, na które oddziałuje projekt													
Grupa	Wielkość			Źródło danych					Oddziaływanie				
Wojewodowie	16			-					Zastosowanie trybu, terminów i sposobu prowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie nagrody				
Gminy	2479			-					Zastosowanie trybu, terminów i sposobu prowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie nagrody				
Minister właściwy ds. rodziny	1			-					Zastosowanie trybu, terminów i sposobu prowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie nagrody				
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji													
Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.). Z uwagi na swoją treść projekt nie zostanie skierowany do konsultacji publicznych ani nie zostanie przedłożony do opinii Rady Dialogu Społecznego. Projekt zostanie przekazany do opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz wojewodów.													
6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Projekt nie powoduje dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych. Skutki wprowadzenia nagród zostały uwzględnione w OSR do projektu ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw. Nagrody przyznawane przez ministra właściwego do spraw rodziny sfinansowane zostaną w ramach limitów przewidzianych w OSR do ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2024 r. poz. 858, z późn. zm.) na zadania ministra właściwego do spraw rodziny (badania, ekspertyzy, programy) bez ubiegania się o dodatkowe środki.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sytuację osób z niepełnosprawnościami. Projekt nie wywiera wpływu na sytuację osób starszych.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
Komentarz: Rozporządzenie szczegółowo określa tryb, terminy i sposób prowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie nagrody, aby zachować jednolitą ścieżkę postępowania oraz zapewnić jego sprawne i rzetelne przeprowadzenie.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Brak wpływu.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe			☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne:			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		

Omówienie wpływu	Wymogi dotyczące przyznania nagrody wpłyną na wzrost motywacji do podwyższania standardu opieki, a to przyczyni się do wzrostu zaufania rodziców do korzystania z formalnej opieki. Podwyższenie jakości, będąc odpowiedzią na jedno z najważniejszych oczekiwań rodziców oddających dzieci pod opiekę instytucji, może wpłynąć na wzrost zainteresowania rodziców korzystaniem z usług formalnej opieki, co wobec zmniejszającej się liczby urodzeń i problemów w zapewnieniu pełnego obsadzenia miejsc w instytucjach opieki może mieć zasadnicze znaczenie.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Miernikiem zastosowanym do ewaluacji projektu będzie liczba przyznanych nagród.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	